

Dokument nr. 15:3

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 301–450

24. november–20. desember 2016

Innhold

Spørsmål

301.	Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. nasjonalpark Lofotodden, besvart av klima- og miljøministeren.....	11
302.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. Blaker Skanse i Sørums kommuner i Akershus, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	12
303.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. ekspertuttalelser i saker med seksuelle overgrep mot barn, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	12
304.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. statsbudsjett for 2017, besvart av finansministeren.....	14
305.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Nye Veier AS, besvart av samferdselsministeren.....	14
306.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bortfall av A-post, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	15
307.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. ambulansetjenesten Ullensaker, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	16
308.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. at vedlikeholdsarbeid kan skape problem for togtrafikken, besvart av samferdselsministeren.....	16
309.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. digital kompetanse, besvart av næringsministeren.....	17
310.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. sivilbefolkningen i Mosul, besvart av utenriksministeren.....	18
311.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kutting av kostnader på opprustninga av jernbanelinja, besvart av samferdselsministeren.....	19
312.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. lavutslippssoner, besvart av samferdselsministeren.....	20
313.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. skolehelsetjenesten, besvart av kunnskapsministeren.....	21
314.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. alderstesting av asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	22
315.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. et nytt løp i Oslofjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren.....	24
316.	Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. radiomerket ulv i Skandinavia, besvart av klima- og miljøministeren.....	25
317.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. Brexit, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU.....	25
318.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. forvaltning av den europeiske villreinstammen, besvart av samferdselsministeren.....	26
319.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. importkvotene for kvart MUL- og mellominntektsland, besvart av landbruks- og matministeren.....	27
320.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Kvikkas og postombering, besvart av samferdselsministeren.....	28
321.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. dagpenge, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	29
322.	Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. netthets på sosial medier for ansatte i helse- og sosialsektoren, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	29
323.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. tvangsretur av asylsøkere fra Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	31
324.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. tilbakekalling av flyktningstatus for 1600 somaliere med midlertidig opphold, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	32
325.	Fra stortingsrepresentant Lasse Juliussen, vedr. skiltregler, besvart av samferdselsministeren.....	33
326.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. synstest, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	34

	side
327. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. økonomisk handlingsrom i kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	34
328. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. dagligvareportalen, besvart av barne- og likestillingsministeren	35
329. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. utbyggingen av tilsving i Kongsvinger og Elverum, besvart av samferdselsministeren	36
330. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. regelendringene i utlendingslovgivningen, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	37
331. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. gjennomføring av pilot for primærhelseteam, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
332. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. innsattsstyrt finansiering (ISF) i poliklinikkene i tverrfaglig spesialisert behandling (TSB), besvart av helse- og omsorgsministeren	39
333. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. anbudsprosessen for å samle helseinformasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	39
334. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. DAB+sending, besvart av fiskeriministeren	41
335. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. informasjon om innholdet i utbetalingene fra NAV til pensjonister og uføretrygdede, besvart av arbeids- og sosialministeren	42
336. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. regjeringens konkurranseutsetting av arbeidsmarkedstiltak i skjermet sektor, besvart av arbeids- og sosialministeren	43
337. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. voksenrett, besvart av kunnskapsministeren	44
338. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. sjømatnæringen, besvart av fiskeriministeren	44
339. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. talet på obduserte dyr og prisane for obduksjon av dyr, besvart av landbruks- og matministeren	46
340. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. at ordningen der ansatte i Argentum kan parallellinvestere i Bradbenken Partner, på statens risiko og for egen vinning, avvikles, besvart av næringsministeren	46
341. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. vedlikehold på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	47
342. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. pågriping og fengsling, besvart av justis- og beredskapsministeren	49
343. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. barnas og elevenes sikkerhet og trygghet når de oppholder seg i barnehage, skole og SFO, besvart av kunnskapsministeren	49
344. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. arkiv, besvart av kulturministeren	50
345. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. overordnede ledelses- og koordineringsansvar for de ulike etatene, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	52
346. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. bomringen i Oslo og Akershus, besvart av samferdselsministeren	53
347. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. helseskadelig luftkvalitet, besvart av samferdselsministeren	54
348. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. FOT-ruter, besvart av samferdselsministeren	55
349. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. den økonomiske ramma for Forsvarets langtidsplan, besvart av forsvarsministeren	56
350. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. flyplass på Gimsøya, besvart av samferdselsministeren	57
351. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. oppholdstillatelse etter utlendingforskriften § 8-8, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	57
352. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. trygdebedragerisaker, besvart av justis- og beredskapsministeren	58

	side
353. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. privatisering av eiendomsoppmåling, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	59
354. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. dei små og mellomstore domstolane, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	60
355. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ferjefri E39, besvart av samferdselsministeren.....	61
356. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. kontantstøtte, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	62
357. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. drivstofftjenesten ved Rygge, besvart av forsvarsministeren	63
358. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. filmfestivaler, besvart av kulturministeren.....	63
359. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. kapitaliseringsrenten, besvart av finansministeren.....	64
360. Fra stortingsrepresentant Kristin Vinje, vedr. skriveprøver, besvart av kunnskapsministeren.....	65
361. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. nedleggelse av Klara Klok, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	66
362. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. returordning for FM-radioer, besvart av klima- og miljøministeren	67
363. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. flytting av sykehusstilbud for nyfødte, barn og unge ved Sykehuset Innlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	68
364. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. konsernsjefen i Telenor og hans stilling, besvart av næringsministeren.....	68
365. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. NS-barn, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	69
366. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. fiskeesykdommen PD, besvart av fiskeriministeren.....	70
367. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Arendal sykehus som akuttsjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	71
368. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. sykehuset i Arendal, besvart av helse- og omsorgsministeren	72
369. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. Sykehuset Innlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	72
370. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. utsending av barn, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	73
371. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Posten, besvart av samferdselsministeren.....	74
372. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. menneskerettighetsbrudd i Vest-Sahara, besvart av utenriksministeren	75
373. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. egen Snapchat-konto på UNN, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
374. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. migrationsverket i Sverige, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	76
375. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. akutt-tilbudet ved Arendal sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	77
376. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ventelister, besvart av helse- og omsorgsministeren	78
377. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. styrelederen i Telenor, besvart av næringsministeren.....	79
378. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimagassutslipp, besvart av klima- og miljøministeren	79
379. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. utsetting av barn for ulovlig markedsføring, besvart av barne- og likestillingsministeren	80

	side
380. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Odda sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
381. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. kopternes situasjon i Egypt, besvart av utenriksministeren	82
382. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. sletting DNA, besvart av justis- og beredskapsministeren	83
383. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. utsendelse av unge asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	84
384. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. norsk statsborgerskap, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	85
385. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. tiltakspakken mot arbeidsledighet, besvart av finansministeren	85
386. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. at tollen på svensks side i Tøcksfors har planer om å stenge kontoret på natt og i helger, besvart av inansministeren	86
387. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. de læringsstøttende skriveprøvene, besvart av kunnskapsministeren	87
388. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. returnering av flyktninger til Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	88
389. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. rettssikkerheten til asylsøkerne, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	89
390. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ukultur i politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren	90
391. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. domstolutvalget, besvart av justis- og beredskapsministeren	91
392. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. lærerutdanningen, besvart av kunnskapsministeren	92
393. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. amnesti for asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	93
394. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. utviklingen av nasjonale utvalgsprøver og læringsstøttende prøver i skrijving, besvart av kunnskapsministeren	94
395. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. nedprioritering av skriveprøver som læringsstøttende verktøy, besvart av kunnskapsministeren	95
396. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. fravær i skolen, besvart av kunnskapsministeren	96
397. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. Sotrasambandet, besvart av samferdselsministeren	96
398. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tilbud om bassengrehabilitering, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
399. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. behandlingstiden, besvart av utenriksministeren	98
400. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. flytting av Pasientombudet, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
401. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. personopplysninger, besvart av arbeids- og sosialministeren	99
402. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. krigshistorie, besvart av kulturministeren ...	100
403. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. flytting av funksjonshemmede barn, besvart av helse- og omsorgsministeren	102
404. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. Kjellers forsvarshistoriske betydning, besvart av forsvarsministeren	102
405. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. hendelsen med et Norwegian-fly som tok av fra Kjevik 4. november 2016, besvart av samferdselsministeren	103
406. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. barnehageplasser, besvart av kunnskapsministeren	105

	side
407. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. FOT-ordningen for lufthavner, besvart av samferdselsministeren.....	106
408. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. permitteringsregler, besvart av arbeids- og sosialministeren	107
409. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. stortingsproposisjonene Rogfast og Bypakke Nord-Jæren, besvart av samferdselsministeren	108
410. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. akuttkirurgiske tilbud og stedlig ledelse for sykehusene i Flekkefjord, Volda, Odda, Stord, Narvik og Gravdal, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	108
411. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, besvart av olje- og energiministeren	109
412. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. oppfølging brudd på forurensningsloven, besvart av klima- og miljøministeren	110
413. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. krav om journalføring i fiskeindustrien, besvart av fiskeriministeren	110
414. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. dei økonomiske rammene i fyrste fire år av Nasjonal transportplan, besvart av samferdselsministeren	112
415. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. hvordan markere julefeiringen i skolen, besvart av kunnskapsministeren	112
416. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. segregering mellom ”hvite” og ”brune” skoler i Oslo, besvart av kunnskapsministeren	113
417. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. statsarkiva, besvart av kulturministeren ..	114
418. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
419. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. avklaringane kring vegklassifisering, besvart av samferdselsministeren	116
420. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. helseføretaka, besvart av helse- og omsorgsministeren	117
421. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. engangsavgiften, besvart av finansministeren	118
422. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. engangsavgift på bil, besvart av finansministeren	119
423. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. krav til effektivisering, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	120
424. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. Luster Arbeidssenter, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	120
425. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. flytilbud mellom Nord-Troms og Tromsø, besvart av samferdselsministeren	121
426. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. økonomien til mindre domstoler, besvart av justis- og beredskapsministeren	122
427. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. forbrukslån, besvart av næringsministeren.....	123
428. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. frivillig eller tvungen retur av enslige mindreårige til Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	125
429. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utviklingen for kommunene i Finnmark, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	126
430. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. bevilgninger til økonomiske planleggingsmidler på strekningen Gulskogen - Kongsberg, besvart av samferdselsministeren.....	127
431. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. straffedømte og ytelser, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	128
432. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Oljefondet, besvart av finansministeren	128

	side
433. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. henleggelse arbeidslivskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	129
434. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. skipsvrak, besvart av klima- og miljøministeren	130
435. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. trafikkopplæring på ungdomstrinnet, besvart av kunnskapsministeren	132
436. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ventetid på soning for kvinner, besvart av justis- og beredskapsministeren	132
437. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. tilgang på spesialisthelsetjenesten for pasienter med kognitiv svikt, besvart av helse- og omsorgsministeren	133
438. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. Skatteetatens kontorstruktur, besvart av finansministeren.....	134
439. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. kompensasjon av arbeidsgiveravgift, besvart av finansministeren.....	136
440. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. avtalen om de finansielle mekanismene mellom EFTA og EU og mellom Norge og EU, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	137
441. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. IPS helse, besvart av helse- og omsorgsministeren	138
442. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. øyehelse, besvart av helse- og omsorgsministeren	139
443. Fra stortingsrepresentant Marit Nybakk, vedr. krigsmedaljer, besvart av forsvarsministeren.....	140
444. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. grenseovergangen ved Hån, besvart av finansministeren	142
445. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. tolker i retten, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	143
446. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. arbeidet med å få etablert en luftambulansbase i Telemark, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
447. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. fordelene med LAR, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	145
448. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. Sykehuset i Telemark, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
449. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. nasjonal helse- og sykehusplan, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	147
450. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilbakebetaling av utførte pasientreiser, besvart av helse- og omsorgsministeren	148

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (301 - 450) for sesjonen 2016-2017.**

Partibetegnelser:

***A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti***

***Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne***

Andersen, Karin (SV)	314, 374, 398
Aukrust, Åsmund (A)	353, 412
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	438, 439
Bjørnø, Christian Tynning (A)	387, 448
Bollestad, Olaug V. (KrF)	313, 409, 410, 437
Botten, Else-May (A)	309
de Ruiten, Freddy (A)	368, 400
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	434
Elvenes, Hårek (H)	303
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	373
Grande, Trine Skei (V)	428
Greni, Heidi (Sp)	389
Grung, Ruth (A)	331, 332, 352, 372, 380, 418, 441, 442
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	424, 425, 435
Hagebakken, Tore (A)	369
Hansen, Svein Roald (A)	317, 357, 440
Hansson, Rasmus (MDG)	328, 378, 432
Harberg, Svein (H)	375
Heggø, Ingrid (A)	338, 399, 408
Henriksen, Kari (A)	365, 370, 384, 436
Henriksen, Martin (A)	392
Henriksen, Per Rune (A)	318
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	316, 386, 433
Hoksrud, Bård (FrP)	306
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	308, 346, 347, 421, 422
Huitfeldt, Anniken (A)	307, 404
Juliussen, Lasse (A)	325
Juvik, Kjell-Idar (A)	334, 350, 407
Kjerkol, Ingvild (A)	366
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	447
Klinge, Jenny (Sp)	345, 354, 355, 390, 391, 426
Knutsen, Tove Karoline (A)	423
Lauvås, Stein Erik (A)	323, 324, 383
Leirstein, Ulf (FrP)	382, 444, 445
Liadal, Hege Haukeland (A)	358
Ljunggren, Anna (A)	301
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	427, 430
Lysbakken, Audun (SV)	310, 343
Myrli, Sverre (A)	315, 341
Navarsete, Liv Signe (Sp)	319, 320, 349
Njåstad, Helge André (FrP)	429

Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	371, 403, 419
Nybakk, Marit (A)	443
Nybø, Iselin (V)	394
Omland, Odd (A)	359, 449
Pedersen, Helga (A)	327, 351
Pollestad, Geir (Sp)	304, 305, 339, 340, 377, 413, 414
Raja, Abid Q. (V)	312, 348
Rommetveit, Magne (A)	397
Rotevatn, Sveinung (V)	321
Simensen, Kåre (A)	393
Sivertsen, Eirik (A)	333, 361, 379, 402, 405
Solberg, Torstein Tvedt (A)	385
Solhjell, Bård Vegar (SV)	388
Storberget, Knut (A)	363, 364
Syversen, Hans Olav (KrF)	381
Sønsterud, Tone Merete (A)	322, 329
Tajik, Hadia (A)	342
Toppe, Kjersti (Sp)	311, 344, 367, 376, 417, 420, 450
Torve, Tove-Lise (A)	336, 337
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	330
Trettebergstuen, Anette (A)	406
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	302
Vinje, Kristin (H)	360
Vågslid, Lene (A)	446
Wiborg, Erlend (FrP)	401
Wickholm, Truls (A)	356
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	326, 362, 395, 396, 416
Aasen, Marianne (A)	415
Aasland, Terje (A)	411
Aasrud, Rigmor (A)	335, 431

Dokument nr. 15:3

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 301

Innlevert 24. november 2016 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 30. november 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for fremdriften knyttet til vurderingen av nasjonalpark Lofotodden?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidet med nasjonalparkene i Jomfruland, Raet og Lofotodden er i god prosess, og Stortinget vedtok oktober 2016 følgende:

«Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig fatte vedtak i sakene om nasjonalparkene Jomfruland, Raet, vurdere vernevedtaket knyttet til Lofotodden og varsle Stortinget om dette på en egnet måte.»

Den foreslåtte nasjonalparken Lofotodden omfatter et større naturområde på Moskenesøya med nasjonal verdi. Det særprega og unike landskapet er det som først og fremst kjennetegner området. Landskapet er prega av smale, høge tinderekker omgitt av åpne havområder og dype fjorder. Området har også store verdier knytta til naturtyper som kulturmarkseng, boreal, hei og sanddyner. Langs yttersida av Lofotodden er det flere viktige hekkeområder for sjøfugl. Lofotodden har også ei lang kulturhistorie med spor etter bosetning heilt tilbake til steinalderen.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Ljunggren er opptatt av fremdriften i arbeidet med forslaget til Lofotodden

nasjonalpark. Det er riktig at Stortinget i behandlingen av innstillingen fra Energi- og miljøkomiteen, Innst. 294 S (2015-2016, jf. Meld. St. 14 (2015-2016) om Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold, bl.a. fattet vedtak om at et vernevedtak knyttet til Lofotodden skulle vurderes så raskt som mulig, og at Stortinget skulle varsles om dette på en egnet måte.

Forslaget om en ny nasjonalpark på Lofotodden er til behandling i Miljødirektoratet, og Klima- og miljødepartementet vil etter planen få saken til sluttbehandling i 2017. Jeg tar sikte på at et regjeringen kan behandle forslaget slik at et eventuelt vernevedtak vil kunne fattes av Kongen i statsråd i løpet av 2017.

SPØRSMÅL NR. 302**Innlevert 25. november 2016 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 5. desember 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Blaker Skanse i Sørums kommun i Akershus, er et kulturhistorisk viktig sted, eid av Statsbygg. Jeg er kjent med at det har vært kontakt mellom Sørums kommune og kommunal- og moderniseringsdepartementet når det gjelder kunstnerorganisasjonen KunstSkansens fremtid som leietaker.

Hvordan vil departementet følge opp det videre arbeidet med Blaker Skanse overfor kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Blaker Skanse er et tidligere forsvarsanlegg i Sørums kommune i Akershus. Det ble bygget som en del av forsvarslinja langs Glomma mot angrep fra Øst. Anlegget ble tatt i bruk i 1683. Blaker Skanse er i dag et kulturhistorisk sted, som brukes av mange frivillige og kulturelle aktører. KunstSkansen leier i dag størsteparten av eiendommen på Blaker Skanse av Statsbygg. Kunstorganisasjonen legger til rette for profesjonell produksjon og formidling av kunst og kunsthåndverk

på Skansen. Leiekontrakten for KunstSkansen utløper ved årsskiftet og det har i media vært referert at kommunen har vært i kontakt med Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å finne en løsning og beholde det gode kunst- og kulturtilbudet.

Svar:

Blaker Skanse forvaltes av Statsbygg. KunstSkansen er i dag viktigste leietaker, men de har ikke økonomi til å betale en kostnadsdekkende leie.

Eiendommen er et viktig kulturminne, men bygningsmassen og eiendommens geografiske beliggenhet gjør det vanskelig å få etablert et økonomisk bærekraftig driftskonsept. På den bakgrunn og fordi det ikke foreligger et statlig behov for eiendommen, har Statsbygg igangsatt en avhendingsprosess. Med bakgrunn i ønsket om fortsatt å tilrettelegge for kulturvirksomhet ved Blaker Skanse, vil Statsbygg tilby Sørums kommune en vederlagsfri overtakelse av eiendommen. Saken vil bli forelagt Stortinget til endelig godkjenning dersom kommunen takker ja til tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 25. november 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 2. desember 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp at ekspertuttalelser i denne type saker blir kvalitetssikret, og vil statsråden ta initiativ til krav om flere uavhengige ekspertuttalelser i saker som dette?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten har i to artikler avdekket at en pedofil mann begikk grove seksuelle overgrep i to år mot steddatteren, etter at barnevernet i 2012 baserte seg på en feilvurdering fra en kjente psykolog høsten 2012. Høyesterett har fastslått at det ikke skal tas noen risiko når

det gjelder å beskytte barn mot mulige overgrep eller vold.

Svar:

Jeg vil innledningsvis be om forståelse for at jeg ikke kan kommentere den konkrete saken som er bakgrunnen for spørsmålet fra representant Elvenes. Samtidig ser jeg at saken er bragt inn for fylkesmannen, og at fylkesmannen har åpnet tilsynssak. Jeg legger derfor til grunn at saken vil bli fulgt opp av fylkesmannen på vanlig måte.

Når det gjelder de prinsipielle spørsmålene som representanten stiller, har jeg følgende kommentarer:

Hovedoppgaven til den kommunale barneverntjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Dette innebærer at barneverntjenesten har et sentralt ansvar for å beskytte barn mot å bli utsatt for ulike former for vold, overgrep og mishandling.

Rammene for barneverntjenestens oppfølging av meldinger og undersøkelser er nærmere regulert i barnevernloven §§ 4-2 og 4-3. En melding om at et barn kan være utsatt for vold, overgrep eller mishandling skal følges opp med nødvendige undersøkelser og tiltak fra barneverntjenesten. En undersøkelse skal gjennomføres så skånsomt som mulig, men barneverntjenesten skal likevel foreta de undersøkelser som er nødvendige for å avgjøre om det er grunn til tiltak etter barnevernloven. Undersøkelsen skal omfatte barnets ”helhetlige omsorgssituasjon”, slik at undersøkelsen også kan omfatte andre primære omsorgspersoner som for eksempel steforeldre. Undersøkelsen kan omfatte samarbeid med andre offentlige myndigheter og yrkesutøvere. Som en del av undersøkelsen kan barneverntjenesten også engasjere sakkyndige. I slike tilfeller skal den sakkyndiges rapport som hovedregel vurderes av Barnesakkyndig kommisjon før den benyttes i saken.

I forbindelse med en undersøkelse vil det ofte være nødvendig å innhente opplysninger fra andre instanser og tjenester som kjenner barnet og familien. Andre offentlige myndigheter og en rekke yrkesutøvere har plikt til av eget tiltak å gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller utsatt for andre former for alvorlig omsorgssvikt, jf. barnevernloven § 6-4. Opplysningsplikten gjelder også ved pålegg fra barnevernet. Ved pålegg er det barnevernet som avgjør om vilkårene for opplysningsplikt er oppfylt og hvilke opplysninger som skal formidles.

Jeg vil også nevne den generelle avvergeplikten i straffeloven § 196. Det følger av bestemmelsen at enhver har en generell plikt til å søke å hindre visse former for alvorlige forbrytelser gjennom å anmelde forholdet til politiet eller på annen måte avverge forholdet. Den generelle avvergeplikten går foran lovbestemt taushetsplikt. Avvergeplikten omfatter blant annet voldtekt, seksuell omgang med barn, seksuelt misbruk av fosterbarn eller stebarn eller noen under 18 år som står under vedkommendes omsorg, myndighet eller oppsikt, samt grov legemsbeskadigelse. Plikten til å ”anmelde” eller ”på annen måte” avverge alvorlige forbrytelser gjelder der det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått. Er forbrytelsen allerede gjennomført, gjelder plikten til å anmelde eller på annen måte avverge dersom det kan forebygges nye alvorlige forbrytelser. Uavhengig av hvilke opplysninger eller faglige vurderinger barneverntjenesten mottar fra andre myndigheter eller yr-

kesutøvere, er det barneverntjenesten som har ansvaret for at barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov for barneverntiltak blir vurdert og undersøkt på en faglig forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet at barneverntjenesten har et selvstendig ansvar for å foreta egne barnevernfaglige vurderinger av hvordan undersøkelsen skal gjennomføres, hvilke opplysninger det er behov for å innhente eller formidle i den enkelte saken og av behovet for å iverksette tiltak etter barnevernloven.

Barneverntjenestens taushetsplikt er ikke til hinder for at barneverntjenesten gir foreldre i en barnevernsak opplysninger som kan ha betydning i en vurdering av barnets helhetlige omsorgssituasjon. Jeg legger tvert imot til grunn at barneverntjenesten som et utgangspunkt har rett og plikt til å informere foreldrene om alle opplysninger som kan ha betydning i vurderingen av barnets omsorgssituasjon.

Jeg vil også påpeke at barneverntjenesten har en lovfestet plikt til å yte forsvarlige tjenester og tiltak, jf. barnevernloven § 1-4. Etter min vurdering er hensynet til forsvarlig saksbehandling ivaretatt gjennom dagens lovgivning. Jeg mener også det er tilstrekkelig klart at barneverntjenesten har et selvstendig ansvar for hvordan opplysninger og vurderinger fra andre tjenester eller yrkesutøvere benyttes i den enkelte barnevernssak.

Jeg vil videre vise til at det fremgår av helsepersonelloven at helsepersonell ”skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.”, jf. § 4. Loven inneholder også regler for hvordan helsepersonell skal utforme attester, erklæringer o.l., jf. § 15 første ledd hvor det blant annet heter:

”Den som utsteder attest, erklæring o.l. skal være varsom, nøyaktig og objektiv. Attest, erklæring o.l. skal være korrekt og bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet. Attest, erklæring o.l. skal inneholde alle opplysninger som helsepersonellet bør forstå er av betydning for mottageren og for formålet med attesten, erklæringen o.l. Helsepersonellet skal gjøre det klart dersom attesten, erklæringen o.l. bare bygger på en begrenset del av de relevante opplysningene helsepersonellet har. (...)”

SPØRSMÅL NR. 304**Innlevert 25. november 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 1. desember 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kva vil dei praktiske konsekvensane vera om ikkje Stortinget vedtek eit statsbudsjett for 2017 innan utgangen av dette året?»

Svar:

Det følger av Grunnloven og Bevilgningsreglementet at statsbudsjettet gjelder for ett kalenderår om gangen. Statsforvaltningen vil ha begrensede muligheter til å bruke av statens midler dersom det ikke foreligger budsjettvedtak for det aktuelle budsjettåret. En vil derfor måtte få nødvendige fullmakter fra Stortinget til å håndtere situasjonen inntil budsjettvedtak fra Stortinget foreligger.

SPØRSMÅL NR. 305**Innlevert 25. november 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 5. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at veier som bygges ut av Nye Veier AS vil ha optimal fremdrift og ikke blir liggende å vente på finansiering når planleggingen er ferdig?»

Svar:

I Meld. St. 25 (2014-2015) legges det til grunn at et sentralt formål med etableringen av Nye Veier AS er en helhetlig og effektiv utbygging av den portefølje selskapet har blitt gitt ansvar for.

I samme melding til Stortinget ble også ansvarsforhold knyttet til planlegging etter plan- og bygningslova av prosjekter i selskapets portefølje presentert. Det er her lagt til grunn at Statens vegvesen som hovedregel skal ha ansvar for planlegging fram til og med godkjent kommunedelplan og at selskapet overtar planleggingsansvaret fra og med oppstart av arbeidet med reguleringsplan. En formalisering av disse ansvarsforholdene ligger også til grunn i Prop. 159 L (2015-2016) som akkurat nå ligger til behandling i Stortinget.

Finansieringen av selskapet og selskapets aktiviteter er lagt fram for Stortinget i de årlige forslag til statsbudsjett, jf. Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) og Prop. 1 S (2016-2017). Som det fram-

går her legges det opp til en lineær opptrapping av den statlige bevilgningen til selskapet til et nivå på 5 mrd. 2016-kr. fra og med budsjettet 2018 og en fullmakt til å pådra staten forpliktelser for framtidige budsjetterminer innenfor en ramme på 5 mrd. årlig og en samlet forpliktelse på 20 mrd. kr. Sammen med de bompenger som stilles til rådighet gjennom vedtak i Stortinget i tråd med veglovens § 27, gir dette selskapet en forutsigbar finansiering.

Som klart beskrevet i tidligere nevnte melding til Stortinget er det selskapets ansvar bl.a. å prioritere planlegging og utbygging av oppstartsporteføljen innenfor de rammebetingelser selskapet har fått.

God fremdrift er viktig for regjeringen, og senest i Stortinget 01.12.2016 ble det gjort flere vedtak som gjør Nye Veier i stand til å sikre god fremdrift. Jeg merket meg at Senterpartiet stemte imot noen av disse fullmaktene. Uten disse vedtakene ville fremdriften og smidigheten i Nye Veiers arbeid blitt svekket og oppgavene måtte krevd langt mer byråkratisk forvaltning. Det ville i så fall vært det motsatte av effektiv fremdrift.

La meg samtidig bemerke at det ikke har vært gelen at veiprojekter automatisk har fått finansiering over statsbudsjettet når de er ferdig planlagt. Veibudsjettene er dog økt med nær 10 milliarder kroner siden regjeringsskiftet, og dermed er den økonomiske kapasiteten for å sikre god fremdrift i flere prosjekter økt

vesentlig sammenlignet med perioden hvor represen-

tanten Pollestad selv var statssekretær i samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 25. november 2016 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 5. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ifølge Meld. St. 31 (2015-2016) - Postsektoren i endring er helseforetakenes innkjøpsservice i gang med å forberede nasjonal anskaffelse av budtjenester for å erstatte bortfall av A-post.

Vil helse- og omsorgsministeren åpne for at også private laboratorier kan benytte den nye budtjenesten når den er etablert?»

BEGRUNNELSE:

I Norge finnes flere medisinske laboratorier som vil møte utfordringer når A-post forsvinner. Først, Norges største laboratorie, er et av dem.

Hver dag mottar dette laboratoriet over 10.000 biologiske prøver. Minst 10 % ankommer via A-post med Posten Norge, dvs. omlag 1000 prøver daglig. Minst 350 legekantor i Norge sender prøver med A-post til Først 3-5 dager i uken, og over 1000 legekantor sender prøver med A-post mindre hyppig enn dette. Biologiske prøver, som for eksempel blodprøver, har kort holdbarhet fra pasienten avgir prøve til den må håndteres av et laboratorie. Bortfall av lørdagspost har medført at en rekke prøver ikke kan sendes fra legekantor på fredager, med de konsekvenser dette kan få for pasienter. Private laboratorier analyserer om lag halvparten av alle pasientprøver i primærhelsetjenesten på oppdrag fra det offentlige. For mange av prøvene er det viktig at de ankommer laboratoriet dagen etter prøvetaking for å sikre korrekte analysesvar.

Bortfall av A-post vil medføre at Posten ikke kan ha noen stor rolle i transport av pasientprøver. Dette fordi 2-3 dagers leveringstid vil redusere kvaliteten på de biologiske prøvene. For å sikre pasientene et godt kvalitetssikret tilbud, uavhengig av hvilket fastlegekontor som benyttes, må det settes av ressurser for å etablere en forsvarlig transportordning når A-post forsvinner.

Først har i dag en veletablert bud/hentetjeneste via «Transportsentralen» hos ca. 875 legekantor. Men

mange av de legekantor som ikke har bud/hentetjeneste ligger utenfor sentrale strøk og etablering av hentetjeneste her vil være svært kostbart.

Når det gjelder de ulike sykehuslaboratorier vil pasientprøver til disse i all hovedsak sendes via A-post, kun noen få store sykehus som har tilbud om hentetjeneste til legekantorene i dag. En ny offentlig kjøpt budtjeneste vil være helt avgjørende når A-posten avvikles. Det ville vært svært positivt om den nye offentlige kjøpte budtjenesten også åpner for at private laboratorier kan bruke den.

Svar:

Helseforetakenes innkjøpsorganisasjon (HINAS) er nå innlemmet i det nye foretaket Sykehusinnkjøp HF. Sykehusinnkjøp HF har opplyst om at de for tiden arbeider med en nasjonal anskaffelse av budtjenester for forsendelse av biologiske prøver. Anskaffelsen var i utgangspunktet ment å dekke opp behovet for transport for å erstatte bortfall av lørdagsombæringen av A-post. Når det ble klart at det også vurderes å slå sammen A- og B-poststrømmene til én felles strøm, ble anskaffelsesprosjektet stilt i bero inntil dette er avgjort. Ved omlegging til en felles poststrøm med krav til to dagers fremsendingstid blir anskaffelsen av en annen karakter enn Sykehusinnkjøp HF først antok. De regionale helseforetakene og Sykehusinnkjøp HF vil i så fall sammen vurdere hvilken anskaffelsesstrategi som er best egnet.

Problemstillingen om hvorvidt private laboratorier skal kunne benytte budtjenesten er adressert i anskaffelsesprosjektet, uten at det er tatt endelig stilling til dette. Blant annet må det vurderes om tilgang til en slik budtjeneste vil kunne ha konkurransevridende effekter. Sykehusinnkjøp HF er imidlertid klar over problemstillingen og vil ta den med i fremtidige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 307**Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 5. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil Helsedepartementet gjøre for at ambulansetjenesten ved Oslo universitetssykehus seksjon Ullensaker sikres en langsiktig leieavtale i oppgradert lokaler med Statsbygg?»

Svar:

Jeg har bedt Helse Sør-Øst RHF innhente en redegjørelse fra Oslo universitetssykehus HF. De opplyser følgende:

“Dagens helsestruktur bygger på nødvendig tilgang av de prehospitaltjenestene. Større forbruk av ambulansetjeneste må sees i sammenheng med nye behandlingsmetoder, sykehusenes effektivisering, pasientforventning og demografisk utvikling. For å sikre pasienten god og likeverdig tjeneste er en desentral utplassering av ambulanser viktig. OUS tenker helhetlig og fremtidsrettet rundt endringer i ambulansedriften,

det kan innebære funksjonelle endringer/behov på stasjonene. OUS har i dagens struktur 15 ambulansestasjoner, en av disse er Tjernlia på Jessheim.

Stasjonens geografiske beliggenhet er god med tanke på pasientnærhet, infrastruktur og nåværende/fremtidig demografiutvikling. Selve bygget tilfredsstillende ikke lenger dagens og fremtidens krav i forhold til kapasitet, ivaretagelse av utstyr og HMS forhold. Bygget ble reist i 1981 til et annet formål og tekniske løsninger medfører høye driftskostnader. For å sikre tilfredsstillende drift er det i dag midlertidig plassert garderobebrakker og flyttbare garasjer. Leieavtalen med Statsbygg løper frem til 2022.

Sykehuset er i avsluttende dialog med Statsbygg for å avklare deres muligheter til å rehabilitere/bygge nytt på Tjernlia. Dersom dette ikke er mulig vil OUS gå videre og undersøke andre samarbeidspartnere som innehar tilgang på aktuelle tomter og utbyggingsmuligheter. Til eksempel har ambulansetjenesten nettopp flyttet inn i ny ambulansestasjon i Asker, kommunen er eier av tomt/bygg og Vegdekke har vært utbygger.”

SPØRSMÅL NR. 308**Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 6. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Nødvendig vedlikeholdsarbeid kan skape problem for togtrafikken, det ser vi både på grensa mot Sverige og i Bergen for tiden.

Hvilke initiativ vil statsråden ta for å sikre at vedlikeholdsarbeid skjer mer effektivt samtidig som godstrafikkens behov ivaretas, slik at SJ ikke trenger å legge ned sin hurtigtogsatsing mellom Oslo og Stockholm, og unngå at jernbanestasjonen i Bergen stenges i 8 måneder?»

BEGRUNNELSE:

Hurtigtoget mellom Stockholm og Oslo er en stor suksess. Nå truer svenskene med å legge ned tilbudet på grunn av en konflikt med norske Jernbaneverket. Det svenske togselskapet SJ har hatt en kraftig økning i trafikken mellom de to skandinaviske hovedstedene siden de satte inn hurtigtoget X2000 på ruta i fjor høst. Nylig bestemte SJ seg for å øke fra tre til fem daglige turer. Men nå henger hele satsingen i en tynn tråd fra 2018, pga. nødvendig vedlikeholdsarbeid på norsk side.

I Bergen foreslår et konsultentselskap å stenge jernbanestasjonen i 8 måneder for vedlikeholdsarbeid. Planen er å tilby passasjerene buss fra Bergen til Arna i stedet. Dette er en dårlig løsning som sannsynligvis vil bidra til å øke flytrafikken.

Svar:

Størsteparten av årsaken til innstilte og forsinkede tog skyldes feil ved infrastrukturen. Regjeringen har derfor hatt høyt fokus på å redusere det store vedlikeholdsetterslepet på jernbanen ved å øke bevilgningene til Jernbaneverkets arbeid med fornying. Etter lange perioder hvor vedlikeholdsetterslepet på jernbanen har økt, så blir etterslepet redusert under dagens regjering og stortingsflertall. I 2016 er det bevilget nærmere 8,8 mrd. kr til drift og vedlikehold av jernbanen. Av dette er om lag 5,5 mrd. kr. satt av til vedlikehold, som innebærer en økning på ca. 1,5 mrd. kr, eller 37,5 pst. fra tilsvarende budsjett i 2015. Dette gir et kraftig økt aktivitetsnivå innen alle typer jernbanevedlikehold, og særlig innen fornying. Etterslepet i fornyingen reduseres med om lag 1,1 mrd. kr i 2016.

Det høye aktivitetsnivået knyttet til vedlikehold gir noen utfordringer knyttet til fremføringen av tog. Spesielt gjelder dette Kongsvingerbanen, som har en høy trafikk gjennom hele døgnet. Jernbaneverket legger

opp til å gjennomføre planlagte arbeider på Kongsvingerbanen i henhold til de forutsetningene som tidligere er meddelt. For at SJ skulle kunne starte opp sin satsing på hurtigtog mellom Stockholm og Oslo, ble arbeidene forskjøvet to år i tid. SJ har hele tiden vært forberedt på at arbeidene planlegges gjennomført fra 2018. Fornyingen på Kongsvingerbanen må gjennomføres, og jeg er klar over at stengningsperioden vil innebære store konsekvenser for togselskapene uansett når den blir gjennomført.

Jeg er kjent med at Jernbaneverket er i dialog med SJ om stengningsperioden. SJ har presentert sin alternative arbeidsmodell for Kongsvingerbanen for Jernbaneverket. Jernbaneverket skal 19. desember i år redegjøre for valgt arbeidsmodell for SJ. Jeg er opptatt av at de ulemper vedlikeholdsarbeidet medfører for togkundene skal bli minst mulig, og at vi i prioriteringene tar hensyn til hvordan endringer i transportmønster kan slå ut for reisepreferansene til kundene. Vi ønsker i minst mulig grad bidra til at dagens togkunder må velge bil eller lastebil som alternativ.

SPØRSMÅL NR. 309

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 5. desember 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Digitaliseringen øker i omfang og påvirker alle sektorer. Staten eier mange selskaper og har som eier et ansvar for at rett kompetanse sitter i styrene.

Når det gjelder de statlige foretakene og selskap med delvis statlig eierskap, i hvor mange og i hvilke styrever er IKT-kompetanse generelt og IKT sikkerhetskompetanse spesifikt representert og hvor mange styrever har aktivt gjennomført tiltak for å heve sin egen digitale kompetanse?»

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på mitt spørsmål fra 15.11.2016 om IKT kompetanse i styrever svarer statsråden meget generelt. Jeg stiller derfor et mer konkret spørsmål med samme begrunnelse:

Det har den siste tiden vært fokus på konsekvensene for sikkerheten når norske virksomheter setter ut IKT-tjenester til leverandører i andre land; ved svikt i rutiner og i ytterste konsekvens også gjennom data-

angrep og sabotasje. Dette kan bidra til økt sårbarhet for de IKT-systemene som brukes i norske foretak, og dermed for sikkerheten til behandlingen av personopplysninger. Med økt digitalisering øker sårbarheten og dermed også behovet for å vurdere og sette inn sikkerhetstiltak.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet som eier bruker mye tid på, og er svært opptatt av, arbeidet med å sette sammen gode styrever i de selskapene med statlig eierandel hvor departementet forvalter eierskapet. Målet er at styret i hvert enkelte selskap samlet sett skal ha den nødvendige kompetansen ut fra selskapets formål, virksomhetsområde, utfordringer og statens mål med eierskapet.

Digitalisering er et vidtfavnende tema som inkluderer komplekse problemstillinger som globalisering, IKT-sikkerhet, endrede forretningsmodeller og gjennomgripende transformasjonsprosesser. For selskaper som var tidlig berørt av digital omstilling, har departe-

mentet over tid vært opptatt av at styrene må ha kompetanse for å kunne håndtere problemstillinger og ikke minst muligheter som følger av dette.

Som nevnt i mitt svar på spørsmålet fra 15.11.2016, påvirkes imidlertid i dag trolig alle selskaper av digitalisering. En god eier må forstå dette bildet. Det er min vurdering at kompetanse på dette området, herunder på sårbarhet og sikkerhet, er sentralt for de aller fleste selskaper, og det er min erfaring at behovet for styrer som forstår effekten av digitaliseringen har økt. Digitalisering var følgelig ett av to hovedtemaer på et seminar for styreledere i selskaper med statlig eierandel som departementet arrangerte i oktober i år.

Et godt styre er strategisk, har erfaringsmessig bredde og styremedlemmer med komplementær kunnskap. Det er bred enighet om at et velfungerende styre ikke bør være for stort og at det ikke alltid er hensiktsmessig med spesialister med for smal kompetanse. Det

er styrets samlede kompetanse som avgjør. Spesialistkompetanse bør slik jeg ser det ofte først og fremst ligge i selskapets administrasjon. Departementet har derfor i liten grad valgt, eller gått inn for å velge, personer med veldig spesifikk IKT- eller IKT-sikkerhetskompetanse til styrene, selv om vi er opptatt av at styrene har god innsikt i dette og i andre sentrale temaer, slik at de kan utfordre administrasjonen i selskapene og være en konstruktiv diskusjonspartner som bidrar til å skape verdier.

I tråd med Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, oppfordrer departementet styrene til å arbeide med egen kompetanseutvikling. I dialogen med styrene vil det komme opp hvilke kompetansetiltak disse gjennomfører. Vi har ikke sett det som hensiktsmessig å føre oversikt over de tiltakene selskapene gjennomfører i denne sammenhengen.

SPØRSMÅL NR. 310

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 5. desember 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Flere menneskerettighetsorganisasjoner, inkludert Raftoprisvinner Yanar Mohamed, uttrykker bekymring for at kvinnene som blir seksuelt utnyttet under IS' kontroll i Mosul vil bli utsatt for æresdrap dersom de ikke får beskyttelse når IS drives ut. Irakiske organisasjoner er klare til å opprette shelters i Mosul for kvinnene, men de mangler tillatelse fra irakiske myndigheter og økonomiske midler.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å berge sikkerheten til disse kvinnene i Mosul?»

BEGRUNNELSE:

Norge deltar som en del av koalisjonen mot IS i Irak. Militært bidrar vi med styrker som trener kurdiske Peshmerga, som blant annet bidrar i kampen om å frigjøre Mosul. Det er dokumentert at mange kvinner blir utnyttet, nærmest som seksuelle slaver, under IS' kontroll. Disse kvinnene står i fare for å bli utsatt for overgrep, og i verste fall æresdrap, etter at områdene er frigjort fra IS. Raftoprisvinner Yanar Mohameds organisasjon estimerer at det er snakk om minst 10 000 kvinner som står i fare for dette i Mosul. For å beskytte disse kvin-

nene, må det være på plass en strategi før byen er frigjort. Det vil være for sent å begynne planleggingen av dette etter at IS er drevet ut. Irakiske sivilsamfunnsorganisasjoner har klare planer for hvordan kvinnene kan beskyttes i shelters i den akutte fasen når byen er blitt frigjort, men de trenger at det internasjonale samfunnet gir midler til dette og at de presser irakiske myndigheter til å tillate at slike shelters opprettes og garanterer for sikkerheten deres.

Norge har et ansvar for å følge opp sikkerheten til disse kvinnene. Kvinner ed og sikkerhet er en prioritet for regjeringen.

Norge har et ansvar som en del av koalisjonen som bekjemper IS i Mosul. I tillegg er støtte til dette formålet også i tråd med Stortingets vedtak 492 som del av Representantforslag om tiltak for kvinner på flukt som sier:

”Stortinget ber regjeringen prioritere forebygging av kjønnsbasert vold ved humanitær innsats i Syria og nærområdene, ved krav om tiltak for å ivareta sikkerheten til utsatte grupper, herunder forebygging av seksuell trakassering.”

Svar:

I over to år har sivilbefolkningen i Mosul levd under ISILs terrorvelde. Barn, kvinner og menn utsettes for grusomme overgrep. Vi har en plikt og et moralsk ansvar for å bekjempe ekstremister og beskytte deres ofre. Med støtte fra den internasjonale koalisjonen har irakiske styrker begynt kampen for å drive gruppen ut av Mosul, som er gruppens hovedsete i Irak.

Vi har tatt opp med irakiske myndigheter vår bekymring for ISILs ofre for seksualisert vold i Mosul, og understreket at disse må beskyttes mot represalier når byen frigjøres. Dette budskapet vil vi gjenta i tiden fremover.

Norge er en av de største giverne til FNs arbeid for stabilisering av frigjorte områder i Irak. Integrering av kjønnsperspektiv og rettigheter er tverrgående prioriteringer i FNs arbeid.

Det er viktig at helsetjenestene til ofre for kjønnsbasert og seksuell vold i Irak bygges ut og standardiseres. Vi støtter derfor et program for dette formål i regi av FN-organisasjonene UNFPA og UNICEF med 14 millioner i år. Deler av støtten går direkte til førstelinjerespons for internt fordrevne fra Mosul.

Totalt gir Norge i år mer enn 50 millioner kroner til utvalgte organisasjoner som arbeider med ofre for seksualisert og kjønnsbasert vold i Irak og Syria.

Norge har gjennom flere år støttet prosjekter drevet av lokale kvinneorganisasjoner i Irak. Organisasjonene

driver både støttesentre for voldsutsatte kvinner og pådriverarbeid overfor landets myndigheter.

I nysalderingsprosessen har regjeringen foreslått å gi to millioner kroner til Raftoprisvinner Yanar Mohammeds arbeid for kvinner rammet av konflikt i Irak, med særlig fokus på områder frigjort fra ISIL. Yanar Mohammed har påpekt at hennes organisasjon har kapasitet til å opprette flere krisesentre for kvinner i Mosul, men de trenger hjelp til dette. Norge bistår nå med å etablere kontakt med relevante FN-organisasjoner og andre som vil kunne bistå.

Kjønnsperspektivet står sentralt i regjeringens arbeid mot terrorisme og voldelig ekstremisme, og vi har vært en pådriver for å få dette satt på den internasjonale dagsordenen. Norge bidro i fjor til etableringen av kvinnealliansen mot voldelig ekstremisme, og vi har inngått en ny avtale til støtte for deres virksomhet. Alliansen består av kvinnelige fredsarbeidere som har vært utsatt for voldelig ekstremisme. Disse kommer fra 29 land, deriblant Irak. Alliansen tilbyr nettverk, erfaringsdeling og moralsk og praktisk støtte.

Mange av ISILs ofre for seksualisert og kjønnsbasert vold tilhører sårbare minoriteter som jesidier og kristne. Gjennom Utenriksdepartementets minoritetsprosjekt arbeider vi med internasjonale partnere for å løfte bevisstheten om disse gruppenes sårbare situasjon og nødvendigheten av å legge et minoritetsperspektiv til grunn for internasjonal nødhjelp og annen bistand.

SPØRSMÅL NR. 311

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 6. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden gripe inn overfor Jernbaneverket og syte før at Bergen stasjon ikkje vert stengt i 6 - 8 månader for å kutte kostnader på opprustninga av jernbanelinja, og vil statsråden informere stortinget om Jernbaneverket sin varsla budsjettsprekk på prosjektet dobbeltspor, frå stasjonen i Bergen til Fløen, ny Ulriken-tunnel og ny Arna stasjon, og forklare kvifor desse opplysningane er heldt hemmeleg for Stortinget?»

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i BT søndag 27. november. Der står omtalt Jernbaneverket sitt innspel til statsbudsjett for 2016, der regjeringa fekk ein detaljert gjennomgang av prosjektet og informasjon om ein samla budsjettsprekk på inntil to milliardar kroner. Jernbanedirektøren meldte inn behov på 600 millionar kroner for tunnelen og Arna stasjon. Desse opplysningane er ikkje gjort kjent for Stortinget. Dermed har heller ikkje Stortinget kunne gjere dei rette budsjettprioriteringane, og heller ikkje kunne tatt stilling til kva kostnadssprekken er forklart med. Jernbaneverket planlegg no å stenge Bergen stasjon i 6-8 månader og stenge persontrafikken, fordi dette vil gi ein økonomisk gevinst i prosjektet.

Dette er etter spørsmålsstillar sitt syn, uakseptabelt. Jobbreisene må fram! Bergen stasjon kan ikkje stengast av for persontrafikk i over eit halvt år. Det ein eventuelt kunne ha akseptert, var buss for tog i sommarmånadane mellom Bergen stasjon og Arna, men av omsyn til alle pendlarane i regionen må det andre forslaget stoppast av statsråden.

Svar:

Eg har varsla og halde Stortinget oppdatert om moglege kostnadssprekk i prosjektet Vossebanen Arna-Bergen saka i Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 1 S (2015-2016), og no i Prop. 1 S (2016-2017). Eg viser også til svar på skriftlege spørsmål nr. 144 og nr. 226, begge frå stortingsrepresentant Eirik Sivertsen.

Etter å ha gjort omfattande arbeid med avgrensing, prosjektgjennomgangar og analysar om uvissa i delprosjekta, melde Jernbaneverket i brev av 3. juli 2015 om at kostnadsauka i begge delprosjekta, Arna-Fløen (Ulriken tunnel) og Bergen stasjon-Fløen, var så store at det var naudsynt med ei ny ekstern kvalitetssikring, jf. omtala av prosjektet i Samferdselsdepartementet sin Prop. 1 S (2015-2016) side 156 og 157.

Fyrst no, etter den eksterne kvalitetssikringa er avslutta, har eg eit godt nok grunnlag til å orientere Stortinget om omfanget av kostnadssprekken, jf. Prop. 31 S (2016-2017), der Stortinget vert orientert om at kvalitetssikringa tilrår ei ny kostnadsramme for heile prosjektet Arna-Bergen på om lag 7 mrd. kr og ei styringsramme på om lag 6,1 mrd. kr. Vidare at kvalitetssikringa har gjort ein sjølvstendig prosjektrevisjon av Arna-Bergen (Ulriken tunnel) som tilrår ei kostnadsramme på om lag 4,4 mrd. kr og ei styringsramme på om lag 4,0 mrd. kr.

Eg vil presisere at korkje eg eller regjeringa har teke stilling til kostnadsauka eller den vidare framdrifta for delprosjekta, og eg vil kome tilbake til Stor-

tinget med ei nærmare orientering og konkrete forslag etter at det er gjort.

Jernbaneverket har opplyst om at det ikkje er moglege å byggje prosjektet Arna-Bergen utan stor og negativ verknad for togtrafikken i anleggsperioden. Jernbaneverket har planlagt fleire «korte» periodar med stenging av togtrafikken i 1-5 veker, og ein «lengre» periode i 2020 med eit forenkla signal- og sikringsanlegg, som vil gje redusert kapasitet for togtrafikken i om lag 6 månader.

Framlegget om å stanse togtrafikken til Bergen stasjon i 6-8 månader er ei av fleire tilrådingar frå kvalitetssikringa som eg og Jernbaneverket må vurdere nærare. I utgangspunktet ynskjer eg at de togreisande kan ferdes mest moglege som normalt. Samstundes er det ein stor fare for at avviklinga av togtrafikken kan verta særst lite føreseieleg og regelmessig i anleggsperioden, og at anleggperioden kan verta lengre enn naudsynt dersom det ikkje vert togfrie periodar. I ein slik situasjon kan det vere betre for passasjerane å få et meir føreseieleg alternativt transporttilbod framfor eit særleg lite føreseieleg og regelmessig togtilbod. Eg viser til at det har vore gode erfaringar med tilsvarande stans i togtrafikken i samband med utbygginga av dobbeltsporet Sandnes-Stavanger og i gjennomføringa av Oslo-prosjektet.

Det er ein føresetnad for å stanse persontrafikken at det vert laga eit godt opplegg for alternativt transporttilbod. Eg er merksam på at tilhøva for busstransport mellom Arna og Bergen kanskje gjer det vanskeleg å laga eit godt opplegg for alternativ transport, men det må Jernbaneverket sjå nærare på i samråd med dei lokale aktørane. Så må vi gjera ei samla vurdering om fordelane og innsparingane for prosjektgjennomføringa er sett opp mot ulempene for passasjerane og kostnadane med alternativtransport.

Når kostnadsauka har vorte så alvorleg som den er i dette tilfellet vil eg sjølv sagt vurdera korleis det kan sparast inn noko av auken.

SPØRSMÅL NR. 312

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 6. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Har statsråden gjort nok for at kommunene skal kunne innføre lavutslippssoner alt fra denne vinteren?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har lenge vært kjent med byenes ønske om å kunne innføre lavutslippssoner, men prosessen har gått tregt. Det er godt kjent at lavutslippssoner er et

effektivt tiltak for å få ned luftforurensningen, og lavutslippssoner er implementert med suksess i mange europeiske byer. Det bør derfor være en smal sak for departementet å finne en modell som fungerer også i Norge. Statsråden viser gjentatte ganger til at byene må bruke de verktøyene de har tilgjengelig for å få ned luftforurensningen. Det må de, men jo flere tiltak som kan iverksettes og som kan virke sammen, desto bedre luftkvalitet vil vi oppnå. Lavutslippssoner er dessuten blant de mest effektive tiltakene vi kan innføre.

Svar:

Samferdselsdepartementet sendte sitt forslag til sentral forskrift om lavutslippssoner for biler på høring 24. juni til 22. august 2016 og det kom inn mer enn 30 innspill. Arbeidet med lavutslippssoner er en prioritert oppgave i departementet og i etterkant av høringen har jeg revidert forslaget til forskrift. Den reviderte forskriften inneholder endringer av en slik karakter at det utløste krav til ny høring, jfr. utredningsinstruksen, med høringsfrist 9. desember 2016.

Stortingets lovvedtak av vegtrafikkloven § 13, nytt åttende ledd, trådte i kraft 3. juni 2016 og jeg sikter mot at forskriften skal tre i kraft fra 1.1.2017, med min-

dre det også i denne høringsrunden kommer innspill som krever videre etterarbeid. Jeg har ved hvert steg i prosessen vært tydelig på at det haster å få et rettslig grunnlag for kommunene, men ber om forståelse for at prosessen med forskriftsarbeid er tidkrevende, spesielt når dette er en forskrift som nå kan omfatte alle biler. Det er derfor spesielt viktig å sørge for at flest mulig får muligheten til å uttale seg, jfr. forvaltningslovens krav om at en sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak.

Jeg benytter også denne anledningen til å vise til at vegtrafikkloven allerede gir muligheter for å innføre piggdekkgebyr, forbudsbaserte lavutslippssoner og miljøfartsgrenser (som Statens vegvesen Region Øst har innført i Oslo denne vintersesongen). Videre vil jeg vise til at vegloven gir hjemmel til å innføre såkalte ”beredskapstakster” i bompengeringer ved fare for eller ved akutt luftforurensning. Departementet har helt nylig mottatt en søknad fra Oslo og Akershus om å få fastsatt en slik beredskapstakst-forskrift. Videre vil jeg nevne at det også arbeides med å innføre en mulighet for permanente miljødifferensierte bompenger, jfr. forslag til lovendring som er sendt på offentlig høring. Jeg nevner disse verktøyene for å vise det handlingsrom som kommunene allerede har i dag, og Regjeringens initiativ på dette området.

SPØRSMÅL NR. 313

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 5. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvordan ser statsråden for seg at skolehelsetjenesten skal bli en integrert del av skolens helhetlige arbeid rundt alle barn og unge når forskriften for denne tjenesten sier at skolehelsetjenesten skal delta i den grad skolen ønsker det?»

rundt barna i skolehverdagen. Skolehelsetjenesten må innrette sitt arbeid etter skolens ønsker uten at de til og med trenger å bli spurt om det. Om eller når skolen sier nei, kan man jo stille seg spørsmålet om hva som skjer med barna. Hvordan skal man sikre seg at alle barn som trenger hjelp får det, og hvordan sikre at alle barn får helseundervisning uavhengig av hva skolen ønsker.

BEGRUNNELSE:

Forskriften for skolehelsetjenesten sier at om skolen skal gjøre seg bruk av skolehelsetjenesten i sitt helhetlige arbeid rundt alle barn og unge så er en avhengig av at skolens ledelse ønsker at de skal delta. Denne utydigheten i forskriften sikrer ikke alle barn rett til at skolehelsetjenesten blir en del av deres liv på skolen, eller at skolehelsetjenesten er sikret en viktig plass

Svar:

God helse skapes på alle arenaer der barn og unge ferdes; hjemme, på skolen og i fritiden. Ungdataundersøkelsen viser at de fleste ungdommer har det bra på alle livets arenaer. Men flere undersøkelser viser oss også at mange sliter med ulike typer helseplager i hverdagen. Dette er plager som kan gå ut over barn og unges

trivsel, læring, mestringsfølelse, daglige gjøremål og sosialisering med andre.

Barn og unge tilbringer mye tid på skolen. Skolen er derfor, sammen med hjemmet og fritids-arenaene, de viktigste stedene for helsefremmende og forebyggende arbeid blant barn og unge i skolealder. Skolen har stor betydning for barn og unges utviklingsprosess. Skolen, ved skoleledelsen og pedagogisk personale, er etter loven pålagt å legge til rette for et godt psykososialt miljø. Rapporten Psykisk helse i skolen fra 2014, tyder på at en del lærere ikke har tilstrekkelig kompetanse til å oppdage elever som sliter psykisk, og at det er rom for forbedring når det gjelder samarbeid og koordinering mellom utdannings- og helsesektoren. I forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten fremgår det at tjenesten skal samarbeide med skolen om tiltak som fremmer godt psykososialt og fysisk lærings- og arbeidsmiljø for elever, samt bistå og undervise i gruppe/klasse/foreldremøter i den utstrekning skolen ønsker det. Ansvar for læringsmiljøet ligger i skolen. Regjeringen er opptatt av at skoleledelsen samarbeider tett med skolehelsetjenesten som en naturlig og integrert del av skolens arbeid med et godt skolemiljø, hvor elevene skal ha det trygt og godt. At skoler ikke skulle ønske å samarbeide med skolehelsetjenesten har vi imidlertid ingen grunn til å tro at er et problem, slik det antydes i spørsmålets begrunnelse.

De øvrige oppgavene som tilligger skolehelsetjenesten gjennomføres uten at skolen må gi sin tilslutning eller godkjenning. Dette gjelder for eksempel

samtaler og individrettet veiledning om kropp og helse, vaksiner, veing og måling samt andre helserelaterte undersøkelser. Skolen legger til rette for dette ved å stille med egnede lokaler for skolehelsetjenesten.

Innspill HOD mottok i arbeidet med Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste, tilsier at der skolehelsetjenesten er mye til stede, øker den proaktive, universelle jobbingen mot alle elever. Samarbeidet med skolen blir bedre og helsesøster er med i planleggingen av relevant undervisning, grupper, temadager, foreldremøter og mer. Dette innspillet tar regjeringen på stort alvor. For å legge til rette for en mer proaktiv og tilstedeværende helsestasjons- og skolehelsetjeneste, har regjeringen derfor i årene 2014-2016 bevilget til sammen 688 mill. kroner i kommunenes frie inntekter, begrunnet i satsing på helsestasjons- og skolehelsetjenesten. I budsjettet for 2017 har vi foreslått en ytterligere økning i kommunerammen på 50 mill. kroner, til sammen 734,4 mill. 2017-kroner. I 2016 ble det i tillegg øremærket 100 mill. kroner til utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Tilskuddet er foreslått videreført i 2017. Det er også foreslått å videreføre tilskuddsordningen til videregående skoler med store levekårsutfordringer, med 29,2 mill. kroner.

Helsedirektoratet har, på oppdrag fra departementet, kartlagt årsverkstall i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Det er fortsatt en vei å gå, men funnene i kartleggingen viser at vi er på rett vei med tanke på oppbygging av skolehelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 314

Innlevert 28. november 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 6. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Den 15. november 2016 sa statsråden følgende i Stortingets om alderstesting av asylsøkere: ”Der det er tvil om alderen, vil tvilen alltid komme disse til gode, slik at de da vil bli kategorisert som under 18 år.” Denne påstanden må dokumenteres med fakta fra saksbehandling de siste 3 år.

Kan statsråden bes om å gi nødvendig og verifiserbar dokumentasjon på at påstanden om at ”alderstestene alltid kommer asylsøker til gode”, er korrekt?»

BEGRUNNELSE:

Påstanden gitt i Stortinget om ”der det er tvil om alderen, vil tvilen alltid komme disse til gode, slik at de da vil bli kategorisert som under 18 år,” må dokumenteres. Det gjelder antallet saker der medisinsk aldersvurdering er benyttet, antall og andel der fastsatt alder er over og under 18 år, og resultatet av aldersundersøkelse i disse sakene, antall og andel der alder ble fastsatt til lavest antatte alder og høyest antatt alder, og hvor mange saker hvor den medisinske testen var eneste eksterne grunnlag for fastsatt alder.

Statsråden sa også:

«Medisinske aldersundersøkelser er et viktig verktøy for utlendingsforvaltningen der det er tvil om alder. Imidlertid finnes det ingen metode for aldersfastsetting som gir helt sikre svar. Aldersundersøkelsen er en del av en helhetsvurdering, hvor andre moment også inngår. Det kreves klar sannsynlighetsovervekt før man fastsetter alder til over 18 år.»

I media har det blitt skrevet om flere saker hvor unge har hatt flere uttalelser fra fagpersoner om at vedkommende er mindreårig, men hvor UDI tilsynelatende kun har lagt vekt på den medisinske undersøkelsen. Norsk Barnelegeforening oppfordrer norske leger til ikke å gjennomføre slike tester fordi de er så usikre.

I oppslag i VG den 25. november 2016 har barnevernet overtatt omsorgen av en ung afghaner fordi UDI vurderte han som voksen og plasserte han på et voksenmottak: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/afghanistan/lege-slo-alarm-barnevernet-tok-fra-udi-omsorgen-for-ungdom/a/23842138/>

Sist ute er denne saken som ble omtalt i VG den 27. november 2016 hvor verge, advokat, tilsynslege, mottaksansatte, barnefaglig ansvarlig, barnepsykiater, psykolog ved BUP og en overlege har vurdert han som mindreårig, men hvor den medisinske undersøkelsen har fastslått at han er over 25: <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/asyl-debatten/udi-lege-asyloeker-er-over-25-aar-barnelege-han-er-aapenbart-min-dreearig/a/23838096/>

Det er derfor nødvendig at statsråden belegger påstanden sin i Stortinget med dokumentasjon på at utlendingsmyndighetene faktisk lar tvilen alltid komme asylsøker til gode, slik statsråden informerte Stortinget om.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til min uttalelse i Stortinget 15. november 2016, og som også fremgår av spørsmålet fra Karin Andersen; «Der det er tvil om alderen, vil tvilen alltid komme disse til gode.»

Min uttalelse baserer seg både på informasjon som er gitt fra UDI og på UDIs egne retningslinjer for saksbehandlingen i rundskriv PN 2012-011. Retningslinjene fastsetter blant annet i pkt. 3.2.3 at «Tvil om alder skal komme søkeren til gode.»

Dette bekreftes også av tilgjengelig statistikk.

Den sist oppdaterte statistikken fra UDI viser følgende vedtaksresultat for årene 2014, 2015 og 2016 (per oktober) i saker hvor det i henhold til de medisinske aldersundersøkelsene er 50/50 sannsynlighet for at søkeren er over 18 år: Henholdsvis 94 prosent (2014), 87 prosent (2015) og 88 prosent (per oktober 2016) av søkerne i denne kategorien ble etter en totalvurdering ansett å være under 18 år.

I kategorien hvor det ut fra aldersundersøkelsene ble ansett 70 prosent sannsynlig at søkeren var over 18 år, og bare 30 prosent sannsynlig at vedkommende var mindreårig, ble i samme periode henholdsvis 79 prosent (2014), 53 prosent (2015) og 50 prosent (per oktober 2016), ansett å være under 18 år etter en totalvurdering.

I sakene hvor søkeren er ansett å være over 18 år sier ikke statistikken om dette beror på en oppjustering av alderen etter aldersundersøkelse, eller om søkeren på grunn av tiden som har gått har fylt 18 år på vedtakstidspunktet. Lengre saksbehandlingstid i 2015 og 2016 enn i 2014 har medført at flere har fylt 18 år før vedtak fattes.

Den senest oppdaterte statistikken vi har hvor man har brutt ned tallene slik at det er mulig å se hvor mange som opplyste å være mindreårig ved søknad, men hvor alderen ble oppjustert av UDI uten å skyldes at søkeren er blitt over 18 år før vedtak, gjelder bare 2015. Det fremgår at i saker hvor det var 70 prosent sannsynlig søkeren var over 18 år, var det kun i 14 prosent av sakene at UDI etter en helhetsvurdering kom til at søkeren var over 18 år på søknadstidspunktet.

Vurdering og fastsettelse av alder vil aldri kun være basert på den medisinske aldersvurderingen. I de tilfeller der det er gjennomført medisinske aldersundersøkelser, skal UDI ta utgangspunkt i den medisinske aldersvurderingen (sammenstillingen av undersøkelsene) og vurdere denne opp mot øvrige opplysninger i saken som belyser alder.

Når det gjelder de medieoppslag om enkeltsaker som representanten Karin Andersen refererer til, viser jeg til at jeg ikke kommenterer enkeltsaker.

Generelt vil jeg imidlertid påpeke at vurdering og fastsettelse av alder gjøres i en helhetsvurdering hvor den medisinske undersøkelsen sammen med andre opplysninger danner en helhet.

SPØRSMÅL NR. 315**Innlevert 29. november 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 9. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Ifølge Statens vegvesens hjemmeside, vegvesen.no, skal det ”bygges et nytt løp i Oslofjordtunnelen som skal gå parallelt med eksisterende tunnellop” og det ”tas sikte på at arbeidet kan starte i løpet av 2017.”

Når i 2017 er det planlagt oppstart av arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Følgende er hentet fra Statens vegvesens hjemmeside, vegvesen.no:

”Nytt løp i Oslofjordtunnelen

Det skal bygges et nytt løp i Oslofjordtunnelen som skal gå parallelt med eksisterende tunnellop.

Det skal bygges flere tverrforbindelser mellom løpene, med ca. 250 meters mellomrom. Tverrforbindelsene gjør at det ene løpet kan brukes som rømning ved hendelser i det andre løpet. Rømningsmulighetene må ivareta krav til universell utforming og gi god fremkommelighet. Det tas sikte på at arbeidet kan starte i løpet av 2017.

Et nytt løp i Oslofjordtunnelen gir:

- vesentlig bedre trafikkikkerhet
- sikker og fremtidsrettet løsning med god kapasitet
- rømningsveger ut i dagen dersom en hendelse oppstår
- forutsigbarhet for trafikantene

Oslofjordtunnelen er delvis en undersjøisk vegtunnel under Oslofjorden mellom fylkene Akershus og Buskerud.”

Svar:

Rv 23 Oslofjordforbindelsen ble vedtatt bygget ut i Stortingsproposisjon 87 (1995-1996). Det ble da forutsatt at Oslofjordforbindelsen skulle bygges ut i to trinn i takt med trafikkutviklingen. Det første trinnet ble åpnet i 2000, og omfattet bl.a. Oslofjordtunnelen. Trinn 2 skulle være et nytt tunnellop som supplerer til det første tunnellopet. Det er en beskrivelse av det tidligere planlagte trinn 2 som representanten Myrli har funnet på Statens vegvesens hjemmeside.

Det er i etterkant av dette gjennomført en KVV/KS1 for kryssing av Oslofjorden, der oppgaven har vært å analysere og vurdere alternative løsninger for utvikling av transporttilbudet over Oslofjorden. Forbindelser ved Drøbak har inngått i disse analysene.

For å få bedre grunnlag for å vurdere utbyggingen av rv 23 Oslofjordforbindelsen har Samferdselsdepartementet i mai 2016 bedt Statens vegvesen om en tilleggsutredning for denne forbindelsen. Departementet har nylig mottatt utredningen.

I utredningen er tre alternative muligheter analysert: nytt tunnellop ved eksisterende tunnel, bru via Håøya og ny undersjøisk tunnel via Håøya. Statens vegvesen mener at valget bør stå mellom bru eller nytt tunnellop parallelt med eksisterende tunnel. I utredningen rangeres utbygging av ny bru via Håøya høyest.

Saken er til behandling, og det er for tidlig å si når det vil foreligge en beslutning.

SPØRSMÅL NR. 316**Innlevert 29. november 2016 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 2. desember 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Det har de siste dagene kommet frem at det i dag bare er en radiomerket ulv i Skandinavia. Vi vet at radiomerking av ulv er viktig både for å kunne innhente forskningsdata og hindre skader.

Vil statsråden ta kontakt med sin svenske kollega og drøfte hvilke grep det er mulig å ta både i Norge og Sverige slik at antall radiomerkede ulv igjen kommer opp på et akseptabelt nivå i Skandinavia?»

Svar:

Vi har i dag svært god kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden. Få viltbestander i verden er så grundig overvåket og forsket på. Bestandsovervåkingen er først og fremst basert på sporing av ulv på snø og DNA-analyser. Radiomerking er ikke avgjørende for å sikre at vi har en svært god overvåking av arten.

Radiomerking av ulv og andre store rovdyr foregår i all hovedsak i regi av omfattende norsk-svenske samarbeidsprosjekter, hvor formålet er å fremskaffe ny kunnskap. Miljøforvaltningen bidrar med midler for å sikre forskning og bestandsovervåking av ulv. Dette har bidratt til at kunnskapsnivået om den skandinaviske ulvebestanden er høyt. Radiomerking som tiltak

kan være vanskelig og ressurskrevende, blant annet der snøforholdene er dårlige. Radiomerking er også et tiltak hvor vi stilles overfor dyreetiske vurderinger. Tiltaket kan gi økt kunnskap, men dette må også veies opp mot de ulempene rovviltet utsettes for i forbindelse med merking.

Merking av ulv i regi av forvaltningen har vært diskutert lenge, og for noen år tilbake ble det gjort forsøk på å radiomerke lederdyr i samtlige etablerte revir på norsk side. Erfaringen viste at dette var svært ressurskrevende, vanskelig å lykkes med og i tillegg kontroversielt. Det er uheldig, når konfliktdemping er en viktig del av rovviltpolitikken. Forvaltningen har valgt å gå bort fra en slik omfattende strategi om forvaltningsmerking.

Miljøforvaltningen merker pr. i dag som hovedregel ikke ulv. Fra tid til annen oppstår det imidlertid behov for merking av ulv ut fra rent forvaltningsmessige hensyn. Et eksempel kan være merking av genetisk verdifulle innvandrerulver fra Finland/Rusland for gjennom forvaltningen å kunne legge til rette for vern av slike viktige individer. Jeg mener det er riktig å holde antallet ulver radiomerket av forvaltningen på et lavt nivå, og at radiomerking først og fremst gjøres i regi av forskningen ved behov for slike virkemidler for innhenting av ny viktig kunnskap.

SPØRSMÅL NR. 317**Innlevert 29. november 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 6. desember 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Vik Aspaker****Spørsmål:**

«Hva er regjeringens syn på muligheten for at Storbritannia kan forbli i det indre marked gjennom EØS når det har gått ut av EU, og uten å bli medlem i EFTA?»

BEGRUNNELSE:

I britiske medier drøftes det nå om Storbritannia kan forbli i EØS etter at de har gått ut av EU. Bakgrunnen er at artikkel 50 i Lisboa-traktaten bare regulerer utmeldelsesprosedyrene for utmeldelse av EU og ikke av EØS,

I følge The Independent sier professor Georg Yarow, emeritus professor ved Hertford College til BBC at:

”There is no provision in the EEA Agreement for UK membership to lapse if UK withdraws from the EU. The only exit mechanism specified is Article 127, which need to be triggered.”

Jonathan Lis, deputy director for British Influence, sier at:

”There is a strong chance that the UK will be acting unlawfully by taking us out of the EEA with Brexit.”

I denne debatten pekes det også på at folkeavstemningen gjaldt om Storbritannia skulle gå ut av EU, ikke ut av det indre marked.

Svar:

Det vises til brev fra Stortingets president 29. november 2016 og spørsmål nr. 317 fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen til EØS- og EU-minister Elisabeth Vik Aspaker.

EØS-avtalen har ikke en bestemmelse tilsvarende Traktaten om den Europeiske Union (TEU) artikkel 50, men prosedyrene for utmelding av EØS er nedfelt i EØS-avtalen artikkel 127. Bestemmelsens fastsetter at hver avtalepart kan trekke seg fra avtalen ved å gi minst tolv måneders skriftlig varsel til de andre avtalepartene. Videre skal de andre avtalepartene, straks

etter varselet om at en avtalepart akter å trekke seg fra avtalen, sammenkalle en diplomatisk konferanse for å vurdere de endringer det måtte være nødvendig å gjøre i EØS-avtalen.

For formelt å tre ut av EØS-avtalen, vil Storbritannia - som selvstendig part i avtalen - også måtte melde seg ut av denne. Det følger av EØS-avtalens system og oppbygning at avtalen er forbeholdt EU-medlemmer og EFTA-parter, jf. blant annet EØS-avtalen artikkel 2(c), lest i sammenheng med prinsippene som er nedfelt i artikkel 127 og 128. Storbritannia vil heller ikke være en del av det geografiske virkeområdet til EØS-avtalen eller ta del i det institusjonelle rammeverket i EFTA-pilaren når landet slutter å være EU-medlem, jf. EØS-avtalen artikkel 126(1) som slår fast at avtalen gjelder på de territorier hvor EU-traktatene får anvendelse og på territoriet til Island, Liechtenstein og Norge. Vi legger derfor til grunn at Storbritannia ikke vil kunne unnlate å melde seg ut av EØS når landet trer ut av EU, og at dette følger som en nødvendig forutsetning av Storbritannias beslutning om å si opp sitt EU-medlemskap.

Hvis Storbritannia ønsker å bli medlem av EØS på nytt etter uttreden av EU, må landet først bli en del av EFTA, gjennom å bli part i EFTA-konvensjonen. Søknaden må godkjennes av EFTAs råd ved enstemmighet. Deretter vil Storbritannia kunne søke om å bli part i EØS-avtalen som EFTA-stat, jf. artikkel 128(1). Denne søknaden rettes til EØS-rådet.

SPØRSMÅL NR. 318

Innlevert 29. november 2016 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 6. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at Norges ansvar for forvaltning av den europeiske villreinstammen og dens behov for tilgang til beiteområder er tilfredsstillende når store villreinflokker ikke får tilgang til beiteområder fordi de ikke kan krysse rv 7?»

BEGRUNNELSE:

Rundt 1500 reinsdyr som prøvde å krysse riksvei 7 over Hardangervidda forrige helg ble skremt vekk av biler, folk, brøyteutstyr og løse hunder kan NRK Hor-

daland fortelle. SNO opplyser at det ikke er aktiv overvåking av villreinen før 1. desember og at de derfor ikke har oversikt over situasjonen.

Det er bred enighet om at RV7 og menneskelig aktivitet i tilknytning til veien utgjør en barriere som utestenger villreinen fra rundt 20 % av deres naturlige beiteområde. Villreinfaglig ekspertise har anbefalt at RV7 over Hardangervidda legges i lang tunnel for å gi villreinen tilstrekkelige krysningsmuligheter og dermed tilgang til beiteområder. I KVVU for RV7 over Hardangervidda anbefaler Statens vegvesen at det heller bygges kort tunnel, noe som Vegvesenet selv sier vil ha liten effekt for villreinen om man ikke også følger opp med begrensinger på tilgjengelighet. Nå viser det seg

altså at overvåking av veien med tanke på villrein ikke fungerer ettersom tusenvis av villrein skremmes fra å krysse veien.

Svar:

Det ble i 2006 etablert et driftsopplegg for midlertidig stenging av rv 7, som skal ta hensyn til villreinens trekkbehov på tvers av vegen. Ordningen innebærer en kombinasjon av elektronisk og manuell overvåking av dyrene. Rv 7 stenges dersom det oppstår en konkret situasjon hvor vegens barriereeffekt kan påvirke villreinens trekk. Siden 2006 har dette skjedd to ganger. Ordningen ble etablert for å balansere hensynet til samfunnets transportbehov og villreinens velferd, særlig med hensyn til deres beitebehov.

Statens vegvesen dekker kostnaden for radiomerking av villrein slik at myndighetene ser hvor villreinen trekker uten å forstyrre dem. Miljødirektoratet og Norsk institutt for naturforskning bistår Statens vegvesen i denne oppgaven. Hver vinter setter forskerne radiosendere på nye rein slik at inntil 20 simler kan spores kontinuerlig. Levetiden på en radiosender er 2-4 år. Denne typen merking er regulert av forskrift om bruk av forsøksdyr. Mattilsynet stiller strenge krav til at dyrene blir fulgt opp på en forsvarlig måte.

Når villrein trekker inn mot rv 7, skal Miljødirektoratet gi et faglig råd til Statens vegvesen om vegen

bør stenges eller ikke. Vurderingen skal ta hensyn til både villreinens trekk- og beitebehov og lokale og regionale samferdselsbehov. Det er først når en situasjon betraktes som alvorlig for villreinens velferd, at miljømyndighetene vurderer å anbefale at vegen stenges midlertidig. Det er i hovedsak etter nyttår at reinsdyra møter en vanskelig beitesituasjon. Dagens ordning sier at vegen, så sant det er teknisk mulig, skal være åpen og normalt ikke stenges på grunn av villrein i perioden fra 1. mai til 1. desember, samt i julehelg og vinter- og påskeferie.

På grunnlag av Statens vegvesens utredning om forbindelser mellom Østlandet og Vestlandet besluttet Samferdselsdepartementet i desember 2015 å prioritere E134 over Haukeli som en hovedvegforbindelse mellom Østlandet og Vestlandet. For å analysere om den andre hovedvegforbindelsen skal gå over Hardangervidda eller Hemsedal, fikk Statens vegvesen i oppdrag å lage en konseptvalgutredning (KVU) for strekningen Gol – Voss. I rapporten som ble presentert 1. september 2016, anbefaler Statens vegvesen at rv 52 over Hemsedal blir den andre hovedvegforbindelsen mellom Østlandet og Vestlandet.

Det pågår nå KS1 av KVU for strekningen Gol – Voss. Jeg tar sikte på at videre strategi for utvikling av vegforbindelsene mellom Østlandet og Vestlandet blir presentert i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018-2029 som skal legges fram våren 2017. Hensynet til villrein vil inngå i vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 319

Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 5. desember 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for kva som har vore importkvotene for kvart MUL- og mellominntektsland for kjøtt og meieriprodukt dei siste fem åra, kva som har vore importert kvantum for kjøtt og meieriprodukt frå kvart av desse landa, og kva som er årsaka til at importert kvantum frå land som Namibia ligg under importkvota?»

GRUNNGJEVING:

Viser til svar frå Landbruks- og matministeren av 24.11.2016. Ut frå svaret kan ein slutte at det er heller

få MUL-land og mellominntektsland som sel matvarer til Noreg. Det er difor interessant å finne ut kvifor Noreg importerer mindre frå desse landa enn kvotane skulle tilseie.

Svar:

Noreg har toll- og kvotefri marknadstilgang for alle jordbruksprodukt frå dei minst utvikla landa, såkalla nulltoll-land.

Noreg har vidare sju importkvoter for kjøtt frå andre u-land. Kvotene går fram av vedlegget. Tabellen viser at dei to importkvotene for storfekjøtt frå Namibia/Bot-

swana og kvota for import av storfekjøtt frå Swaziland er svært godt utnytta.

Kvota for biffar og filetar frå alle u-land som er ein del av GSP-systemet, er ikkje utnytta fullt ut dei seinare åra. Dette skuldast både marknadssituasjonen i Noreg og forbrukarane sine preferansar. Kvotene for småfekjøtt frå Namibia, Botswana og Swaziland, hermetisk skinke og tunge og Corned beef er dels lite ut-

nytta slik vedlegget viser. Utnyttinga av desse kvotene har på same måte samanheng med marknadssituasjonen og preferansar.

Noreg har ikkje etablert importkvoter for meieriprodukt frå u-land. Importen av slike produkt frå u-land er marginal.

Vedlegg til svar:

Import av kjøtt i tonn fra u-land

Importkvote	Opprinnelse	Varenummer	Kvotestørrelse	2011	2012	2013	2014	2015
Storfekjøtt	Namibia/ Botswana	02.01, 02.02	2700	2669	2501	2700	2696	2700
Storfekjøtt	Namibia/ Botswana	02.01, 02.02	500	472	471	471	492	499
Storfekjøtt	Swaziland	02.01, 02.02	500	373	500	500	481	500
Biffer og fileter av storfe	GSP	02.01.3000, 02.02.3001	500	-	-	342	410	218
Småfekjøtt	Namibia, Botswana og Swaziland	02.04.1000/ 2100/2200/ 2300/3000/ 4100/4200/ 4300	400	55	48	173	59	159
Hermetisk skinke og tunge	GSP	Ex. 16.02.4001/ 5009	150	0	0	0	0	0
Corned beef	GSP/WTO	16.02.5009	200	90	64	27	49	51

SPØRSMÅL NR. 320**Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 8. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Har Samferdselsdepartementet gitt Kvikkas lister som gir dei høve til å unnlata å omdele aviser til bygdene utanfor Florø sentrum, og dersom så er tilfelle - kva vil samferdselsministeren gjere for å sikre at alle som skal få aviser omdelt frå Kvikkas laurdagar får det, både i Florø og i resten av landet, uavhengig av kva postnummer dei måtte sokne til?»

GRUNNGJEVING:

Avisene Firda og Firdaposten har hatt Posten som ansvarleg for omdeling av aviser laurdagar i bygdene kring Florø. I Florø sentrum har dei hatt eiga ombering. Etter at Kvikkas fekk oppdraget Posten tidlegare hadde ansvar for er det vorte kaos i leveringa og store manglar. Prosjektleiari Trygve M. Moxness i Kvikkas forklarar det i følgje Firdaposten med at ”Samferdselsdepartementet virker ikke å ha angitt 6913 som et postnummer Kvikkas skal dekke”. Det gjeld lokalsamfunna Nekkøy, Færøy, Ånnøy, Terdal, Klauene og Grønenga. Kvikkas viser til at det ligg informasjon på deira nettsider om kva postnummer som skal få laurdagsaviser. I den siste reviderte lista av 26. november er det ingen postnummer utanfor Florø sentrum som står oppført. Firdaposten har gått over frå avis laurdagar til å gje ut

fredagsaviser, medan Firda har fått store problem med utgåvene på laurdagar.

Svar:

Samferdselsdepartementet har ikkje gitt Kvikkas lister som gir dei høve til å unnlata å omdele aviser til bygdene utanfor Florø sentrum.

Postnummer 6913 var nytt frå 1. oktober i år og er utskilt frå 6900 Florø. Nummeret var dermed ikkje å finne i listene med Kvikkas sitt dekningsområde. Området 6913 er likevel innanfor Kvikkas sitt dekningsområde, men lista opp under 6900. Samferdselsdepartementet er informert om at situasjonen no er løyst og at abonnentane på 6913 derfor kan og skal få avisa si frå Kvikkas.

I løpet av hausten 2016 har eg hatt tett kontakt med både Kvikkas og aktørane i bransjen, for å arbeide for at flest mogleg skal få laurdagsavisa si. Seinast måndag 5. desember møtte eg Kvikkas og avisbransjen for å få på plass dei siste tiltaka for å gjera utleveringskvaliteten enno betre. For den femte laurdagen med distribusjon rapporterer Kvikkas om at i underkant av 98 prosent av avisene blei rett levert. Kvaliteten skal bli betre og avisbransjen og Kvikkas jobbar no med å få på plass ansvaret for distribusjonen til dei siste einskiltadressene i landet.

SPØRSMÅL NR. 321**Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 6. desember 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«1. juli 2016 blei Navs dagpengeregulering endra får å gje sjølvstendig næringsdrivande mogelegheita til å behalde retten til opptente dagpengar frå 9 til 12 månader etter etablering av eige føretak.

Kan statsråden utgreie for effekten utvidinga har hatt på gründerverksemd i Noreg sia 1. juli d.å.?»

BEGRUNNELSE:

Hovudårsaka til at ikkje fleire etablerer eigen bedrift i Noreg er frykta for ei usikker kvardag. Sær i etableringsfasen er denne frykta utprega, ikkje minst blant kvinner. Kvinner utgjer i dag berre 28 pst. av norske gründerar. Formålet med å utvide retten til opptente dagpengar frå 9 til 12 månader var blant anna for å gjere det tryggare å starte som sjølvstendig næringsdrivande. Tilbakemeldingane frå gründermiljøet i Noreg

er at dette enno ikkje er nok tid til å kunne utvikle eit eige produkt. Difor er det viktig å utgreie om utvidinga frå 9 til 12 månader har hatt ei positiv effekt på gründervilja i landet. Det vil i så fall gje Stortinget ei peikerpinn på nytta av å utvide retten til dagpengar vidare i framtida.

Svar:

Med verknad frå 1. juli i år, blei den perioden som dagpengemottakarar kan få dagpengar under etablering av eigen næringsverksemd, utvida frå ni til tolv månader. Bakgrunnen for endringa er eit ønskje om å leggje betre til rette for at dei som ønskjer å prøve seg som gründerar, får ein mogelegheit til det. Endringa kan gi etablerarar motivasjon i startfasen og skape grunnlag for nye, gode idear. Fleire av dei som har mista arbeid i oljerelaterte verksemdar, har gode føresetnader for å etablere eigne verksemdar.

I oktober fekk totalt om lag 340 personar dagpengar under etablering. I perioden juli til og med oktober 2016 auka talet med nær 100 prosent samanlikna med same periode året før. Auken var på 35 prosent i første halvår 2016 samanlikna med første halvår i fjor.

Utvidinga i perioden ein kan få dagpengar under etablering, gjeld også for dei som brukte ordninga før 1. juli. Auken i talet på personar som fekk dagpenger under etablering i juli til og med oktober kan ha samanheng med auka varighet for dei som allereie fekk ytinga. Auka kan og ha samanheng med at fleire med dagpengar har etablert si eige verksemd.

Å seie noko om effekten regelendringa har hatt på gründerverksemdar og etableringar av nye verksemdar, krev eit større utgreiingsarbeid. Berre fire månader etter at endringa trådte i kraft er det for tidleg å greie ut spørsmålet. Vi treng meir erfaring og data for å kunne få gode svar.

SPØRSMÅL NR. 322

Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 5. desember 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Jeg viser til en bekymring jeg har mottatt fra Fellesorganisasjonen (FO) om et økende problem med netthets på sosial medier for ansatte i helse- og sosialsektoren, og hvordan vil statsråden følge opp dette?»

BEGRUNNELSE:

Ansatte i helse – og sosialsektoren utsettes i økende grad for alvorlig hets på sosiale medier. Dette medfører en stor påkjenning for den enkelte og familien. Fellesorganisasjonen (FO) viser til at mange barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere opplever sjikane og hets på sosiale medier, og problemet er økende.

En slik hets er svært krenkende. Ikke minst er den nærmest umulig å beskytte seg mot. Hetsen kan fremstå som trusler av direkte karakter eller mer indirekte form. Eksempelvis kan det bli lagt ut bilde av den ansatte, adresse og informasjon om familiemedlemmer. Aller verst er konkrete trusler om at den ansattes barn skal bli utsatt for «noe» eller andre mer vage hentyd-

ninger. Det er åpenbart at dette kan føre til helsemessige påkjenninger og høyt stressnivå for den ansatte. Sykefravær er dermed en sannsynlig konsekvens, noe som er negativt for den enkelte arbeidstaker, arbeidsgiver og ikke minst mottakere av viktige tjenester.

Eksisterende bestemmelser i arbeidsmiljøloven definerer klart arbeidsgivers ansvar for sine arbeidstakere, men loven er ikke oppdatert knyttet til netthetsproblematikken.

Loven regulerer vold og trusler uttrykkelig i arbeidsmiljøloven § 4-3(4), som slår fast at arbeidstaker, så langt det er mulig, skal beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger. Arbeidsgiver er pålagt å kartlegge farer og problemer i arbeidsmiljøet og kartlegge risiko for vold eller trusler, og således lage en plan for forebygging. Likevel mener FO at lovgivningen ikke er god nok. FO opplyser at det nå et pågående arbeid om å utarbeide en egen forskrift om vold og trussel om vold, ikke minst for å konkretisere hvordan arbeidsgiver skal følge opp denne problematikken. FO mener det er viktig at forskriften også må inneholde noe konkret om hvordan hets og sjikane på nettet skal håndteres.

De peker bl.a. annet på viktigheten av at netthets følges opp av arbeidsgiver og den politiske ledelsen, og at det tilrettelegges for gode rutiner for avvikshåndtering. Oppfølgingen skal ikke være den enkelte arbeidstakers ansvar, og de hendelser som arbeidstaker eller arbeidsgiver oppfattes som alvorlige må anmeldes av arbeidsgiver. FO mener det er viktig at forskriften også må inneholde noe konkret om hvordan hets og sjikane på nettet skal håndteres.

Svar:

I bakgrunnen for spørsmålet, viser stortingsrepresentanten til at det pågår et arbeid med å utarbeide en forskrift om vold og trussel om vold, og at Fellesorganisasjonen mener forskriften bør inneholde noe konkret om hvordan hets og sjikane på nettet skal håndteres. Jeg kan i den forbindelse opplyse at det nevnte forskriftsarbeidet er gjennomført og fastsatt, og at de nye bestemmelsene trer i kraft 1. januar 2017.

Da de nye bestemmelsene ble utarbeidet, ble det vurdert om netthets o.l. burde omtales spesifikt. Etter råd fra Arbeidstilsynet, ble imidlertid konklusjonen at forskriftene ikke skulle fremheve noen enkeltyper av volds- eller trusselsituasjoner, for å unngå at enkelte situasjoner fremstår som viktigere enn andre. I denne sammenheng vil jeg nevne at Arbeidstilsynet siden

2009 har hatt en egen veileder om «Vold og trusler på arbeidsplassen». I forbindelse med at de nye forskriftsbestemmelsene om vold og trusler nå trer i kraft, revideres denne veilederen. Jeg har fått opplyst at den vil få navnet «Vold og trusler i forbindelse med arbeidet», nettopp for å signalisere at arbeidsrelaterte vold- og trusselhendelser også kan oppstå utenfor arbeidssted og arbeidssituasjon, for eksempel via sosiale medier.

Ettersom netthets typisk forekommer utenfor arbeidsstedet, kan det være vanskelig for arbeidsgiver å iverksette effektive tiltak mot slik aktivitet. Der dette er en aktuell problemstilling, må imidlertid arbeidsgiver og arbeidstaker, i samarbeid med vernetjenesten, jobbe med problematikken for å forsøke å finne frem til gode tiltak. Aktuelle grep som Arbeidstilsynet peker på, kan være å unngå å synliggjøre ansattes navn på personlige skilt og/eller bruk av hemmelig telefonnummer. Som også stortingsrepresentanten viser til, vil dessuten trusler fremsatt på internett kunne være straffbart, slik at også politianmeldelse vil kunne være et aktuelt virkemiddel.

Jeg vil også vise til at regjeringen 21. november i år la frem en egen strategi mot hatefulle ytringer. Et av tiltakene i strategien er en informasjonskampanje rettet mot arbeidsgivere om forebygging og oppfølging av hatefulle ytringer og trakassering på arbeidsplassen. Dette arbeidet ledes av Barne- og likestillingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 323

Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 6. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre rede for bakgrunnen for at det er langt flere enslige mindreårige fra Afghanistan som får avslag i 2016 enn i 2015, og at Norge tilsynelatende tvangsreturnerer flere fra denne gruppen en noe annet land i Europa?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 15. oktober fremgår det at 3 % av enslige mindreårige asylsøkere fra Afghanistan fikk avslag i 2015. Første halvår 2016 har 20 % fra samme gruppe fått avslag. I samme sak fremgår det at Norge er det landet i Europa som tvangsreturnerer flest barn til Afg-

hanistan. Pr. 15. oktober har Norge tvangsutsendt 37 asylbarn til Afghanistan hittil i år. Blant landene som har repatrieringsavtale med Afghanistan så ser det ut til at det bare er Norge og Nederland som har tvangsreturnert barn dit i år. Nederland har imidlertid returnert færre barn enn Norge.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine svar til representanten Karin Andersen av 17. juni, 15. september og 22. november d.å. Som det fremgår av disse svarene har UDI hevet den rettslige terskelen som skal gjelde ved vurderingen av om sikkerhetssituasjonen i et område i Afghanistan er så alvorlig at enhver fra dette området

vil ha krav på beskyttelse. Dette har UDI gjort fordi de har hatt et juridisk handlingsrom som de tidligere ikke har utnyttet. Ved å heve terskelen er mange av de områdene som tidligere ble ansett som generelt utrygge i Afghanistan ikke lenger vurdert slik, noe som igjen innebærer at det i større grad enn tidligere foretas en individuell vurdering av søkerens beskyttelsesbehov. Dette gjelder også for søknader fra enslige, mindreårige asylsøkere.

Mange av de enslige, mindreårige asylsøkerne har ikke anførsler som sannsynliggjør et individuelt beskyttelsesbehov, og etter ovennevnte justering av den rettslige terskelen oppfyller de følgelig ikke vilkårene for å få beskyttelse (asyl) i Norge. Dette er årsaken til at flere enslige, mindreårige asylsøkere har fått avslag på sin søknad om beskyttelse i 2016.

Når det gjelder barn som er i Norge sammen med sine foreldre, vil disse ha fått sine søknader grundig vurdert og med en barnesensitiv tilnærming. Dersom utlendingsmyndighetene etter en slik vurdering kon-

kluderer med at det ikke foreligger beskyttelsesbehov eller annet grunnlag for opphold, vil søknadene bli avslått og barna må forlate Norge sammen med sine foreldre.

Avslag på søknad om asyl eller oppholdstillatelse i Norge innebærer plikt til å forlate landet. Denne plikten gjelder også for enslige mindreårige. Jeg vil understreke viktigheten av at personer som ikke fyller vilkårene for opphold i Norge returnerer til sine hjemland. Manglende retur fører til misbruk av asylsystemet og bidrar til å undergrave en regulert innvandring til Norge. Det er etter det jeg har fått opplyst ikke gjennomført tvangsreturer av enslige mindreårige fra Norge til Afghanistan hittil i 2016. Retur til opprinnelsesland for enslige mindreårige er svært utfordrende, og Regjeringen har derfor igangsatt et arbeid med å søke løsninger for dette. Antallet returer av barn til Afghanistan, som representanten Lauvås viser til, gjelder medfølgende barn. Per oktober 2016 er det tvangsreturnert 43 barn til Afghanistan i følge med sin familie.

SPØRSMÅL NR. 324

Innlevert 30. november 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 6. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Har statsråden lagt UNHCRs nevnte vurdering til grunn for beslutningen om å iverksette tilbakekallelssaker for den nevnte gruppa og vurderer i så fall statsråden det slik at UNHCRs vurdering er relevant for tilbakekallelssaker?»

BEGRUNNELSE:

I brev fra UNHCR til innvandrings og integreringsministeren den 15. november 2016 vises det til regjeringens beslutning om å vurdere tilbakekall av flyktningstatus for 1600 somaliere med midlertidig opphold. UNHCR viser i samme brev til at regjeringen påberoper UNHCR sin vurdering av forholdene i sentrale og sørlige deler av Somalia, som igjen viser til at dette ikke lenger er områder preget av ”generalized violence” som grunnlag for denne beslutningen. UNHCR påpeker videre at de ikke har endret sine vurderinger hva gjelder retur til disse områdene og at deres kategorisering av nevnte områder ikke er ment å gis

anvendelse i forbindelse med vurderingen av eventuelle tilbakekallelssaker.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven, herunder saker om tilbakekall av oppholdstillatelse i Norge. Verken jeg eller regjeringen har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Utlendingsloven § 37 første ledd bokstav e og f gir grunnlag for tilbakekall av flyktningstatus og oppholdstillatelse dersom beskyttelsesbehovet ikke lenger er til stede. Dette er fulgt opp i Justis- og beredskapsdepartementets instruks GI-14/2016, som sier at UDI av eget tiltak skal vurdere tilbakekall dersom endringer i den sikkerhetsmessige, politiske eller menneskerettslige situasjonen i utlendingens hjemland tilsier at det for mange er trygt å vende tilbake. Videre skal UDI alltid vurdere om utlendingen fortsatt fyller vilkårene for

beskyttelse og eventuelt opprette sak om tilbakekall ved behandling av søknad om permanent oppholdstillatelse.

UDI har opplyst at de har identifisert ca. 1 600 Somalia-saker som kan være aktuelle for tilbakekall. Hittil har UDI sendt forhåndsvarsel om tilbakekall i om lag 120 saker. Jeg understreker at alle saker som er aktuelle for tilbakekall vil bli vurdert individuelt, herunder om utlendingen fortsatt risikerer forfølgelse eller andre alvorlige overgrep ved retur til hjemlandet. Disse konkrete vurderingene foretas av UDI og UNE.

Utlendingsmyndighetenes vurdering av landsituasjoner, for eksempel når det gjelder Somalia, baserer seg blant annet på rapporter fra Landinfo, som er en faglig uavhengig enhet i utlendingsforvaltningen. Det

er statene selv som vurderer hvorvidt en utlending har behov for beskyttelse i henhold til regelverket og tilgjengelige kilder. Det kan derfor forekomme at norske utlendingsmyndigheter vurderer landforhold annerledes enn andre stater eller organisasjoner, herunder UNHCR.

En asylsøkertilstrømning av det omfang som vi opplevde i 2015 gir store økonomiske og ressursmessige utfordringer, blant annet knyttet til saksbehandling og bosetting. Jeg mener derfor at det er viktig å prioritere de som fortsatt har behov for beskyttelse i Norge. Verken FNs flyktningkonvensjon eller Norges øvrige folkerettslige forpliktelser innebærer at en utlending har krav på beskyttelse dersom behovet faller bort og utlendingen kan reise tilbake til hjemlandet sitt.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Lasse Juliussen

Besvart 8. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Reiselivsbedrifter i Hedmark og landet for øvrig har fått gjentatte lovnader om bedre muligheter for skilting langs vei til attraksjoner og besøksmål.

Kan reiselivsaktørene vente seg en snarlig avklaring med forbedring og forenkling av dagens situasjon, i tråd med de lovnader som er gitt, og kan statsråden garantere for at reglene håndheves likt fra fylke til fylke?»

Ingen aktører er interessert i noe frislipp, men nøytrale, informative skilter som opplyser bilister om nærliggende attraksjoner og besøksmål vil kunne gi et løft for en viktig næring.

Reiselivsbedriftene i Hedmark opplever å ha fått gjentatte forsikringer om at situasjonen vil bedre seg, men fortsatt får vi saker som nevnte Glåmdalen-oppdrag i dag.

BEGRUNNELSE:

I avisa Glåmdalen kan vi 1. desember lese om Magnor Glassverk, som selv etter å ha fått forsikringer før sommeren om lemping på regelverket for skilting til attraksjoner, nå har fått avslag fra Statens vegvesen på sin søknad om å sette opp skilt langs riksveg 2. Bedriften anslår selv at med bedre skilting for å fange opp gjennomfartstrafikken, kan besøket økes fra 170.000 årlig og opp mot 300.000. Dette vil være svært viktig for en hjørnesteinsbedrift i reiselivet i Sør-Hedmark. Flere andre bedrifter har også rapportert om lignende problemer, og NHO reiseliv og partnerskap for opplevelsesnæringene i Hedmark er blant aktørene som har bedt om regelendringer. Det er også pekt på utfordringer knyttet til ulik håndheving av regelverk fra fylke til fylke.

Svar:

Skilting langs veien skal sikre at reisende lettere finner frem til relevant tilbud langs veien. Slik serviceskilting og virksomhetsvisning kan ha stor betydning for lokalt næringsliv og turisme. Jeg har tidligere bedt Staten Vegvesen praktisere dagens regelverk mer liberalt, og samtidig gjøre endringer i regelverket. La meg samtidig understreke at skiltingen som staten setter opp ikke skal ha som primært formål å drive markedsføring av ulike bedrifter.

Skiltnormalen, med retningslinjer for bruk av service- og virksomhetsskilt, herunder service- og virksomhetsvisning, ble revidert etter initiativ fra meg og gitt ut i ny utgave i oktober 2015. Formålet var og er å forenkle praktiseringen av skiltregelverket og å sikre en helhetlig og ensartet praktisering på landsbasis.

I arbeidet med 2015-utgaven var en rekke interesseorganisasjoner involvert, og det er gjort mange

endringer i regelverket i tråd med ønskene fra disse. Flere bestemmelser som før var «begrensende», er endret eller tatt bort. Det er også gjort en rekke tiltak for å øke kompetansen hos skiltmyndigheten, spre informasjon om endringene og tilstrebe lik praksis landet over. Kontakt med eksterne interessenter er også vektlagt i de nye bestemmelsene.

Fellesbestemmelser og bestemmelser for det enkelte symbol er utformet slik at vurderingene skal være enklere, bedre og gi mer enhetlig praksis. Jeg legger til grunn at de nye reglene skal bidra til en tilfredsstillende og mer ensartet skiltpraksis, som i større grad er i tråd med reiselivets behov.

Jeg er kjent med at Magnor Glassverk AS har søkt Statens vegvesen om ytterligere skilting. Søknaden ble avslått i første instans, men er påklaget til Vegdirektoratet 1. desember 2016. Jeg finner det riktig først å avvente resultatet av denne klagebehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 326

Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 9. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at pasienter som har tatt synstest med instrumentet Goldman må fortsette å ta undersøkelser med det samme instrumentet for å se om synet har bedret seg, eller mener statsråden at instrumentet Esterman som er anbefalt i Helsedirektoratets nye forskrift fra 1.okt 2016 tilfredsstillende til ny synstest?»

BEGRUNNELSE:

I GD 1.12.2016 kan vi lese om en 65-åring som er i konflikt med fylkesmannen om å få tilbake sitt førerkort. Fylkesmannen anbefaler at politiet inndrar førerkortet for godt.

65-åringen har hatt hjerneslag i 2015 og fikk forstyrrelser i synsfeltet. Prøve etter slaget ble foretatt av øyelege med instrumentet Goldman i 2015. Nye prøver i 2016, foretatt av to andre øyeleger, men med instrumentet Esterman, viser at synsfeltet nå tilfredsstillende til kravene.

På tross av dette forholder fylkesmannen i Oppland seg til den første prøven fra 2015 og godkjenner ikke

bruk av instrumentet Esterman i oppfølgingen selv om dette er anbefalt i Helsedirektoratets egen veileder fra 1.10.16. Fylkesmannen mener instrumentet Goldman må brukes.

Svar:

Som Helse- og omsorgsminister kan jeg naturligvis ikke ta stilling til hvilket instrument som er best egnet. Det er Helsedirektoratet som har utarbeidet de nye helsekravene for Statens Vegvesen Vegdirektoratet. Helsedirektoratet har informert meg om følgende vurderinger av de to instrumentene:

I de nye helsekravene til førerrett som trådte i kraft pr 1. oktober 2016, og der undersøkelse av synsfelt av optiker eller øyelege er nødvendig, er undersøkelse etter Esterman-programmet det som anbefales. Ved Esterman-programmet undersøkes synsfeltet ved korte lysblink med begge øyne åpne. Med Goldmann-instrumentet måles synsfeltet for ett øye av gangen med en lyskilde som beveger seg. Goldmann brukes etter hvert i stadig mindre omfang og da stort sett bare av øyeavdelinger ved sykehus. Goldmann-teknikken krever mer tid og større innsikt hos undersøker enn bruken av

Estermann-programmet. Estermann-programmet gjøres nå også kvalitetssikret hos et stort antall optikere.

I denne konkrete saken er jeg gjort kjent med at som følge av den nye synsfeltundersøkelsen, vil ved-

kommende få råd fra fylkesmannen om å fremme ny søknad om førerrett etter helsekravene som ble gjort gjeldende pr 1. oktober 2016.

SPØRSMÅL NR. 327

Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 5. desember 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva er grunnen til at statsråden i sine regnestykker gjengitt i svar på spørsmål 244 ikke inkluderer helt åpenbart sentrale elementer i det som omtales som kommunenes handlingsrom?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på skriftlig spørsmål 244 besvart av Kommunal- og moderniseringsministeren 21.11.2016. Ettersom statsråden ikke svarte på en tilstrekkelig måte, stilles spørsmålet på nytt med følgende klargjørende premisser.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2011, gjengitt på side 21 i kommuneproposisjonen for 2012, oppjusteres skatteanslaget, om dermed inntektsnivået, for kommunesektoren med 1,3 mrd. kroner. Spørsmålsstiller antar at statsråden erkjenner at dette påvirker den anslåtte inntektsveksten for 2012 som angis i nevnte proposisjon – ettersom nivået på veksten for 2012 beregnes fra anslått inntektsnivå i Revidert nasjonalbudsjett 2011.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2012, gjengitt på side 17 i kommuneproposisjonen for 2013, oppjusteres skatteanslaget for kommunesektoren med 2,3 mrd. kroner. Spørsmålsstiller antar igjen at statsråden erkjenner at dette påvirker den anslåtte inntektsveksten for 2013 som angis i nevnte proposisjon – ettersom nivået på veksten for 2013 beregnes fra anslått inntektsnivå i Revidert nasjonalbudsjett 2012.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2014, gjengitt på side 18 i kommuneproposisjonen for 2015, nedjusteres skatteanslaget for kommunesektoren med 1,2 mrd. kroner. Spørsmålsstiller antar igjen at statsråden erkjenner at dette påvirker den anslåtte inntektsveksten for 2015 som angis i nevnte proposisjon – ettersom nivået på veksten for 2015 beregnes fra anslått inntektsnivå i Revidert nasjonalbudsjett 2014.

Statsrådets svar på mitt forrige spørsmål krever at statsråden klargjør om han ser at disse eksemplene påvirker hans beregninger at det teoretiske økonomiske handlingsrommet i kommunene eller om statsråden anser opp- eller nedjustering av sektoren inntekter som uvesentlig for handlingsrommet.

Svar:

Det framgår av mitt svar på spørsmål nr. 244 av 21.11.16 at framstillingen av handlingsrommet bygger på opplysninger gitt i Prop. 1 for de respektive år. Handlingsrommet er dermed et uttrykk for ulike regjeringers prioriteringer i de enkelte budsjettforslagene. Følgelig tas det ikke hensyn til endringer gjennom budsjettåret. Dersom beregningene skulle tatt hensyn til endringer i rammebetingelsene gjennom budsjettåret, måtte andre relevante forhold i tillegg til endringer i skatteanslaget inkluderes, først og fremst endringer i deflator og bevilgninger til kommunene.

I mitt svar på spørsmål nr. 244 redegjorde jeg også for den faktiske realveksten i kommunenes frie inntekter mellom 2009 og 2016. Vekstratene bygger på regnskapstall for årene 2009 til 2015 og siste tilgjengelige anslag for 2016. Den gjennomsnittlige oppgavekorrigerte realveksten for kommunene var 2,2 pst. i perioden 2013–2016, mens den for perioden 2009–2013 var 1,4 pst. Ser vi på realveksten per innbygger, var den i gjennomsnitt 1,1 pst. i perioden 2013–2016, mot 0,1 pst. i perioden 2009–2013. Tallene er publisert i Prop. 1 S (2016–2017) Kommunal- og moderniseringsdepartementet, tabell 3.1. I disse tallene er det tatt hensyn til endringer i skatteanslag, deflator og bevilgninger til kommunene gjennom året etter at Prop. 1 er framlagt.

SPØRSMÅL NR. 328**Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 9. desember 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Da Stortinget våren 2015 vedtok en dagligvareportal var prisinformasjon en del av intensjonen. Forbrukerne og samfunnet tjener på mer åpenhet, ikke mindre. Pris er en viktig beslutningsfaktor for forbrukere sammen med informasjon om opprinnelse, dyrevelferd, kvalitet og etikk.

Er statsråden med ansvar for forbrukersaker enig i at dagligvareportalen skal ha mest mulig av denne informasjonen for å gi økt forbrukermakt og gjøre det lettere å ta informerte kjøpsvalg i tråd med egne preferanser?»

Svar:

Ved behandling av et representantforslag om å sikre opprinnelsesmerking på mat og å opprette en dagligvareportal (Dok. 8:13 S (2014-2015)) gjorde Stortinget 3. mars 2015 anmodningsvedtak nr. 436, som lyder:

«Stortinget ber regjeringen senest i løpet av 2016 etablere en gratis tilgjengelig informasjonsportal for dagligvarer med nødvendig elektronisk informasjon om varer ment for salg i detaljhandel innen dagligvarer.»

Som omtalt i BLDs Prop. 1 S for 2017, har departementet gitt Forbrukerrådet i oppdrag å utvikle en informasjonsportal for dagligvarer. Målet er at denne skal gi forbrukerne bedre grunnlag for å gjøre informerte valg, og stimulere konkurransen i dagligvaremarkedet. Portalen skal kunne benyttes via smarttelefon, nettbrett og PC, og vil bestå av to moduler:

- en applikasjon (med mulighet for skanning av produkt-ID) der forbrukeren kan legge inn- og bli veiledet i forhold til sine preferanser – som kan være knyttet til for eksempel allergener, næringsinnhold, økologi, miljøaspekter ved varene, kvalitetsønsker, etc., og
- et verktøy for veiledning om pris (i hvilke butikker det er rimeligst å handle).

Jeg er enig med spørsmålsstilleren i at forbrukerne og samfunnet er tjent med åpen informasjon om ulike aspekter ved varene som omsettes. Utgangspunktet er at dagligvareportalen skal gjengi all informasjon som de næringsdrivende har plikt til å opplyse om på eller

i umiddelbar nærhet av varen. Intensjonen er videre å fremvise i portalen hvilke offentlige frivillige merker som varene er påført; som miljømerkene Svanen og Blomsten, sunnhets-merket Nøkkelhullet og økologi-merket Debio. Hvordan portalen vil presentere denne informasjonen for brukerne, kan man få et inntrykk av gjennom den applikasjon for smarttelefon som Forbrukerrådet nettopp har lansert i en første versjon, og som man kan finne via deres nettsider: <http://www.forbrukerradet.no/peiling/>

Pris er utvilsomt viktig for forbrukerne. I mange markeder er derfor offentlige prisportaler et viktig verktøy for å styrke forbrukernes evne til å gjøre informerte valg mellom ulike tilbydere. Prisportalene i markedene for strøm og finansielle tjenester er gode eksempler.

I dagligvaremarkedet er det imidlertid kun tre dominerende kjeder. Dersom man styrker prisinformasjonen til kundene, styrkes også informasjonsutvekslingen mellom kjedene. Konkurransetilsynet har beregnet at en kjede som REMA overvåker anslagsvis 2 % av alle konkurrentenes priser, ved hjelp av såkalte prisjegere. Det tyder på at kjedene vet ganske lite om hverandres priser. En prisportal vil gi kjedene full informasjon. Virkningen av det vil være at enhver prisreduksjon blir umiddelbart synlig for alle konkurrentene, slik at disse kan reagere med en gang, med den følge at ingen oppnår noen fordel av å sette ned prisen.

Full åpenhet om priser kan i et marked med få aktører føre til svekket konkurranse, med det resultat at forbrukerne må betale en høyere pris. En dagligvareportal med sanntidspriser vil da kunne gi forbrukerne full informasjon, men med høyere priser.

Løsningen som er valgt, er at publikum skal kunne sammenligne prisnivå i ulike butikker via en varekurv som Forbrukerrådet setter sammen. Kurven skal bestå av minst ti varer, og prisene skal måles over et tidsrom på minst en uke. Innholdet i kurven skal ikke være kjent utad før prismålingen er avsluttet. Nye varekurver skal settes sammen og publiseres med jevne eller ujevne mellomrom. Siden portalen kun vil vise gjennomsnittspris over en uke, og sammenlagt for minst ti varer, skal det ikke være mulig for aktørene å regne ut enkeltpriser hos konkurrentene.

Denne løsningen vil gi forbrukerne et godt verktøy for å sammenligne prisnivået i butikkene, uten risiko for at konkurransen mellom dagligvarekjedene svekkes. Intensjonen er at verktøyet skal dekke alle butikker under de store kjedene – dvs. nær 4.000 i alt. Forbrukeren vil dermed kunne sammenligne prisnivå i nettopp de butikkene hun er interessert i. Dette vil gi

vesentlig mer informasjon enn andre kjente pristester på dagligvarer, for eksempel VGs matbørs, som kun dekker 5 - 6 utvalgte butikker.

Prisverktøyet vil lanseres i 2017, når nødvendige endringer i lov og forskrift er på plass. For øvrig er

jeg opptatt av at dagligvareportalen ikke skal føre til et ensidig fokus på lave priser, men at den skal bidra til skjerpet konkurransen også når det gjelder vareutvalg og kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 329

Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 12. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når kan Jernbaneverket/Bane Nord starte utbyggingen av tilsving i Kongsvinger og Elverum?»

BEGRUNNELSE:

Skog- og trenæringen er en distriktsnæring som konkurrerer i internasjonale markeder både hjemme og ute. Næringen er svært transportintensiv, og etter nedleggelsene i treforedlingsindustrien i 2012 og 2013 har transportavstandene og dermed også næringens transportkostnader økt ytterligere. Jernbaneverket anbefaler i fagetatenes forslag til NTP, blant annet på bakgrunn av strekningenes betydning for skogbruk og skogindustri i Oppland og Hedmark, at strekningen Kongsvinger–Elverum–Hamar elektrifiseres - det er bra.

Jeg har stor forståelse for at tiltak som elektrifisering, etablering av nytt signalsystem eller flytting/etablering av terminaler må behandles i NTP prosessen, men planlegging og bygging av tilsvingene i Kongsvinger og Elverum som muliggjør mer effektiv framføring av godstog er enkle tiltak som man bør kunne håndtere løpende. Jeg antar at Jernbaneverket allerede er i gang med planleggingen av tilsvingene, om ikke bør det startes omgående.

Svar:

Satsingen på jernbane har økt betydelig de siste årene. Bevilgningene til Jernbaneverket er rundt 50 % høyere nå sammenlignet med regjeringsskiftet. Det har gitt handlingsrom til blant annet redusere vedlikeholdsetterslepet for første gang på veldig mange år. I tillegg er det god fremdrift på en rekke nye utbyggings- og utbedringsprosjekter. Behovet er dog fortsatt høyt, og

regjeringen legger opp til videre sterk satsing for fremtiden.

Et av prosjektene vi jobber med er tiltakene representanten Sønsterud tar opp. I Jernbaneverkets godsstrategi for jernbanen 2016-2029 fremgår det at tilsvinger i Kongsvinger og Elverum vil ha stor betydning for skognæringen. Tilsvingene vil også være til stor nytte for næringslivet i Nord-vest-, Midt- og Nord-Norge som med disse tiltakene vil få bedre muligheter til å nå det europeiske markedet med tog via Kongsvinger. Jernbaneverket har i sin foreslåtte godspakke i "Godsstrategi for jernbanen 2016-2029" fra oktober 2016 satt av betydelige midler til disse to tiltakene.

Representanten peker på at dette er relativt enkle tiltak som må kunne håndteres løpende. Jeg er enig i at dette i jernbanesammenheng kan fremstå som mindre tiltak sammenliknet med mange andre utbyggingsprosjekter, men vi må ikke glemme at dette er tiltak som samlet er anslått til å koste over en halv milliard kroner. Tiltakene må derfor ses i sammenheng med øvrige prioriteringer, og som del av en helhetlig utvikling av jernbanenettet. Dette gjøres nå i det pågående arbeidet med Nasjonal transportplan 2018-2029.

Regjeringen er opptatt av å bedre vilkårene for gods på bane, deriblant tømmertransporten. Det er da svært viktig å bedre situasjonen rundt drift og vedlikehold av jernbanen, noe som vil bidra til redusert vedlikeholdsetterslep og gi en mer driftssikker jernbane. Dette er særlig viktig for godstransporten som vanskelig kan finne egnede omkjøringsruter ved driftsforstyrrelser. Dagens stortingsflertall har som nevnt sikret at dette nå prioriteres høyt.

SPØRSMÅL NR. 330**Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 12. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til en evaluering av hvordan regelendringene i utlendingslovgivningen blir fulgt opp i praksis når det gjelder lengeværende barn i tråd med det regjeringspartiene, KrF og Venstre ble enige om i forbindelse med asylavtalen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen, KrF og Venstre ble enige om at lovendringen som skulle sikre at hensynet til barnas beste fikk større vekt i saker om lengeværende barn skulle evalueres etter et år. UNE foretok en praksisgjennomgang som tydet på at lovendringen hadde ført til en praksisendring i tråd med intensjonen i avtalen.

Resultatene har i ettertid blitt kritisert blant annet fordi UNE sammenligner innvilgelsestall fra ulike grupper av asylsøkere. Norsk Organisasjon for Asylsøkere NOAS har hatt en egen gjennomgang av praksis som konkluderer med at UNE ikke i tilstrekkelig grad følger opp de nye reglene.

KrF anser ikke at man har hatt en reell evaluering av regelverket, og mener at det er behov for å se grundigere på virkningene av de nye reglene og om de følges opp i praksis.

Svar:

Utlendingsforskriftens bestemmelse om oppholdstillatelse på grunn av barns tilknytning til Norge ble endret med virkning fra 8. desember 2014. Bakgrunnen for endringen var avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre om utlendingsfeltet av 30. september 2013, hvor partiene ble enige om en balansert løsning for barn som har opparbeidet seg en sterk tilknytning til Norge, men hvor det også foreligger hensyn som taler imot å gi opphold.

I forbindelse med fastsettelse av forskriftsendringen ble det besluttet at ordningen skulle evalueres etter ett år. Utlendingsnemnda (UNE) ble derfor i tildelingsbrevet for 2015 bedt om «[E]n konkret, beskrivende vurdering av praksis etter utlendingsforskriften § 8-5, basert på en gjennomgang av avgjørelser der barns tilknytning til Norge og avveiningen mot innvandringsregulerende hensyn har vært sentral, i perioden 8.12.2014 til 1.12.2015. Praksis skal sammenliknes med praksis fra før endringene i § 8-5 trådte i kraft.»

UNE leverte sin rapport «Varig ordning for lengeværende barn» til Justis- og beredskapsdepartementet 18. januar 2016. Rapporten viser blant annet at andelen barnefamilier med forholdsvis lang oppholdstid i Norge (oppholdstid over fire år og fire måneder, herunder ett års skolegang) som har fått omgjort sine vedtak, og dermed fått oppholdstillatelse i Norge, har økt fra 45 % ved praksisrapporteringen ett år etter stortingsmeldingen «Barn på flukt» i juni 2013, til 82 % etter endringen 8. desember 2014. Det fremkommer videre at de fleste avslagene er begrunnet i tungtveiende innvandringsregulerende hensyn, som at foreldrene har oppgitt falsk identitet, aktivt motarbeidet retur ved å gå i skjul eller har begått straffbare forhold. UNE legger til grunn at den økte andelen omgjøringer sett i sammenheng med begrunnelsen i vedtakene, tilsier at hensynet til barnets beste og barnas tilknytning generelt sett er tillagt større vekt enn under tidligere praksis.

Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at også Utlendingsdirektoratet (UDI) har utarbeidet en rapport om ny § 8-5 i utlendingsforskriften. Bestemmelsen kommer imidlertid sjelden til anvendelse i UDIs saker, og de konkluderer derfor med at det ikke har vært mulig å fastslå om praksisen i UDI er annerledes sammenlignet med praksis før endringene.

Jeg vil presisere at det ikke er fastsatt noen fast grense for når det skal gis oppholdstillatelse på grunnlag av barns tilknytning til Norge. Utlendingsmyndighetene skal foreta konkrete, skjønnsmessige vurderinger i den enkelte sak. Saker som involverer barn med lang oppholdstid i Norge byr på vanskelige avveininger mellom ulike hensyn. Jeg mener at UNEs rapport viser at vi har oppnådd den endringen i praksis som regjeringspartiene og Venstre og Kristelig Folkeparti ønsket. Jeg ser på nåværende tidspunkt ikke behov for å ta initiativ til en ny evaluering av regelverk og praksis knyttet til oppholdstillatelse på grunnlag av barns tilknytning til Norge.

SPØRSMÅL NR. 331**Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 7. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I primærhelsemeldingen beskrives minst fire ulike modeller for primærhelseteam, mens i statsbudsjettet foreslås det kun en pilot. Kommunene er mangfoldige, primærhelse trenger et løft og behov for ulike gode løsninger for å kunne gi effektive og helhetlige grunnleggende helsetjenester til hele befolkningen.

Hvorfor har ministeren begrenset kreativiteten til kun utprøving av en pilot, og i hvilken grad har partene blitt involvert og lyttet til i utforming og videre gjennomføring av pilot for primærhelseteam?»

Svar:

Det er helt riktig som representanten Grung påpeker at det i Meld. St. 26 (2014-2015) Frem-tidens pri-

mærhelsetjeneste beskrives flere ulike modeller for primærhelseteam. Modellene som beskrives vil i ulik grad kreve endringer i regelverk for organisering og finansiering av tjenestetilbudet. De modellene som ikke krever endringer, ser jeg det som unødvendig å gjennomføre en pilot for å vurdere effekten av. Organisatoriske endringer av tjenestetilbudet i tråd med nevnte modeller står kommunene fritt til å gjøre allerede.

Den piloten som Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utrede innretning og gjennomføring av, er ikke begrenset til én modell. Det vil kunne være rom for å prøve ut ulike modeller i den samme piloten. Dette er presisert i mandatet direktoratet har fått. Jeg vet at direktoratet i sitt arbeid med oppdraget har lagt opp til bred involvering av berørte aktører. Jeg er trygg på at direktoratet lytter til gode innspill som de får underveis.

SPØRSMÅL NR. 332**Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 9. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det innføres nå innsatsstyrt finansiering (ISF) i poliklinikkene i tverrfaglig spesialisert behandling (TSB). Helseministeren har forsikret at pårørendes rettigheter til å få behandling for egen del i TSB skal være uendret. Pårørende er forskjellige og har ulike utfordringer knyttet til fysisk og/eller psykisk helse som følge av en svært belastende livssituasjon.

Hvordan arbeides det med en god praksis for koding av pårørende i ISF, slik at pårørendes behov for hjelp og rettigheter i TSB fortsatt sikres?»

Svar:

I forslaget til statsbudsjett for 2017 foreslås det å inkludere aktivitetsbasert finansiering av tverrfaglig spesialisert rusbehandling i ordningen med innsatsstyrt finansiering. Hverken de pårørendes eller pasientenes

rettigheter endres ved den planlagte omleggingen. I dagens takstsystem kan det kreves refusjon ved konsultasjon der kun foresatte og/eller pårørende er til stede. Ved den foreslåtte endringen av finansieringssystemet fra nyttår kan det altså fremdeles kreves aktivitetsbasert refusjon for disse konsultasjonene.

SPØRSMÅL NR. 333**Innlevert 1. desember 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 9. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I prekvalifiseringen til anbudet for systemet helseinformasjon i én felles journal, både for sykehusene og de kommunale tjenestene til Helse Midt RHF ble det valgt 5 utenlandske leverandører. Det viktigste kriteriet var referanser til store kompliserte prosjekter som innbefatter fastleger, sykehjem og sykehus. Det er ikke gjennomført noen slike prosjekter i Norge før, og dermed har ikke norske selskap slike referanser.

Mener statsråden at anbudet er i tråd med regjeringens politikk?»

BEGRUNNELSE:

Helse Midt-Norge har i flere år forberedt anbudsprosessen for å samle helseinformasjon i én felles journal, både for sykehusene og de kommunale tjenestene. Anbudet på kontrakten for Helseplattformen, som har en ramme på 2,7 milliarder kroner, ble utlyst i august. 11 selskaper – deriblant DIPS ASA – søkte om prekvalifisering.

5 utenlandske selskaper nådd opp i prekvalifiseringen, alle utenlandske. Det viktigste kriteriet var referanser til store kompliserte prosjekter som innbefatter fastleger, sykehjem og sykehus. Det er ikke gjennomført noen slike prosjekter i Norge før, og dermed har ikke norske selskap slike referanser. De andre kriteriene var antall ansatte fagpersoner og selskapets økonomiske og finansielle størrelse. Ingen norske ikt-programvareselskaper har så mange ansatte eller så høy omsetning som det minste prekvalifiserte selskapet, som er ca. 30 000 ansatte og en omsetning på om lag 4 milliarder.

I en pressemelding fra selskapet Dips ASA 25. november d.å. heter det

«Når Helseplattformen i stedet velger å forhandle videre med fem utenlandske IT-giganter, med milliardomsetning og tusenvis av ansatte, og ikke finner plass til den eneste norske aktøren i feltet med kapasitet, erfaring og referanseprosjekter til å levere fremtidsrettet e-helseteknologi til det norske helsevesenet, så er det et tydelig og betenkelig signal - og et kraftig varsko til alle som jobber for vekst og utvikling innenfor den norske næringen med stort eksportpotensiale. Gjennom å ekskludere den eneste norske leverandøren, settes nå bremsene på i helsemyndighetenes politiske opprop for å stimulere til norsk næringsutvikling innen helseteknologi».

9. juni d.å. vedtok Stortinget Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven), jf. Prop. 51 L (2015-2016), Innst. 358 L (2015-2016), Lovvedtak 97 (2015-2016). Sentralt i komiteens behandling var mulighetene for innovasjon i forbindelse med offentlige innkjøp. En samlet komite uttaler bl.a.

«Komiteen har merket seg at Menon i en ny rapport på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet viser at offentlig sektor blir stadig viktigere for innovasjon i årene som kommer, og at følgende tre mål kan nås ved innovative offentlige anskaffelser:

1. Bedre offentlige tjenester og mer effektiv tjenesteproduksjon
2. Løse store samfunnsutfordringer, f.eks. overgangen til lavutslippssamfunn, gjennom innovasjon
3. Påvirke utviklingen i næringslivet: skape arbeidsplasser, eksport og verdiskaping.»

Mulighetene for å bruke offentlige anskaffelser for å fremme innovasjon, digitale løsninger og norsk næringsliv er også drøftet i Digital agenda for Norge IKT for vekst og verdiskaping Meld. St. 23 (2012-2013), Innst. 370 S (2012-2013). Her fremheves offentlig innkjøp som sentralt for å fremme nye norske arbeidsplasser og styrke konkurransekraften til næringslivet innenfor gjeldende konkurranseregler.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF har orientert departementet om de vurderinger de har gjort så langt i arbeidet med anskaffelsen av nytt elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system i Midt-Norge.

Helse Midt-Norge RHF har planlagt gjennomføringen av anskaffelsen siden 2012 og har etablert et eget program som er tildelt ansvaret for å gjennomføre anskaffelsen. Programmet har fått navnet "Helseplattformen". Gjennom hele perioden har Helse Midt-Norge arbeidet sammen med kommuner i Midt-Norge for å legge grunnlaget for en anskaffelse som kan dekke hele helsetjenesten i regionen. Målsettingen om en felles journalløsning har vært åpent kommunisert gjennom de tre siste årene.

Anskaffelsen gjennomføres i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Anbudskonkurransen skjer i et internasjonalt leverandørmarked. Kontraktverdien for anskaffelsen inklusive innføring og 10 års

vedlikehold er av Helse Midt-Norge oppgitt til å være mellom 1,4 og 2,7 milliarder kroner.

Helse Midt-Norge RHF har gjennom arbeidet med Helseplattformen gjennomført en omfattende informasjonsinnhenting i forkant av anskaffelsen. Det har både vært innhentet skriftlige synspunkter fra markedet og blitt holdt flere leverandørkonferanser i 2015/2016, hvor målbildet om en felles journalløsning for hele helsetjenesten i regionen har vært kommunisert og diskutert med leverandørmarkedet. Det har vært bred støtte for målbildet om en felles anskaffelse.

Helse Midt-Norge RHF har informert departementet om at på grunn av anskaffelsens omfang og kompleksitet, så har Helseplattformen valgt ”konkurranspreget dialog” som anskaffelsesform. Dette innebærer en dialog med utvalgte leverandører i en periode på ca. 18 måneder. Ved gjennomføring av en så omfattende anskaffelse må antallet leverandører begrenses dersom prosedyren skal være gjennomførbar innenfor tilgjengelig tid. At en slik begrensning av antallet leverandører skjer gjennom prosessen for prekvalifisering, er ifølge Helse Midt-Norge RHF en velkjent prosedyre.

Helse Midt-Norge RHF har informert departementet om at det var elleve sterke leverandører som søkte om prekvalifisering, noe som må regnes som et høyt antall. Alle de elleve leverandørene tilfredstilte minimumskravene som Helseplattformen hadde satt for å bli prekvalifiserte. I konkurransen om å bli blant de prekvalifiserte var det Helseplattformen sin vurdering at det dermed ble det relative styrkeforholdet mellom leverandørene som ble avgjørende.

Helseplattformen valgte finansiell soliditet, kompetanse/kapasitet og referanser fra sammenlignbare prosjekter som kriterier for utvelgelsen blant de pre-

kvalifiserte kandidatene. Dette er kriterier som følger av anskaffelsesregelverket, og som er vanlige og aksepterte å bruke ved utvelgelse i prekvalifiseringer av leverandører som skal gjennomføre langvarige og krevende IKT-leveranser. Ifølge Helseplattformen er det ikke mulig å gi fordeler basert på nasjonal tilhørighet. Kriteriene og antallet leverandører som skal prekvalifiseres må kunngjøres som en del av invitasjonen til prekvalifisering, dvs. før man vet hvor stor interesse anskaffelsen vekker, og dermed hvor mange leverandører som vil melde seg.

En ekstern kvalitetssikrer følger og kvalitetssikrer prosesser og beslutningsunderlag i Helseplattformen. Både planen for og gjennomføringen av prekvalifiseringen har vært gjenstand for ekstern kvalitetssikring. Det samme gjelder utfallet av og tilrådingen som ble gitt til Helseplattformens programstyre når de opprinnelige elleve leverandørene ble redusert til de fem aktuelle.

Ifølge Helse Midt-Norge har prekvalifiserte leverandører anledning til å benytte underleverandører. Det er ifølge Helseplattformen full anledning til å konkurrere om å komme inn som underleverandør også fremover i prosessen. Det vil dermed først på et senere tidspunkt bli klart hvorvidt, og med eventuelt hvilket omfang norske leverandører inngår som en del av den endelige anskaffelsen.

Avslutningsvis vil jeg understreke at gjennomføringen av anskaffelsen og avtaleinngåelsen med leverandør av nytt pasientadministrativt system og ny pasientjournaløsning ligger innenfor det ansvar som tilligger styret i Helse Midt-Norge RHF. Styret har et ansvar for å sørge for en tilfredsstillende organisering av foretakets samlede virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 334

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 9. desember 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Telenor Norge AS har fått avslag fra Kystverket på å montere 4 stk. antenner for DAB+ sending på Skomvær fyr. Dette vil være kritisk for dekningen i området utenfor Røst. Det er derfor viktig at man finner en snarlig løsning slik at disse blir montert og satt i drift innen FM-nettet slukkes.

Vil statsråden ta initiativ sammen med Kulturministeren for å finne en snarlig løsning?»

BEGRUNNELSE:

Telenor Norge AS har fått avslag fra Kystverket på å montere 4 stk. antenner på Skomvær fyr for å bedre DAB+ dekningen til sjøs. Viser til svarbrev fra Kystverket Nordland til Telenor Norge AS datert 22.11.17.

Begrunnelsen er at Skomvær er vedtaksfredet som kulturminne etter kulturminnelovens §§ 15 og 19. Som medfører at det er strenge kriterier for montasje av utstyr som kommer i tillegg til dagens montasjer.

NOR kring har alt utstyret liggende klart for montering av senderen.

Blir ikke disse senderne operativ før FM-nettet slukkes vil deler av kystområdet utafor Røst være uten DAB+ dekning.

Dette vil da gå på sikkerheten for ferdsel til sjøs, og det synes merkelig at man ikke da finner en løsning for å få dette til. Ber derfor om at Kystministeren i samarbeid med Kulturministeren finner en snarlig løsning og om nødvendig gir en dispensasjon om nødvendig, slik at man kan få montert nødvendig utstyr på Skomvær Fyr. Jeg er også kjent med at NRK har innledet en dialog med fylkesmannens beredskapsavdeling i Nordland og bedt dem ta dette opp med Kystverket.

FM-nettet skal etter plan slukkes allerede 11. januar i Nordland Fylke.

Det haster derfor med å finne en løsning.

Svar:

Spørsmål nr. 334 fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik til fiskeriministeren er blitt oversendt samferdselsministeren, som ansvarlig statsråd for Kystverket.

Saken har vært forelagt Kystverket. Etaten har opplyst at Telenor/Norkring AS den 15.11.16 søkte om etablering av 4 DAB+antennene på rekkverket på

galleriet til Skomvær fyr. Kystverket Nordland avslø søknaden den 17.11.16. Avslaget var begrunnet i at tålegrensen for fyrstasjonen som kulturminne etter Kystverkets mening var nådd. Bakgrunnen for dette er at det allerede er montert mye teknisk utstyr på Skomvær fyr.

Den 29.11.16 fremmet Norkring AS en endret søknad hvor det legges opp til at senderne monteres direkte på fyrtårnet under galleriet. Søker anmodet om at de kulturminnefaglige problemstillingene ble forelagt kulturminnemyndighetene. Kystverket sendte så den 1.12.16 saken til Nordland fylkeskommune. Kystverket mottok svar fra fylkeskommunen den 6.12.16. I svaret gir fylkeskommunen dispensasjon fra kulturminneloven § 15 og § 15a for etablering av DAB-sendere på Skomvær fyr.

Fysisk sett vil fyrtårnet tåle belastningen som de ekstra antennene vil påføre. Strømtilførsel til de tekniske anleggene vil imidlertid være en utfordring.

De økonomiske betingelsene for etablering av DAB-sendere på Kystverkets anlegg har foreløpig ikke vært et stort tema mellom partene. Slik saken nå ligger an, vil Kystverket innlede forhandlinger med søker om en avtale. Status i saken er dermed at dersom partene kommer til enighet om de økonomiske betingelsene, vil en utbygging av DAB+ kunne la seg gjennomføre på kort varsel på Skomvær fyr.

SPØRSMÅL NR. 335

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 8. desember 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at pensjonister og uføretrygdete får informasjon om innholdet i utbetalingene fra NAV?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2017 omtaler statsråden innspøringer knyttet til å ta i bruk digital post. I proposisjonen sies det at dette gjelder dersom personer ikke har reservert seg mot å motta digital post. I informasjon fra NAV fremgår det nå at utbetalingsmeldinger ikke lenger skal sendes verken med vanlig post eller til digital postkasse og at det ikke vil være mulig å reservere seg mot digitale utbetalingsmeldinger. Dette samsva-

rer ikke med den informasjonen som er gitt i statsbudsjettet for 2017. Utbetalingsmeldingene viser bl.a. hva som er trukket i skatt og Arbeidsmiljøloven sier at man skal ha kvittering for skattetrekk.

Svar:

Som jeg svarte representanten Kirsti Bergstø (SV) 5. desember 2016 om digitalisering av utbetalingsmeldinger, legger eForvaltningsforskriften til grunn at digitale nettbaserte tjenester skal være hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med både innbyggere og næringsliv. Dette gjelder selvsagt også for Arbeids- og velferdsetatens tjenester.

Innbyggere kan reservere seg mot å motta enkeltvedtak og andre viktige brev digitalt dersom de fortsatt

ønsker å motta dette på papir, jf. eForvaltningsforskriften § 9. Difi har etablert et felles register over innbyggernes digitale kontaktinformasjon og reservasjonsstatus. Arbeids- og velferdsetaten er fra oktober 2015 koblet til dette registeret, og kan derfor kommunisere digitalt med alle innbyggere som ikke har reservert seg, uten å innhente samtykke. Reservasjonsretten omfatter følgende informasjon (videre kalt «viktige meldinger»), jf. eForvaltningsforskriften § 9:

- Enkeltvedtak
- Forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16
- Andre meldinger som har betydning for vedkommende sin rettsstilling, for behandling av saken
- Meldinger som det av andre grunner er av særlig betydning å sikre at vedkommende mottar

Arbeids- og velferdsdirektøren har orientert meg om at direktoratet vurderer det slik at utbetalingsinformasjon ikke er en «viktig melding» som krever at meldingen sendes som post til de som har reservert seg eller som ikke er digitale brukere. Bakgrunnen er at utbetalingsmeldinger ikke er enkeltvedtak eller har betydning for selve behandlingen av saken, og de anses derfor ikke som viktige meldinger i henhold til Forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften. Ut-

betalingsinformasjonen må gjøres tilgjengelig i egnet informasjonssystem og oppfylle de krav til dette som stilles i regelverket, herunder i eForvaltningsforskriften.

Arbeids- og velferdsdirektøren har videre orientert meg om at det er skattebetalingsforskriften, og ikke arbeidsmiljøloven, som pålegger Arbeids- og velferdsetaten å gi skatteyder kvittering for foretatt forskuddstrekk og utleggstrekk ved hver utbetaling. Etter Arbeids- og velferdsdirektoratets vurdering er skattebetalingsforskriften oppfylt dersom bruker har tilgang til utbetalingsinformasjonen på nav.no og skattebetalingsforskriftens krav til innhold er oppfylt. Direktoratet anser bestemmelsen som teknologinøytral, slik at det ikke er krav til å gi utbetalingsinformasjon på papir. Etaten vil fortsatt sende årsoppgave til bruker i digital postkasse eller i post for de som har reservert seg eller ikke er digitale brukere.

Jeg er blitt forsikret om at de som ikke har PC, elektronisk identifikasjon eller kompetanse til selv å logge seg inn på Ditt NAV, kan henvende seg til NAV kontaktsenter og få utbetalings-opplysningene lest opp. Dersom bruker ved en slik henvendelse har behov for det, kan det da også avtales at de samme utbetalingsopplysningene sendes i posten.

SPØRSMÅL NR. 336

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 6. desember 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Departementet har satt i gang en ekstern evaluering av anbudsprosessen og kvaliteten på tjenestetilbudet til brukerne etter regjeringens konkurranseutsetting av arbeidsmarkedstiltak i skjermet sektor. Sluttrapporten er ikke klar før våren 2018. Behovet for kunnskap om utviklingen, spesielt på kvalitetsiden, er stort. Det blir lenge å vente til våren 2018.

Vil statsråden ta initiativ til en delrapport som setter søkelys på NAVs og brukernes opplevde kvalitet på tjenestene?»

Svar:

Nye avklarings- og oppfølgingstiltak ble iverksatt fra 1.1.2015. Endringen innebærer at tiltakene avklaring

og avklaring i skjermet virksomhet slås sammen til ett anbudsbasert avklaringstiltak, og tiltakene oppfølging og arbeid med bistand slås sammen til ett anbudsbasert oppfølgingstiltak.

Arbeids- og sosialdepartementet har gitt Proba Samfunnsanalyse A/S i oppdrag å evaluere iverksettningen av nye anbudsbaserte avklarings- og oppfølgings-tiltak. Hensikten med prosjektet er å undersøke om nye avklarings- og oppfølgingstiltak bidrar til et bedre og mer variert tjenestetilbud for brukerne, forenkling av tiltakssystemet og flere leverandører av tjenestene.

Det legges opp til en delrapport våren 2017 som omhandler planleggings- og iverksettingsfasen for anskaffelsene. Tidspunktet for sluttrapport er bl.a. basert på framdriftsplanen for anskaffelsene, og at tjenestene må ha virket i noe tid for å få et tilfredsstillende grunnlag for evaluering. I denne evalueringen intervjues leverandører og NAV-veiledere. Mange problemstillinger

ger i iverksettingsfasen gjelder leverandørene, og de er derfor en viktig del av evalueringen. Ifølge evaluator gir dette opplegget en bedre mulighet til å sammenligne dagens anbudsbaserte tiltak med tidligere tiltak enn en brukerundersøkelse. Brukere har begrenset mulighet til å sammenligne deltakelse i disse tiltakene med hvordan tiltakene fungerte før de ble slått sammen og anskaffet.

Arbeids- og velferdsetaten gjennomfører imidlertid ulike brukerundersøkelser. Slike undersøkelser er et viktig supplement til implementerings- og effektevalueringer. Departementet vil også vurdere å innhente synspunkter på evalueringen, når den foreligger. Departementet gjennomfører også jevnlig effektevalueringer av arbeidsmarkedstiltak.

SPØRSMÅL NR. 337

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 13. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Fra og med det året man fyller 25 år har de som har fullført grunnskolen eller tilsvarende i Norge eller et annet land, men ikke fullført videregående opplæring, rett til videregående opplæring etter søknad (voksenrett).

Hvor mange med voksenrett søkte skoleplass og hvor mange fikk skoleplass for skoleårene 2014/2015, 2015/2016 og 2016/2017, og hvordan fordelte søkerne seg mellom yrkesfag og studiespesialisering?»

Svar:

Voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring fra og med det året de fyller 25 år ("voksenrett"). Retten omfatter rettigheter til realkompetansevurdering, tilrettelagte løp og tilpasset opplæring. Regjeringen vil for øvrig foreslå å utvide retten til videregående opplæring slik at det blir en direkte overgang mellom "ungdomsretten" og "voksenretten" til videregående opplæring. Forslaget er for tiden på høring.

Fylkeskommuner skal også gi tilbud til søkere uten rett til videregående opplæring, jf. opplæringsloven § 13-3 tredje ledd. Det er derfor mulig for voksne å søke om videregående opplæring selv om vilkårene for rett til videregående opplæring ikke er oppfylt. I enkelte fylker gis det i dag tilbud til alle som ønsker videregående opplæring, uavhengig av om de har individuell rett eller ikke.

Voksne har rett til et opplæringstilbud tilrettelagt deres livssituasjon. Det betyr blant annet at fylkeskom-

munene kan fastsette ulike søknadsfrister for opplæringen organisert for voksne og at opplæringstilbud kan settes i gang på forskjellige tider av året.

Det er ikke utarbeidet nasjonal statistikk for antall voksne i videregående opplæring som skiller mellom deltakere med og uten "voksenrett", blant annet fordi voksne ikke følger det samme søkermønsteret eller det samme skoleløpet som ungdom og dermed ikke omfattes av de ordinære elevtellingene.

I Vox' statistikkbank finnes imidlertid en oversikt over voksne deltakere i videregående opplæring fordelt på flere kriterier, herunder fordeling av deltakere på utdanningsprogram og tidligere utdanning. Tidligere utdanning kan gi en indikasjon på hvor mange deltakere som hadde/ikke hadde rett til opplæring i og med at deltakere som tidligere har fullført videregående opplæring i utgangspunktet ikke hadde rett til å få søknad om ny videregående opplæring innvilget.

Ifølge statistikkbanken var det 24 605 deltakere i videregående opplæring i skoleåret 2014-15. Om lag 20 prosent deltok i opplæring som gir studiekompetanse, mens om lag 80 prosent deltok i opplæring som gir yrkeskompetanse.

I skoleåret 2014-15 var det 34 prosent som tidligere hadde fullført videregående opplæring og 11 prosent som hadde bestått høyere utdanning. Disse hadde i utgangspunktet ikke en individuell rett til å få søknad om skoleplass innvilget.

Tallene i statistikkbanken er basert på tallmateriale fra offentlige registre og spørreundersøkelser Vox og andre har gjort. Tall for skoleårene 2015-16 og 2016-17 er ikke ferdigstilt/publisert.

SPØRSMÅL NR. 338**Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 9. desember 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Noreg har som følge av EØS-avtalens protokoll 9 tollfridom for fleire kvitfiskprodukt og tollreduksjonar på mange andre produkt. Protokoll 9 regulerer også uhindra adgang til hamner og forbod mot kvantitative importbegrensingar. Vedr. veterinærbestemmelsane er Norge harmonisert med EU og reglane gjeld også fôr/innsatsvarer, fiskehelse, fiskevelferd, biprodukter og sjømattryggleik.

Kva følger vil det ha for dei områda protokoll 9 regulerer, det veterinære område, og markedsadgangen dersom EØS-avtala vert oppsagt?»

GRUNNGJEVING:

Noreg, sjølv om akvakulturpolitikk og forvaltning av fiskeriresurssar ikkje er ein del av EØS-avtala. Fiskerisamarbeidet mellom EU og Noreg er basert på bilaterale avtalar, medan handelen med fisk og fiskeprodukt er regulert gjennom eigen protokoll i EØS-avtala og fleire bilaterale avtalar. Dei veterinære aspekta av fiskeri- og akvakultur er omfatta av EØS-avtala. Handelen med sjømat foregår dermed utan grensekontroll internt i EØS-området. Norge er verdast nest største sjømateksportør og EU er vårt viktigaste marked. Nesten 60 % av den norske sjømateksporten går til EU. Noreg har som ei følge av EØS-avtalen protokoll 9 og andre bilaterale avtalar tollfri handel med EU for fleire kvitfiskprodukt og tollreduksjonar på mange andre viktige produkt. På reker, makrell, sild, laks, kamskjell og sjøkreps opprettheld EU importtoll som avhenger av bearbeidingsgraden på produktet, men det er også ei rekke tollfrie kvoter for f.eks. makrell, reker og sild. Protokoll 9 regulerer også uhindra adgang til hamner og forbod mot kvantitative importbegrensingar. På det veterinære området er Norge harmonisert med EU gjennom EØS-avtalen, og er dermed ein del av EU sitt indre marked også for fisk og fiskeprodukt. Veterinærbestemmelsane gjeld bla fôr/innsatsvarer, fiskehelse og fiskevelferd, biprodukter og sjømattryggleik. Noreg deltek i regelverksutviklingen på veterinærområdet i det indre marked og tek inn nytt regelverk fortløpande. Denne kontinuerlige og koordinerte regelverksutviklingen er viktig for norsk fiskeri- og havbruksmelding. Noreg deltek også i EU sin faste komité for matvarekjeda og dyrehelse (PAFF) og arbeidsgrupper under denne. Arbeidarpartiet har som krav at EØS-avtalen skal bestå i regjeringar der vi er med. Det same kravet har Høgre hatt, men ein kan lese i dagens Klas-

sekampen at Fiskeriministeren er imot EØS-avtala, og forventar at den vert eit tema på landsmøtet. Frp har dermed gått motsett veg av det Norske folk, der stadig fleire er for EØS-avtala. Iflg. klassekampen har fiskeriministeren alt konkludert at han er imot EØS-avtala, og då må det forventast at han også fortel sjømatnæringa i klartekst kva konsekvensar ei oppseiing av avtala har for sjømatnæringa og synleggjer gevinsten for norsk sjømatnæring. I motsett fall vil det vera eit underleg standpunkt for den som skal vera den fremste sabeldrageren for norsk sjømatnæring.

Svar:

I regjeringsplattforma har vi stadfesta at regjeringa legg til grunn EØS-avtalen og dei andre avtalene med EU som ramme for Europapolitikken. Dette ligg fast.

Dersom Noreg går ut av EØS-samarbeidet vil protokoll 9 i EØS-avtalen falle bort. Det betyr at Noreg taper tollfritak på dei fleste kvitfiskprodukt til EU. EU sine bundne satsar i WTO vil i staden gjelde. Dei viktigaste produkta vil då møte toll på mellom 10 og 25 prosent. Toll på fersk og rundfrossen laks er WTO-bunden og vil framleis vere på 2 prosent. Noreg vil òg nyte godt av tollreduksjonane gitt i det såkalla Fiskebrevet, knytt til frihandelsavtalen mellom Noreg og EF frå 1973. Det gjeld mellom anna frosne torskefiletar til 3 prosent toll og frosne pilla reker til 7,5 prosent. Fiskebrevet kan derimot ikkje samanliknast med protokoll 9 som gjev betre marknadstilgang og tollfritak for svært mange produkt. Ei rekke tollfrie importkvoter som Noreg har forhandla fram i samband med EØS-finansieringsordninga vil kunne falle bort.

Volumet på norsk sjømateksport er særst høgt. Det passerer dagleg om lag 200 trailerar med fisk frå Noreg inn til EU-landa. Norge eksporterte meir enn 1,6 mill. tonn sjømat til ein verdi av om lag 50 mrd. kroner til EU-landa i 2015. Lakseeksporten var på om lag 790 000 tonn til ein eksportverdi av om lag 35 mrd. kroner.

Utrekna tollbelastning for norsk sjømat til EU i 2015 var om lag 1,3 mrd. kroner. Av dette utgjer laks 712 mill. kroner i tollbelastning. Når ein reknar med dei tollfrie importkvotene var den faktiske tollbelastninga på om lag 911 mill. kroner, kor laks utgjer om lag 700 mill. kroner.

Noreg er gjennom EØS del av EUs indre marknad, noko som gjev fri tilgang for sjømat frå Noreg når det gjeld veterinære krav og andre tekniske krav for import. Dersom Noreg går ut av EØS, vil varer frå Noreg verte behandla som import frå såkalla tredjeland.

Norsk sjømat vil då mellom anna verte gjenstand for EUs veterinærkrav og full grensekontroll i tillegg til

forverring av konkurransekrafta som følge av at tollfritak fall bort.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. desember 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Korleis har talet på obduserte dyr og prisane for obduksjon av dyr endra seg dei seinare åra?»

GRUNNGJEVING:

I samband med handsaming av Dokument 8:132 S (2014-2015) gjorde stortinget fylgjande vedtak:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at egenandelene ved obduserte dyr har et nivå som sikrer det antall obduksjoner som trengs for å ivareta og styrke kunnskapen om dyrehelse.»

Svar:

Eg har frå Veterinærinstituttet motteke oversikt over tal på obduserte dyr der innsendaren betaler for obduksjonen, og over prisar for obduksjon for perioden 1.1.2014 - 7.12.2016. Desse oversiktene følgjer vedlagt.

Som det går fram av siste tabell, så har Veterinærinstituttet frå og med 1.1.2016 halvert prisen på obduksjonar av produksjonsdyr utført ved laboratoriet i Tromsø.

Når det gjeld talet på obduserte dyr, så viser den fyrste tabellen at det er ein monaleg auke frå 2014 og 2015 til 2016 i talet på obduksjonar der innsendaren betaler, ved laboratoriet i Tromsø. Auken er ikkje tilsvarende i det samla talet på obduksjonar fordi eit forskingsprosjekt vart avslutta i 2015. Dei fleste prøvane kjem framleis frå område relativt nært Tromsø.

Vedlegg til svar:

Oversikt over tal på obduserte dyr ved Veterinærinstituttet der innsendaren betaler

	2014 Obduksjon	2015 Obduksjon	2016 (1.1-7.12) Obduksjon
Oslo			
Alle produksjonsdyr	221	255	327
Sau, gris, storfe	118	94	156
Sandnes			
Alle produksjonsdyr	158	159	173
Sau, gris, storfe	100	88	85
Bergen			
Alle produksjonsdyr	29	31	-
Sau, gris, storfe	23	27	-
Trondheim			
Alle produksjonsdyr	144	122	197
Sau, gris, storfe	83	60	61
Tromsø			
Alle produksjonsdyr	45	41	116
Sau, gris, storfe	24	35	66
Harstad			
Alle produksjonsdyr	8	-	-
Sau, gris, storfe	5		
Total,			
Alle produksjonsdyr	605	608	813
Sau, gris, storfe	353	304	368

Forklaring til tabellen:

- Tala er tal på saker som kvar for seg kan innehalde undersøkingar av fleire dyr. Tala er henta ut frå Veterinærinstituttet sitt prøvejournalssystem og omfattar ikkje vilt, sports- og familiedyr, dyrevernsaker, undersøkingar ved mistanke om A/B sjukdom og forskingsprosjekt.
- "alle produksjonsdyr" omfattar, i tillegg til storfe, sau og gris (som har tal presentert i eigen linje), også geit, fjørfe, tamrein, lama og alpakka.

Oversikt over prisar for obduksjon ved Veterinærinstituttet for perioden 1.1.2014 – 7.12.2016.

	Pris per prøve / per påfølgjande prøve frå same eigar	Pris per prøve / per påfølgjande prøve frå same eigar ved alle laboratorium unntatt Tromsø i 2016	Pris per prøve / per påfølgjande prøve frå same eigar
	2014	2015-2016	Priser Tromsø 2016
Storfe			
Obduksjon, foster - dyr <3 veker	1800/1000	2300/1300	1150/650
Obduksjon, dyr 3 veker - 6 månader	2000	2500	1250
Obduksjon, dyr >6 månader	5000	5300	2650
Småfe og tamrein			
Obduksjon, foster - dyr <3 veker	1800 (inntil 3 dyr)	2100 (inntil 3 dyr)	1050 (inntil 3 dyr)
Obduksjon, dyr 6 veker - 7 månader	1800 (inntil 2 dyr)	2100 (inntil 2 dyr)	1050 (inntil 2 dyr)
Obduksjon, dyr >7 månader	3000	3300	1650
Gris			
Obduksjon, foster - dyr <3 veker	1800 (inntil 5 dyr)	2100 (inntil 5 dyr)	1050 (inntil 3 dyr)
Obduksjon, dyr <30 kg	1800 (inntil 2 dyr)	2100 (inntil 2 dyr)	1050 (inntil 2 dyr)
Obduksjon, dyr 30 - 120 kg	1800	2000	1000
Obduksjon, dyr >120 kg	4000	4300	2150
Fjørfe			
Obduksjon	1800 (inntil 5 dyr)	2000 (inntil 5 dyr)	1000 (inntil 5 dyr)

SPØRSMÅL NR. 340**Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. desember 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at ordningen der ansatte i Argentum kan parallellinvestere i Bradbenken Partner, på statens risiko og for egen vinning, avvikles?»

Svar:

Medinvesteringsordningen knyttet til Bradbenken Partner AS (Bradbenken) ble etablert i 2003 og justert i 2006. Den er et forhold mellom Argentum Fondsinvesteringer AS (Argentum) og de andre aksjeeierne i Bradbenken. Ordningen ble ifølge Argentum lukket for nye deltagere i 2011. Jeg konstaterer at den er under avvikling.

Bradbenken-ordningen innebærer at både Argentum og de ansatte i Argentum som er deltakere i ordningen tar risiko og kan få vinning eller tap, avhengig av utviklingen i investeringene som gjøres.

Det er styret i Argentum som har ansvaret for å forvalte selskapets interesser i avtaler der selskapet er

part. Styret har påpekt at selskapet må forholde seg til det etablerte avtaleverket for ordningen. Dette er avtaler som ikke uten videre kan endres, og staten har ikke praksis for å forvente at selskapene må bryte med allerede inngåtte avtaler. Denne praksisen reflekteres også i statens retningslinjer for lønn og godtgjørelse til ledende ansatte som beskrevet i eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, der det fremgår at avtaler inngått før ikrafttreden av retningslinjene kan opprettholdes. Dersom selskaper der staten eier aksjer skulle forventes å bryte inngåtte avtaler, kunne det reise til dels meget krevende problemstillinger både avtale- og selskapsrettslig.

Ifølge Argentum ble medinvesteringsordningen lukket for nye Argentum-ansatte i 2011, og deltakere som slutter i Argentum må i forbindelse med sin fratreden selge sine aksjer i Bradbenken til Argentum. Dette betyr at deltakelsen i ordningen stadig får et mindre omfang og at den er under avvikling.

Jeg legger til grunn at en slik ordning ikke ville blitt inngått i dag.

SPØRSMÅL NR. 341**Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 13. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvilke kriterier legges til grunn for beslutning om når på døgnet arbeidene på Kongsvingerbanen som skal iverksettes fra 2018 skal gjøres, herunder hvilke konsekvenser det får for både persontrafikk og godstrafikk om arbeidene gjøres på dagtid eller nattetid, og hva gjør statsråden for å sikre at arbeidene ikke fører til at hurtigtoget Oslo-Stockholm blir lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Etter at hurtigtog ble satt inn og frekvensen økt fra to til tre daglige avganger på strekningen Oslo-Kongsvinger-Karlstad-Stockholm i 2015, har togtrafikken Os-

lo-Stockholm økt med 50 prosent, mens den på strekningen Oslo-Karlstad er doblet. Den gode utviklingen gjør at tilbudet utvides til fem daglige avganger fra 11. desember.

Dette framstår etter min mening som et godt eksempel på at en rent kommersiell satsing på flere avganger, kortere reisetid og bedre togprodukt gjør at langt flere reisende velger det mest miljøvennlige transportalternativet. Samtidig legges også grunnlaget for styrket regional utvikling som en følge av bedre kommunikasjoner over grensen.

Nå framkommer det imidlertid i den svenske avisen Dagens Nyheter 24. november og i NRK Hedmark og Oppland 25. november at dette hurtigtogtilbudet står i fare for å bli lagt ned fordi Jernbaneverket vil utføre arbeider på Kongsvingerbanen på dagtid i tre

år fra 2018 (kl. 09-14). Dette vil blant annet gjøre det umulig å få fram morgentog fra Stockholm til Oslo, i tillegg til at flere av de andre avgangene på ruta også er avhengig av å operere på den aktuelle banestrekningen i tidsrommet for de planlagte arbeidene.

I medieoppslagene uttrykker Jernbaneverket at en vil gjøre arbeidene på dagtid. Det framkommer imidlertid ikke hva konsekvensene er for henholdsvis person- og godstrafikken om en gjør arbeidene på den ene eller andre tida av døgnet, eller hvordan dette er utredet. Det synes også uklart om og i så fall hvordan den sterke økningen i persontrafikken er tillagt vekt. Det bes derfor redegjort for konsekvensene for både person- og godstrafikken avhengig av om arbeidene gjøres på dagtid eller nattetid, og det bes i denne forbindelse også opplyst hva statsråden gjør for å sikre at ikke hurtigtoget blir lagt ned.

Svar:

Togtilbudet mellom Oslo–Karlstad (–Stockholm) er regulert i en trafikkavtale mellom Samferdselsdepartementet og det svenske Trafikverket som oppdragsgivere og SJ AB som togoperatør, og består av tre daglige avganger hver vei hverdager og to daglige avganger hver vei i helgen. Det overordnede formålet med avtalen er å skape daglige togforbindelser på strekingen Oslo–Karlstad (–Stockholm). Samferdselsdepartementet er i dialog med avtalepartene om utløsning av opsjon på ytterligere tre år for perioden desember 2017 til desember 2020.

Etter at dette togtilbudet økte fra to til tre daglige dobbeltavganger på hverdager mellom Oslo og Stockholm i august i fjor har det vært, som du viser også viser til, en svært god vekst i antall reisende. For neste år skal SJ, i tillegg til de avtalefestede togavgangene, kjøre ytterligere to doble avganger tur/retur på strekingen hverdager.

Samtidig planlegger Jernbaneverket å skifte kontaktledningsanlegget på Kongsvingerbanen med planlagt oppstart i juni 2018. Arbeidet var opprinnelig planlagt med anleggsstart i sommer men ble i fjor utsatt med to år. Utsettelsen har vært kjent for alle berørte parter.

Jernbaneverkets planlagte arbeidsopplegg er å stenge banen på dagtid mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager samt nattetid fra lørdag til søndag¹. Et slikt

opplegg vil berøre et par av SJs avganger og flere av NSBs avganger, men pendlerne på Kongsvingerbanen berøres ikke, og godstrafikken berøres kun i mindre omfang. Dette er viktig da regjeringen i regjeringserklæringen har en ambisjon om å legge til rette for at gods og langdistansetog skal prioriteres i jernbanenetttet mellom kl. 18.00 og 05.00. Kongsvingerbanen er av Jernbaneverket vurdert til å være en av de strekningene hvor en slik prioritering vil ha stor verdi for godstransporten:

- ARE- og NRE-togene mellom Alnabru og Narvik kjøres på kveld og natt. Det er mye ferskvarer som fraktes i disse togene, med frukt og grønt nordover og fisk sørover. Her er det logistiske utfordringer å ta hensyn til ved at ferskvarene innenfor gitte frister skal distribueres i nord og fisk sendes ut i Europa. Jernbaneverket har ønsket å skjerme disse godstogene, ref. ovennevnte prioritering, og ikke tilføre godsnæringen flere byrder gjennom alternative ruteopplegg for disse togene, noe næringen har varslet vil bety mer gods på vei.
- Kongsvingerbanen er sentral for tømmertransporter innenlands og over grensen til Sverige. Størstedelen av disse transportene fremføres på kveld og natt. Det vil gi store konsekvenser dersom disse transportene blir overført til vei.

Ved å gjennomføre arbeidene på Kongsvingerbanen på dagtid har Jernbaneverket en ambisjon om å kunne slutføre strekingen Kongsvinger–Lillestrøm på 2 år. I tillegg kommer arbeidet på strekingen Kongsvinger–Åbøgen på ca. 6 måneder, men totalt sett er dette en reduksjon på 6 måneder i forhold til hva som opprinnelig ble signalisert. For å kunne gjennomføre arbeidene innenfor denne tidsrammen har Jernbaneverket vurdert at det er nødvendig med tilgang på dagtid, og dagslys, som basis i hele byggeperioden og enkelte helger.

Gitt dette arbeidsopplegget vurderer Jernbaneverket, med utgangspunkt i ruteplanen for 2017, konsekvensene for persontrafikken og godstrafikken til å være som følger:

- For godstrafikken berøres ett togpar som kjøres 4-5 dager per uke berøres, for øvrig er det i hovedsak tog som kjøres en dag per uke eller sjeldnere som berøres. Så langt som mulig må berørte tog flyttes for å bli kjørt før eller etter de togfrie periodene. In-

¹ Jernbaneverkets planlagte arbeidsopplegg for utskifting av kontaktledningen er som følgende:

Mandag – fredag	8.45 – 14.00	strekningen Lillestrøm – Årnes
	8.25 – 13.30	strekningen Årnes – Kongsvinger
Lørdager og søndager	5.00 – 12.00	strekningen Lillestrøm Årnes
	4.30 – 11.30	strekningen Årnes - Kongsvinger

1 helg i måneden (ikke juli) med varighet 48–72 timer

gen av disse avgangene er tog til eller fra Narvik (som transporterer mye ferskvarer).

- Persontrafikken ved NSB: 6 lokaltog i hver retning blir berørt, mandag–fredag, 5 lokaltog i hver retning på lørdag og 2 lokaltog i hver retning på søndag. De togfrie periodene legges mellom rushtidsperiodene og vil ikke påvirke toggangen for pendlerne i nevneverdig grad.
- Persontrafikken ved SJ (konsekvenser skissert basert på vinter/vår og høst periodene): 3 av 10 avganger hverdager, hvorav 2 fra Stockholm og 1 avgang

fra Oslo. 2 avganger lørdag og søndag, hvorav en i hver retning per dag.

De planlagte arbeidene på Kongsvingerbanen vil med andre ord ikke føre til at hurtigtoget Oslo–Stockholm blir lagt ned. SJ vil kunne kjøre tre avganger én vei og fire avganger en annen vei (7 av 10 avganger). Jeg synes ikke dette er å ødelegge et ruteopplegg, men det vil dessverre forsinke SJs ytterligere satsing på strekningen. JBV har hatt, og skal ha møte med SJ om saken.

SPØRSMÅL NR. 342

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 9. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Me ber om at Statsråden utleverer all korrespondanse av relevans for denne saka?»

BEGRUNNELSE:

Ovanfor VG, seier Statsråden at Justis- og beredskapsdepartementet den 3. mars 2016 fekk beskjed, via PST og Eurojust, om at Italienske myndigheter trakk begjæringa om pågriping og fengsling, men at utleveringsbegjæringa stod ved lag. Vidare forklarer statsråden at departementet fyrst den 25. november 2016 fekk rede på at òg utleveringsbegjæringa var trukket attende, og at det heile er «ei misforståing».

Svar:

Det fremgår ikke av spørsmålsteksten hva spørsmålet egentlig er, men slik jeg forstår det fremstår det mer som en oppfordring til å gi pressen innsyn i dokumenter i en konkret utleveringssak med Italia. Pressen har anledning til å begjære innsyn i dokumenter og slike innsynsbegjæringer behandles på vanlig måte. Jeg legger til grunn at spørteren ikke mener å omgå det etablerte systemet for behandling av innsynsbegjæringer ved å benytte Stortingets spørreinstitut.

Dokumenter i saker om utlevering av lovbrøtere er ofte unntatt offentlighet i medhold av offentlighetslovens regler, enten etter § 24 annet ledd annet punktum

eller § 20 første ledd bokstav b. Når det gjelder dokumenter i den aktuelle saken har departementet i medhold av offentlighetsloven § 11 vurdert om det skal gis merinnsyn i flere av dokumentene. Det er foretatt en konkret interesseavveining, der det er vurdert at hensynet til offentlig innsyn i denne saken veier tyngre enn behovet for unntak. I vurderingen ble det lagt vekt på at dette er en sak av stor allmenn interesse og at opplysningene i all hovedsak allerede er offentlig kjent.

Det er således allerede gitt innsyn for de relevante dokumentene.

SPØRSMÅL NR. 343**Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 13. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På bakgrunn av den oversikten Utdanningsnytt har laget, der det framkommer at 74 lærere og andre ansatte i skole og barnehage er dømt, tiltalt, eller siktet i overgrepssaker mot over 250 barn, vurderer Kunnskapsministeren å iverksette noen umiddelbare tiltak for styrke barnas og elevenes sikkerhet og trygghet når de oppholder seg i barnehage, skole og SFO?»

BEGRUNNELSE:

74 lærere, assistenter og barnehageansatte er dømt, tiltalt eller siktet i overgrepssaker siden 2010. En oppstilling gjort av Utdanningsnytt viser at over 250 barn er ofre. De yngste helt nede i treårsalderen. Hvis man regner med saker som er under etterforskning, er antall barn over 260. I mange av sakene har gjerningspersonen forgrepet seg på barn de har ansvar for på skolen eller i barnehagen. Overgrepene har i flere tilfeller foregått på skolen eller i barnehagen, mens overgriperen har vært på jobb. Det er grunn til å anta at det også er store mørketall. Det kan tenkes mange tiltak som kan ha betydning for hvordan skoler og barnehager framover kan få økt kompetanse og evne til å motvirke overgrep mot barn, der i blant lov- og regelverksendringer, og økt kompetanse og bevissthet i sektoren. Denne saken er der i mot så alvorlig at vi ikke kan sitte i ro og vente på at slike mer langsiktige tiltak skal virke. Nasjonale utdanningsmyndigheter bør på denne bakgrunn også vurdere tiltak som raskt kan følges opp ute i barnehager og skoler.

Svar:

For regjeringen er det et helt grunnleggende hensyn at alle barn skal være trygge i barnehage og skole. Både barna selv og deres foreldre skal kunne føle seg sikre på dette. De tallene som nylig er presentert i bladet Utdanning om overgrep og vold mot barn er derfor helt uakseptable. Hvert eneste barn som opplever noe slikt er ett barn for mye.

I landets barnehager er barnehageeier ansvarlig for at barnas lovbestemte rett til omsorg og trygghet blir oppfylt. Kommunen har ansvar for tilsyn med alle barnehager, herunder at barnehagene oppfyller kravene til et trygt og godt miljø. Fra 1. august 2016 ble fylkesmannen gitt adgang til i særlige tilfeller å føre tilsyn direkte med barnehager. Regjeringen har videre

gjennom en regelendring skjerpet kravet til politiattest for alle som arbeider i barnehage. Dette innebærer at slik attest må fremlegges også i helt kortvarige vikariater og engasjementer. I tillegg kreves at politiattesten må fremlegges før arbeidsforholdet påbegynnes. Det er selvsagt avgjørende viktig at reglene fullt ut praktiseres etter sin intensjon.

Det er videre gjort forskriftsendringer slik at studenter ved alle lærerutdanningene skal få opplæring i å håndtere vold og seksuelle overgrep mot barn. Kompetanse om hvordan overgrep skal forebygges og forhindres er helt avgjørende for at lærere både i barnehage og skole skal kunne se og fange opp ofre for vold og overgrep. Akkurat nå er Prop. 12 S (2016–2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep til behandling i Stortinget. Den inneholder mange tiltak for barnehage og skole som, utover å bidra til å forebygge og forhindre vold og overgrep, skal styrke kompetansen om slike forhold blant ansatte.

På skoleområdet spesielt vil jeg vurdere å stramme inn det eksisterende regelverket om politiattester. Det kan blant annet være aktuelt å gjøre endringer som innebærer yrkesforbud på videregående skole, på samme måte som det er i grunnskolen i dag. Jeg er samtidig innforstått med at regler om politiattest alene ikke gir noe garanti mot vold og overgrep. Men det er ett av flere forhold som jeg mener det er viktig å se på og jevnlig vurdere effekten av. Jeg nevner også for fullstendighetens skyld at jeg om kort tid vil fremme nye regler om skjerpet aktivitetsplikt dersom lærere krenker elever. Reglene om dette retter seg først og fremst mot andre forhold enn vold og overgrep. Men reglene skal gi klare signaler om uønsket læreradferd.

Jeg er opptatt av å ha en god dialog og et konstruktivt samarbeid med sektoren om disse temaene. Jeg hadde et innspillsmøte om vold og overgrep mot barn 18. mai i år med barnehagesektoren og andre relevante aktører. Møtet resulterte i en rekke nyttige innspill som departementet følger opp. Jeg vil raskt invitere til et tilsvarende møte med skolesektoren.

SPØRSMÅL NR. 344**Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 12. desember 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvor mange ansatte hadde de åtte statsarkivene fordelt på hvert arkiv i hhv 2014, 2015 og 2016 og hvor mange ansatte er de ment å ha etter omorganiseringen, hvor mange ansatte er det ved de 8 arkivene som ikke har statsarkivaren på arbeidstedet som sin øverste leder og hvor mange skal etter omorganiseringen ikke ha dette og hvor skal de ledes fra, hvor mange årsverk er og vil bli flyttet ut av Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstilleren er gjort kjent med at i den nye organisasjonsmodellen så vil det i flere tilfeller kun være Statsarkivaren som er ansatt ved Statsarkivet Andre vil ledes av ulike fagdirektører plassert et annet sted enn den ansattes arbeidssted.

Spørsmålsstilleren frykter at dette gir statsarkivene langt mindre mulighet til lokal styring og prioritering. Statsarkivaren er i praksis fratatt sin ledelsesfunksjon.

I statsrådens brev til Familie- og kulturkomiteen 29.02 2016 vedrørende representantforslag om å opprettholde og styrke dei åtte regionale statsarkiva som eigne institusjonar (dokument 8:16 S (2015-2016)), oppgir Riksarkivar Inga Bolstad:

”Det har i denne saken kommet frem at mange er opptatt av den regionale ledelsen på hvert arbeidssted. For å imøtekomme dette foreslår vi i den nye skissen at det er en regional leder fra Arkivverket på hvert arbeidssted. Vedkommende vil, i tillegg til ”plassansvar”, også ha nasjonalt ansvar for et fagområde i Arkivverket, som for eksempel tilsyn eller digitalisering. For at dette skal være en synlig og tydelig rolle også i regionene foreslår vi at dagens statsarkivarer, i tillegg til

fagdirektør for sitt nasjonale ansvarsområde, også beholder statsarkivartittelen. På denne måten blir det ingen tvil om statsarkivenes regionale betydning. Nasjonalt fagansvar som i dag ivaretas fra Riksarkivet, flyttes med dette ut i regionene. Antallet ledere i Oslo vil reduseres betydelig gjennom omstillingen. Skissen

innebærer at Riksarkivaren fortsatt vil lede alle enhetene i Arkivverket, slik det allerede er fastsatt i arkivloven § 4.”

I svarbrevet til komiteen fremgår det også at statsråden vil orientere Stortinget om status for arkivverkets organisering i budsjettproposisjonen 2017. I budsjettproposisjonen for 2017 er det en svært kort omtale som ikke gir Stortinget innsikt i status for arkivverkets organisering.

Forslagstilleren ber statsråden om å gi en slik redegjørelse og begrunne hvordan status for arkivverkets organisering forholder seg til Stortingets vedtatte arkivpolitikk. Arkivpolitikken fremgår av stortingets behandling av Meld. St 7 (2012-2013), Innst.243 S (2012-2013) og Arkivloven.

Svar:

Stortingsrepresentant Kjersti Toppe viser til omorganiseringen i Arkivverket. Omorganiseringen er forhandlet fram og vedtatt i samsvar med Hovedavtalen for arbeidstakere i staten. Protokoll fra forhandlingene mellom Riksarkivaren og tjenestemannsorganisasjonene ble undertegnet 1. juli d.å. Omorganiseringen er en endring av styringslinjene i etaten. Den nye strukturen er funksjonsorganisert på tvers av geografiske enheter. Omorganiseringen ble iverksatt fra 1. november d.å. Omorganiseringen er gjennomført uten nedbemanning eller flytteplikt. Ingen ansatte i Arkivverket har fått endret arbeidssted som konsekvens av omorganiseringen.

Riksarkivaren er den øverste lederen for ansatte i Arkivverket. Ingen ansatte i Arkivverket har en statsarkivar som sin øverste leder. Dette er ikke endret etter omorganiseringen. Riksarkivaren har arbeidsted i Oslo.

Tabellen på neste side viser antall ansatte ved de åtte statsarkivene ved utgangen av 2014 og 2015, samt rett før omorganiseringen.

Statsarkivet i	Antall ansatte 31.12.2014	Antall ansatte 31.12. 2015	Antall ansatte 31.10.2016
Oslo	18	14	13
Hamar	15	15	14
Kongsberg	16	15	13
Kristiansand	16	14	13
Stavanger	18	22	20
Bergen	24	22	23
Trondheim	34	29	26
Tromsø	14	12	10

Alle statsarkivene skal fortsatt levere de lokale tjenestene innenfor områdene depot og brukertjenester. For å styrke statsarkivene har alle statsarkiv i tillegg fått tildelt minimum én nasjonal oppgave.

Når det gjelder spørsmålet om framtidig flytting av årsverk ut av Oslo, viser jeg til at Norsk helsearkiv skal etableres på Tynset. Ansatte i interimorganisasjonen for Norsk helsearkiv har nå arbeidssted i Oslo. Det er estimert behov for 58 årsverk for Norsk helsearkiv på Tynset når anlegget er i full drift.

SPØRSMÅL NR. 345

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 12. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvem mener statsråden har det overordnede ledelses- og koordineringsansvar for de ulike etatene og direktoratene ved masseankomster av asylsøkere?»

I svaret fra statsråden fremgår det at flere etater og direktoratet har ulike sektoransvar ved masseankomster av asylsøkere.

Svar:

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål til statsråden (Dok. nr. 15:273) av 21.11, som lød:

«Då det hausten 2015 kom langt fleire asylsøklarar til Noreg enn det som var venta, oppstod det store problem i mottaksapparatet. Røde Kors overleverte ein rapport til JD i juni 2016 med klare tilrådingar til forbetringar dersom asylstraumen skulle auke igjen.

Meiner statsråden at kritikken mot manglande koordinering og utydeleg leiing som kjem fram i rapporten er feil, og viss ikkje: kva vil statsråden konkret gjera for å førebyggje at ein slik situasjon oppstår igjen?»

En eventuell masseankomst av asylsøkere vil berøre en rekke sektorer og kreve innsats fra flere etater. De mest sentrale er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet (JD): Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), politiet under ledelse av Politidirektoratet (POD), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Fylkesmannen er administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), men har også en styringslinje til JD innen samfunnssikkerhet og beredskap, slik at fylkesmennene under ekstraordinær asylsøkertilstrømning vil kunne ivareta kommunikasjon med kommunene.

Også andre departementer med underlagte virksomheter vil bli involvert i en situasjon med ekstraordi-

nær asylsøkertilstrømning, herunder KMD, Utenriksdepartementet (UD), Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Kunnskapsdepartementet (KD), Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og Forsvarsdepartementet (FD). I tillegg vil fylkeskommuner og kommuner bli berørt.

Det er etablert en ordning for koordinering på strategisk nivå ved kriser, der det kan utpekes et lederdepartement. Lederdepartementet har ansvaret for å koordinere håndteringen av krisen på departementsnivå. Lederdepartementets ansvar for koordinering på strategisk nivå berører ikke sektoransvaret.

I kgl. resolusjon av 15. juni 2012 heter det at JD er fast lederdepartement ved sivile nasjonale kriser med mindre annet blir bestemt. I en krise knyttet til stor asylsøkertilstrømning vil det uansett være naturlig at JD er lederdepartement, siden de mest sentrale utfordringene vil falle inn under dette departementets ansvarsområde.

Blant de oppgaver lederdepartementet skal ivareta er å identifisere og vurdere behov for tiltak på strategisk nivå, koordinere at operative aktører har de nødvendige fullmakter, koordinere at nødvendige tiltak innenfor eget ansvarsområde blir iverksatt, ivareta nødvendig koordinering med andre departementer og etater, samt sørge for at oppdatert informasjon om situasjonen distribueres til regjeringens medlemmer.

Det følger av dette at det overordnede ledelses- og koordineringsansvaret i en situasjon med masseankomst av asylsøkere vil tilligge JD.

I JD er ansvaret delt mellom innvandrings- og integreringsministeren og justis- og beredskapsministeren. Innvandrings- og integreringsministeren er ansvarlig for innvandrings- og integreringspolitikken, inkludert det faglige ansvaret for politiets arbeid med å fastslå asylsøkeres identitet, registrering og uttransportering

av asylsøkere. Innvandrings- og integreringsministeren har også ansvaret for UDI, UNE og IMDi. Justis og beredskapsministeren har blant annet ansvaret for politiet (bortsett fra de ovenfor nevnte politi-oppgavene som er underlagt innvandrings- og integreringsministeren), samfunnssikkerhet og beredskap, grensespørsmål, herunder grensekontrollen og hovedsakelig Schengen-samarbeidet, inkludert ansvaret for deltakelse i Frontex, samt ansvaret for justissektorens øvrige underlagte virksomheter, inkludert DSB.

Koordinering på direktoratsnivå var hensiktsmessig i håndteringen de mange asylsøkerne i 2015 og vil kunne være aktuelt dersom en liknende situasjon oppstår igjen. Dette vil avhenge av situasjonen og de konkrete utfordringene. UDI har normalt ansvaret for å koordinere ulike etater i spørsmål knyttet til mottak og innkvartering av asylsøkere. I september 2015 fikk DSB i oppdrag å understøtte UDI i koordineringsrollen, som en følge av den store økningen i asylsøkerantallet. DSBs koordineringsrolle på direktoratsnivå ble den 20. november samme år utvidet gjennom oppdrag fra JD. DSB ble her bedt om også å dekke de samfunnsfunksjoner som er tillagt fylkesmannsembetene og kommunene og som ble påvirket av den økte asylsøkertilstrømningen.

Koordineringen på direktoratsnivå omhandler primært praktisk samordning og tilrettelegging. I den grad det skulle oppstå strategiske utfordringer knyttet til overordnet ansvarsfordeling, fullmakter, ressurstilgang, prioriteringer og grensesnitt mellom etater eller funksjoner, er det lederdepartementets ansvar å legge til rette for hurtig avklaring av utfordringene i dialog med berørte departementer og eventuelt å løfte spørsmål til behandling i regjeringen. I en eventuell asylkrise er det JD som ivaretar dette strategiske koordineringsansvaret.

SPØRSMÅL NR. 346

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 13. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er det riktig at statsråden verken har evnet å få frem tekniske løsninger, eller lov- og regelverksendring raskt nok til at det kan innføres miljø- og tidsdifferensierte bompenger fra 1. mars som avtalt gjennom bomringen i Oslo og Akershus, og hva vil statsråden eventuelt gjøre for å kompensere tapte inntekter, med

dårligere kollektivtilbud for innbyggerne som konsekvens, det høye kønivået, samt den mer helseskadelige luften som følge av manglende gjennomføringskraft fra statsrådets side?»

Svar:

God luftkvalitet og godt bymiljø er viktig for H/FrP-regjeringen. I løpet av drøyt tre år har regjeringen og et borgerlig flertall i Stortinget både sikret kraftig vekst i bevilgningene til Oslo og Akershus sin kollektivsatsing (både gjennom den såkalte belønningsordningen og gjennom endringer rammeoverføringene til fylkene) og sikret en sterk økning i antall togavganger fra Oslo S. I tillegg er markedsandelen for diesalbiler kraftig redusert, etter rekordhøye nivå i de to forutgående stortingsperioder. Tilsvarende er elbilsalget svært høyt, noe som medfører reduserte utslipp i blant annet byområder som Oslo. Jeg er stolt over at H/FrP regjeringen dermed kan vise til en kraftig styrket satsing for god luftkvalitet.

La meg samtidig minne om at vegtrafikkloven allerede gir muligheter for å innføre piggdekkgebyr, forbudsbaserte lavutslippssoner og miljøfartsgrenser (som Statens vegvesen Region Øst har innført i Oslo denne vintersesongen). Videre vil jeg vise til at vegloven gir hjemmel til å innføre såkalte ”beredskapstakster” i bompengeringer ved fare for eller ved akutt luftfor-

urensning. Departementet har helt nylig mottatt en søknad fra Oslo og Akershus om å få fastsatt en slik beredskapstakst-forskrift. Kommunene har med andre ord allerede en rekke virkemidler, i motsetning til an-tydningene fra representanten Holmås.

I tillegg tar Regjeringen sikte på å legge fram en lovproposisjon som gir hjemmelsgrunnlag for miljø-differensiering av bompengetakstene for Stortinget vårsesjonen 2017. Saken er nå på bred offentlig hø-ring, med frist 9. januar 2017. Det arbeides samtidig med den tekniske tilretteleggingen av miljødifferensi-erte takster innenfor AutoPASS-systemet. Det må også legges fram en egen sak om revidert Oslopakke 3 for Stortinget siden det etter veglova § 27 er Stortinget som gir samtykke til bompengefinansiering/endringer i etablert bompengesystem. Dette innebærer at miljødif-ferensiering av takstsystemet kan innføres i Oslopakke 3 høsten 2017 dersom Stortinget gir sin tilslutning til det.

Før Stortinget har gitt sitt samtykke og et nytt takst-system er innført, foreligger det ikke tap av inntekter. Spørsmålet om kompensasjon er derfor ikke relevant.

SPØRSMÅL NR. 347

Innlevert 2. desember 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 12. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Denne uken ble det igjen målt helseskadelig luftkva-litet i strid med Regjeringen og Stortingets nasjonale mål i både Oslo og andre steder. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har søkt regjeringen om å få femdoble bompengesatsene gjennom bomringen for å avverge akutt helseskade, siden regjeringen har trenert andre effektive tiltak.

Kan statsråden love å hastebehandle søknaden, slik at Oslo kan få mulighet til å innføre forhøyede bom-pengesatser seinest fra 1. januar 2017?»

Svar:

Jeg bekrefter at Samferdselsdepartementet 28. novem-ber mottok søknaden fra Oslo og Akershus om å fast-sette forskrift om midlertidige tidsdifferensierte bom-pengetakster i Oslo. I tillegg har departementet mottatt et brev fra Oslo kommune 6. desember som presiserer

forståelsen av hvordan takstene skal beregnes iht. ved-taket fra Oslo. I sistnevnte brev var også protokollen fra det siste av vedtakene i Akershus fylkesting (vedtak 21. november 2016) vedlagt.

Basert på ønske fra de lokale myndighetene, har departementet i 2016 gjennomført arbeid med å fast-sette en forskrift til veglova § 27 andre ledd om mid-lertidige økte bompengetakster i Bergen. De kommu-nale og fylkeskommunale vedtakene i denne saken ble fattet i mars 2016 og oversendt departementet i midten av april. Saksgangen videre var at departementet ga Vegdirektoratet i oppdrag å vurdere de ulike sidene av saken og utarbeide et utkast til forskrift. Saken ble deretter forelagt berørte departementer etter somme-ren 2016. Utkastet til forskrift var på offentlig høring i oktober/november, og departementet arbeider nå med den endelige fastsettelsen av forskriften.

Som i arbeidet med forskriften for Bergen, legger departementet opp til at Vegdirektoratet skal vurdere de ulike sidene av tiltaket i Oslo. Dette er bl.a. viktig for at den etaten som har ansvaret for forvaltningen av

bompengeordningen i tidlig fase tar stilling til de ulike sidene av tiltaket og bidrar til å opplyse saken. Vegdirektoratet er i saken også bedt om å utarbeide et utkast til forskrift og høringsnotat, og direktoratet er bedt om å ta stilling til om det er nødvendig å foreta annen teknisk eller praktisk tilrettelegging for at systemet med midlertidige økte takster kan tas i bruk i Oslo og eventuelt gjennomføre slikt arbeid fram til arbeidet med forskriften er ferdigstilt.

De formelle kravene til ordninger med midlertidige økte bompengetakster på dager med høy luftforurensing i byområdene er gitt i veglova § 27 andre ledd. I henhold til lovbestemmelsen skal slike ordninger fastsettes som forskrift, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c. Det følger av forvaltningsloven § 37 andre ledd at de som blir berørt av forskrifter skal gis anledning til å uttale seg før den fastsettes. I henhold til utredningsinstruksen kapittel 3-3 er minstetiden for offentlige høringer 6 uker. Det følger videre av utredningsinstruksen kapittel 3-2 at forskrifter skal sendes berørte departementer til uttalelse med minimum 3 ukers frist før forslaget legges ut på alminnelig høring.

Samferdselsdepartementet prioriterer arbeidet med forskriften som skal gjelde for Oslo og har derfor raskt

satt i gang det videre arbeidet som må gjennomføres før den kan fastsettes og settes i kraft. I arbeidet forholder departementet seg til de kravene som foreligger til utredning og høring av forskrifter før de kan fastsettes. Innenfor de demokratiske spillereglene som gjelder er det ikke mulig å fastsette forskriften på så kort tid som det blir stilt spørsmål om fra stortingsrepresentanten.

Representanten Holmås tar for øvrig feil i sin påstand om at regjeringen har trenert arbeid med effektive tiltak for bedre byluft. Jeg antar representanten Holmås sikter til diskusjonen rundt permanente lavutslippssoner, hvor regjeringen gjennomfører et arbeid i tråd med Stortingets vedtak. La meg minne om at tilsvarende løsninger ble drøftet flere ganger i de foregående stortingsperioder, men hvor daværende regjering valgte å skrinlegge løsningene. I samme tidsperiode var luftforurensingen så høy i enkelte perioder at Norge i ettertid har fått dom mot seg i EFTA-domstolen, og hvor hovedkilden for utslippsproblemet dommen tok for seg var dieselmotorer. La meg derfor minne om at dieselmotorandelen i nybilsalget er blitt kraftig redusert i dagens stortingsperiode.

SPØRSMÅL NR. 348

Innlevert 5. desember 2016 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 12. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan vil samferdselsministeren sikre at det gjøres nødvendige endringer i det foreslåtte FOT-rutetilbudet fra 1. april 2017 for å ivareta de reelle behovene til innbyggere, offentlige myndigheter og næringsliv?»

BEGRUNNELSE:

Reaksjonene på Widerøe sitt foreslåtte rutetilbud på FOT-rutene fra 1. april 2017 skaper sterke negative reaksjoner i hele Nord-Norge. Reaksjonene går ut på at rutetilbudet svekker muligheten for innbyggere, offentlige myndigheter og næringsliv til å fungere på en god og hensiktsmessig måte.

Widerøe har lagt frem nytt ruteopplegg for FOT-rutene etter 1. april 2017. Widerøe vraker i stor grad dagens rutetilbud, i stedet for å justere og forbedre dagens rutetilbud. En lang rekke politikere, bedrifts-

ledere og innbyggere har vært ute i offentligheten, og kritisert det fremlagte ruteopplegget og sagt at det er svært lite gjennomtenkt. Det har vært vanlig praksis at FOT-rutene har vært sendt ut på høring før de settes i drift. Det er ikke tilfelle denne gangen. Det er viktig at et så sentralt kjernetilbud for lokalsamfunn, innbyggere og næringsliv sendes ut på høring. I dag er folk, bedrifter, politikere noenlunde fornøyd med det eksisterende FOT-rutetilbudet.

Det fremlagte rutforslaget gjør det umulig å ha et fornuftig reisetilbud for å nå sykehus, fylkesmann, fylkesadministrasjon, departementer, direktorater, Storting og regjering. I tillegg får næringslivet et rutetilbud som gjør at en forverrer deres mulighet til å gi anbud/kontraktstilbud rundt omkring i Nord-Norge. At innbyggere og næringsliv må reise lange omveier for å komme til det endelige reisemålet er ikke ønskelig. At de i tillegg pålegges ekstra overnattinger burde være unødvendig i 2016. Dette vil medføre store ekstra kost-

nader for den enkelte innbygger/bedrift spesielt, og for samfunnet generelt.

Samferdselsdepartementet og Widerøe er uenige, og skylder på hverandre hvorfor rutetilbudet er blitt forandret og svekket. Widerøe sier at de nye anbudskravene gjør det vanskelig for dem å lage gode ruteopplegg. Widerøe sier de helst ville ha beholdt dagens innarbeidede tilbud, men at de er blitt tvunget til å endre på rutetilbudet på grunn av anbudskravene fra Samferdselsdepartementet. Widerøe og Samferdselsdepartementet er uenige og virkningene av a) nye krav til reisetid på 3 timer (tidligere 3,5 timer), b) at ankomst bestemmelsesstedet ikke skal være lov etter midnatt (i dag er det lov) og c) tidspunkt om når ettermiddagen starter (kl. 16:00, i dag kl. 14:00). Uenigheter om teknikaliteter kan ikke føre til et svekket rutetilbud. Slik situasjonen er nå, er det behov for at Widerøe og Samferdselsdepartementet forsøker å finne en løsning som sikrer at passasjerenes beste blir satt i fokus og ivaretatt. Det er behov for at det foretas en høringsrunde blant næringsliv, innbyggere og politiske miljøer før de innføres.

Svar:

Widerøe la nylig fram sitt foreløpige rutetilbud for kontraktperioden fra 1. april 2017. Det har kommet reaksjoner på dette den siste tiden. Jeg opplever at mange av reaksjonene ikke nødvendigvis kommer som følge av endringer som har blitt gjort i minimumskravene som stilles av Samferdselsdepartementet, men heller som følge av at Widerøe har kuttet i det som tidligere har blitt levert utover kravene som stilles av departementet. Det som i enkelte tilfeller kan oppleves som et kutt i flytilbudet, er derfor ikke nødvendigvis et faktisk kutt i kravene fra staten.

Widerøe gjennomfører nå møter med de ulike regionene i Nord-Norge for å få innspill på det nye ruteprogrammet. Dermed er det direkte kontakt mellom bruker og tilbyder. Når disse møtene er gjennomført, har Samferdselsdepartementet og Widerøe avtalt å møtes for å dele erfaringene med det nye FOT-ruteprogrammet og for å forsøke å finne de beste løsningene for de reisende innenfor rammene av de nye kontraktene.

Innenfor en ordning med mer fleksible kriterier ligger det også til rette for å foreta tilpasninger i ruteprogrammene underveis i kontraktperioden, hvis det viser seg gunstig for de reisende og for operatøren.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 5. desember 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 12. desember 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil Forsvaret gjennom Langtidsplan for Forsvaret få ei auke i finansiering på 165 milliarder for dei neste 20 åra inkludert vinstane frå ei potensiell interneffektivisering på 40 milliardar kroner (125 + 40 mrd.) eller vil Forsvarets økonomiske rammar verte auka med 165 milliardar i tillegg til ei potensiell innsparing på 40 milliardar kroner (165 + 40 mrd.) som følgje av interneffektivisering?»

GRUNNGJEVING:

Nettstaden aldrimer.no skriv at representantar frå dei to regjeringspartia har ulik oppfatning om kva som er den økonomiske ramma for Forsvarets langtidsplan. Aldrimer.no skriv måndag 5. desember at «Høyre og Forsvarsdepartementet (FD) hevder forsvarssjef Haakon

Bruun-Hanssen og Forsvaret får inntil 205 milliarder ekstra de neste 20 årene. Frp, uavhengige forsvarsekspert og bortimot alle andre mener forsvarsforliket vil gi Forsvaret maks 165 milliarder, dvs. 40 milliarder mindre».

Søndag 4. desember er forsvarsekspert og forskar ved Sjøkrigsskolen, Ståle Ulriksen, sitert av Aldrimer. no sitert på følgjande:

«Jeg forstår det slik at de tilfører 125 milliarder i friske penger. I regnestykket plusser de så på 40 milliarder som Forsvaret må finne selv. Men det er vanskelig å vurdere når vi ikke får tilgang til tallene som danner grunnlaget. Ulriksen slår og fast at «uansett er det veldig problematisk at Høyre og Frp har helt ulike oppfatninger».

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. desember 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om hvor mye langtidsplanen for forsvarssektoren legger opp til at forsvarsrammen må tilføres av «friske midler» i den kommende 20-årsperioden, og hvor mye forsvarssektoren selv skal bidra med i form av økonomisk ressursfrigjøring.

For å realisere strukturen og ambisjonsnivået som fremgår av Prop. 151 S (2016–2017) er det behov for å tilføre forsvarssektoren 165 mrd. 2016-kroner i «friske midler» over 20 år. Merbehovet er beregnet i forhold til det som var budsjettbanen ved inngangen til langtidsplanen.

I tillegg til 165 mrd. kroner i «friske midler» skal forsvarssektoren, Forsvaret, Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt og Nasjonal sikkerhetsmyndighet, realisere et identifisert økonomisk ressursfrigjøringspotensial på til sammen 40 mrd. 2016-kroner over 20 år. En andel av dette gir grunnlag

for omprioriteringer innenfor forsvarssektoren, og én andel gir inndekning for regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform. Dette betyr at samlet merbehov som følger av Prop. 151 S (2016–2017) utgjør til sammen 205 mrd. 2016-kroner.

Når det gjelder ressursfrigjøringspotensialet på til sammen 40 mrd. kroner, så inkluderer det både effektiviseringstiltak og ressursfrigjøring fra de strukturelle endringene som gjøres i langtidsplanen. Effektiviseringspotensialet er fremkommet gjennom en rekke identifiserte tiltak, blant annet basert på eksterne og interne innspill, hvorav noen allerede er iverksatt i 2016. Potensialet som følger av strukturelle grep er basert på innsparingene som følger av konkrete struktur- og organisasjonsendringer.

Stortingets behandling av regjeringens fremlagte langtidsplan har endret det økonomiske ressursfrigjøringspotensialet, og de nøyaktige beregningene av dette pågår. Det er foreløpig anslått at merbehovet i 20-årsperioden øker med om lag 10 mrd. 2017-kroner basert på de endringer som følger av Innst. 62 S (2016-2017).

SPØRSMÅL NR. 350

Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 8. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Viser til pressemelding om at Avinor har konkludert med at Gimsøya ikke er en egnet lokasjon for flyplass i Lofoten. Avinor vil nå sette i gang en prosess for å utrede alternative løsninger, og vil utarbeide en regional analyse for Lofoten/Ofoten og Vesterålen.

Ligger det i dette at man skal se på eksisterende flyplasser, eller vil man også se på en ny lokalisering for en felles stor flyplass?»

BEGRUNNELSE:

Ekspertgruppen som har vurdert ny flyplass på Gimsøya har konkludert, flyplassen vil ikke få en værmessig tilgjengelighet som gjør at den kan betjene Lofoten på den måten prosjektet hadde som mål.

Det er derfor ikke hensiktsmessig å utrede dette alternativet videre.

Avinor vil nå igangsette en prosess for å utrede alternative løsninger. Avinor vil utarbeide en regional

analyse for Lofoten/Ofoten og Vesterålen, og prosjektet skal ferdigstilles først våren 2018.

Om det ligger i dette at man skal se på muligheten for å forlenge dagens flyplasser, eller om dette også åpner for nye alternativer er noe uklart ut ifra pressemeldingen.

Analysen skal belyse effekten av samfunnsmessige forhold, planlagte vegtiltak, trafikale og operative forhold på eksisterende lufthavner, aktuelle og eventuelle ny flytyper og deres krav til rullebanelengder.

Når det gjelder muligheten for å forlenge eksisterende flyplasser må dette kunne gjøres raskere en våren 2018.

Er derfor behov for en nærmere avklaring om prosessen videre.

Svar:

I Grunnlagsdokument Nasjonal transportplan 2018-2029 fra transportetatene og Avinor er det vist til at Avinors tilrådning om ny lufthavn i Lofoten ikke ble klar til utgivelsen av grunnlagsdokumentet. Jeg avven-

ter en formell tilbakemelding fra Avinor med forslag til videre prosess. Med utgangspunkt i Avinors tilrådning vil jeg komme tilbake til saken i stortingsmeldingen

om Nasjonal transportplan 2018-2029, som skal legges fram for Stortinget til våren.

SPØRSMÅL NR. 351

Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 13. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvor mange enslige mindreårige har fått oppholdstillatelse etter utlendingsforskriftens § 8-8 i 2016 sammenlignet med 2015, og hva er årsaken til denne utviklingen?»

BEGRUNNELSE:

I en uttalelse fra asylpolitisk forum refereres det til at stadig flere enslige mindreårige får tidsbegrensede oppholdstillatelser etter utlendingsforskriftens § 8-8. Forumet oppgir at 159 enslige mindreårige i aldersgruppen 16 - 18 år fått tidsbegrenset opphold per 31. oktober 2016. Det vises videre til at dette er en mange-dobling fra året før, da kun 15 enslige mindreårige fikk en slik tillatelse. Det hevdes videre i uttalelsen at denne økningen primært skyldes endringen av den rettslige terskelen for hvilke områder i Afghanistan som generelt kan anses trygge/utrygge. Jeg ber statsråden redegjøre for utviklingen i antall EMA med opphold etter utlendingsforskriftens § 8-8, samt hennes vurdering av påstanden fra asylpolitisk forum og eventuelt andre faktorer som har påvirket utviklingen av antall EMA med midlertidig opphold etter nevnte paragraf.

Svar:

I 2015 fikk 15 enslige, mindreårige asylsøkere en begrenset oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 8-8. I perioden januar til og med november 2016 har 247 søkere fått tillatelse etter samme bestemmelse.

Når det gjelder årsaken til at flere enslige, mindreårige asylsøkere nå får begrensede tillatelser, vil jeg vise til mine svar til representantene Karin Andersen 17. juni,

15. september og 22. november d.å. og Stein Eirik Lauvås 5. desember s.å. Som det fremgår her har UDI hevet den rettslige terskelen som skal gjelde ved

vurderingen av om sikkerhetssituasjonen i et område i Afghanistan er så alvorlig at enhver fra dette området vil ha krav på beskyttelse. Det har vært et juridisk handlingsrom her som tidligere ikke har vært utnyttet fullt ut. Ved å heve terskelen er mange av de områdene som tidligere ble ansett som generelt utrygge ikke lenger vurdert slik, noe som igjen innebærer at det i større grad enn tidligere foretas en individuell vurdering av søkerens beskyttelsesbehov.

Denne endringen i praksis gjelder også for enslige, mindreårige asylsøkere. Mange av disse har ikke individuelle anførsler som viser at de risikerer forfølgelse ved retur. Etter ny praksis vil de da ikke få beskyttelse (asyl) i Norge. De vil imidlertid kunne få oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38 begrunnet i sterke menneskelige hensyn. Dersom de har fylt 16 år, og de ikke har annet grunnlag for opphold enn at de er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan denne tillatelsen gis begrenset varighet frem til fylte 18 år, jf. forskriftens § 8-8.

Jeg minner også om at Stortinget i juni i år vedtok å oppheve «rimelighetskriteriet» ved internflukt i utlendingsloven § 28. Lovendringen senker terskelen for å avslå en søknad om asyl med henvisning til muligheten for internflukt i hjemlandet. Enslige, mindreårige asylsøkere som kan henvises til å ta opphold i et trygt og tilgjengelig område i hjemlandet, vil ikke fylle vilkårene for beskyttelse. Søknaden deres blir da, som nevnt over, vurdert etter lovens § 38.

Etter det jeg har fått opplyst er det hittil i 2016 ikke gjennomført tvangsreturer til Afghanistan av enslige asylsøkere som etter utlendingsmyndighetenes vurdering har vært under 18 år.

SPØRSMÅL NR. 352**Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 12. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Trygdeordningene er vårt felles forsikringssystem. Men bærekraften i velferdsordningene er avhengig av tillit til systemet, derfor må trygdemisbruk bekjempes. Rask reaksjon vil virke preventivt. NAV og dommere viser til strafferabatt i en rekke trygdebedragerisaker grunnet lang saksbehandlingstid. Det foreligger ingen informasjon om hvordan saksbehandlingstiden fordeles mellom NAV, politiet og domstolene.

Hva vil ministeren gjøre for at trygdebedragerisaker får økt prioritet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått tilbakemelding både fra NAV og dommere at saksbehandlingstiden i trygdemisbruksaker er så lang at det gis omfattende strafferabatt. Dette bidrar til å undergrave velferdsordningene.

Jeg har derfor bedt stortingets utredningsseksjon om å fremskaffe data.

Antall personer anmeldt for trygdemisbruk har økt fra 1358 i 2011 til 1472 i 2015 og beløpet har økt fra 188 880 735 i 2011 til 302 829 479 i 2015.

NAV sin statistikk viser at antall saker og størrelse på beløp er høyest for trygdemisbruk av dagpenger. De fleste saker som anmeldes av NAV, ligger over grensen for det Høyesterett har uttalt skal straffes med ubetinget fengsel, det vil si grunnbeløpet til enhver tid.

NAV har ikke statistikk på saksbehandlingstid i trygdemisbruksaker, men de fleste saker har en behandlingstid på 6-12 måneder.

I 2015 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstid fra anmeldelse til tiltalebeslutning i bedragerisaker var på 252 dager.

Riksadvokatembetet bemerker at det ikke er gjort egne undersøkelser av årsaker til at trygdebedragerisaker tar tid, men viser til at erfaringsmessig tar økonomiske straffesaker lang tid i politiet.

POD har ikke oversikt over andel av rettskraftige saker som har fått strafferabatt og hvor stor strafferabatten som er gitt. NAV er kjent med at det i en rekke saker er gitt strafferabatt grunnet lang saksbehandlingstid.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at folketrygdsystemet er basert på tillit. Misbruk av velferdssystemet vårt

svekker legitimiteten til ordningene, og det er derfor viktig å sanksjonere denne type adferd. Den preventive effekten av straff er størst med en effektiv straffeforfølgelse og sanksjonering av lovbrudd. Gjennom politiske styringsdokumenter har vi derfor vektlagt betydningen av effektivitet i alle ledd i straffesakskjeden fra anmeldelse til avsluttet straffegjennomføring.

For Regjeringen er det viktig å bekjempe alvorlig kriminalitet. I Prop. 1 S (2015-2016) anses både grove integritetskrenkelser og grov profittmotivert kriminalitet, slik som grov økonomisk kriminalitet, som alvorlig kriminalitet. Dette reflekteres også i tildelingsbrevene til både Den høyere påtalemyndighet og Politidirektoratet. Jeg må imidlertid presisere at ikke alle saker om trygdemisbruk vil falle innenfor kategorien grov økonomisk kriminalitet og at det er påtalemyndigheten ved påtaleavgjørelsen og senere domstolen ved en eventuell dom som konkret vurderer sakens alvorlighetsgrad.

Politimesteren har ansvaret for å prioritere sine tildelte ressurser på beste måte, innenfor disse rammene. Det kan være krevende fordi det alltid vil være en kamp om fordelingen og prioritering av ressurser. Det er da viktig å anerkjenne politimesterens rett og plikt til å foreta en konkret prioritering så lenge det er innenfor de nevnte rammer.

For så vidt gjelder problemstillinger om saksbehandlingstid og strafferabatt, ga Politidirektoratet den 4. november 2016 en skriftlig redegjørelse til Stortingets utredningsseksjon vedrørende disse problemstillingene. Det opplyses der at det ikke er mulig å se hvor stor andel rettskraftige dommer som har gitt strafferabatt som følge av lang saksbehandlingstid uten en manuell gjennomgang av den enkelte sak. Politidirektoratet opplyser til departementet at politiet til enhver tid må gjøre strenge prioriteringer i henhold til overordnede føringer. Saker som gjelder grov profittmotivert kriminalitet skal prioriteres, noe som vil kunne innebære at mindre grove trygdebedragerisaker kan få lavere prioritet. I tillegg opplyses det at trygdebedragerisaker kan inngå som en del i en mer kompleks og omfattende etterforskning mot blant annet arbeidslivskriminalitet. Dette vil da kunne påvirke saksbehandlingstiden i trygdebedragerisakene.

Riksadvokaten opplyser at kort saksbehandlingstid er en viktig målsetning for påtalemyndigheten. Målsetningen gjelder for alle saker, og er nedfelt i riksadvokatens årlige rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen. Det opplyses videre at det er et høyt oppmerksomhetsnivå på saksbehandlingstiden generelt både fra eget embete, statsadvokatene og

lokalt i politidistriktene. Saksbehandlingen i oppklarte trygdebedragerisaker ble etter det opplyste redusert med 50 dager, fra 281 dager i 2014 til 231 dager i 2015. Riksadvokaten bemerker at en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på over 8 måneder likevel fremstår som for lang.

Avslutningsvis nevner jeg at nærpolitireformen inneholder flere viktige tiltak som vil legge til rette for styrking av politidistriktenes kapasitet og kraftsamling, noe som også vil ha betydning for trygdebedragerisakene.

SPØRSMÅL NR. 353

Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 13. desember 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil kommunalministeren lytte til den massive motstanden fra kommunene mot å åpne opp for å privatisere eiendomsoppmåling – eller vil regjeringa arbeide videre med sikte på privatisering?»

BEGRUNNELSE:

3. mars ba stortingsflertallet regjeringa utrede hvordan arbeidet med eiendomsoppmåling skal organiseres. Bakgrunnen for vedtaket var et forslag fra de 4 borgerlige partiene som ønsket å åpne for å privatisere tjenesten. Departementet har nå hatt saken på høring, og tilbakemeldingene fra kommunene har vært entydig. Av kommunene som har svart er 95 % motstander av å oppheve det kommunale monopolet.

Svar:

Stortinget vedtok 3. mars 2016 å be regjeringen ”utrede forslag om hvordan arbeidet med eiendomsoppmålingen skal organiseres, herunder vurdere en autorisasjons- og sertifiseringsordning for denne type tjenester”, jf. Innst. 174 S (2015-2016). Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte sin utredning på høring 19. august 2016 med høringsfrist 21. november 2016. Parallelt med høringen har departementet bestilt en samfunnsøkonomisk tilleggsanalyse som ventes ferdig med det aller første.

Departementet har mottatt over 240 høringsvar. Mange uttalelser er svært grundige og tar opp en rekke sider ved oppmålingen og registerføringen av eiendom. Samtlige høringsvar og den samfunnsøkonomiske analysen vil bli gjennomgått og vurdert. Det er følgelig for tidlig å kunne si noe konkret om resultatet av dette arbeidet.

Saken vil bli lagt fram for Stortinget på egnet måte når regjeringen har trukket sine konklusjoner.

SPØRSMÅL NR. 354

Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 12. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Har justisministeren planar om å ha møte også med dei små og mellomstore domstolane, og om ikkje, kvi-

for har han møte berre med dei tolv største domstolane?»

GRUNNGJEVING:

Justisministeren var i møte med DA og dei tolv største domstolane 1. desember. Det er grunn til å tru at det kunne ha vore nyttig for justisministeren å ha møte også med representantar for dei små og mellomstore domstolane sidan kvardagen deira kan vera vesentleg annleis enn kvardagen i dei 12 største domstolane. Såleis kunne slike møte vera ei fin anledning for justisministeren til å få meir forståing av korleis situasjonen er i dei mindre domstolane, som tross alt utgjer fleirtalet av tingrettane i Noreg.

Svar:

Det er alltid nyttig å møte representantar fra domstolene, både små og store. Som representanten peker på møtte jeg lederne for de største domstolene, ledelsen i

Domstoladministrasjonen og styrets leder 1. desember i år. Domstollederne presenterte bl.a. utfordringer for domstoler, som gjelder både små og store. Bakgrunnen for at det denne gangen var naturlig å møte de tolv største domstolene, skyldes aktuelle problemstillinger som særlig berører disse.

Statsbudsjettet for 2017 innebærer tidenes digitaliseringsatsing i domstolene ved at det er bevilget midler til prosjektet Digitale domstoler. Domstolenes saksbehandlingsløsninger forbedres, rettsprosessene skal fulldigitaliseres og den digitale kommunikasjonen med politiet og kriminalomsorgen skal forbedres.

Prosjektet omfatter i første omgang de tolv største tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett. Jeg syntes derfor Domstoladministrasjonens initiativ til et møte med lederne i disse domstolene i oppstartsfasen til dette svært viktige prosjektet var godt.

Det foreligger ingen planer om et samlet møte med de 65 tingrettene i nær fremtid.

SPØRSMÅL NR. 355

Innlevert 6. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 15. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Ferjefri E39 er eit stort og viktig prosjekt samla sett. Kor langt har kvart enkelt fjordkryssingsprosjekt på strekninga kome i planlegginga?»

Svar:

Ambisjonen om ein ferjefri E39 mellom Kristiansand og Trondheim krev omfattande planlegging, ikkje minst fordi det er knytt store teknologiske utfordringar til fleire av fjordkryssingane. Planstatus for dei ulike fjordkryssingane er som følger:

Boknafjorden (Rogfast)

Alle reguleringsplanane for prosjektet E39 Rogfast er godkjende, og det er lokalpolitisk tilslutning til foreslått opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging. Ekstern kvalitetssikring (KS2) er gjennomført, og arbeidet med bompengeproposisjonen er i sluttfasen.

Bjørnafjorden, inkl. Langenuen

Forslag til statleg kommunedelplan for E39 på strekninga Stord – Os vart lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høyring 22. november 2016. Høyringsfristen er sett til 20. januar 2017.

Sognefjorden

Arbeidet med konseptvalutgreiing (KVU) for kryssing av Sognefjorden i dagens E39-korridor mellom Oppedal og Lavik pågår. Utgreiinga skal etter planen vere ferdig tidleg i 2017.

Nordfjorden

Arbeidet med kommunedelplan for E39 på strekninga Byrkjelo – Grodås er starta opp. Planprogrammet har vore på høyring, og revidert forslag til planprogram er oversendt kommunane for vedtak.

Vartdalsfjorden og Sulafjorden (Storfjorden)

Vurdering av mogelege løysingar for kryssing av Vartdalsfjorden og Sulafjorden pågår. Dette inneber mellom anna fleirårige analysar av bølger, straum og vind samt utvikling av teknologi for store brulengder.

Aktuelle løysingar og kryssingsstader kan vere klare i 2017. Deretter kan det utarbeidast kommunedelplan.

Romsdalsfjorden, inkl. Julsundet

Reguleringsplan for E39 på strekninga Vik – Julbøen er vedteken av Vestnes og Midsund kommunar. Det er venta at Molde kommune vil sluttbehandle planen i løpet av desember 2016.

Halsafjorden

Vurdering av mogelege løysingar for kryssing av Halsafjorden pågår. Som for Storfjorden inneber dette mellom anna fleirårige analysar av bølger, straum og vind samt utvikling av teknologi for store brulengder. Aktuelle løysingar og kryssingsstader kan vere klare i 2018.

Tingvoll og Halså kommunar vedtok kommunedelplanar for fjordkryssinga i 2013. Etter val av kryssingsløysing må det vurderast om planane frå 2013 er tilstrekkelege til å starte arbeidet med reguleringsplan.

SPØRSMÅL NR. 356

Innlevert 7. desember 2016 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 14. desember 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvor mye lavere vil arbeidstilbudet blant kvinner med barn under 2 år være som følge av en kontantstøtte på 7 500 kroner sammenlignet med ingen kontantstøtte, og hvor høy inntekt må man ha for at det skal lønne seg å sende ungen i barnehagen og gå på jobb foran å gå hjemme og heve kontantstøtte?»

Svar:

Arbeids og velferdsdirektoratet har analysert virkningen på arbeidstilbudet av endringene i kontantstøtteordninger per 1. august 2012¹ og 1. august 2014².

Fra 1. august 2012 ble kontantstøtteordningen avvirket for 2-åringene, samtidig ble satsen økt for de yngste 1-åringene (13-18 måneder) fra 3 303 kroner per måned til 5 000 kroner per måned. Arbeids- og velferdsdirektoratet fant i analysen av denne endringen at avviklingen av kontantstøtten for 2-åringene innebar at både mødre og fedre jobbet mer. Dette samsvarer med flere studier som har vist at innføringen av kontantstøtten i 1998 førte til mødre jobbet mindre.

Analysen av endringene i 2012 viste imidlertid at satsøkningen for de yngste ettåringene ikke så ut til å svekke arbeidstilknytningen til foreldrene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gjorde en tilsvarende analyse av endringene per 1. august 2014. Disse endringene innebar at de aldersdifferensierte satsene for kontantstøtte falt bort. Samtidig økte man satsen for full kontantstøtte til 6 000 kroner per måned for alle barn mellom 13 og 23 måneder. I denne analysen finner direktoratet at satsøkningen har hatt en viss negativ effekt på mødres arbeidstilbud.

Arbeids- og velferdsdirektoratets analyser gir, sammen med annen forskning på feltet, grunnlag for å si at kontantstøtten har negativ innvirkning på arbeidstilbudet, særlig blant kvinner. Analysene gir likevel ikke grunnlag for å tallfeste hvor mye høyere arbeidstilbudet til mødre med barn i den aktuelle aldersgruppen ville vært dersom man fjernet kontantstøtten.

Når det gjelder spørsmålet om hvor høy inntekt man må ha for at det skal lønne seg å ha barn i barnehagen og jobbe istedenfor å være hjemmeværende med kontantstøtte, har Finansdepartementet foretatt beregninger for å illustrere dette. Det er tatt utgangspunkt i makspris i barnehage for 2017, årseffekten av en kontantstøtte på 7 500 kroner for ettåringer, samt skatteregler etter budsjettenigheten for 2017.

Arbeidsinntekten etter skatt må være om lag 112 600 kroner eller høyere i 2017 for at det skal lønne seg økonomisk å velge arbeid kombinert med fulltids barnehageplass, framfor å være hjemmeværende. Ved

¹ Tidsskriftet Arbeid og velferd nr. 1 2014, Dahl: Flere foreldre i arbeid etter endringene kontantstøtteordningen

² Tidsskriftet Arbeid og velferd nr. 3 2016, Hedding: Lavere sysselsetting blant mødre etter økt kontantstøttesats

beregningen har man tatt utgangspunkt i en situasjon der foreldrene er gift (krav for å bli lignet i skatteklasse 2), de har ett barn, og at forsørgeren i ekteparet har høy nok alminnelig inntekt til å utnytte seg fullt ut av personfradraget i klasse 2 og av foreldrefradraget.

Den hjemmeværende må ha en brutto lønnsinntekt på om lag 127 000 kroner for å få en nettoinntekt på om lag 112 600 kroner. Beregningen forutsetter at personen kun har standard skattefradrag.

For regjeringen er det viktig at politikken legger til rette for fleksibilitet og valgfrihet slik at foreldrene kan innrette familielivet slik det passer best for dem. Kontantstøtten er en ordning for barn under to år. Ikke alle barn er klar til å starte i barnehage så tidlig og noen foreldre velger å arbeide redusert eller være hjemme litt lenger. Det har også en verdi.

Bruken av kontantstøtte varierer mellom ulike grupper. Blant annet har familier med innvandrerbakgrunn høyere andel mottakere enn befolkningen sett under ett. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at per 1. september 2015 ble det utbetalt kontantstøtte til 45 prosent av barna med innvandrerbakgrunn, mens det ble utbetalt kontantstøtte for 16 prosent av barna uten slik bakgrunn.

Det er viktig at trygdeytelser legger til rette for at innvandrere kommer i arbeid og aktivitet. Regjeringen ønsker å innføre et botidskrav på fem år for rett til kontantstøtte for å bedre integreringen. Dette varslet regjeringen i integreringsmeldingen, Meld. St. 30 (2015-2016).

SPØRSMÅL NR. 357

Innlevert 7. desember 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 15. desember 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren vurdere å ta tilbake oppgaven med drivstofftjenesten ved Rygge og utføre denne i egen regi, når den nåværende avtale med BP utløper i desember 2017?»

BEGRUNNELSE:

Forsvaret kjøper i dag forsyningen av drivstoff av den private leverandøren BP. Denne kontrakten utløper i desember 2017. En masteroppgave ved BI av Thomas Ballou og Christian Plaum - "Sourcing in the Norwegian Armed Forces" - viser at Forsvaret kan oppnå betydelige besparelser ved å gjøre dette i egen regi. Den kan gi en økonomisk effekt på 20-25 øre pr lite, eller 10-15 millioner kroner årlig.

I tillegg kommer momenter som styrket totalforsvar og beredskap, gripbarhet i forhold til NTOPS og disponeres i LOG-basene ved å benytte egne egnet personell til drivstoffhåndtering i krise og krig.

En insourcing vil gi mer kontinuitet i tjenesten i forhold til jevnlig tilbud som ulike firma vinner. Det gir også større stabilitet og fleksibilitet i forhold til sykdom, øvelser og oppdrag i inn- og utland.

Svar:

Generelt sikrer rammeavtaler stordriftsfordeler, som gir betydelige kostnadsreduksjoner for Forsvaret. Med bakgrunn i Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016-2017), jfr. Prop. 151 S (2015-2016) - Kampkraft og bærekraft - skal Forsvaret videreutvikle arbeidet med å utnytte kapasiteten som finnes i det sivile samfunn der hvor det er økonomisk fordelaktig. Bruk av rammeavtaler legger til rette for dette.

I dag opererer Forsvaret Bell 412 helikoptre og Sea-King redningshelikoptre fra Rygge. I Forsvarets langtidspan anbefales det at Forsvaret viderefører og øker sin virksomhet og tilstedeværelse på Rygge. Selv om sivil flytrafikk er opphørt ved Rygge vil det være behov for å videreføre rullebanesystemet og drivstoffanlegget.

Forsvaret har siden 2005 hatt sentrale rammeavtaler for drift og vedlikehold av Forsvarets drivstoffanlegg, som også benyttes på Rygge. Dagens rammeavtale ble inngått i 2013 og Forsvaret opplyser at det forberedes utlysning av ny rammeavtale som kan være på plass når dagens avtale utløper ultimo 2017. Før en ny rammeavtale eventuelt lyses ut vil Forsvaret gjøre vurderinger knyttet til blant annet økonomi, beredskap, og bruk av personell ved internasjonale operasjoner. Erfaringene ved bruk av dagens avtale vil også bli tatt hensyn til. Forsvarsdepartementet er kjent med en at

det er skrevet en masteroppgave som har vurdert dette spørsmålet.

Det er et viktig mål for regjeringen å effektivisere offentlig sektor. Konkurransen er et av flere viktige vir-

kemidler for å bruke samfunnets ressurser effektivt. Vi må innrette forsvarssektoren mot kjernevirksomheten, og samtidig arbeide tettere med næringslivet der dette er hensiktsmessig og kosteffektivt totalt sett.

SPØRSMÅL NR. 358

Innlevert 7. desember 2016 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 15. desember 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«På hvilken måte mener statsråden filmfestivalene skal oppleve en forutsigbar støtte og hvilken ramme er Norsk Filminstitutt gitt for å følge opp Stortingets intensjon om at det skal være en satsing på filmformidling, og er statsråden fornøyd med at NFI pr 7.12.16 enda ikke har gjort vedtak som skaper forutsigbarhet hos festivalene?»

BEGRUNNELSE:

De norske filmfestivalene er regionale kulturbauter med stor betydning for filmformidling. Stortingets filmforlik er tydelig på at de norske filmfestivaler skal sikres forutsigbar støtte og et transparent tildelingssystem. NFI har fram til nå ikke kunne svare på hvor stor totalsum er på filmfestivalstøtten til festivalene ei heller er det gitt tilskudd for 2017. TIFF avholdes i januar og det er svært uheldig at de ikke vet hva som bevilges. Dette skaper uro rundt statlig støtte til festivalene.

Svar:

Norsk filminstitutt (NFI) har fra 2016 hatt ansvar for tilskudd til filmformidling som en del av regjeringens satsing på en helhetlig filmformidlingspolitikk. Stortinget har vedtatt at myndigheten til å fordele tilskuddsmidler fra filmfondet er delegert til NFI. NFI har brukt 2016 på å implementere midlertidige og nye tilskuddsordninger, utarbeide ny forskrift på området, og etablere gode kontakt- og informasjonspunkter med bransjen på feltet.

NFI har signalisert at de, som oppfølging av filmforliket, blant annet vil styrke driftstilskuddet for Filmklubbforbundet, filmfestivaler og cinematek. Dette er informasjon som også har vært delt med aktørene.

Søknadsfristen for tilskudd til disse områdene for 2017 var 15. november 2016. Det er ikke vanlig praksis å gå ut med hvor mye midler som avsettes til hver tilskuddsordning før kommende års budsjett er vedtatt. Statsbudsjettet for Kulturdepartementet vedtas i Stortinget 14. desember.

Dette er en praksis som aktørene er kjent med også fra den tiden dette ble håndtert av Film & Kino.

SPØRSMÅL NR. 359

Innlevert 7. desember 2016 av stortingsrepresentant Odd Omland

Besvart 13. desember 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at vurderingen av kapitaliseringsrenten blir foretatt i løpet av desember, slik at vur-

deringen blir foretatt for budsjettåret 2017 i tråd med Stortingets vedtak, og sørge for at en forventet reduksjon blir gitt virkning for kommunenes eiendomsskatteinntekter i 2017?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall på Stortinget bestående av samarbeidspartiene vedtok 5. desember statsbudsjettet for 2017, blant annet med følgende i pkt. 36 under Næringsliv: «Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg.»

Under finansdebatten ble dette støttet av opposisjonspartiene. Bakgrunnen for vedtaket må antas å være at en videreføring av kapitaliseringsrenten på 4,5 %, som har stått fast siden 2010, kombinert med gjennomsnittet av de siste fem års rullerende spotmarkedspriser vil gi en reduksjon i eiendomsskatten på vann-

kraftanlegg i 2017 med nesten 400 millioner kroner, ifølge Sentralskattekontoret.

Svar:

Jeg har merket med anmodningsvedtaket Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre der «Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg». Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering. Det kan ikke forventes at vurderingen vil kunne presenteres for Stortinget allerede i denne høstsessjonen.

SPØRSMÅL NR. 360

Innlevert 7. desember 2016 av stortingsrepresentant Kristin Vinje

Besvart 16. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Jeg er kjent med at Skrivesenteret har fått brev fra Utdanningsdirektoratet (28.11.16) med melding om at arbeidet med å utvikle Skriveprøvene skal avsluttes fra og med 31.12.16 – to år før kontrakten går ut. Begrunnelsen som gis, er manglende bevilgninger.

Hva er kunnskapsministerens vurdering av dette?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidet med å styrke elevenes lese- og skriveferdigheter gjennom hele skoleløpet er en sentral del av skolepolitikken, og utvikling av gode, læringsstøttende prøver kan bidra i dette arbeidet.

Svar:

Utdanningsdirektoratet har gjennom flere år hatt ansvar for å utvikle frivillige karakterstøttende prøver og læringsstøttende prøver. Prøvene kan være en del av grunnlaget for undervisningsvurderingen i skolen. De skal gi informasjon om elevenes ferdigheter slik at lærerne har et bedre grunnlag for å gi tilbakemeldinger og tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Prøvene er til pedagogisk bruk, og lærerne kan bruke prøvene så mange ganger de ønsker.

Kunnskapsdepartementet har ikke besluttet hvilken type og hvilket antall prøver som skal utvikles

hvert år. Utdanningsdirektoratet gjør en faglig vurdering av dette, innenfor de årlige økonomiske rammene.

Alle prøvene som utvikles er tilgjengelige i prøvebanken, slik at skolene kan gjennomføre dem når de ønsker, og bruke oppgaver og resultater i undervisningsvurderingen av elevene. Det er utviklet ti skriveprøver som, i likhet med de andre karakterstøttende og læringsstøttende prøvene, fortsatt vil være tilgjengelige i prøvebanken.

Hvor mange som bruker de ulike prøvene varierer mye. Skriveprøvene ser ut til å være blant de prøvene som blir minst brukt.

Utdanningsdirektoratet vil nå gjennomgå dette prøvefeltet. Etter en utviklingsfase er det behov for en gjennomgang av erfaringene med, og verdien av, denne type prøver. Kombinasjonen av de betydelige ressurser som har blitt brukt på dette, og den svært begrensede bruken av prøvene samlet sett, gir god grunn til å vurdere grundig hva som skal til for at prøvene skal få større betydning for elevenes læring. En bred gjennomgang vil gi et godt grunnlag for å vurdere hvordan ressursene til utvikling av denne type prøver kan brukes effektivt og målrettet.

Utviklingen av læringsstøttende og karakterstøttende prøver har basert seg på Utdanningsdirektoratets faglige vurderinger. Det er etter min oppfatning fornuftig. Utdanningsdirektoratet har varslet departementet om at det i 2017 ikke vil bli utviklet nye karakterstøttende og læringsstøttende prøver for grunnskolen. Dette gjelder ikke bare prøver i skriveprøving som utvikles av

Skrivesenteret, men også prøver i andre fag og ferdigheter som utvikles av andre fagmiljøer.

I lys av oppmerksomheten denne saken har fått, er Skriventeret og Utdanningsdirektoratet invitert til et møte i Kunnskapsdepartementet tirsdag 20. desember.

Regjeringens satsing på de grunnleggende ferdighetene fortsetter med full styrke. Jeg har varslet i Meld. St. 28 at jeg vil videreføre skriving som en av de fem

grunnleggende ferdighetene i opplæringen. Gjennom den nasjonale strategien Språkløyper (2016-2019) skal vi styrke norske elevers språk, lesing og skriving. På alle trinn er det utviklet kompetansepakker som tar for seg skriveopplæring og skriving som grunnleggende ferdighet. Det er første gang skriving involveres i en slik strategi.

SPØRSMÅL NR. 361

Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I an.no 6. desember d.å. blir statssekretær Lisbeth Normann sitert på ”Vi har ingen planer om å legge ned Klara Klok”. Samtidig går det frem av Prop. 1 S (2016-2017) at driftsstøtte til Klara Klok ikke videreføres.

Hva er riktig, på hvilken måte skal Klara Klok eventuelt videreføres, og vil statsråden bevare den kompetansen og miljøet som er bygd opp i Bodø gjennom 16 år?»

Svar:

Det er bred politisk enighet om viktigheten av lavterskel helsetjenestetilbud til barn, unge og deres familier. For ungdom, som i stor grad bruker digitale og elektroniske medier, er tilgangen til digitale lavterskeltilbud særlig viktig. Vi vet at ungdom i økende grad benytter seg av mobil og nettbrett. Det er derfor også viktig at informasjonen er tilgjengelig på alle flater. Etter omlegging til ny plattform har Klara Klok dessverre opplevd fall i aktivitet på nettstedet.

Fra 2017 foreslår regjeringen, i tråd med Ungdomshelsestrategien #Ungdomshelse, at det digitale helseinformasjonstilbudet til ungdom sees i en større sammenheng og samordnes.

Som representanten viser til er det ikke noen øremerket driftsstøtte til Klara Klok i Prop.1 S (2016-2017). 1,8 mill. kroner, som i tidligere budsjett var øremerket tjenesten, er flyttet til en ny, større pott merket Digitale helsetjenester til ungdom. Disse 1,8 mill. utgjør kun en mindre andel av tjenestens totale budsjett, som per 2015 hadde en størrelsesorden på 11 mill. kroner. Øvrige midler har vært utbetalt som søknadsbaserte tilskuddsmidler.

Jeg har notert meg at Klara Klok mener at denne omdispenseringen er å forstå som en nedleggelse. Dette er ikke i tråd med de signaler jeg og min statssekretær har gitt i direkte dialog med Nordland fylkeskommune. Regjeringen har ikke noe ønske om å legge ned Klara Klok. Det vi har foreslått og ønsket er at tilbudet om en anonymisert spørsmål- og svartjeneste integreres på plattformen Ung.no. Ung.no er i dag Norges største nettsted for ungdom og leverer kvalitetssikrede svar på det meste ungdom lurer på. Gjennom en samordning av disse to tilbudene ønsker vi å tilby ungdom én dør inn til offentlige informasjonstjenester, hvor anonyme helse spørsmål kan besvares over samme plattform som spørsmål om kjærlighet og skolevalg. Dette er i tråd med ungdoms egne ønsker, hvor et mer koordinert tilbud etterspørres.

En viktig forutsetning for å sikre at helsesvar holder nødvendig kvalitet, er at kvalifisert helsepersonell med klinisk erfaring fra arbeid med målgruppen står for de faglige svarene. Spørsmål på Klara Klok besvares i dag av et bredt sammensatt fagpanel med stor faglig og geografisk spredning. Det er mitt ønske at denne kompetansen videreføres i en samlet løsning, ved at den faglige kompetanse og erfaringen til Klara Klok blir en del av Ung.no. Jeg er i direkte dialog med Nordland fylkeskommune for å avklare hvordan dette best kan ivaretas.

Nordland fylkeskommune har gjennom Klara Klok ivaretatt et behov i en periode hvor ungdom etterspurte digital informasjon, men hvor tilbudet av slike tjenester var begrenset. Det er ingen tvil om at tjenesten har spilt en verdifull rolle som et lavterskel folkehelse tilbud for ungdom. Når vi nå foreslår en samordning, er det fordi jeg mener det er riktig å senke terskelen ytterligere for at ungdom kan søke relevant og kvalitetssikret informasjon om kropp og helse. Gjennom en egen budsjett-

post til formålet ønsker jeg også å synliggjøre behovet

for at det arbeides systematisk for å utvikle det digitale tilbudet til befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 15. desember 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til en returordning for FM-radioer, og sørge for at disse tilfaller befolkningen i land der FM-nettet ikke skal slukkes?»

BEGRUNNELSE:

Med Stortingets vedtak 7.12.16 vil tusenvis av fullt brukbare FM-radioer skrotes. For at disse radioene ikke skal bli enda en ny avfallshaug av brukbar elektronikk er det viktig å se hvordan disse radioene kan resirkuleres. Det letteste vil da være å sørge for at andre land, gjerne i norden, som ikke slukker FM-nettet, kan overta radioene fra oss.

Et slikt tiltak må organiseres i samarbeid med elektronikkbransjen som selger de nye Dab-radioene og gjerne miljøvernorganisasjonene.

Svar:

Jeg leser det slik at representanten ønsker at regjeringen skal starte et slags hjelpeprogram for land der FM-båndet fortsatt er i drift. I spørsmålets begrunnelse trekkes Sverige frem som et eksempel. I Oppland Arbeiderblad 14/12 trekker representanten også frem at det vil være en mulighet å sende FM-radioene til Kamerun.

Jeg vil ikke ta et initiativ som nevnt. En slik radioformidlingsordning ville ha en tvilsom miljøeffekt. Norge har en særdeles velfungerende returordning for elektrisk og elektronisk avfall som innebærer at husholdninger kan levere gamle radioer gratis til alle forhandlere eller til kommunen. Disse returordningene har systemer for ombruk av elektronikk som blir levert inn. Radioer som leveres til kassering og som ikke brukes om igjen vil gå til behandling i godkjente behandlingsanlegg. Behandlingen sørger for at farlige stoffer tas hånd om og at ressurser i avfallet materialgjenvinnes, slik at de kan inngå i nye produkter og er-

statte jomfruelige råvarer. Over 93 pst. av materialene lar seg bruke om igjen. Dette er en langt høyere gjenbruksandel enn tilfellet må antas å være i for eksempel Kamerun.

Avfallsforskriften inneholder regler om kasserte elektriske og elektroniske produkter, herunder eksport av brukt elektronikk. Blant annet stilles det krav om at brukt elektronikk som ønskes eksportert skal være funksjonstestet.

Regelverket for eksport av avfallselektronikk og brukt elektronikk gjelder for hele EØS-området, og er basert på FNs konvensjon om farlig avfall (Baselkonvensjonen). Det ble etablert som en følge av at store mengder elektronikkavfall har blitt eksportert fra industrielle land til u-land, delvis som produkter, og bidro til forurensning og avfall i land som ikke har kapasitet til å behandle avfallet. Norge har vært aktive i arbeidet for et strengt regelverk internasjonalt, for å unngå at fattige land skal bli en dumpingplass for brukt utstyr fra rike land.

Når det gjelder FM-radioer vil bransjen kunne ta initiativ til å eksportere radioer som er i god stand og som det er et marked for. Andre aktører utenfor elektronikkbransjen vil også kunne samle inn brukte FM-radioer og selge eller gi bort disse utenfor Norge dersom de ser det som lønnsomt, så lenge regelverket om blant annet testing overholdes.

La meg avslutningsvis nevne at FM-radioer fortsatt vil kunne brukes hvis man har en adapter. Det tror jeg kan være en ypperlig julegave.

SPØRSMÅL NR. 363**Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Knut Storberget****Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Er helse- og omsorgsministeren trygg på at kravene til forsvarlig, involverende og åpen prosess er fulgt i saken vedrørende forslag om flytting av sykehusstilbud for nyfødte, barn og unge ved Sykehuset Innlandet?»

BEGRUNNELSE:

I den muntlige spørretimen forleden understreket statsråden det helt nødvendige i at prosesser vedrørende omorganisering/flytting av sentrale sjukehusstilbud underlegges grundige prosesser. Betydningen av åpenhet, involvering og forsvarlighet ble fremhevet. Den prosess som nå pågår vedrørende sykehusstilbudet i Innlandet, og forslag om flytting av tilbud for nyfødte, barn og unge har skapt bekymring og uro. Det er hevdet at dette har kommet brått på med kort tid til beslutning.

Svar:

Jeg er kjent med at Sykehuset Innlandet, i tråd med styrets vedtak fra april 2016, nå gjennomgår ulike faglige områder for å fremme kvalitet og vurdere om tjenestene er hensiktsmessig organisert, og for å sikre at ressurser i størst mulig grad brukes direkte til pasientbehandling – som av styret er omtalt som kortsiktige omstillingstiltak.

Gjennomgangen skal sikre at driften av foretaket er bærekraftig. Dette er tiltak som det tas sikte på å iverksette i perioden 2017–2020. Et av områdene som nå vurderes, er tilbudet til barn og unge.

Som det vises til i spørsmålet understreket jeg i den muntlige spørretimen 16. november 2016 viktigheten av at eventuelle endringer i pasienttilbudet i Sykehuset Innlandet HF gjennomføres i en god prosess og på en faglig forsvarlig måte.

Jeg har merket meg at det fremgår av sak 085-2016 Omstilling kort sikt - økonomiperioden 2017-2020 som behandles av styret i Sykehuset Innlandet 15. desember 2016 at utredning av samling av tilbudet innenfor nyfødtintensiv til Lillehammer blir videreført i samsvar med prosesskravene fastsatt i veileder for arbeidet med utviklingsplaner.

Det er idag barneavdeling med nyfødtintensiv både på Lillehammer og Elverum. Administrerende direktør mener det må foretas en videre utredning av muligheten for å samle tilbudet innenfor nyfødtintensiv til Lillehammer og at dette vil representere en endring av et akutttilbud som medfører at veileder for arbeidet med utviklingsplaner vil komme til anvendelse. Administrerende direktør legger som forutsetning og føring for eventuell samling av nyfødtintensiv at fødeavdelingen ved Elverum sikres opprettholdelse av dagens fødselstall gjennom en utvidelse av opptaksgrunnlaget for normalfødsler. Dersom nyfødtintensiv blir samlet på Lillehammer, vil det fortsatt være poliklinikk, dag og døgntilbud til barn og ungdom både i Hedmark og Oppland.

SPØRSMÅL NR. 364**Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Knut Storberget****Besvart 15. desember 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Kjente næringsministeren til styreleders initiativ overfor konsernsjefen i Telenor om hans stilling, og har statsråden hatt kontakt med styreleder i denne sakens anledning før eller etter styreleders initiativ overfor konsernsjefen, og mener statsråden en slik eventu-

ell manglende forankring i styret og den uenighet som synes å ha oppstått i Telenor mellom styreleder og styret gir optimal ledelse av selskapet og god forvaltning av statens eierinteresser i Telenor?»

BEGRUNNELSE:

Avisa Dagens Næringsliv skriver 7/12 at Telenors styreleder i høst skal ha ytret manglende tillit overfor konsernsjefen i Telenor uten støtte fra eget styre.

Svar:

Staten som eier har jevnlig dialog med representanter for selskapene der staten har eierandeler. Dette gjelder også i Telenor. Noe av denne dialogen vil være med styreleder.

Utgangspunktet for denne fortrolige eierdialogen er at det er selskapene som vurderer hva staten som eier skal orienteres om, hvem som gir orienteringen til eier og på hvilket tidspunkt. Etter at Gunn Wærsted tiltrådte som styreleder i Telenor ASA har det vært flere møter og kontakt mellom henne og departementet som

største aksjeeier i Telenor. Møtene har vært på politisk og administrativt nivå.

Som et ledd i denne dialogen har styreleder blant annet orientert om forhold som har berørt problemstillinger relatert til styret og til selskapets konsernsjef.

I dialogen med styreleder har departementet understreket rollefordelingen mellom eierne og styret, bedriftsforsamlingen og selskapets nominasjonskomité. Departementet har ikke formidlet synspunkter på forhold som hører under selskapsorganenes ansvar.

Som største aksjonær vil staten selvsagt følge utviklingen i selskapet og ha nødvendig dialog med relevante selskapsorganer.

Departementet vil særskilt følge opp sakene vedrørende samfunnsansvar og hvilke vurderinger styret har gjort. I dialogen vil vi blant annet følge opp statens forventninger til anti-korrupsjon og åpenhet. Staten har nulltoleranse for korrupsjon.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 15. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I en interpellasjon fra representant Bård Vegard Solhjell om NS barn og en offisiell unnskyldning til disse, svarer statsråden at saken skal følges opp i en videre prosess, fordi det foreløpig foreligger lite kunnskap om saken.

Hva er gjort etter interpellasjonen, og hvor langt er man kommet med å vurdere dette?»

Svar:

I mitt svar til representanten Bård Vegard Solhjell 30.05.2016 sa jeg at vi vil gjøre nærmere undersøkelser om enkelte offentlige forhold for å forberede regjeringens standpunkt i saken.

Statsminister Erna Solberg svarte 31.05.2016 på spørsmål fra representant Karin Andersen om norske kvinner som mistet sitt norske statsborgerskap fordi de giftet seg med tyske soldater. Statsministeren har i sitt svar vist til mitt tidligere svar til representant Bård Vegard Solhjell. Hun uttalte at regjeringen vil ta initiativ til å se nærmere på det historiske grunnlaget for å rette en unnskyldning til disse kvinnene. Statsministeren

uttrykte at regjeringen samtidig vil vurdere om det er andre grupper som ble utsatt for handlinger eller unnlatelser fra norske myndigheter under eller etter 2. verdenskrig, som bør få en unnskyldning.

Justis- og beredskapsdepartementet, i samråd med andre berørte departementer, arbeider nå med å gjennomføre kunnskapsinnhenting, slik at regjeringen kan ta stilling til disse spørsmålene.

I den forbindelse er vi i en prosess med å inngå avtale om en ekstern utredning som kan danne et grunnlag for denne vurderingen.

Det tas sikte på at dette arbeidet gjennomføres i løpet av første halvår 2017.

SPØRSMÅL NR. 366**Innlevert 8. desember 2016 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 14. desember 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Dagens forvaltningsregime for å bekjempe fiske-sykdommen PD er både urimelig og konkurransevri-dende og gir et fåtall regionale oppdrettsselskap hele den praktiske og økonomiske belastningen. Endring i hvordan sykdommen PD håndteres må tilpasses vir-keligheten og ivareta regionale oppdrettsselskaper i Nord-Trøndelag.

Hvordan vil statsråden motvirke urimelig stor byrde for en oppdretsregion og de lokalsamfunn som rammes hardt med permitteringer i landindustrien?»

BEGRUNNELSE:

Påvisning av Fiskesykdommen PD (Pankreas Disease) utløser store praktiske og økonomiske belastninger for selvstendige regionale oppdrettsselskaper i Nord-Trøndelag på grunn av den strategi som ligger til grunn for dagens PD-forskrift. Disse utfordringene kommer i tillegg til og vil forsterke utfordringene i arbeidet med å forebygge og bekjempe lakselus i de samme områdene. Jeg forutsetter at statsråden er kjent med problemene da Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har tatt kontakt med departementet og ønsker dialog med sikte på en løsning for oppdretterne i Nord-Trøndelag. Dagens forskrift truer virksomheter og arbeidsplasser. Strategier for å sikre fiskehelse må vurderes fortløpende og ut i fra den rådende situasjonen. Dagens regime legger opp til at oppdrettsnæringen skal ta økonomisk tap (utslakting) for å hindre at sykdommen får fotfeste i Nord-Trøndelag og videre nordover. Konsekvensene av denne strategien er imidlertid at Nord-Trøndelag fungerer som en buffersone mot Nord-Norge med vesentlig økt risiko for oppdrettsselskapene i Nord-Trøndelag. Det er viktig at statsråden og departementet ser etter alternative tiltak i arbeidet med å forebygge og bekjempe fiskeesykdommen PD.

Det er spesielt viktig å finne løsninger som kan gi risikoavlastning for selskapene i Nord-Trøndelag all den tid grensen ved utbrudd er satt til fylkesgrensen mellom nåværende Sør- og Nord-Trøndelag.

Dagens forvaltningsmodell for forebygging og bekjempelse av fiskeesykdommen PD kan også slå beina under en av de beste driftsmodellene for å forebygge og bekjempe lakselus. Dette vil være i motstrid til regjeringens uttalte målsettinger om å bekjempe lakselus og rimeligheten i å ansvarlig gjøre oppdrettsselskapene i sin innsats mot lakselus.

Svar:

God fiskehelse og -velferd har en egenverdi, og er også viktig for kvalitet, omdømme og lønnsomhet.

Når man ser på næringen som helhet, er helsestatu-sen i norsk lakseoppdrett generelt sett god og Norge er fri for de fleste internasjonalt listeførte sykdomme-ne. Det er imidlertid ingen tvil om at Pancreas Disease (PD) er en av de mest tapsbringende sykdommene i norsk akvakultur og at den medfører dårlig velferd for fisken, også i samspill med lus og andre problemer.

PD har vært en meldepliktig sykdom siden 2007. På dette tidspunktet ble hele Vestlandet, fra Rogaland til Hustadvika i Møre og Romsdal, regnet som ende-misk område (sykdommen er vanlig forekommende i område) for den varianten av PD som kalles SAV3. Det ble i tett samarbeid med havbruksnæringens or-ganisasjoner laget en forskrift med mål om å redusere konsekvensene av PD innenfor den endemiske sonen sør for Hustadvika. Samtidig var det et mål å holde områdene nord for Hustadvika fri for sykdommen, og ved utbrudd nord for sonen skulle fisken slaktes ut ("stamping out").

Fra 2011 ble PD forårsaket av varianten SAV2 et stort problem i anlegg i Midt-Norge. Strategien med umiddelbar utslakting eller destruksjon av fisk med PD-påvisning i områdene nord for Hustadvika måtte gis opp da de økonomiske konsekvensene ble for store. Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte derfor i 2012 en ny forskrift om hvordan pankreassykdom forårsaket av varianten SAV2 skal behandles i Midt-Norge (SAV2-forskriften). Også her var det et tett samarbeid med havbruksnæringens organisasjoner i forbindelse med utarbeidelsen av forskriften. Hovedregelen i Midt-Norge er at fisk med PD SAV2 kan stå til slakte-størrelse i området mellom Hustadvika og Hitra/Frøya. SAV2-forskriften gir muligheter til å føre fisk som er smittet fram til slakt, men krav til helsekontroll, prø-veuttak, transport og slakting er skjerpet for å hindre spredning av SAV2 smitten videre nordover. Dersom spesielle forhold skulle tilsi det, kan fortsatt Mattilsy-net kreve forsert slakting av syk fisk.

Grensen ved Hustadvika fungerer fremdeles som en naturlig barriere for PD varianten forårsaket av SAV3, og ved påvisning av SAV3 nord for Hustadvika, skal fisken fremdeles slaktes ut. I området sør for Hustadvika gjelder forskriften for Vestlandet fra 2007 fortsatt. Denne forskriften skiller ikke mellom de to vi-rusvariantene SAV2 og SAV3. Her iverksettes som ho-vedregel ikke utslakting ved påvisning av PD, uansett variant. PD-påvisninger, uavhengig av virusvariant,

bekjempes med forsert utslakting i de tre nordligste fylkene.

Et viktig mål med myndighetenes tilsyns- og overvåkingsarbeidet er å hindre introduksjon og spredning av fiske sykdommer. Det er Mattilsynet som fører tilsyn med fiskehelse og fiskevelferd i næringen og jeg har tillit til at Mattilsynet gjør de vurderingene som er nødvendige i hver av enkeltsakene de håndterer. Det søkes i hvert enkelt tilfelle å finne gode løsninger for enkeltaktørene som rammes, samtidig som vi sikrer at sykdommen ikke spres til større områder av landet. Næringen må imidlertid selv være med å ta ansvar, også for fiskehelse og fiskevelferd, for å sikre en fremtidsrettet havbruksnæring. En solidaritet i næringen og

der aktører hjalp hverandre med tilgang til tilgjengelige flyttelokaliteter for PD-syk fisk, ville lette situasjonen for den berørte oppdretter.

Erfaringer fra både Norge og andre lakseproduserende land har vist at ukontrollert spredning av fiske sykdommer kan få store økonomiske konsekvenser for næringen, og det er ingen tjent med.

Det pågår nå et arbeid i regi av Mattilsynet, med å revidere strategien for bekjempelse av PD i Norge. Jeg vil ta stilling til forslaget når det kommer på mitt bord tidlig i 2017. Forslaget vil etter dette bli sendt på en bred høring, slik at alle berørte parter kan komme med innspill før nye forskrifter fastsettes.

SPØRSMÅL NR. 367

Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gripe inn og gjøre det klart overfor Helse Sør Øst og Sykehuset Sørlandet at Arendal sykehus skal vere eit fullverdig akuttjukehus, etter definisjonen stort akuttjukehus i Nasjonal helse og sjukehusplan?»

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i Fedrelandsvennen tysdag 8. desember 2016. Der opnar sjukehusdirektør Jan- Roger Olsen opp for at eit langsiktig perspektiv kan skje endringar i funksjonsfordeling mellom Arendal og Kristiansand, også i akuttfunksjonar. Det betyr at det skal opnast opp for diskusjonar om akuttfunksjonar i Arendal.

Statsråd Høie har i stortinget tidlegare bekrefta at Arendal er å rekne som eit stort akuttjukehus, som skal ha både kirurgisk og medisinsk akutt-tilbod. Men i følgje artikkelen i Fedrelandsvennen, har Helse Sør Øst ein annan tolking. I svar til direktøren ved Sælehuset Sørlandet har Helse Sør Øst svart at det ikkje er automatikk i at sjukehus med fleire enn 80 000 innbyggjarar skal ha alle akuttfunksjonar. Etter at Helse Sør Øst gav dette svaret, har direktøren ved Sykehuset Sørlandet endra mandatet for arbeidsgruppa som jobbar med kirurgiprojektet slik at det også vert opna for diskusjonar om akuttfunksjonar i Arendal. Dette skapar stor bekymring og uro i Arendals miljøet, og det

er naudsynt at statsråden er tydeleg og klar på at dette ikkje er ei aktuell linje å følgje opp vidare i helseføretaket sine utviklingsplanar.

Svar:

Som oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. I arbeidet med utviklingsplaner skal helseforetakene legge til grunn sykehusplanens definisjon av fire ulike typer sykehus. Dette er regionsykehus, stort akuttjukehus, akuttjukehus og sykehus uten akuttfunksjoner.

Arendal sykehus er i dag et stort akuttjukehus. Sykehusplanen slår fast at et stort akuttjukehus bør ha et befolkningsgrunnlag på 60 - 80 000 innbyggere, og skal ha et bredt akutttilbud med akutt kirurgi og flere medisinske spesialiteter. Hvilke akutttilbud et stort akuttjukehus skal ha i tillegg til akutt kirurgi, vil kunne variere avhengig av behov og lokale forutsetninger. For eksempel har Arendal sykehus tilbud om akutt PCI som ellers bare tilbys ved regionsykehus. Føringerne i Nasjonal helse- og sykehusplan gir derfor ikke grunnlag for at akutttilbudet ved Arendal sykehus bør være truet.

Ledelsen ved sykehuset har imidlertid et ansvar for å sikre at tilbudene til enhver tid tilfredsstillende krav til kvalitet og pasientsikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 368**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Endelig er det blitt ro mellom sykehusene i Kristiansand og Arendal, bl.a. grunnet nasjonal sykehusplan og opprettelse av stedlig ledelse. Sykehusene faller inn under planens definisjon av ”stort akuttisykehus”. Signaler tyder på at ledelsen i foretaket ønsker at Arendal reduseres til akutt/lokalsykehus, man ser for seg å svekke og flytte vesentlige akuttfunksjoner, slik som f.eks. de kirurgiske akutt-funksjonene.

Hvordan kan statsråden sikre at intensjonene i Nasjonal helse- og sykehusplan opprettholdes jfr. Stortingets vedtak i saken?»

Svar:

Som oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. I arbeidet

med utviklingsplaner skal helseforetakene legge til grunn sykehusplanens definisjon av fire ulike typer sykehus. Dette er regionsykehus, stort akuttisykehus, akuttisykehus og sykehus uten akuttfunksjoner.

Arendal sykehus er i dag et stort akuttisykehus. Sykehusplanen slår fast at et stort akuttisykehus bør ha et befolkningsgrunnlag på 60 - 80 000 innbyggere, og skal ha et bredt akutttilbud med akutt kirurgi og flere medisinske spesialiteter. Hvilke akutttilbud et stort akuttisykehus skal ha i tillegg til akutt kirurgi, vil kunne variere avhengig av behov og lokale forutsetninger. For eksempel har Arendal sykehus tilbud om akutt PCI som ellers bare tilbys ved regionsykehus. Føringerne i Nasjonal helse- og sykehusplan gir derfor ikke grunnlag for at akutttilbudet ved Arendal sykehus bør være truet.

Ledelsen ved sykehuset har imidlertid et ansvar for å sikre at tilbudene til enhver tid tilfredsstillende krav til kvalitet og pasientsikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 369**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mye mindre i inntekt vil Sykehuset Innlandet få i 2017 som følge av effektiviseringskravet i budsjettforliket i Stortinget, sammenlignet med opprinnelig forslag til statsbudsjett, og unntatt midlene til prosjektering av luftambulansbase?»

BEGRUNNELSE:

Budsjettforliket i Stortinget mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre innebærer et effektiviseringskrav som gir spesialisthelsetjenesten et kutt sammenlignet med opprinnelig statsbudsjettforslag på 427 millioner kroner i 2017. Jeg har også forstått det slik at dette beløpet er bekreftet av statsråden. Under tegnede ønsker å vite om og i hvilket omfang dette vil

få negative følger for pasientbehandlingen og driften i Sykehuset Innlandet.

Jeg viser til uttalelser fra Venstres helsepolitiske talsperson, Ketil Kjenseth, i Oppland Arbeiderblad 8. desember 2016:

”- Det blir ikke kutt. Helse Sørøst har allerede klare tallene for de enkelte sykehusforetakene for 2017. Anslaget er at veksten i Sykehuset Innlandet blir 5 millioner kroner mindre enn det ville blitt med regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjett. Det er langt fra snakk om noe kutt, når budsjettet er på om lag 8,5 milliarder kroner.”

Svar:

Budsjettavtalen vil innebære at veksten i helseregionenes budsjetter neste år blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i regjeringens forslag til statsbudsjett.

Det er for tidlig å si hva som blir de faktiske budsjettmessige konsekvensene for Sykehuset Innlandet HF av budsjettavtalen. Det er Helse Sør-Øst som har ansvaret for å fordele basisbevilgningene mellom helseforetakene og hvor stor del som holdes tilbake i regionen. Det er derfor ikke sikkert at en mindre vekst i helseregionenes budsjetter enn lagt til grunn i regje-

ringens forslag til budsjett betyr at den mindre veksten blir videreført overfor helseforetakene.

Økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. utgjør 415 mill. kroner samlet sett. Det legges fortsatt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,1 pst. i tråd med Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Styret i Sykehuset Innlandet HF behandler 15. desember administrasjonens forslag til budsjett for 2017 – sak 083-2016. Saken gir i tillegg en vurdering av det økonomiske handlingsrommet knyttet til investeringer. Saken er basert på styrets vedtak i styresak 040-2016 Økonomisk langtidspan 2017 - 2020 og styresak 085-2016 i Helse Sør-Øst.

SPØRSMÅL NR. 370

Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 16. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Mener statsråden at UNE kan handle i strid med en dom fra lagmannsretten?»

BEGRUNNELSE:

I VG 8.12.16 kunne vi lese saken om en afghansk gutt som ble tvangsreturnert til Afghanistan etter hastebehandling i UNE. Saken ble hastebehandlet av nemdleder alene. Borgarting lagmannsrett avsa en dom dagen før, som UNE var kjent med. Dommen slo fast at det ikke var sannsynliggjort at gutten var over 18 år.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at arbeidsfordelingen innen utlendingsforvaltningen er at Utlendingsnemnda (UNE) avgjør klagesaker og eventuelle påfølgende omgjøringsanmodninger. Den faktiske gjennomføringen av en uttransportering er politiets ansvar. I forbindelse med uttransportering kan det blant annet være aktuelt for politiet å begjære utlendingen fengslet etter utlendingsloven. UNE er ikke part i fengslingsaker.

UNE vil være bundet av avgjørelser fra lagmannsretten hvor staten er part når avgjørelsen er rettskraftig, dvs. når en dom eller kjennelse ikke blir påanket eller når anken er endelig avgjort av Høyesterett. Dette innebærer for eksempel at dersom lagmannsretten

skulle komme til at en avgjørelse er ugyldig, og dette blir rettskraftig avgjort, må UNE forholde seg til dette i den videre behandlingen av saken.

Rettskraftvirkningene omfatter imidlertid bare de krav som retten har tatt stilling til, og som slutningen i rettens avgjørelse gir uttrykk for. En slik slutning vil for eksempel kunne være at et vedtak om å avslå søknad om beskyttelse er ugyldig.

Det kan også ha betydning for UNEs og resten av utlendingsforvaltningens videre arbeid hvilke premisser lagmannsretten legger til grunn for sin avgjørelse. Hvor stor vekt det skal legges på disse premissene, må vurderes konkret i den enkelte sak, og vil blant annet bero på begrunnelsen som er gitt, tidsnærhet, vitneførsel, samt øvrige bevis og opplysninger i saken. Det må tas høyde for at saken kan bli bredere opplyst under den etterfølgende forvaltningsbehandling enn under behandlingen for domstolene. Det kan tenkes at de faktiske omstendigheter endrer seg, for eksempel ved at forholdene i hjemlandet blir forverret eller forbedret, eller at unndragelsesfaren øker eller minker.

I saker hvor det er avholdt ankeforhandling om gyldigheten av et forvaltningsvedtak, vil lagmannsrettens vurdering av faktum normalt tillegges stor vekt ved etterfølgende forvaltningsavgjørelser, og det må legges til grunn at det bare rent unntaksvis vil være aktuelt å fravike lagmannsrettens vurderinger.

Ved skriftlig behandling av anke over en fengslingskjennelse, vil lagmannsretten derimot ikke ha samme avgjørelsesgrunnlag som ved en vurdering av gyldigheten av et vedtak. Lagmannsrettens vurdering

av faktum i en sak om fengsling vil derfor normalt ha mindre vekt ved etterfølgende forvaltningsavgjørelser.

Som representanten vil være kjent med, har jeg ikke anledning til å kommentere enkeltsaker etter utlendingsloven, og jeg har derfor heller ingen særskilte

kommentarer til den konkrete enkeltsaken som ligger til grunn for representantens spørsmål. Jeg har tillit til at utlendingsmyndighetene håndterer sakene i tråd med gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 371

Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 14. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Meiner statsministaren at Posten ikkje lenger er ein sentral aktør og ei teneste innan samferdsletilbodet i landet, og at Posten no etter privatisering av ei rekke posttenester kun er eit statleg selskap som skal konkurrere på line med private aktørar basert på marknadsprinsipp?»

GRUNNGJEVING:

Eg syner til at regjeringa i statsråd i dag vedtok å flytte ansvaret for Posten frå samferdsledepartementet til nærings- og fiskeridepartementet.

Svar:

Regjeringa meiner Posten er ein sentral aktør for å sikre eit godt samferdsletilbod i Norge. Denne regjeringa si målsetjing er å sikre eit godt og likeverdig posttilbod over heile landet, jf. regjeringsplattforma og postloven § 1. Posten si verksemd er avgjerande for at vi framleis når dette målet.

Den nye postlova tredde i kraft 1.1.2016 og avviklar Posten sitt monopol på ombering av brev under 50 gram. Avviklinga av monopolet har vore ein gradvis prosess dei siste 15-20 åra.

Det går fram av Meld. St. 27 (2013-2014) at regjeringa vil sjå nærmare på moglegheita for å ytterlegare samle den direkte statlege eigarskapen i forretningsmessige selskap, og eventuelt enkelte andre selskap, i Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Dette gjeld særleg med tanke på ytterlegare å skilje staten si rolle som eigar frå andre roller. Regjeringa meiner eigarskapen i forretningsmessige selskap bør forvaltast av den sentrale eigarskapseininga i NFD, når ikkje særlege omsyn talar for andre løysingar.

Av Meld. St. 31 (2015-2016) går det fram at det ikkje lenger er behov for å nytte eigarskapen i Posten til å realisere spesifikt definerte mål, under dette målet om eit godt og likeverdig posttilbod over heile landet, men at sektorregulering og avtaleinngåing vil nyttast til å nå slike mål. Innføringa av ny postlov og avvikling av sektorpolitiske føringar gjennom eigarskapen inneber at det ikkje lenger er særlege sektorpolitiske omsyn som talar for andre løysingar enn hovudregelen om at eigarskapen i forretningsmessige selskap bør forvaltast i NFD.

Posten opererer no i ein fullt ut konkurranseutsett marknad, og har som formål å drive post- og logistikkverksemd på forretningsmessig grunnlag med sikte på å levere konkurransemessig avkasting. Samferdsledepartementet vil som sektormyndigheit framleis ha ein viktig relasjon til Posten gjennom forvaltning av postlovgivinga og ordninga med statleg kjøp av leveringspliktige posttenester som ikkje er bedriftsøkonomisk lønnsame.

SPØRSMÅL NR. 372**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 16. desember 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Det rapporteres jevnlig om menneskerettighetsbrudd i Vest-Sahara. Marokko nekter FNs operasjon i Vest-Sahara, MINURSO, å rapportere på Overgrep. USA, Storbritannia og Vest-Saharas frigjøringsbevegelse Polisario krever at FN skal ha denne muligheten. Frankrike har i alle år blokkert muligheten for å gi et slikt mandat til FN.

Hva gjør regjeringen overfor Frankrike for å tillate rapportering på overgrep, og hvordan følger myndighetene opp UD sitt råd om å fraråde norsk næringsaktivitet i Vest-Sahara?»

BEGRUNNELSE:

Viser til tilsvarende spørsmål fra Mani Hussaini 21.03.2014 og fra Åsmund Aukrust 11.03.2015, der ministeren redegjorde for en rekke initiativ og samtaler med den franske utenriksministeren og franske kolleger i Paris, Genève og New York.

I stortingsmeldingen om menneskerettigheter er Regjeringen tydelig på den norske posisjonen om at alle FNs fredsbevarende operasjoner har et mandat for overvåking av menneskerettighetene.

UD fraråder norsk næringsliv å operere i Vest-Sahara, men likevel rapporteres det at bedrifter engasjerer seg i Vest-Sahara med marokkanske myndigheter.

Svar:

Norge støtter FNs arbeid for en politisk løsning på konflikten i Vest-Sahara. Det er viktig å legge til rette for at FN og FNs operasjon for forberedelse av en folkeavstemning i Vest-Sahara (MINURSO) kan fortsette sitt arbeid i tilknytning til konflikten. Dette er det enighet om i FNs sikkerhetsråd. Norges prinsipielle holdning er at alle FN-operasjoner bør ha et menneskerettighetsmandat. Vi støtter derfor en utvidelse av MINURSOs mandat til å inkludere menneskerettighetsovervåking og -rapportering. Men dette er det ikke enighet om blant Sikkerhetsrådets medlemmer. Gjennom vår FN-delegasjon i New York har vi løpende, uformelle konsultasjoner med nærstående land, inkludert med Frankrike, om en styrking av MINURSOs mandat. Det er også tatt opp på politisk nivå med Frankrike.

Så lenge MINURSO ikke har mandat til å overvåke og rapportere på brudd på menneskerettighetene, følger Norge menneskerettighetssituasjonen i Vest-Sa-

hara tett gjennom andre kanaler. Den norske ambassaden i Rabat besøker Vest-Sahara regelmessig, og etter hver reise tas det kontakt med marokkanske myndigheter for å diskutere både enkeltsaker og mer generelle menneskerettighetsspørsmål. Vi vil fortsette å oppfordre marokkanske myndigheter til å styrke sin innsats for menneskerettigheter i området.

Regjeringen fraråder på generelt grunnlag at norsk næringsliv involverer seg i handel, investeringer, ressursutnyttelse og andre former for næringsvirksomhet i Vest-Sahara som ikke er i samsvar med lokalbefolkningens interesser og som kan være i strid med folkeretten. I den rådende situasjonen er det svært vanskelig å forutse konsekvensene av konkrete investeringer og næringsvirksomhet i Vest-Sahara, herunder om de vil kunne bidra til brudd på folkeretten. Regjeringens råd om å avstå fra slike investeringer og næringsaktivitet er imidlertid ikke juridisk bindende, og norske myndigheter kan ikke stanse norske bedrifters eventuelle virksomhet i Vest-Sahara.

SPØRSMÅL NR. 373**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 20. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Til tross for advarsler fra tillitsvalgte og ansatte, opprettet UNN en egen Snapchat-konto for sykehuset som skulle fylles med bilder på rundgang av de ansatte. Halvannen uke senere gikk det selvsagt galt - sensitive opplysninger ble snappet. I ettertid har sikkerhetssjef ved UNN startet klappjakt på den ansvarlige med trussel om oppsigelse, og direktør krever beklagelser fra avisa iTromsø for at de formidlet uhellet.

Synes statsråden UNNs ledelse har opptrådt tilfredsstillende?»

Svar:

Helse Nord RHF har orientert departementet om at Universitetssykehuset Nord-Norge HF før opprettelsen av Snapchat-løsningen hadde tatt opp dette med arbeidstakerorganisasjonene. Alle organisasjonene med unntak av én, ga sin tilslutning til å gjennomføre et 6 måneders prøveprosjekt hvor man forutsatte at det skulle gjennomføres en evaluering av løsningen. Det fulgte med klare retningslinjer og opplæring av de ansvarlige på de enkelte avdelingene før smarttelefonen med Snapchat-kontoen ble overlevert.

Departementet har gjennom nevnte orientering forstått at en medarbeider dessverre kom i skade for å formidle et bilde med en gateadresse og mulig diagnose, og som kan ha ført til et utilsiktet brudd på taushets-

plikten. Dette er etter hva vi har forstått blitt beklaget overfor den aktuelle pasienten og man har håndtert saken internt ved sykehuset som et avvik.

I media har det fremkommet at det skal ha vært en ”varsling” i tilknytning til saken. I følge Helse Nord RHF er det i denne saken ikke snakk om noen varslingssak, men en korrekt melding om avvik fra en av sykehusets ansatte. På sykehusets hjemmeside fremgår det at:

”I UNN bruker vi den mottatte avviksmeldingen til å analysere hva som har skjedd, og til å finne ut hvordan vi kan forhindre at denne type feil gjentas. Vi takker de involverte ansatte for å ha gjort oss oppmerksom på feilen, og har ingen hensikt om å forfølge verken den som har meldt avvik eller den som ved en feiltakelse publiserte den aktuelle snapen.”

Jeg er kjent med at ledelsen ved sykehuset har besluttet å ta en pause i bruken av den aktuelle løsningen mens saken blant annet drøftes internt i flere utvalg med både ansatte og brukere. Parallelt med dette vil sykehuset gjennomføre en grundig ROS-analyse for å vurdere på nytt om dette er en egnet kommunikasjonskanal for deres virksomhet.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er viktig at det ikke forekommer brudd på taushetsplikten, og jeg har tiltro til at sykehuset nå gjør en grundig vurdering før de gjør en beslutning om eventuell relansering av løsningen.

SPØRSMÅL NR. 374**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 16. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Det er bred faglig enighet om at situasjonen i Afghanistan er blitt farligere. Likevel vurderer Norge landet som trygt, og kun 26 % av søknadene behandlet i 2016 resulterte i opphold. Migrationsverket i Sverige har nettopp kommet frem til at sikkerhetssituasjonen har

blitt verre de siste to årene, noe som fører til at flere afghanere vil få opphold.

Kan statsråden vise til hvilke konkrete fakta i den svenske vurderingen av den faktiske situasjonen i Afghanistan som ikke er korrekt?»

BEGRUNNELSE:

På Migrationsverkets nettsider kan vi lese følgende:

”Migrationsverket anser att säkerhetslaget i Afghanistan har försämrats rejält de senaste två åren. Asylfallen från Afghanistan kommer därför att bedömas mer generöst framöver, vilket kan leda till att fler afghaner kommer att få uppehållstillstånd.”

Hele uttalelsen finnes her:

<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/2016-12-08-Forsamrat-sakerhetslage-i-Afghanistan.html>

Til Sveriges Radio har rettssjefen uttalt følgende:

”-Vi ser nu att talibanrörelsen använder sig av mer konventionella stridsmetoder, antallet dødsfall har øket. Riskerna har helt enkelt øket for dem som befinner sig i Afghanistan, säger Migrationsverkets rättschef Fredrik Beijer.”

I Norge returneres det likevel et større antall nå enn tidligere og flere henvises til internflukt. Dette skjer delvis på grunn av en praksisendring med en hevet juridisk terskel for hva som skal til for å anse et område

som så utrygt at personer som kommer derfra har et generelt beskyttelsesbehov.

Det er påkrevende viktig å få klarhet i hvilke faktiske forhold og rapporter det er som Norge støtter seg til og hvilke fakta i den svenske vurderingen som ikke ansees korrekt vurdert.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine svar til representanten av 17. juni, 15. september og 22. november d.å. Videre vil jeg vise til mine svar til representantene Stein Eirik Lauvås av 5. desember og Helga Pedersen av 13. desember s.å. Som det fremgår av disse svarene er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som innhenter og vurderer landinformasjon som er av betydning for asylsaksbehandlingen. Dette er utlendingslovens system, og departementet har derfor heller ikke detaljert kunnskap om hvilke kilder svenske myndigheter bygger sin praksis på. Jeg har imidlertid full tillit til at både UDI og UNE holder seg oppdatert på andre lands praksis, og at de vurderer alle relevante kilder for landinformasjon når de fastlegger praksis og avgjør enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 375

Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Svein Harberg

Besvart 19. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Pasientgrunnlaget er det samme som før, og tjenestene blir levert på en tilfredsstillende måte.

Hvordan stiller helseministeren seg til at ledelsen ved SSHF i arbeidet med utviklingsplanen antyder en nedklassing av akutt-tilbudet ved Arendal sykehus, blant annet ved å flytte akuttkirurgi til Kristiansand, for å spare penger?»

landet sykehus kommer det nå påny bekymringsmeldinger omkring sykehusledelsens signaler som går på tvers av den avklaringen nasjonal plan medførte, der Arendal og Kristiansand begge anses som ”store akutt-sykehus”. Både ansatte og befolkningen opplever dette som en omkamp og blir urolige for tilbudet ved behov for akutt hjelp.

Svar:

Som oppfølging av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. I arbeidet med utviklingsplaner skal helseforetakene legge til grunn sykehusplanens definisjon av fire ulike typer sykehus. Dette er regionsykehus, stort akutt-sykehus, akutt-sykehus og sykehus uten akuttfunksjoner.

BEGRUNNELSE:

Det er med stor tilfredshet vi kan se tilbake på statsrådets klare uttalelser og behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan som sikret ro i SSHF omkring funksjonsdeling mellom sykehusene i regionen. I forbindelse med arbeidet med utviklingsplanen for Sør-

Arendal sykehus er i dag et stort akuttstusykehus. Sykehusplanen slår fast at et stort akuttstusykehus bør ha et befolkningsgrunnlag på 60 - 80 000 innbyggere, og skal ha et bredt akutttilbud med akutt kirurgi og flere medisinske spesialiteter. Hvilke akutttilbud et stort akuttstusykehus skal ha i tillegg til akutt kirurgi, vil kunne variere avhengig av behov og lokale forutsetninger. For eksempel har Arendal sykehus tilbud om akutt PCI

som ellers bare tilbys ved regionsykehus. Føringsene i Nasjonal helse- og sykehusplan gir derfor ikke grunnlag for at akutttilbudet ved Arendal sykehus bør være truet.

Ledelsen ved sykehuset har imidlertid et ansvar for å sikre at tilbudene til enhver tid tilfredsstillende krav til kvalitet og pasientsikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 376

Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Prop. 118 L (2012-2013) vart det lagt til grunn at endringane i pasient - og brukerreteighetsloven skulle følgje-evaluert. Dette for å sikre at pasientar ikkje må vente for lenge på behandling, etter at pasienten er vurdert. No har den nye ordninga virka i eitt år.

Har regjeringa følgje-evaluert ordninga, kva er resultatet og vil regjeringa vurdere endringar i lova for å hindre tilstandar som på OUS der det blir rapportert om juks med dei offisielle ventelistene for å unngå fristbrot og spare pengar?»

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i TV2 der ein overlege varslar om at OUS triksar med ventelistene. Beskjeden skal i følge TV2 komme frå direktørens stab. Tilsette har fått munnleg beskjed om å manipulere med ventelistene ved at ein plasserer pasientar til utreiing i staden for til behandling. Slik unngår sjukehuset fristbrot, og sparar pengar. Andelen pasientar som går rett til vurdering, er sterkt aukande.

Svar:

Tall fra Norsk pasientregister viser at flere pasienter som henvises til sykehusene registreres som "uavklarte" og får time for utredning. Dette er en utvikling vi har sett siden 2012. Vi vet ikke hvorfor andelen pasienter som vurderes til å ha behov for utredning er større nå enn tidligere. Det kan skyldes pasientens behov, ønske om grundigere utredning før behandling, endrede rutiner eller noe annet. Jeg har derfor gitt Helsedirekto-

ratet i oppdrag å se på hva som er bakgrunnen for endringen vi ser, og hva som er konsekvensene av dem. Helsedirektoratet skulle levere analysen innen 31. desember 2016, men har i brev av 14. desember 2016 opplyst departementet om at de dessverre har funnet feil i uttrekk av data fra Norsk pasientregister som de skal bruke i sin analyse. De har derfor bedt om å få utsatt levering til 1. februar 2017.

Det er viktig for meg å understreke at kravet til forsvarlig behandling gjelder uansett hvor i forløpet pasienten er. Fastsettelsen av fristen skjer etter en vurdering av henvisningen fra fastlegen. Dersom det i løpet av vurderingstiden på 10 dager er mulig, med stor grad av sannsynlighet, å fastslå hva som vil være riktig behandling, skal det settes en individuell frist for når behandlingen senest skal starte. I mange tilfeller vil det ikke være avklart på henvisningstidspunktet hva som feiler pasienten. Det vil dermed være nødvendig med videre utredning for å få avklart dette. Når pasienten kalles inn innen fristen, skal det være en reell oppstart på pasientforløpet, og hele forløpet skal være forsvarlig.

Jeg viser til at det i budsjettet for 2016 ble bevilget 10 mill. kroner til Norges forskningsråd med oppdrag om å gjennomføre en forskningsbasert følgeevaluering av fritt behandlingsvalg over tre år. Norges forskningsråd vil lyse ut oppdraget våren 2017. Jeg vil be Norges forskningsråd om å utvide denne følgeevalueringen til også å omfatte evaluering av konsekvensene av øvrige endringer i pasientrettighetene som trådte i kraft 1. november 2015.

SPØRSMÅL NR. 377**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 16. desember 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvilken kontakt har det vært mellom departementet og styreleder i Telenor om forhold som berører konsernsjefen i Telenor?»

Svar:

Som jeg også har gitt uttrykk for i mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 364 fra representant Storberget tilknyttet samme tema, har staten som eier jevnlig dialog med representanter for selskapene der staten har eierandeler. Dette gjelder også i Telenor. Noe av denne dialogen vil være med styreleder.

Utgangspunktet for denne fortrolige eierdialogen er at det er selskapene som vurderer hva staten som eier skal orienteres om, hvem som gir orienteringen til eier og på hvilket tidspunkt. Etter at Gunn Wærsted tiltrådte som styreleder i Telenor ASA har det vært flere

møter og kontakt mellom henne og departementet som største aksjeeier i Telenor. Møtene har vært på politisk og administrativt nivå.

Som et ledd i denne dialogen har styreleder blant annet orientert om forhold som har berørt problemstillinger relatert til styret og til selskapets konsernsjef.

I dialogen med styreleder har departementet understreket rollefordelingen mellom eierne og styret, bedriftsforsamlingen og selskapets nominasjonskomité. Departementet har ikke formidlet synspunkter på forhold som hører under selskapsorganenes ansvar.

Som største aksjonær vil staten selvsagt følge utviklingen i selskapet og ha nødvendig dialog med relevante selskapsorganer.

Departementet vil særskilt følge opp sakene vedrørende samfunnsansvar og hvilke vurderinger styret har gjort. I dialogen vil vi blant annet følge opp statens forventninger til anti-korrupsjon og åpenhet. Staten har nulltoleranse for korrupsjon.

SPØRSMÅL NR. 378**Innlevert 9. desember 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 21. desember 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Det vises til representanten Terje Breivik (V) sin uttalelse under finansdebatten «Dei tala som me har fått på bordet frå det som er av tilgjengeleg fagleg ekspertise, tilseier at klimagassutsleppa i 2017 går ned.»

Kan statsministeren bekrefte at de nasjonale klimagassutslippene vil gå ned i 2017 som følge av vedtatt virkemiddelbruk?»

Svar:

Regjeringen har gjennomført en rekke tiltak som vil bidra til reduserte utslipp. Flere av disse vil påvirke utslippene i 2017, mens andre først og fremst vil ha effekt på lengre sikt. Blant virkemidler som vil redusere utslippene i 2017, vil jeg trekke fram følgende: Enova

vedtok i 2016 prosjekter som forventes å redusere utslippene i 2017 med 260 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Finansdepartementet har i Nasjonalbudsjettet 2017 anslått at økninger i veibruksavgiftene, CO₂-avgiften på mineralolje og avgiften på HFK og PFK på kort sikt vil kunne gi utslippsreduksjoner på om lag 200 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Klima- og miljødepartementet anslår at opptrapping av omsetningskravet for biodrivstoff vil redusere utslippene i 2017 med 89 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Regjeringen har også videreført elbilfordelene. Transportøkonomisk institutt har anslått at nye elbiler på veiene vil redusere utslippene med 65 000 tonn i 2017. Disse tallene er beregnet med utgangspunkt i hva man forventer at utslippene ville vært uten disse virkemidlene.

Utslippsutviklingen avhenger imidlertid av mange forhold. Den økonomiske utviklingen og befolkningsutviklingen vil være viktige faktorer. I tillegg påvirkes

utslippene av beslutninger som er tatt tidligere. Jeg kan derfor ikke gi garantier for hvordan utslippene vil utvikle seg fra ett år til et annet. Hvor sterke resultater politikken leverer vil vise seg over tid. Sammen med Venstre og KrF har regjeringen løftet ambisjonene i

klimapolitikken. Målet vårt er å kutte klimagassutslippene med minst 40 % frem mot 2030, sammenlignet med 1990-nivå. Vi vil gjennomføre dette sammen med EU.

SPØRSMÅL NR. 379

Innlevert 10. desember 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 16. desember 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva gjør regjeringen for å sikre at internett-tilkoblede leker er trygge, ivaretar barnas personvern, ikke utsetter barna for ulovlig markedsføring?»

BEGRUNNELSE:

Stadig mer av samfunnets aktivitet foregår digitalt. Med økt digitalisering følger nye former for sårbarheter. Det har den siste tiden vært fokus på konsekvensene for sikkerheten når norske virksomheter setter ut IKT-tjenester til leverandører i andre land; ved svikt i rutiner og i ytterste konsekvens også gjennom dataangrep og sabotasje.

Fremover vil stadig flere enheter kobles til internett. Konsulentselskapet Gartner estimerer at antallet tilkoblede enheter vil øke fra 6 milliarder i 2016 til 21 milliarder i 2020. Sikkerheten for disse enhetene er høyst varierende. Nylig ble hackede sikkerhetskameraer brukt til å gjøre store nettjenester som Netflix utilgjengelig i USA.

Forbrukerrådet publiserte i 6.2.2016 en test av to internett-tilkoblede leker. Undersøkelsen avdekket blant annet manglende sikkerhet, ulovlige brukervilkår og at «lekene sladrer på barnet» gjennom å sende samtaler direkte til et selskap i USA som tar seg retten til å dele informasjon med tredjeparter.

Dette er svært bekymringsverdig. Leker skal være sikre og det skal være enkelt for forbrukere å ta informerte valg om sitt personvern. Regjeringen har et ansvar for å foreslå et regelverk som følger den teknologiske utviklingen og å sørge for at tilsynsmyndigheter har kompetanse og ressurser til å følge det opp, både mot forhandlere og produsenter.

Svar:

Jeg deler stortingsrepresentantens bekymring for de negative sidene ved det som omtales som ”tingenes internett”, og som innebærer at stadig flere produkter, som helsearmbånd, biler og leker, kobles opp mot internett. Bekymringen gjelder både innsamling og kommersiell bruk av personopplysninger, IKT-sikkerheten, og nye former for markedsføring som er mulig gjennom disse produktene. Som stortingsrepresentant Sivertsen understreker, har omfanget av nett-tilkoblede enheter økt kraftig, og det vil fortsette å øke i tiden som kommer.

Den teknologiske utviklingen reiser nye utfordringer blant annet knyttet til personvern, IKT-sikkerhet og forbrukervern. I Meld. St. 27 (2015-2016) Digital Agenda for Norge, tar regjeringen opp mange av disse spørsmålene. I meldingen viser regjeringen blant annet til at den vil styrke personvernet til forbrukere som benytter digitale tjenester.

I forbrukerpolitikken har regjeringen hatt et særlig fokus på utfordringer i forbrukernes digitale hverdag. Vi har invitert Forbrukerrådet og Forbrukerombudet til samarbeid om flere prosjekter på dette området de siste årene. Som ledd i dette har departementet også finansiert Forbrukerrådets pågående undersøkelse av personvern og brukervilkår i nye produkter innen ”tingenes internett”. Forbrukerrådet har så langt i prosjektet sett på nett-tilkoblede treningsarmbånd og leker. Funnene er publisert i media, og testen av leker fikk oppmerksomhet både i Norge og utlandet. Prosjektet er ikke ferdigstilt, og det kommer flere tester av nett-tilkoblede enheter.

Hva gjelder testen av de nett-tilkoblede lekene, har Forbrukerrådet nå sendt en formell klage til Forbrukerombudet og Datatilsynet. Jeg vil ikke ta stilling til klagen før de er behandlet. Det er opp til tilsynsmyndighetene å håndheve reglene. Men jeg er selvsagt opptatt av at produkter som tilbys barn skal være sikre og til å

stole på. Barn er en sårbar gruppe forbrukere, og derfor vil jeg også være oppmerksom på utfallet av klagen i begge instanser.

Som ledd i arbeidet rettet mot forbrukernes digitale hverdag er Forbrukerombudets budsjett i 2017 styrket for nettopp å føre tilsyn med markedsføringsloven på det digitale området. Selv om digitaliseringen byr på nye utfordringer når det gjelder håndheving av forbrukervernregelverket, mener jeg at Forbrukerombudet nå er bedre rustet enn tidligere for å møte disse utfordringene.

Jeg mener hensynet til forbrukervern og personvern blir stadig mer overlappende i den digitale hverdagen, der forbrukerne betaler for mange tjenester og produkter med sine personopplysninger. Jeg vil i den forbindelse nevne at Forbrukerombudet, Forbrukerrådet og Datatilsynet har etablert et godt samarbeid på dette området. Jeg er kjent med at Datatilsynet og Forbrukerombudet blant annet samarbeider om å følge opp klagen mottatt fra Forbrukerrådet, for å sørge for en helhetlig og effektiv håndtering av sakene.

Mange av utfordringene knyttet til forbruker- og personvern i den digitale virkeligheten er globale, og kan derfor bare effektivt håndteres i samarbeid med myndigheter i andre land. Forbrukerombudet og Datatilsynet er tilknyttet europeiske og internasjonale fora, der man jobber med disse utfordringene. Datatilsynet har blant annet presentert sin ”Rapport om hvordan kommersiell bruk av personopplysninger utfordrer personvernet” ved flere anledninger internasjonalt. Datatilsynet deltar også i dialoger med europeiske forbrukerorganisasjoner om hvordan man kan få et bedre personvern for forbrukere.

I tillegg samarbeider Forbrukerrådet med forbrukerorganisasjoner i Europa og resten av verden. I forbindelse med testen av internett-tilkoblede leker, har Forbrukerrådet rapportert at de har samarbeidet med forbrukerorganisasjoner fra over 20 land. På denne måten kan disse sakene settes på dagsorden også internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 380

Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 20. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I behandling av nasjonal helse- og sykehusplan fikk regjeringen et særskilt ansvar for aktivt å følge opp de lokale prosessene for å sikre befolkningen et likeverdig spesialisthelsetilbud. Jeg har spesielt fulgt opp Stord og Odda og opplever at prosessen har vært uryddig i Odda. Mandat er endret underveis, det virker som det er forutbestemt at akuttkirurgien skal legges ned og krav om kvalitetssikring som bare skal gjelde Odda.

Hva gjør ministeren for å følge opp stortingets klare føring på gode og etterprøvbare lokale prosesser?»

BEGRUNNELSE:

I Innstilling 206 S - 2015-2016 - Nasjonal helse og sykehusplan side 50 står det følgende:

”Flertallet viser til at det påligger helseministeren og regjeringen et særskilt ansvar for aktivt å følge opp helseforetakene i den videre prosessen og påse at alle reelle alternativer drøftes og underlegges grundige

analyser. Det er viktig at beslutningene kan begrunnes og at utfallet av diskusjonene ikke er avgjort på forhånd. I de lokale prosessene som skal gjennomføres er det særlig viktig at det legges vekt på reell reisevei for pasienter i alle deler av helseforetaket, de prehospitale ressursene og konsekvensene for disse, topografi, fly- og helikoptervær, utvikling og rekruttering til sykehus m.m.”

Det er satt ned egen prosjektgruppen for Odda sjukehus, etter sommeren er det satt ned ytterligere tre arbeidsgrupper. Mandatet er endret underveis, det har vært uenighet om sammensetting, prosjektleder må stadig vekk konferere med ledelsen i Helse-Vest og undertonen fra prosjektledelsen er å avvike akuttberedskapen. Det er fremskaffet dokumentasjon på reiseveier, hyppighet av stengte veier og utfordringer med lange og usikker transport til andre større sykehus. Det er fremskaffet dokumentasjon på den faglige kvaliteten og bærekraften i dagens Odda modell for akuttberedskap. Det er klart flertall i arbeidsgruppen for akuttberedskap for å anbefale videreføring av akuttberedskapen ved Odda sjukehus. Prosjektledelsen svarer med å

vise til et nytt nasjonalt regelverk innført i mai i år med krav om ekstern kvalitetssikring. Dette kravet ble ikke stilt til Stord sjukehus.

Fra mitt første møte med Helse Fonna har jeg opplevd at Odda sjukehus ble snakket ned. Jeg har besøkt sykehuset og fått en overbevisende presentasjon på hvordan de har løst utfordringene med å være et lite lokalt akuttsykehus innenfor bærekraftige faglige og økonomiske rammer. Det er ingen som har dokumentert at de ikke holder faglige kvalitetskrav. De skåret høyest regionalt på pasienttilfredshet.

Stedlig ledelse er i liten grad drøftet.

Odda Sykehus har også stor betydning for kvaliteten i det lokale kommunehelsetilbudet.

Svar:

Som oppfølging av Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide

utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. Utviklingsplanene skal utarbeides i tråd med veileder for helseforetakenes utviklingsplaner som ble ferdigstilt i mai, og arbeidet skal skje i tett dialog med kommunen og andre aktuelle aktører. Veilederen stiller krav til åpne prosesser, involvering av alle interessenter, gjennomført risiko- og mulighetsanalyse og kvalitetssikring.

Helse Vest har informert meg om at prosjektet for Odda sykehus nå er i slutfasen, og at rapport fra prosjektgruppa vil bli sendt på høring på nyåret. I arbeidet har det vært deltakelse av blant annet Odda sykehus, tillitsvalgte, Odda kommune og prehospitaltjenester. Det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring av prosjektet.

Jeg følger opp arbeidet med utviklingsplaner gjennom styringsdialogen med de regionale helseforetakene, for å forsikre meg om at arbeidet skjer i tråd med Stortingets føringer og vedtak i foretaksmøtet.

SPØRSMÅL NR. 381

Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 19. desember 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«I helgen ble minst 25 koptere (Egyptis kristne minoritet) drept i et grusomt angrep ved Sankt Markus-katedralen i Kairo. Angrepet er det verste hittil i år, men kopterne er stadig utsatt for ulike angrep i Egypt. Det er dessverre grunn til å spørre om egyptiske myndigheter tar kopternes utsatte situasjon tilstrekkelig alvorlig.

På hvilken måte vil utenriksministeren følge opp kopternes situasjon overfor egyptiske myndigheter?»

Svar:

Terroranslaget mot den ortodokse koptiske kirken i Kairo 11. desember er dypt tragisk. Angrepet skjedde under en søndagsmesse i en kirke, et sted hvor mennesker skal føle seg trygge. Mange av de drepte og skadde er kvinner og barn. Jeg har sendt kondolansbrev til pave Tawadros II der jeg har gitt uttrykk for vår dype medfølelse.

Ifølge medier skal ISIL ha påtatt seg ansvaret for angrepet. Myndighetene understreker at etterforskningen har høy prioritet.

Anslaget mot den koptiske kirken har vakt sterke reaksjoner i Egypt. Det fordømmes på det sterkeste av president Sisi som deltok statsbegravelsen. Jeg besøkte Egypt i slutten av november. I min samtale med presidenten tok jeg blant annet opp minoriteters rettigheter og kristnes situasjon. Presidenten uttrykte stor respekt for Den koptiske kirke og understreket kopternes viktige rolle i egyptisk samfunnsliv. Jeg tok også opp sikkerhetssituasjonen i landet og de utfordringene myndighetene og befolkningen står overfor i møte med terror.

Situasjonen for de koptiske kristne er mange steder vanskelig. Enkelte positive juridiske og institusjonelle endringer har imidlertid funnet sted det siste året. Parlamentsvalget i 2015 førte til et historisk høyt antall kristne representanter. En ny lov om kirkebygging ble vedtatt 30. august i år. Til tross for svakheter, bifalles loven av ledelsen i de tre største kirkesamfunnene i landet, som mener at den gir grunnlag for en forbedring av vilkårene for de kristne. Samtidig er bruk av uformelle forsoningsmøter fremfor rettsforfølgelse etter kirkebranner og sekteriske voldsepisoder fortsatt utbredt. Koptere opplever også press fra lokale myndigheter til å avstå fra anmeldelser.

Norge følger nøye med på menneskerettighetssituasjonen og minoriteters rettigheter i Egypt. Egyptiske kristne har i samtaler understreket at de først og fremst ønsker å bli behandlet som statsborgere, ikke en minoritet. Dette er viktige signaler som må lyttes til. Vi må derfor være sikre på at det vi gjør, bidrar til å fremme menneskerettigheter generelt og ikke bidrar til å øke religiøse motsetninger.

Dette gjøres på flere måter. Demokrati- og menneskerettighetsspørsmål tas opp jevnlig i politiske samtaler. Vi har regelmessig kontakt med menneskerettighetsforkjempere og deres organisasjoner, og følger opp deres situasjon på ulike vis blant annet gjennom observasjon av rettssaker. Norge har videre kontakt med ulike religiøse minoriteter og gir støtte til trosbaserte organisasjoners arbeid med bekjempelse av kjønnsbasert vold og retten til helse. Vi støtter et samarbeid mellom kirker, moskéer og lokalsamfunn for økt toleranse i grunnskolen, og et initiativ for sysselsetning av ungdom på tvers av sekteriske grupperinger. Vi har også kontakt med den koptiske kirken og andre kirkesamfunn i landet, og pave Tawadros II besøkte Norge i

2014. Jeg møtte paven da han var i Norge for å vise vår solidaritet med en utsatt kirke.

Norge arbeider aktivt for beskyttelse av religiøse og etniske minoriteter i Midtøsten og Nord-Afrika. Utenriksdepartementet finansierer Kirkens Nødhjelps viktige kartleggingsarbeid om religiøse minoriteters beskyttelsesbehov i Syria og Irak. Erfaringene fra dette arbeidet vil være til hjelp også for vårt arbeid i andre land i regionen.

Norge tok opp religiøse minoriteters situasjon i innlegg under FNs generalforsamling i oktober og fulgte opp i FNs minoritetsforum i november. Norge var også vertskap for konferansen om voldelig ekstremisme (CVE) i juni 2015, og fulgte opp dette med deltagelse på toppmøtet i New York 29. september samme år.

Vi fortsetter arbeidet med å bekjempe religiøs diskriminering, vold og radikalisering. Norge vil også fortsette å følge opp menneskerettighetssituasjonen og bidra til å støtte tros- og livssynsfrihet i Egypt. Det skal ikke være tvil om hvor Norge står i disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 382

Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 16. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren gjøre for å sørge for at referanseprofiler for DNA slettes, i tråd med avgjørelsene fra Datatilsynet og Personvernemda?»

BEGRUNNELSE:

Datatilsynet konkluderte allerede i 2010 at Rettsmedisinsk institutt hadde et ulovlig register over DNA-profiler. Disse profilene er såkalte referanseprofiler, DNA-informasjon innbyggere frivillig har gitt fra seg for å hjelpe politiet med å oppklare en straffesak. Datatilsynet satt i sommer en endelig frist for sletting av disse profilene til januar 2017, men likevel ble slettingen av profilene stanset i midten av juli. Spørsmålsstiller mener det er uheldig dersom Datatilsynets anbefalinger ikke følges opp i denne saken. Det vil kunne få store konsekvenser for befolkningens vilje til å bidra til å oppklare saker ved å frivillig avgi DNA dersom

personvernet ikke sikres gjennom sletting av denne DNA-informasjonen i etterkant.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å presisere at referanseprofiler ikke registreres i politiets DNA-register, og at profilene heller ikke er tilgjengelige for politiet ut over å sjekkes ut i den aktuelle saken de ble innhentet i. Prøvene analyseres hos Folkehelseinstituttet (FHI), som i slike tilfeller opptre som databehandler. Det følger av politiregisterforskriften § 45-17 at referanseprofiler skal slettes i form av tilintetgjøring når formålet med undersøkelsen er oppnådd eller referansepersonen trekker samtykket tilbake.

Hovedprinsippet i arkivloven er at sletting (kassasjon) i offentlige arkiver må være hjemlet i bestemmelser gitt i medhold av arkivloven selv, eller i et særskilt samtykke fra Riksarkivaren i det enkelte tilfelle. Dette prinsippet har etter arkivloven § 9 forrang for eventuelle bestemmelser om sletting i eller i medhold av andre

lover. Det er således ikke fullt ut samsvar mellom arkivloven og politiregisterforskriften på dette området.

For enkelte opplysninger som behandles av eller på vegne av politiet kan det gjøre seg gjeldende så tungtveiende personvernmessige hensyn at opplysningene ikke bør avleveres til Arkivverket. Vi har der-

for nettopp sendt på høring forslag som innebærer at opplysninger kan slettes dersom slike hensyn gjør seg gjeldende. DNA-profiler fra personer som avgir prøver etter samtykke, uten skjellig grunn til mistanke, vil kunne være en av flere opplysningskategorier som kan falle inn under en slik unntaksregel.

SPØRSMÅL NR. 383

Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 19. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Mener statsråden at den praksis som ble vist i denne saken, både når det gjelder tilgang på rettssikkerhetsgarantier, samt de individuelle vurderingene som loven krever, er i henhold til gjeldende regelverk, og kan statsråden forsikre om at asylsøkerne blir behandlet i henhold til gjeldende regelverk og får tilgang til de rettssikkerhetsgarantier de har krav på?»

BEGRUNNELSE:

På TV2 11. desember kunne vi høre om at norske myndigheter har intensivert utsendelse av unge asylsøkere. Der fremgikk det også at det aldri før har vært så mange instanser som er kritiske og bekymret for de mindreårige asylsøkernes rettssikkerhet og helse. Advokatforeningen mener Politiets Utlendingsenhet bryter norsk lov i iveren etter å få de unge asylsøkerne ut av Norge.

I samme sak fikk vi se et eksempel hvordan en ung asylsøker vekkes på natten, føres til politistasjonen og sitter på glattcelle uten å vite hvorfor. Saken fremstod også som et eksempel på at man ikke får vite hvorfor man blir fengslet og at underrettelse om avslag på asylsøknad ikke gis gjennom advokat og først kommer frem til rette vedkommende etter at pågrepelse og fengsling er gjennomført. Advokatforeningen problematiserer også i saken at det ikke i tilstrekkelig grad foretas individuelle vurderinger vedrørende unndragelsesfare i slike saker.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet. Direktoratet har forsikret meg om at alle som skal uttrans-

porteres fra Norge blir informert om sine rettigheter og har sin rettsikkerhet i behold. Det gjelder selvfølgelig også de som var omfattet av den saken stortingsrepresentanten viser til.

Jeg har stor forståelse for at slike aksjoner oppleves dramatisk for dem det angår, men det er viktig å påpeke at dette er personer som ikke skal være i Norge. Selv om det i dette tilfellet var mange som fikk effektivt vedtakene sine samtidig, var det ingen kollektiv vurdering av sakene. Kort tid etter pågripelsene ble asylsøkerne underrettet om UNEs vedtak av politiet. Det innebærer at de rettigheter og plikter som følger av et slikt vedtak blir gjort kjent for den det gjelder. I forlengelsen av dette ble det også gjennomført retursamtaler med hver enkelt, og politiet orienterte om muligheten til å søke assistert retur med IOM. 11 av de som opprinnelig ble pågrepet, ble løslatt da de uttrykte et troverdig ønske om å benytte seg av muligheten til assistert retur med IOM.

Ved innsettelse på utlendingsinternatet fikk alle tilbud om å beholde den advokaten de benyttet i forvaltningssaken. De som ønsket å bytte advokat, fikk oppnevnt forsvarer fra listen over faste forsvarere ved Oslo tingrett.

Med unntak av de 11 ovenfor nevnte som ble løslatt, ble samtlige fremstilt for fengsling for Oslo tingrett, og politiet fikk medhold i alle begjæringene. 17 saker ble anket til Borgarting lagmannsrett, hvorav en anke resulterte i løslatelse. To saker ble anket til Høyesterett som avviste begge.

Jeg vil avslutningsvis understreke at disse sakene ikke gjaldt enslige mindreårige asylsøkere, men unge menn over 18 år som har fått avslag på sin asylsøknad.

Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 389 fra stortingsrepresentant Heidi Greni.

SPØRSMÅL NR. 384**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 16. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I forbindelse med utesendelsesarbeidet og etterkontroller av avgitte opplysninger som danner grunnlag for opphold og norsk statsborgerskap, hvor mange er i slik vurderingsprosess pr d.d., hvor mange har fått sitt norske statsborgerskap inndradd, hvor mange er returnert til det land Norge mener er deres opprinnelsesland og hvor mange er i Norge uten norsk statsborgerskap?»

Svar:

Det er foreløpig ikke mulig å gi en nøyaktig oversikt over hvor mange som har fått tilbakekalt sitt norske statsborgerskap. Det er derfor en viss usikkerhet ved tallene som fremgår nedenfor. UDI arbeider med å gjøre statistikken mer nøyaktig i fremtiden.

Jeg understreker at å ta fra noen norsk statsborgerskap kun er mulig når det er gitt uriktige opplysninger.

Når det ikke er noe galt med måten man har blitt norsk borger på, er det ingen mulighet for tilbakekall.

UDI vurderer for tiden å tilbakekalle norsk statsborgerskap i ca. 500 saker. Det er ikke mulig å forutsi hvor mange personer som vil miste norsk statsborgerskap på grunn av disse vurderingene.

Fra 2012 og frem til i dag har totalt 135 personer blitt fratatt sitt norske statsborgerskap. I 2016 gjelder det så langt 65 personer.

Fra 2012 og frem til i dag er det registrert at ni personer har returnert til sitt hjemland etter å ha mistet statsborgerskapet sitt.

Siden 2012 er det 118 personer som har fått sitt statsborgerskap tilbakekalt uten at det er registrert at de har returnert. Dette er personer som kan ha forlatt Norge på egen hånd, uten å melde fra til norske myndigheter. Det er derfor vanskelig å si nøyaktig hvor mange personer som er igjen i Norge etter å ha fått tilbakekalt statsborgerskapet sitt.

SPØRSMÅL NR. 385**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 14. desember 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Ble det gjort endringer i tiltakspakken mot arbeidsledighet, evt. større grad av målretting mot Sør- og Vestlandet, som en konsekvens av forliket i Stortinget, og kan finansministeren videre fremlegge en oppdatert tabell over tiltakspakken slik den foreligger nå etter forliket (sett mot fremstillingen i statsbudsjettet for 2017)?»

Svar:

I budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Venstre og KrF om statsbudsjettet for 2017 er det enighet om å omprioritere 33 mill. kroner fra petroleumsforskning (DEMO2000) til forskning på fornybar energi, effektiv energibruk, energisystem og energipolitikk ved

forskningsprogrammet Energix innenfor tiltakspakken mot ledighet. Samlet utgjør pakken fortsatt 4 mrd. kroner.

I tillegg er det enighet om å øke bevilgningene ytterligere til flere tiltak som også vil bidra til aktivitet og omstilling på Sør- og Vestlandet og i berørte næringer.

SPØRSMÅL NR. 386**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 19. desember 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Det har nylig kommet fram at tollene på svensks side i Tøcksfors på har planer om å stenge kontoret på natt og i helger. Dette vil kunne få store konsekvenser for næringslivet i regionen.

Kjenner statsråden til dette og hva vil statsråden foreta for å forhindre at dette rammer reisende og næringsliv?»

Det er de svenske tollmyndighetene som beslutter åpningstidene på svenske tollstasjoner. Dersom de nye åpningstidene som svenske tollmyndigheter planlegger på Hån tollstasjon får vesentlige konsekvenser for reisende, norsk næringsliv eller norske tollmyndigheter, kan den norske tolldirektøren ta opp temaet med de svenske tollmyndighetene i det norsk-svenske samarbeidsorganet Grensetollsamarbeidsnemda.

Svar:

Det svenske tollstedet i Töcksfors (Hån tollstasjon) ligger på E18 med Ørje tollkontor på norsk side av grensen. Hån tollstasjon utfører norske tolloppgaver på svensk side i forbindelse med eksport fra Norge til Sverige/EU, mens Ørje tollkontor utfører svenske tolloppgaver på norsk side i forbindelse med eksport fra Sverige/EU til Norge. Det betyr at Hån ikke håndterer de svenske oppgavene i forbindelse med eksport fra Sverige/EU, og Ørje ikke de norske tolloppgavene i forbindelse med eksport fra Norge til Sverige/EU. Dette er en del av ordningen knyttet til Grensetollsamarbeidsavtalen mellom Norge og Sverige. Dette samarbeidet gjør det enklere for næringslivet. Blant annet slipper transportører å stoppe både før og etter grensepasseringen.

Både Hån og Ørje er i dag døgnåpne. Med bakgrunn i trafikkgrunnlaget har svenske tollmyndigheter varslet at de planlegger å endre åpningstidene slik at ekspedisjonen på Hån tollstasjon er åpen mandag til fredag 07.00-23.00, lørdag 08.00-17.00 og søndag 11.00-23.00. Endelig beslutning er ikke tatt, og svenske tollmyndigheter gjør nå trafikkmålinger som videre grunnlag for vurdering av åpningstidene.

Tiltakspakken i Saldert budsjett for 2017

	Mill. kroner
Arbeidsmarkedstiltak: 5 000 plasser sammenlignet med Saldert budsjett 2015	750
Vedlikeholdstilskudd til kommuner på Sør- og Vestlandet	650
Utsatt betaling av formuesskatt for eiere av virksomheter som går med regnskapsmessig underskudd	510
Vedlikehold i Sjøforsvaret i 2017	445
Dekkelegging og gang- og sykkelveger Sør- og Vestlandet	400
Midlertidige rekrutteringsstillinger, opprettet i Saldert budsjett 2016	154
Engangstilskudd til vedlikehold av sykehusbygg på Sør- og Vestlandet	100
Tapsavsetning innovasjonslån	100
Flom- og skredtiltak	100
Bygging og oppgradering av kystforskningsfartøy	100
Endringer i regelverket for dagpenger under permittering	95
Økte muligheter for å ta utdanning med dagpenger	92
Petroleumsforskning (DEMO 2000)	77
270 nye studieplasser på Sør- og Vestlandet, opprettet ifm. RNB 2016	52
Rehabilitering av kirker og oppgraderingstiltak mv. ved museer på Sør- og Vestlandet	50
Forny2020	50
Brukerstyrt innovasjonsarena	50
Forskning på fornybar energi, effektiv energibruk, energisystem og energipolitikk (Energix)	33
Nytt museumsmagasin for Norsk Oljemuseum i Stavanger	33
Ungdomssatsing på Sør- og Vestlandet	30
Miljøteknologiordningen	30
Stimuleringstilskudd rettet mot permitterte/opsagte lærlinger, opprettet ifm. RNB 2016	30
160 nye studieplasser i praktisk pedagogisk utdanning (PPU), opprettet ifm. RNB 2016	18
Tømmerkaier	16
Vitenskapelig utstyr, opprettet ifm. RNB 2016	11
Regionale forskningsfond, opprettet ifm. RNB 2016	11
Sum	3 978

SPØRSMÅL NR. 387**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø****Besvart 21. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Viser til brev fra leder i Skrivsesenteret sendt 12. desember, om at skriveprøvene (de nasjonale utvalgsprøvene og de læringsstøttende prøvene) som Skrivsesenteret siden 2003 har utviklet for å avdekke skriveferdighetsnivået til norske skoleelever, skal utvikles med umiddelbar virkning.

Hva er begrunnelsen for dette og på hvilken måte er dette varslet og forankret i skolesektoren og i kunnskapsdepartementets styringsdokumenter?»

Svar:

Utdanningsdirektoratet har gjennom flere år hatt ansvar for å utvikle frivillige karakterstøttende prøver og læringsstøttende prøver. Blant disse er læringsstøttende prøver i skrijving. Prøvene kan være en del av grunnlaget for underveivurderingen i skolen. De skal gi informasjon om elevenes ferdigheter slik at lærerne har et bedre grunnlag for å gi tilbakemeldinger og tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Prøvene er til pedagogisk bruk, og lærerne kan bruke prøvene så mange ganger de ønsker.

Resultatene fra de frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene rapporteres ikke på nasjonalt nivå, og prøvene er ikke primært utviklet for å si noe om hvordan norske elever på nasjonalt nivå behersker skrijving som grunnleggende ferdighet. De frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene har dermed et annet formål enn de obligatoriske nasjonale prøvene, som skal gi informasjon til alle nivåer i skole-systemet, fra lærer og skole til nasjonalt nivå.

De nasjonale prøvene i lesing, regning og engelsk gjennomføres av samtlige elever på enkelte årstrinn. Når fagmiljøene utvikler de læringsstøttende skriveprøvene, gjennomfører de flere utprøvinger på et begrenset antall elever for å finne gode oppgaver og nivåer som lærerne kan vurdere elevenes resultater opp mot. Utdanningsdirektoratet og deres eksterne kvalitetssikrer vurderer at størrelsen på utvalget i disse prøvene er så begrenset at de ikke er egnet til å si noe om elevenes skriveferdigheter på nasjonalt nivå.

Kunnskapsdepartementet har ikke besluttet hvilken type og hvilket antall karakterstøttende og læringsstøttende prøver som skal utvikles hvert år. Utdanningsdirektoratet gjør en faglig vurdering av dette, innenfor de årlige økonomiske rammene.

Alle prøvene som utvikles er tilgjengelige i prøvebanken, slik at skolene kan gjennomføre dem når

de ønsker, og bruke oppgaver og resultater i underveivurderingen av elevene. Det er utviklet ti skriveprøver som, i likhet med de andre karakterstøttende og læringsstøttende prøvene, fortsatt vil være tilgjengelige i prøvebanken.

Hvor mange som bruker de ulike prøvene varierer mye. Skriveprøvene ser ut til å være blant de prøvene som blir minst brukt.

Utdanningsdirektoratet vil nå gjennomgå dette prøvefeltet. Etter en utviklingsfase er det behov for en gjennomgang av erfaringene med, og verdien av, denne type prøver. Kombinasjonen av de betydelige ressurser som har blitt brukt på dette, og den svært begrensede bruken av prøvene samlet sett, gir god grunn til å vurdere grundig hva som skal til for at prøvene skal få større betydning for elevenes læring. En bred gjennomgang vil gi et godt grunnlag for å vurdere hvordan ressursene til utvikling av denne type prøver kan brukes effektivt og målrettet.

Utviklingen av læringsstøttende og karakterstøttende prøver har basert seg på Utdanningsdirektoratets faglige vurderinger. Det er etter min oppfatning fornuftig. Utdanningsdirektoratet har varslet departementet om at det i 2017 ikke vil bli utviklet nye karakterstøttende og læringsstøttende prøver for grunnskolen. Dette gjelder ikke bare prøver i skrijving som utvikles av Skrivsesenteret, men også prøver i andre fag og ferdigheter som utvikles av andre fagmiljøer.

I lys av oppmerksomheten denne saken har fått, er Skrivsesenteret og Utdanningsdirektoratet invitert til et møte i Kunnskapsdepartementet tirsdag 20. desember.

Regjeringens satsing på de grunnleggende ferdighetene fortsetter med full styrke. Jeg har varslet i Meld. St. 28 at jeg vil videreføre skrijving som en av de fem grunnleggende ferdighetene i opplæringen. Gjennom den nasjonale strategien Språkløyper (2016-2019) skal vi styrke norske elevers språk, lesing og skrijving. På alle trinn er det utviklet kompetansepakker som tar for seg skriveopplæring og skrijving som grunnleggende ferdighet. Det er første gang skrijving involveres i en slik strategi.

SPØRSMÅL NR. 388**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 19. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«I et intervju med Aftenposten 10.12.2016 uttaler Afghanistanens ambassadør til Norge at dette er det verst tenkelige tidspunktet å returnere flyktninger til Afghanistan, og uttaler: ”Vi klarer ikke å dekke de grunnleggende behovene for alle de som returneres, hverken skaffe husly, skole eller arbeidsplasser”.

Mener statsråden at ambassadørens vurdering om situasjonen i Afghanistan for internflyktninger er riktig?»

BEGRUNNELSE:

Afghanistanens ambassadør til Norge Shukria Barakzai ble intervjuet i Aftenposten 10. desember 2016. Der uttalte hun blant annet at Afghanistan er kritiske til at mindreårige og alenemødre med barn sendes tilbake til Afghanistan, og gav følgende sitat:

”- Vi har en veldig vanskelig sikkerhetssituasjon nå, som også NATO rapporterte om denne uken. I Afghanistan er det ikke bare en krise, det er mange kriser.

Afghanistan har fått returnert 800 000 flyktninger, både fra Europa men spesielt fra nabolandene som Pakistan. De har i dag mer enn 1,3 millioner internt fordrevne.

Norge returnerer nå langt flere asylsøkere til Afghanistan enn tidligere, på grunn av en praksisendring og at rimelighetsvilkåret for henvisning til internflykt ble fjernet av stortingsflertallet våren 2016.”

Svar:

Jeg vil innledningsvis opplyse om at representantens spørsmål er stilet til utenriksministeren, som har oversendt spørsmålet til meg for besvarelse.

Landinfo – en faglig uavhengig enhet i utlendingsforvaltningen – samler inn og vurderer landinformasjon som norsk utlendingsforvaltning trenger. Informasjonen viderefremmes til brukerne gjennom skriftlige produkter, foredrag/opplæring, muntlig kontakt og deltakelse i nemndmøter, samt i retten. Landinfo oppdaterer fortløpende informasjonen om aktuelle forhold, det være seg i Afghanistan eller i andre land som vi

mottar asylsøkere fra. Deretter er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør hvilken betydning denne informasjonen skal ha når enkeltsaker behandles. Det er UDI og UNE som vurderer om den enkelte asylsøker har behov for beskyttelse, og om eventuell retur til hjemlandet kan skje i overensstemmelse med våre internasjonale forpliktelser. Departementet går ikke inn i vurderinger av hvilken landinformasjon som skal legges til grunn, og verken jeg eller departementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker. Slik er utlendingslovens system. Jeg har full tillit til at Landinfo fanger opp relevant utvikling når det gjelder situasjonen i Afghanistan.

Videre er det slik at personer som utlendingsforvaltningen mener har behov for beskyttelse, får det. Dette gjelder også afghanske borgere. Personer som ikke har beskyttelsesbehov, og som heller ikke har annet grunnlag for opphold i Norge, plikter å forlate landet, og hjemlandet plikter å ta dem imot. Norske myndigheter tilbyr retur- og reintegreringsstønad til alle som returnerer til Afghanistan – både frivillig og med tvang – for å lette reintegreringen etter ankomst. Gjennom programmet gis en kontantstønad utbetalt i to rater og tilbud om overnatting i en periode.

Ved retur til Afghanistan forholder Norge seg til trepartsavtalen inngått mellom Norge, Afghanistan og UNHCR i 2005. Avtalen ble reforhandlet i 2011 og er fortsatt gjeldende. Trepartsavtalen inneholder prinsipper og rutiner for retur som har vært innarbeidet gjennom flere år, og som Norge fortsatt følger. Det er god og løpende kontakt mellom norske og afghanske myndigheter om retur.

SPØRSMÅL NR. 389**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 19. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Mener statsråden at rettsikkerheten til asylsøkerne ivaretas når de ikke blir informert om sine rettigheter slik de har krav på, og hvordan har statsråden tenkt til å følge opp dette?»

BEGRUNNELSE:

I UDIs regelverk « RS 2010-074» står at ved avslag på asylsøknad skal en advokat bistå i klagesak. Advokaten skal underrette om avslaget, om fastsatt utreisefrist, samt om konsekvensene ved overskridelse av utreisefrist. Advokaten skal også informere om Deres grunnlaget for midlertidig beskyttelse kan ha falt bort som følge av politiske, sosial eller humanitære forbedringer i hjemlandet, kan utlendingsmyndighetene uten ugrunnet opphold starte med tilbakekalling av oppholdstillatelsen til de som fikk opphold på slikt grunnlag. ordningen med assistert retur med International Organization for Migration (IOM).

I den siste tiden har Politiets Utlendingsenhet fått kraftig kritikk fra blant annet jusprofessor Mads Andenæs og Advokatforeningen som mener at PU bryter loven. Vi får opplyst gjennom media at enslige mindreårige asylsøkere blir hentet av Politiets Utlendingsenhet, får på håndjern og sendt ut av landet.

Kritikken går hovedsakelig ut på at asylsøkerne ikke får opplyst om hverken vedtak eller sine rettigheter, men sendes ut umiddelbart.

Statssekretær Vidar Brein-Karlsen sier til Tv2 (11.12.16) at han legger til grunn at praksisen i Politiets Utlendingsenhet er innenfor regelverket, og at rettssikkerheten til de som skal returneres er korrekt ivaretatt.

Når det kommer kritikk fra anerkjente fagmiljøer så er det viktig å påse at praksisen harmoniserer med regelverket.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet. Direktoratet har forsikret meg om at alle som skal uttransporteres fra Norge blir informert om sine rettigheter og har sin rettsikkerhet i behold. Det gjelder selvfølgelig også de som var omfattet av den koordinerte aksjonen stortingsrepresentanten viser til.

Jeg har stor forståelse for at slike aksjoner oppleves dramatisk for dem det angår, men det er viktig å

påpeke at dette er personer som ikke skal være i Norge. Selv om det i dette tilfellet var mange som fikk effektivt vedtakene sine samtidig, var det ingen kollektiv vurdering av sakene. Kort tid etter pågripelsene ble asylsøkerne underrettet om UNEs vedtak av politiet. Det innebærer at de rettigheter og plikter som følger av et slikt vedtak blir gjort kjent for den det gjelder. I forlengelsen av dette ble det også gjennomført re-tursamtaler med hver enkelt, og politiet orienterte om muligheten til å søke assistert retur med IOM. De som uttrykte et troverdig ønske om å benytte seg av dette, ble løslatt.

Ved innsettelse på utlendingsinternatet fikk alle tilbud om å beholde den advokaten de benyttet i forvaltningssaken. De som ønsket å bytte advokat, fikk oppnevnt forsvarer fra listen over faste forsvarere ved Oslo tingrett.

Jeg vil avslutningsvis understreke at disse sakene ikke gjaldt enslige mindreårige asylsøkere, men unge menn over 18 år som har fått avslag på sin asylsøknad.

SPØRSMÅL NR. 390**Innlevert 12. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 19. desember 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak har statsråden iverksatt for å endre ukulturen i politiet slik at de får reell medbestemmelse på arbeidsplassen, samt sikre at kritiske stemmer slipper til og blir hørt, uten at de ansatte må tåle represalier eller å bli ansett som illojale?»

BEGRUNNELSE:

Styremedlem i PF Romerike, Marie Ekeberg, skrev nylig et innlegg på Politiforum.no, hvor hun pekte på at:

«Politidirektoratets styringsregime og lederstil oppleves for mange som det største hinderet for faktisk å forbedre norsk politi. Det er også det største hinderet for forbedring av ansattes kompetanse og lønnsutvikling, som er nødvendig for å nå politireformens ønskede mål om høyere kvalitet i alle ledd.»

Hun viser blant annet til bruk av dyre eksterne konsulenter fremfor intern kompetanseheving i politiet, at POD innkaller ubehagelig ærlig ansatte til fortrolige samtaler og at politidirektøren i fjor sa på landsmøtet til PF at det er greit å forhåndsbestemme utfallet av forhandlinger før de er avsluttet. Dette er alvorlige forhold som det ikke kan tas lett på.

Politiet i Norge nyter høy tillit i befolkningen. Dette tillitsforholdet er imidlertid ikke noe vi kan ta for gitt. Den store trusselen er en ukultur som har vist seg i deler av politiet, der lojalitet mot ledelsen synes som et overordnet mål. En kan spørre seg hvordan befolkningen kan ha tillit til politiet dersom ikke det finnes tillit internt. En slik manglende tillit påfører ikke bare arbeidsplassen skade, men kan også ødelegge tillitsforholdet mellom politiet og innbyggerne. Vi må ta problemene i politiet på alvor, og aktivt arbeide for å sikre at tillitsforholdet mellom politi og befolkning består også i framtiden.

Vi er på en farlig vei når kritiske stemmer ikke slipper til, og blir møtt med represalier eller anklager om manglende lojalitet mot ledelsen. Det sies lite om lojaliteten mot samfunnsoppdraget. Gang på gang har det kommet frem at varslere blir kneblet av ledelsen, og møter sterk motgang når de forsøker å få frem bekymringsverdige forhold internt. Ansatte og folkevalgte ble lovet medbestemmelse i prosessen med politireformen, men reformen har hele tiden vært en ovenfra og ned-reform. De ansatte har ikke fått mye å si, og lokale folkevalgte har pekt på at lokaldemokratiet har

blitt overkjørt. Både politiledelse og justispolitikere – inkludert statsråden selv – bagatelliserer arbeidet til politimenn og – kvinner, til tross for at det er disse som gjør politiarbeidet i det daglige, som er tett på folk, og som vet hvor skoen trykker. Det har vært for stort fokus på sterk styring og ledelse, noe som har gått på bekostning av de ansattes medbestemmelse. Alle disse forhold bidrar til å svekke tilliten internt, og dette vil med tiden kunne forplante seg eksternt.

Nedenfor er eksempler på uttalelser fra statsråden og medlem av justiskomiteen fra samme parti:

Anders Anundsen (FrP):

- Det som er symptomatisk ved lensmannskontorene er at de stort sett er åpent tre dager i uka, bortsett fra to og en halv måned om sommeren når det er helt sommerstengt. Det er ikke beredskap og polititjenester i et sånt bygg.

Jan Arild Ellingsen (FrP):

- For oss i Frp er ikke et lensmannskontor noe annet enn en adresse med innlagt vann, strøm og kloakksystem.

Svar:

Vi skal ha en kultur i politiet der det er rom for å ytre seg om kritikkverdige forhold. Nærpolitireformen forsterker det allerede igangsatte arbeidet for at politiet skal skape bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap.

Når det gjelder medbestemmelse i prosessen med nærpolitireformen har de ansattes organisasjoner vært invitert og konsultert fra første stund i utarbeidelse av reformen. Reformen er vedtatt av et bredt flertall på Stortinget, og de ansatte i etaten er gjennom forhandlinger, drøftinger og andre former for konsulteringer tett involvert i gjennomføringen. Jeg har også egne møter med de ansattes organisasjoner.

Det har blitt fremforhandlet et godt fundament i form av regelverk, avtaler og rutiner. Politidirektoratet har lagt til rette for at det gjennomføres informasjon-, drøfting- og forhandlingsmøter (IDF) med de sentralt tillitsvalgte i form av heldagsmøter hver 14. dag. Totalt for 2016 er det gjennomført dobbelt så mange IDF-møter sammenliknet med tidligere år.

Disse møtene bidrar til at organisasjonene får løftet sine synspunkter og til å sikre en omforent forståelse av saker før de iverksettes. I tillegg er organisasjone-

ne representert i sentrale prosjekter, som sikrer medbestemmelse underveis. Alle politidistriktene har også intensivert IDF-samarbeidet lokalt den senere tiden. Jeg forventer at ledere i etaten tar ansatte med på råd og er mottagelige for innspill og kritikk. Holdninger, kultur og ledelse er en sentral del av nærpoltireformen. Difi skal gjennomføre en evaluering av arbeidet med holdninger, kultur og ledelse i politiet i 2017.

Politidirektoratet lanserte tidligere i 2016 et nytt intranett for hele etaten, «Kilden», som skal forenkle informasjonsflyten og bl.a. å legge til rette for én felles åpen og direkte kommunikasjonslinje mellom direktoratet og medarbeidere i distriktene. Kilden skal gjøre det enklere for den enkelte medarbeider å ytre sin mening direkte til ledelsen. Medarbeidernes meninger tas alvorlig og i flere tilfeller har innspill fra medarbeidere via Kilden ført til endringer i pågående prosesser, for eksempel i arbeidet med etiske retningslinjer for etaten.

For så vidt gjelder varsling, er det nylig utarbeidet nye varslingsrutiner for politi- og lensmannsetaten. De nye rutinene skal gjøre det trygt å si fra om

kritikkverdige forhold og sørge for bedre og raskere håndtering av varsler. Arbeidet er basert på en gjennomgang av 36 varslingsaker i politietaten i perioden 2013-2015, i tillegg til å trekke ut læringspunkter fra Wiersholm-rapportene (ifm. Monika-saken), samt foreliggende forskning og rutiner fra andre virksomheter. Det planlegges også et opplæringsløp i samarbeid med fagforeningene for å sikre at varslingsrutinene implementeres og følges. En viktig del av formålet med opplæringsløpet er å forebygge årsaker til varsling, noe som kun kan gjøres ved å skape en kultur med takhøyde og tillit internt.

Vi har opprettet en felles varslingsordning for justis- og beredkapssektoren, som kommer i tillegg til virksomhetenes interne varslingsordninger. Regjeringen har oppnevnt et ekspertutvalg som skal gå igjennom dagens varslingsregler og komme med forslag til hvordan varslingsvernet kan styrkes. Et forslag til endringer i arbeidsmiljølovens regler om varslervern har vært på høring. Det foreslås der en rekke tiltak for å styrke varslervernet.

SPØRSMÅL NR. 391

Innlevert 13. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 15. desember 2016 av justis- og beredkapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvem skal sette ned det kommende domstolsutvalget, når skal det settes ned, hvordan er mandat og sammensetning tenkt å være, tilstrebes det å oppnevne medlemmer basert på geografi, dommerbakgrunn, juridisk utdanning, politiske verv eller andre typer bakgrunner, og vil statsråden legge til rette for at stortingsrepresentanter fra alle partier kan komme med innspill til kandidater til dette utvalget?»

Svar:

Regjeringen har besluttet å påbegynne et arbeid med å utarbeide mandat og nedsette et utvalg for å utrede fremtidig domstolstruktur og ulike tilknytningsformer mellom Domstoladministrasjonen og den utøvende makt. Videre skal det vurderes om andre spørsmål knyttet til domstolenes uavhengighet skal inngå i utvalgets mandat. Per i dag er intensjonen at utvalget skal nedsettes av regjeringen før sommeren 2017.

Mandatet er under utarbeidelse i departementet, og på nåværende tidspunkt er det for tidlig å kommentere innholdet nærmere. Også når det gjelder sammensetningen av utvalget er det for tidlig å si noe mer konkret om dette, utover at sammensetningen vil følge de alminnelige retningslinjer for representasjon av begge kjønn i offentlig oppnevnte utvalg, samt ivareta hensynet til geografisk spredning.

SPØRSMÅL NR. 392**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 21. desember 2016 av fungerende kunnskapsminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Kan statsråden utdype hvordan drama som pedagogisk verktøy er lagt inn i den nye lærerutdanningen slik at alle lærere som kommer ut i skolen skal kunne bruke det?»

BEGRUNNELSE:

Viser til debatt på P2s Kulturnytt 28.09.16 der Høyres stortingsrepresentant Henrik Asheim (H) sa:

”Jeg mener ikke at vi skal lage et eget fag som er drama, men jeg mener at drama er et veldig godt pedagogisk verktøy [...] Spørsmålet er hvordan vi kan få det inn i undervisningen. Det vi har gjort er å legge dette inn i den nye lærerutdanningen slik at alle lærere som kommer ut i skolen kan bruke drama som verktøy.”

Svar:

Lærerutdanningene er styrt av flere utfyllende dokumenter på ulike nivåer. I tillegg til forskrift med merknader, har vi nasjonale retningslinjer og lokale program- og fagplaner ved de enkelte universiteter og høyskoler. Opplæringslov og læreplaner for skolen er også førende for utdanningene. Til sammen peker disse dokumentene på bruk av metoder fra praktiske og estetiske fag i lærerutdanningen. Drama er ett av disse fagene.

Forskrifter om nasjonale rammeplaner for de nye grunnskolelærerutdanningene er mer overordnet enn rammeplaner for tidligere utdanninger. Dette gjør at de som tilbyr lærerutdanning kan tilpasse og gjøre endringer i egne planer slik at de fanger opp endringer i skolen og i samfunnet.

De nasjonale forskriftene går ikke i detalj om hvordan fagene i utdanningene skal se ut eller hvordan de skal undervises, men stiller krav om hvilket læringsutbytte kandidatene som uteksamineres fra lærerutdanningene skal ha. Dette gjelder også de nasjonale retningslinjene utarbeidet av Nasjonalt råd for lærerutdanning.

I forskriftene er det et krav at alle studenter etter fullført utdanning skal kunne skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser. I rundskriv fra Kunnskapsdepartementet F-06-16 med

merknader til forskriftene, er det pekt på at praktiske og estetiske fag kan brukes som metode i andre fag.

I de nasjonale retningslinjene, som er førende for lærerutdanningsinstitusjonenes arbeid med egne planer, heter det at institusjonene må sikre at en rekke tverrfaglige temaer, herunder estetiske læreprosesser, blir ivare tatt i utdanningen. Med estetiske læringsprosesser forstår man i retningslinjene følgende:

Studenten må oppøve kreativitet, evne til å skape, samhandle, reflektere og kommunisere, ved hjelp av estetiske virkemidler og verktøy. Studenten skal kunne legge til rette for kreativ læring gjennom ulike estetiske uttrykk, formidling og framføringer som er med på å utvikle selvtillit og identitet hos elevene.

I denne sammenhengen vil lærerutdanningsinstitusjoner kunne se drama som en velegnet metode, og tradisjonen for å bruke drama som metode står sterkt ved institusjonene. Det er likevel viktig at institusjonene har faglig frihet til å velge andre estetiske uttrykk, eventuelt kombinert med drama, for å innfri forskriftens krav om estetiske læringsprosesser på den måten fagmiljøene mener er best.

SPØRSMÅL NR. 393**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 19. desember 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Ser statsråden behov for tiltak, eksempelvis i form av et amnesti, overfor gruppen av asylsøkere som har oppholdt seg i Norge i mer enn ti år, der Norge ikke har noen utleveringsavtale med opprinnelseslandet?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Dagbladet 13. desember 2016 beskriver tidligere stortingsrepresentant Olav G. Ballo situasjonen for en asylsøker fra Guinea som har vært bosatt i Alta siste 13 år.

Norge har ingen utleveringsavtale med Guinea, og asylsøkeren frykter for sitt liv hvis han drar tilbake. Den omtalte personen har nå levd over tredelen av sitt liv i Norge.

I den nevnte artikkelen klarte asylsøkeren å skaffe seg arbeid og livnære seg selv. Men fordi han mistet arbeidstillatelsen er han nå helt prisgitt økonomisk hjelp fra andre.

Samtidig frykter han for sitt liv hvis han reiser tilbake til opprinnelseslandet. Som omtalt i artikkelen har denne og andre asylsøkere vist at de kan forsørge seg selv hvis Norge gir dem arbeidstillatelse.

Flere av disse asylsøkerne har levd store deler av sitt liv i Norge, har lært seg norsk, og tatt kurs og gjennomført kompetansegivende tiltak slik at de står klar til å ta del i det norske samfunnet hvis de gis permanent oppholdstillatelse.

For gruppen av asylsøkere som har oppholdt seg i Norge mer enn ti år, og der Norge ikke har en utleveringsavtale med opprinnelseslandet, kan en løsning for dem som rammes være et amnesti, slik at de får tatt fatt på en normaltilværelse med arbeid og muligheter til å forsørge seg selv og stifte familie.

Svar:

Personer som søker om beskyttelse (asyl) i Norge får en grundig vurdering av søknaden i to instanser, i medhold av Flyktningkonvensjonen og internasjonale menneskerettigheter. Dersom Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) finner at søkeren ikke har behov for beskyttelse og det heller ikke er annet grunnlag for opphold, plikter søkeren å returnere til sitt hjemland.

Personer med avslag kan få både praktisk og økonomisk assistanse ved retur. Det forhold at Norge ikke

har en returavtale med det aktuelle landet er på ingen måte avgjørende for hvorvidt en utlending kan returnere eller ikke.

Norge har en ordning som innebærer at det kan gis oppholdstillatelse dersom det foreligger praktiske hindringer for retur som utlendingen ikke selv rår over, jf. utlendingsforskriften § 8-7. I praksis viser det seg imidlertid at svært få, om noen, er ute av stand til å returnere til hjemlandet dersom de selv tar initiativ til dette. For saker som omfatter barn med lang botid er det gitt særskilte regler om at barns tilknytning til Norge skal tillegges særlig vekt.

Dersom det faktisk at noen velger ikke å rette seg etter lovlig fattede vedtak skulle medføre amnesti eller gi andre rettigheter i Norge, ville det undergrave asylsystemet og stride mot hensynet til rettferdighet og likhet for loven. Jeg mener dagens regelverk på en god måte balanserer hensynet til rettsikkerhet for personer uten oppholdstillatelse i Norge og hensynet til en konsekvent håndhevelse av utlendingsforvaltningens vedtak.

SPØRSMÅL NR. 394**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 21. desember 2016 av fungerende kunnskapsminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre tilstrekkelig bevilgning til utviklingen av nasjonale utvalgsprøver og læringsstøttende prøver i skrijving slik at Skrivesenterets utviklingsarbeid med prøvene kan fortsette uavbrutt?»

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet har gitt Skrivesenteret beskjed om å avslutte arbeidet med Skriveprøvene – det vil si den læringsstøttende skriveprøven og de nasjonale utvalgsprøvene i skrijving – fra og med 1.1.2017, to år før kontrakten går ut.

Utdanningsdirektoratets vedtak vil innebære at et viktig arbeid med å styrke norske elevers grunnleggende ferdigheter i skrijving vil stoppes. Skoleeiere, lærere og elever vil ikke lenger ha tilgang til kvalitetssikrede faglige verktøy nødvendige for å utvikle elevenes skriveferdigheter.

Stoppes arbeidet med skriveprøver, vil ikke det norske samfunnet lenger ha tilgang til troverdig og kvalitetssikret informasjon om hvordan norske elever behersker skrijving som grunnleggende ferdighet ved inngangen til 5. og 8. trinn. Resultatene fra de nasjonale utvalgsprøvene 2015 viser at om lag en tredjedel av 5. og 8.-trinnslevene skriver under forventet nivå. De viser også at gutter mestrer skrijving betydelig dårligere enn jenter. På 5. trinn tilsvarer forskjellen mellom gutter og jenter to års undervisning. Disse resultatene dokumenterer entydig at skriveopplæringen i norske skoler må styrkes, ikke svekkes.

Svar:

Utdanningsdirektoratet har gjennom flere år hatt ansvar for å utvikle frivillige karakterstøttende prøver og læringsstøttende prøver. Blant disse er læringsstøttende prøver i skrijving. Prøvene kan være en del av grunnlaget for underveisvurderingen i skolen. De skal gi informasjon om elevenes ferdigheter slik at lærerne har et bedre grunnlag for å gi tilbakemeldinger og tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Prøvene er til pedagogisk bruk, og lærerne kan bruke prøvene så mange ganger de ønsker.

Resultatene fra de frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene rapporteres ikke på nasjonalt nivå, og prøvene er ikke primært utviklet for å si noe om hvordan norske elever på nasjonalt nivå behersker

skrijving som grunnleggende ferdighet. De frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene har dermed et annet formål enn de obligatoriske nasjonale prøvene, som skal gi informasjon til alle nivåer i skolesystemet, fra lærer og skole til nasjonalt nivå.

Kunnskapsdepartementet har ikke besluttet hvilken type og hvilket antall karakterstøttende og læringsstøttende prøver som skal utvikles hvert år. Utdanningsdirektoratet gjør en faglig vurdering av dette, innenfor de årlige økonomiske rammene.

Alle prøvene som utvikles er tilgjengelige i prøvebanken, slik at skolene kan gjennomføre dem når de ønsker, og bruke oppgaver og resultater i underveisvurderingen av elevene. Det er utviklet ti skriveprøver som, i likhet med de andre karakterstøttende og læringsstøttende prøvene, fortsatt vil være tilgjengelige i prøvebanken.

Hvor mange som bruker de ulike prøvene varierer mye. Skriveprøvene ser ut til å være blant de prøvene som blir minst brukt.

Utdanningsdirektoratet vil nå gjennomgå dette prøvefeltet. Etter en utviklingsfase er det behov for en gjennomgang av erfaringene med, og verdien av, denne type prøver. Kombinasjonen av de betydelige ressurser som har blitt brukt på dette, og den svært begrensede bruken av prøvene samlet sett, gir god grunn til å vurdere grundig hva som skal til for at prøvene skal få større betydning for elevenes læring. En bred gjennomgang vil gi et godt grunnlag for å vurdere hvordan ressursene til utvikling av denne type prøver kan brukes effektivt og målrettet.

Utviklingen av læringsstøttende og karakterstøttende prøver har basert seg på Utdanningsdirektoratets faglige vurderinger. Det er etter min oppfatning fornuftig. Utdanningsdirektoratet har varslet departementet om at det i 2017 ikke vil bli utviklet nye karakterstøttende og læringsstøttende prøver. Dette gjelder ikke bare prøver i skrijving som utvikles av Skrivesenteret, men også prøver i andre fag og ferdigheter som utvikles av andre fagmiljøer.

Regjeringens satsing på de grunnleggende ferdighetene fortsetter med full styrke. Jeg har varslet i Meld. St. 28 at jeg vil videreføre skrijving som en av de fem grunnleggende ferdighetene i opplæringen. Gjennom den nasjonale strategien Språkløyper (2016-2019) skal vi styrke norske elevers språk, lesing og skrijving. På alle trinn er det utviklet kompetansepakker som tar for seg skriveopplæring og skrijving som grunnleggende ferdighet. Det er første gang skrijving involveres i en slik strategi.

SPØRSMÅL NR. 395**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 21. desember 2016 av fungerende kunnskapsminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Støtter statsråden nedprioritering av skriveprøver som læringsstøttende verktøy, samtidig som nasjonale prøver, som ikke har samme funksjon, skal fortsette og ikke gjøres til utvalgsprøver?»

BEGRUNNELSE:

Skriving er definert som en grunnleggende ferdighet. Skriveprøvene er, i motsetning til nasjonale prøver, læringsstøttende verktøy for lærer og elev.

Utdanningsdirektoratet har nå varslet at arbeidet med læringsstøttende prøver i skriving stanses fra nyttår. Også alle andre lærings- og karakterstøttende prøver avsluttes. Det vil heller ikke bli laget nye læringsstøttende prøver i skriving. Avgjørelsen sies å være begrunnet i økonomi og faglige argumenter. Samtidig vil U.dir. beholde de nasjonale og internasjonale prøvene som ikke er læringsstøttende, men som koster millioner i utarbeidelse og oppfølging.

Svar:

Utdanningsdirektoratet har gjennom flere år hatt ansvar for å utvikle frivillige karakterstøttende prøver og læringsstøttende prøver. Blant disse er læringsstøttende prøver i skriving. Prøvene kan være en del av grunnlaget for underveivurderingen i skolen. De skal gi informasjon om elevenes ferdigheter slik at lærerne har et bedre grunnlag for å gi tilbakemeldinger og tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Prøvene er til pedagogisk bruk, og lærerne kan bruke prøvene så mange ganger de ønsker.

Resultatene fra de frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene rapporteres ikke på nasjonalt nivå, og prøvene er ikke primært utviklet for å si noe om hvordan norske elever på nasjonalt nivå behersker skriving som grunnleggende ferdighet. De frivillige karakterstøttende og læringsstøttende prøvene har dermed et annet formål enn de obligatoriske nasjonale prøvene, som skal gi informasjon til alle nivåer i skole-systemet, fra lærer og skole til nasjonalt nivå.

Kunnskapsdepartementet har ikke besluttet hvilken type og hvilket antall karakterstøttende og læringsstøttende prøver som skal utvikles hvert år. Utdanningsdirektoratet gjør en faglig vurdering av dette, innenfor de årlige økonomiske rammene.

Alle prøvene som utvikles er tilgjengelige i prøvebanken, slik at skolene kan gjennomføre dem når de ønsker, og bruke oppgaver og resultater i underveivurderingen av elevene. Det er utviklet ti skriveprøver som, i likhet med de andre karakterstøttende og læringsstøttende prøvene, fortsatt vil være tilgjengelige i prøvebanken.

Hvor mange som bruker de ulike prøvene varierer mye. Skriveprøvene ser ut til å være blant de prøvene som blir minst brukt.

Utdanningsdirektoratet vil nå gjennomgå dette prøvefeltet. Etter en utviklingsfase er det behov for en gjennomgang av erfaringene med, og verdien av, denne type prøver. Kombinasjonen av de betydelige ressurser som har blitt brukt på dette, og den svært begrensede bruken av prøvene samlet sett, gir god grunn til å vurdere grundig hva som skal til for at prøvene skal få større betydning for elevenes læring. En bred gjennomgang vil gi et godt grunnlag for å vurdere hvordan ressursene til utvikling av denne type prøver kan brukes effektivt og målrettet.

Utviklingen av læringsstøttende og karakterstøttende prøver har basert seg på Utdanningsdirektoratets faglige vurderinger. Det er etter min oppfatning fornuftig. Utdanningsdirektoratet har varslet departementet om at det i 2017 ikke vil bli utviklet nye karakterstøttende og læringsstøttende prøver. Dette gjelder ikke bare prøver i skriving som utvikles av Skriventeret, men også prøver i andre fag og ferdigheter som utvikles av andre fagmiljøer.

Regjeringens satsing på de grunnleggende ferdighetene fortsetter med full styrke. Jeg har varslet i Meld. St. 28 at jeg vil videreføre skriving som en av de fem grunnleggende ferdighetene i opplæringen. Gjennom den nasjonale strategien Språkløyper (2016-2019) skal vi styrke norske elevers språk, lesing og skriving. På alle trinn er det utviklet kompetansepakker som tar for seg skriveopplæring og skriving som grunnleggende ferdighet. Det er første gang skriving involveres i en slik strategi.

SPØRSMÅL NR. 396**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 20. desember 2016 av fungerende kunnskapsminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Mener statsråden rektor kan bruke unntaksbestemmelsene på tross av mer enn 10 % udokumentert fravær i tillegg til dokumentert fravær når dette til sammen overstiger 15 % for å ivareta elever som befinner seg i en vanskelig livssituasjon?»

BEGRUNNELSE:

I skolen er det fortsatt flere som strever med å tolke fraværreglene og tolkningen fra Utdanningsdirektoratet. Jeg viser til et eksempel jeg har fått der en er usikker på bruk av skjønn:

En elev er borte 2 timer i et fag som har 2 timer i uka pga. sykdom. Han skaffer ikke legeattest. Senere er han uheldig og forsover seg eller føret er så glatt at det er umulig å komme seg til skolen med bil eller buss. Fraværet blir da 10,5% i termin 1. I tillegg har eleven dokumentert fravær slik at det totale fraværet overstiger 15 %.

U.dir. skriver at i spesielle tilfeller kan rektor bestemme at en elev som har gått over grensen på 10 prosent, og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, likevel skal kunne få halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter. Årsaken til fraværet må gjøre det klart urimelig at eleven ikke får karakter, og det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15 prosent.

Rektor må foreta en konkret vurdering av elevens situasjon og hvorfor han eller hun ikke har møtt opp i timene. Det er altså årsaken til fraværet som er avgjørende for om rektor kan bruke dette unntaket. Hvilken karakter eleven ligger an til å få, eller hvilke konsekvenser det vil få for eleven å miste karakteren i faget, er ikke relevant for vurderingen.

Dette unntaket kommer i tillegg til unntaket for dokumentert fravær. Det betyr at vurderingen ikke påvirkes av hvor mye dokumentert fravær, f.eks. dokumentert sykdom, eleven har. En elev kan med andre ord ha et høyere fravær enn 15 prosent samlet sett, men det udokumenterte fraværet må ikke overstige 15 prosent. Læreren må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter.

Svar:

Fraværsgrensen i videregående opplæring gjelder kun udokumentert fravær. Fraværsgrensen har ingen øvre grense for dokumentert fravær. Dersom en elev har mer enn ti prosent udokumentert fravær i et fag, kan rektor gjøre unntak fra fraværsgrensen dersom elevens udokumenterte fravær ikke overstiger 15 prosent, og dersom årsaken til fraværet gjør det klart urimelig at grensen på ti prosent skal gjelde. Dette gjelder uavhengig av hvor mye dokumentert fravær eleven har i faget.

SPØRSMÅL NR. 397**Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 22. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan samferdselsminister Solvik Olsen garantera at han vil leggja fram sak for Stortinget om igangsetjing av Sotrasambandet i så god tid at Stortinget kan ferdigbehandla saka, og at anleggsstart skjer før sommaren 2017?»

BEGRUNNELSE:

Då statsbudsjettet for 2017 vart lagt fram kunne ein lesa i Vestnytt at statssekretær Tom Christer Nilsen kunne fortelja at regjeringa hadde løyvd 105 ekstra millionar til Sotrasambandet. I same avis sa statssekretær Nilsen "Når vi nærmer oss sommeren skal folk kunne se at gravemaskinene er i gang".

Før arbeidet kan starta, må sak om finansiering leggjast fram for Stortinget. Etter budsjettet vart lagt fram, er det skapt ein del usikkerhet om denne lovnaden til statssekretæren.

Svar:

Eg viser til at det i Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 er prioritert statlege midlar til rv 555 Sotrasambandet i første fireårsperiode (2014-2017). Prioriteringa er under føresetnad av at det blir tilslutning til eit opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet.

Sotrasambandet skal gjennomførast som eit OPS-prosjekt (offentleg-privat-samarbeid), jf. Prop. 1 S (2014-2015) og Meld. St. 25 (2014-2015). Før OPS-kontrakten kan inngåast, er det nødvendig å gjennomføre ein del førebuande arbeid, jf. budsjettproposisjonane for 2016 og 2017. Ei høgspenline som er den einaste elektrisitetsforsyninga til gassterminalen på Kollsnes i Øygarden, må flyttast. Høgspenlinja forsyner også m.a. oljeplattforma Martin Linge. Detaljprosjektering av løysinga for å flytte høgspenlina på-

går. Det blir lagt opp til å lyse ut arbeida i andre kvartal 2017. Kontrakt om arkeologiske undersøkingar er inngått, og arbeidet vil bli gjennomført i 2017 og 2018. Grunnervervet for Sotrasambandet vil omfatte om lag 700 eigedomar. Av desse skal 27 bustadeigedommar løysast inn. Arbeidet med grunnerverv pågår.

Kostnadsoverslaget for Sotrasambandet har auka i forhold til det som blei lagt til grunn i Meld. St. 26 (2012-2013). Dei statlege midlane til prosjektet blir avklarte i stortingsmeldinga om Nasjonal transportplan 2018-2029. Parallelt med Samferdselsdepartementet sitt arbeid med meldinga arbeider Statens vegvesen med det faglege grunnlaget for den endelege lokalpolitiske behandlinga av finansieringsopplegget for Sotrasambandet. Statens vegvesen tek sikte på å sende saksgrunnlaget til lokalpolitisk behandling i løpet av kort tid. Ei prinsippsak om delvis bompengefinansiering av prosjektet er behandla lokalpolitisk tidlegare.

Når den endelege lokalpolitiske behandlinga er fullført, kan den eksterne kvalitetssikringa av prosjektet (KS2) startast opp. Samferdselsdepartementet vil leggje fram bompengeproposisjonen så snart nødvendige avklaringar ligg føre.

SPØRSMÅL NR. 398

Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 21. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mange sjukehusbasseng er stengt og stenges. Pasientene melder om at dette er svært uheldig for behandling og rehabilitering de trenger. Mange steder er det heller ikke basseng tilgjengelig i lokalsamfunnet. Spesialisthelsetjenesten har ansvar for spesialisert rehabilitering og habilitering.

Hvilke faglig grunnlag ligger til grunn når sjukehusene enkeltvis kan fjerne tilbud om bassengrehabilitering, slik at dette tilbudet kan fjernes fullstendig fra sjukehusenes ansvar?»

Svar:

Varmtvannsbasseng på sykehus er uten tvil et godt tilbud for mange brukere.

De regionale helseforetakene skal sørge for at det tilbys spesialisthelsetjenester til personer i helseregionen.

Hvorvidt bassengtrening er å anse som spesialisert medisinsk behandling vil kunne variere og må vurderes konkret. Personer som i dag benytter seg av sykehusenes basseng er i all hovedsak personer som benytter aktiviteter i vann som generell fysisk aktivitet og som finner slik trening hensiktsmessig og nyttig. For mange vil dette være på grunn av alder og forskjellige sykdommer eller funksjonsvansker.

Kommunene skal sørge for habilitering og rehabilitering i sitt tjenestetilbud. Hvordan kommunene løser denne oppgaven er opp til den enkelte kommune. Det er ikke et krav til kommunene at de skal ha bassengtilbud til innbyggerne.

Kommunene skal sørge for fysioterapitjenester. Kommunene kan ansette fysioterapeuter på fastlønn eller inngå avtale med privatpraktiserende utøvere. Dette kan gjerne lokaliseres til sykehus. Flere kommuner kan gå sammen om å finansiere slike driftsavtaler dersom flere kommuner nyter godt tilbudet. Gjennom samarbeid med spesialisthelsetjenesten kan virksom-

heten eventuelt lokaliseres til sykehus dersom partene finner dette hensiktsmessig, for eksempel til bassengtrening som er å anse som del av en medisinsk behandling, finansiert av takster fra HELFO.

Departementet har tidligere mottatt henvendelser om hvorvidt bassengtrening er medisinsk behandling eller ikke. Dette har vært knyttet til adgangen til å kreve gebyr og retten til dekning av reiseutgifter i forbindelse

med bassengtrening. Departement ble da kjent med at det kan ha vært en uriktig oppfatning om at trening i sykehusenes basseng representerer et spesialisert medisinsk behandlingstilbud. Departementet ba derfor i brev av 6. juni 2013 de regionale helseforetakene om å sørge for at sykehusene forholder seg til gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 399

Innlevert 14. desember 2016 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 22. desember 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Dei fleste frå land utanfor EU/EØS må søke om eit besøksvisum. Attendemeldingane frå reiselivet er at behandlingstida for visumsøknader til Noreg, spesielt frå kinesiske reisande, vert opplevd som ein flaskehals.

Er ministeren bekvem med at behandlingstida er lengre enn i andre nordiske land?»

GRUNNGJEVING:

Norsk reiseliv har dei siste åra opplevd ein sterk vekst frå utanlandske besøkande. Så langt i år (til og med september) er veksten i utanlandske overnattingar på 12 prosent. Internasjonalt aukar talet på reisande, og norske styresmakter må legge til rette for at Noreg tek ein størst mogleg del av denne veksten.

Dei fleste frå land utanfor EU/EØS må søke om eit besøksvisum. Attendemeldingane frå reiselivet er at behandlingstida for visumsøknader til Noreg, spesielt i tilknytning til reisande frå Kina, vert opplevd som ein flaskehals. Og behandlingstida i Noreg er lang samanlikna med andre land. Ein visumsøknad til Danmark tek i snitt frå fire til sju dagar å handsame, mens det i snitt tek tolv dagar i Noreg.

Behandlingstid for visumsøknader er noko som påverkar val av reisemål, og denne bør derfor vere så kort som råd. Kinesarane utgjer no 4 prosent av utanlandske overnattingar i Noreg, og talet er veksande. Dei er òg ei kjøpesterk gruppe turistar, og vi må til rette for at dei på enkelt vis kan kome seg hit. Trass i det spesielle utanrikspolitiske forholdet mellom Noreg og Kina, burde det ikkje vere nokon grunn til at behandlingstida skal vere så mykje lenger her enn i Danmark.

Svar:

Alle norske utanriksstasjonar som tek imot og handsamar søknadar om Schengen-visum, er opptekne av å gjere sakshandsamingstida så kort som mogleg. Dette gjeld ikkje minst ambassaden i Beijing og generalkonsulata våre i Shanghai og Guangzhou, som er svært medvitne om kor viktig kinesisk turisme er for norsk næringsliv. Dei tre siste åra har sakshandsamingstidene vorte kraftig redusert og gjennomsnittleg sakshandsamingstid for turistgrupper som skal til Noreg frå Kina er no om lag to dagar i lågsesongen og fire dagar i høgsesongen. Det er ikkje slik at Noreg har lengre sakshandsamingstider enn dei andre nordiske landa i Kina.

Om lag 90 prosent av visumsøkjane frå Beijing reiser i organiserte grupper. Søknadar frå individuelle reisande kan ta noko lengre tid om det er opplysningar som treng nærare sjekk, til dømes kva som er formålet med reisa.

Det har vore ei sterk auke i talet på turistar frå Kina til Noreg dei siste åra, trass i det vanskelege politiske forholdet. Rask sakshandsamingstid, saman med andre tiltak utanriksstasjonane våre i Kina har sett i verk, har medverka til dette.

Det er positivt at norsk reiselivsnæring deler vårt ynskje om rask handsaming av visumsøknadar. Utanriksdepartementet ser gjerne på korleis ein best kan samarbeide med næringa for å auke turismen til Noreg i tida framover.

SPØRSMÅL NR. 400**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten****Besvart 21. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Nylig ble det bestemt å slå sammen pasientombudene i Aust-Agder og Vest-Agder, og flytte virksomheten til Kristiansand. På tross av at de to fylkeskommunene hadde inngått en intensjonsavtale, som forøvrig kommunalministeren er godt kjent med, og som innebar, at ved en eventuell sammenslåing av fylkene skulle statlig forvaltning legges til Arendal. Fylkestingene i begge fylkene fattet flertallsvedtak om sammenslåing 13.- og 14.12.2016.

Vil statsråden sørge for at pasientombudets virksomhet på Sørlandet samles i Arendal?»

Svar:

Pasient- og brukerombudet på Agder vil bestå av 7 ansatte. Før sammenslåingen var det 3 ansatte i Aust-Ag-

der og 4 ansatte i Vest-Agder. Sammenslåingen av ombudene ble gjennomført etter en god prosess overfor de ansatte. Løsningen med hovedkontor i Kristiansand og fast utekontor i Arendal ble valgt ut fra at ombudet på denne måten ville treffe flest innbyggere og gi minst ulemper for de ansatte. En sammenslåing medfører at man kan benytte de samlede ressursene mer effektivt ved å videreutvikle det tette samarbeidet ombudene har hatt i flere år. En sammenslåing av ombudene vil legge til rette for bedre ombudstjenester til flere innenfor de samme økonomiske rammene man har i dag ved blant annet ved en mer effektiv administrasjon og større fagmiljø.

Å opprettholde kontorsted, og dermed statlig forvaltning, både i Arendal og Kristiansand, mener jeg derfor er den beste løsningen for pasientene på Agder.

SPØRSMÅL NR. 401**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 21. desember 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at personlige opplysninger, som håndteres av offentlige virksomheter slik som Nav, ikke kommer på avveie eller blir lest av personer som ikke trenger tilgang til opplysningene?»

BEGRUNNELSE:

En rapport, utarbeidet for Nav av Revisjonsselskapet BDO og advokatfirmaet Wiersholm, viser at det foregår utstrakt uautorisert innsyn i personopplysninger i Nav sine systemer. Dette omtales ofte som snoking.

Rapporten viser at opplysninger om enkeltpersoner ikke er tilstrekkelig sikret i IT-systemene, at ansatte med tilgang til systemene gjør uautoriserte søk, og at det medfører få eller ingen konsekvenser for den ansatte å bryte reglene.

En enkeltsak som omhandler en ansatt i Nav som var i konflikt viste gjentatte uautoriserte søk. I henhold til uttalelser i media (NRK) ble den ansatte ikke sagt opp fra sin jobb, og Navdirektør Vågang vil ikke melde det straffbare forholdet til politiet.

Svar:

Jeg vil først presisere at jeg i mitt svar begrenser meg til å redegjøre for hvordan departementet følger opp at Arbeids- og velferdsetaten, som er mitt departements ansvarsområde, håndterer personopplysninger på en betryggende måte.

Arbeids- og velferdsetaten behandler store mengder personopplysninger. Etaten er avhengig av at brukerne har tillit til at etaten ivaretar konfidensialitet om opplysningene. Det er derfor viktig å formidle at dette er et tema som jeg tar på det største alvor. Samtidig er

det viktig at det er ryddige og avklarte ansvarsforhold mellom departement og direktorat. Det er arbeids- og velferdsdirektøren som leder Arbeids- og velferdsetatens daglige virksomhet, som skal sørge for at personopplysninger behandles forsvarlig, og at dette skjer i henhold til gjeldende regelverk.

I departementets tildelingsbrev til Arbeids- og velferdsetaten og i den løpende etatsstyringsdialogen med etaten stilles krav til informasjonssikkerhet. I tildelingsbrevet for 2016 ble det stilt følgende krav til informasjonssikkerhet:

”Ved utviklingen av nye systemløsninger skal alle relevante lover og forskrifter oppfylles.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal påse at kravene til informasjonssikkerhet blir overholdt, og at nye systemløsninger designes slik at det bidrar til å lette Arbeids- og velferdsetatens arbeid med å overholde det samme regelverk. Siden nødvendig IKT-moderisering løper over flere år, må etaten i mellomtiden gjennomføre kompenserende tiltak for å redusere risiko for sikkerhetsbrudd og sikre etterlevelse av økonomireglementet og krav til informasjonssikkerhet. Arbeids- og velferdsdirektoratet må vurdere kostnader og nytte av tiltak basert på risiko- og sårbarhetsanalyser.”

Arbeids- og velferdsdirektoratet rapporterer på oppfølging av kravene i virksomhetsrapporter, og temaet er jevnlig oppe i departementets styringsdialog med etaten.

Som kjent bestilte Arbeids- og velferdsdirektoratet tidligere i år en uavhengig gjennomgang av etatens systemer og rutiner for informasjonssikkerhet og personvern. Bakgrunnen for bestillingen var blant annet kritikk fra Riksrevisjonen og Datatilsynet om etatens håndtering av informasjonssikkerhet. I rapporten frem-

kommer det at tilgangskontroll og uberettigede oppslag utgjør en utfordring i etaten, og at styringssystem og organisatoriske forhold ikke i tilstrekkelig grad underbygger virksomhetens evne til å ivareta krav på området. Det påpekes imidlertid at etaten har styrket sitt arbeid med personvern de senere år, og at medarbeidernes kompetanse om og etterlevelse av regelverket gjennomgående er god. Videre påpekes det at krav til personvern blir ivaretatt i nye systemløsninger.

Arbeids- og velferdsdirektøren har orientert departementet om at direktoratet tar funnene og kritikken i rapporten alvorlig og vil iverksette nye tiltak i lys av rapporten. Blant annet vil etaten innføre et tydelig og enhetlig reaksjonsmønster ved snoking og gi brukere innsyn i logger over oppslag i etatens IT-systemer tre måneder tilbake i tid. Det vil bli opprettet et eget personvernombud. Videre har arbeids- og velferdsdirektøren orientert om at det er tatt organisatoriske grep for å sikre et økt strategisk og holdnings fokus på området. Departementet har tatt til etterretning orienteringen om etatens oppfølging av rapporten så langt. Departementet er innstilt på å følge med på etatens videre gjennomføring av tiltak.

Stortingsrepresentant Wiborg viser i begrunnelsen for sitt spørsmål til en enkeltsak omtalt av NRK. En ansatt skal ha foretatt uautoriserte oppslag i den hensikt å tilegne seg informasjon om en bekjent hun hadde en konflikt med. Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert departementet om at medarbeideren har fått en tjenstlig reaksjon for forholdet. Departementet har blitt forsikret om at etaten nå har rutiner som sikrer at uautoriserte oppslag håndteres med det alvor de fortjener. Og at det gis en reaksjon som står i forhold til alvorligheten av handlingen innenfor rammene av de lover og avtaler som regulerer tilsettingsforhold i etaten.

SPØRSMÅL NR. 402

Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 21. desember 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Jeg viser til at jeg tok opp spørsmålet om hvordan kulturministeren nå vil følge opp arbeidet med kald krig historie i debatten i Stortinget den 14.12.2016 i sak 5 vedrørende statsbudsjettet, uten å få svar. Kulturministeren har ikke kommet tilbake til saken i budsjettet, slik hun lovte.

På hvilken måte og når vil statsråden følge opp arbeidet med dokumentasjon og formidling av kald krig historien?»

BEGRUNNELSE:

I Innstillingen fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) Innst. 14 S (2012–2013), skriver en samlet komite:

«Norsk Luftfartsmuseum.

Komiteen har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum i Bodø for å etablere en utstilling om den kalde krigen. Prosjektet «Isfronten» har både militære og sivile dimensjoner; komiteen legger derfor til grunn at dokumentasjon og formidling av dette viktige temaet fra vår nære fortid blir utviklet i et nært samarbeid mellom de samlokaliserte museene, det sivile Norsk Luftfartsmuseum (under Kulturdepartementet) og det militære Luftfartsmuseet, som er en avdeling av Forsvarets museer (under Forsvarsdepartementet). Komiteen er kjent med at det er skissert to alternativer for permanent lokalisering av «Isfronten» – et nybygg i umiddelbar nærhet av det allerede eksisterende museumsbygget eller bruk av Anlegg 96 på Bodø Hovedflystasjon. Komiteen legger til grunn at begge alternativene vurderes i det videre arbeidet for derigjennom å få en best mulig analyse og sammenlikning av museumsfaglige og kostnadsmessige aspekter ved disse planene.»

Blant annet på bakgrunn av dette satte forsvarsdepartementet høsten 2013, i samarbeid med kulturdepartementet, av midler til en ekstern utredning av hvordan kald-krigshistorien best kan ivaretas. Hensikten var å se på ulike alternativer for hvordan historien fra den kalde krigen best kunne dokumenteres og formidles.

Den landsdelen som ble mest berørt under den kalde krigen, var Nord-Norge. Med grense mot Sovjetunionen i øst og Nord-Atlanteren i vest var det uunngåelig. Hele regionen opplevde en kraftig militær utbygging i denne perioden, men også den største velstandsøkningen i vår historie. Dette handler både om vår forsvarshistorie og vår sivile historie. Alle tilgjengelige alternativer skulle gjennomgås, herunder ”prosjekt Isfront” i Bodø.

Forsvarsministeren viste i sitt svar på mitt spørsmål i dokument nr. 15:811 (2013-2014) til at en rapport fra en utredning skulle foreligge på nyåret 2015.

Kulturminister Widvey varslet en ny utsettelse i sitt svar på mitt spørsmål av 16. januar 2015 dokument nr. 15:464 (2014-2015), og opplyste at utredningen skulle foreligge 31. desember 2015.

Jeg viser til at statsråden i Dokument nr. 15:438 (2015-2016) opplyste at kulturdepartementet ville sende utredningsrapporten på høring til de respektive institusjonene for å få deres uttalelse om prosjektet.

Videre at kulturdepartementet også ville drøfte videre oppfølging av prosjektet med Forsvarsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, og komme tilbake til saken på vanlig måte i budsjettssammenheng.

Svar:

Kulturdepartementet, Forsvarsdepartementet og Klima- og miljødepartementet initierte i 2015 en ekstern utredning om dokumentasjons- og formidlingskonsept for historien om Den kalde krigen, og sluttrapport for utredningen ble levert til Kulturdepartementet 22. desember 2015.

Utredningen foreslår å etablere et nav for kald krig-formidling ved Norsk Luftfartsmuseum i Bodø, med en koordinerende rolle for en distribuert formidling ved et utvalg av museumsinstitusjoner rundt om i landet. Det anbefalte alternativet omfatter også et tilbygg til det eksisterende museet i Bodø.

Kulturdepartementet sendte utredningsrapporten på høring til de respektive institusjonene for å få deres uttalelse om prosjektet den 23. mars 2016, med høringsfrist 23. juni 2016. Norsk kulturråd fikk deretter i oppdrag av Kulturdepartementet å gjennomgå høringssvarene, for å kunne gi oss en samlet oversikt over problemstillingene og tilhørende vurdering. Fristen til departementet er utgangen av 2016.

Kulturdepartementet vil drøfte videre oppfølging av prosjektet med de to andre involverte departementene og deretter behandle saken på vanlig måte i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 403**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 21. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er riktig at funksjonshemmede barn må flytte på institusjon på grunn av mangel på tilrettelegging fra kommunens side?»

BEGRUNNELSE:

NRK viser til sak fra Bodø om en gutt med CP som står i fare for å bli sendt på institusjon. Årsaken er at mor ikke har bolig som er tilpasset behovet for en rullestolbruker og kommunens ansatte kommer dermed i konflikt med arbeidsmiljøloven. Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon viser til at situasjonen ikke er unik.

Svar:

Mitt svar til stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås er nei. Det er ikke rett å flytte barn med nedsatt funksjonsevne på institusjon, når det er begrunnet i andre forhold enn barnets eget behov. Jeg er svært opptatt av at barn med nedsatt funksjonsevne og deres pårørende

skal oppleve trygghet og få tilstrekkelig bistand fra offentlige instanser.

Jeg vil understreke at det er brukernes behov som skal være styrende for hvilke tiltak helse- og omsorgstjenestene skal gi, og at brukere og pårørende derfor selv skal være med i utformingen av tjenestetilbudet både på individ- og systemnivå.

I helse- og omsorgstjenesteloven fremgår det at tjenestene skal være forsvarlige og ta utgangspunkt i den enkeltes behov, noe som også innebærer å kunne leve og bo selvstendig, og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i felleskap med andre. I samme lov § 3-7 står det at ”kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker”.

Når det gjelder den konkrete saken som er utgangspunkt for spørsmålet, ber jeg om forståelse for at jeg ikke kan gå inn i den. Etter det jeg har forstått, arbeider den ansvarlige kommunen med sikte på å få til løsninger som jeg håper blir gode for familien.

SPØRSMÅL NR. 404**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 21. desember 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hvordan vil forsvarsministeren sørge for å ivareta Kjellers forsvarshistoriske betydning og vil det kunne bli stilt arealer/lokaler til rådighet for et opplevelses-senter for veteranfly?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av langtidsplanen for forsvarssektoren viste en enstemmig stortingskomité til Kjellers unike luftfarts- og forsvarshistoriske betydning:

«Komiteen viser videre til at Kjeller var den første flyplassen i Norge. Flyplassen spilte også en viktig rolle under andre verdenskrig og ble utsatt for en rekke bombeangrep. Komiteen legger til grunn at Kjellers forsvarshistoriske betydning ivaretas i samarbeid med Skedsmo kommune.»

Innst. 62 S (2016–2017), jf. Prop. 151 S (2015–2016).

Svar:

Spørsmålet gjelder ivaretagelse av Kjellers forvarshistoriske betydning etter avhending av området, herunder om det vil kunne bli stilt arealer/lokaler til rådighet for et opplevelsessenter for veteranfly.

Forsvaret har fått høye krav om å effektivisere sin virksomhet slik at den operative evnen styrkes. I dette ligger blant annet en tverrprioritering innenfor basestrukturen, og en avhending av overflødige arealer og bygninger. I Prop 151 S. (2015--2016) ble Kjeller foreslått nedlagt og avhendet. Dette forventes å gi et innsparingspotensial på over 1,5 mrd. kroner i et 20-års perspektiv. Anbefalingen om å avhende, omregulere og utvikle Kjeller for salg fikk Stortingets tilslutning gjennom Innst. 62 S (2016--2017). Det er av stor viktighet for Forsvaret å få realisert disse verdiene. Inntektene fra salget og reduserte driftsutgifter skal bidra til å styrke den operative evnen, i tråd med forutsetningene i langtidsplanen.

Forsvarssektorens eiendom på Kjeller har et stort utbyggingspotensiale. Lokale planmyndigheter vil

sannsynligvis vurdere området som en viktig arealreserve for å møte den store befolkningsveksten som forventes i Osloregionen fremover. For å kunne realisere eiendomsverdiene må det gjennomføres en omfattende planprosess som vil kreve tid og ressurser. Forsvarsbygg vil derfor tidlig i 2017 innlede en formell dialog med Skedsmo kommune. I denne prosessen er det naturlig å involvere flere aktører, også det flyhistoriske miljøet som i dag har tilhold på Kjeller.

Når eiendommer av en slik størrelse skal avhendes, vil vertskommunen vanligvis kreve at det må gjennomføres en helhetlig og grundig prosess gjennom en områderegeringsplan med tilhørende utredninger. Alle interesser om mulig etterbruk må derfor behandles som en del av en fremtidig planprosess. Som planmyndighet vil Skedsmo kommune, ikke Forsvarsbygg, være førende for etterbruken av området.

I hvilken grad det eventuelt skal avsettes arealer til det flyhistoriske miljøet må dermed inngå i en helhet og avklares i den fremtidige reguleringsprosessen. Her vil Skedsmo kommune være den sentrale aktøren.

SPØRSMÅL NR. 405

Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 22. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Har Luftfartstilsynet relevant informasjon som ikke er offentliggjort om hendelsen 4. november, er informasjonsrutinene for å underrette Statens Havarikommisjon for Transport tilfredsstillende, og vil statsråden instruere Luftfartstilsynet til flere inspeksjoner av utenlandske selskaper som opererer i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom Luftfartstilsynet konkluderer norske myndigheter med at hendelsen med et Norwegian-fly som tok av fra Kjevik 4. november 2016 ikke truet flysikkerheten. Dette skjer før ansvarlig myndighet har offentliggjort sine konklusjoner, samt at Statens Havarikommisjon for Transport (SHT) ikke har kommet med sine resultater. Informasjon tyder også på at HT ble varslet av utenlandsk media, ikke ved rapporter fra operatør, flyselskap eller tilsynsmyndighet.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet uttales blant annet at "Gjennom Luftfartstilsynet konkluderer norske myndigheter med at hendelsen med et Norwegian-fly som tok av fra Kjevik 4. november 2016 ikke truet flysikkerheten." Videre at "Dette skjer før ansvarlig myndighet har offentliggjort sine konklusjoner, samt at Statens Havarikommisjon for Transport (SHT) ikke har kommet med sine resultater."

Jeg registrerer at det har blitt oppfattet som at Luftfartstilsynet hadde konkludert om hendelsen, men det er ikke tilfelle. Luftfartstilsynet har orientert Samferdselsdepartementet om at de ser at de kunne vært mer presise om at de ennå ikke hadde et endelig bilde av hendelsen i sine uttalelser i nettsaken (Luftfartstilsynet.no) 8. desember. Det var imidlertid slik at Luftfartstilsynet ga en foreløpig uttalelse om saken, basert på den informasjon Luftfartstilsynet hadde på det tidspunktet.

Når det gjelder hvorvidt rutinene for å underrette Statens havarikommisjon for transport (SHT) er til-

fredsstillende, viser jeg til at dette er regulert i felleseuropeiske bestemmelser om varsling og rapportering av ulykker og hendelser. I dette ligger blant annet at den som rapporterer velger alvorsgrad ut fra tilgjengelig informasjon og fastsatte kriterier.

Den aktuelle flygingen ble gjennomført av det Slovakiske flyselskapet Go2Sky, og flygingen er dermed ikke å anse som en flyging med Norwegian, selv om det er Norwegian som har det kommersielle ansvaret for flygingen. Dersom det skjer en ulykke eller alvorlig hendelse med en utenlandsk operatør i Norge, skal dette varsles til undersøkelsesmyndigheten, som i Norge er Statens havarikommisjon for transport (SHT). Plikt til å foreta slik varsling forutsetter imidlertid at de involverte oppfatter at hendelsen faktisk var alvorlig. Jeg viser i den forbindelse til undersøkelsesforordningen (forordning 996/2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart) artikkel 9.

Dersom de involverte oppfatter at hendelsen ikke er alvorlig, skal hendelsen rapporteres til tilsynsmyndigheten der operatøren er hjemmehørende. Dette følger av rapporteringsforordningen (forordning 376/2014 om rapportering, analysering og oppfølging av tilfeller innen sivil luftfart) artikkel 4. Rapportering er noe annet enn varsling. Varsling skjer umiddelbart og pr telefon, mens rapportering skjer skriftlig innen 72 timer.

Dersom en hendelse som i første omgang ikke har blitt oppfattet å være alvorlig, i ettertid blir ansett for å være alvorlig, skal SHT varsles. SHT ble ikke varslet om hendelsen, men har på eget initiativ satt i gang med å vurdere alvorsgraden av hendelsen (luftfartshendelse eller alvorlig luftfartshendelse). Deretter vil SHT vurdere om de skal undersøke hendelsen.

Når det gjelder spørsmålet om Luftfartstilsynet har relevant informasjon som ikke er offentliggjort om hendelsen 4. november, vil jeg bemerke at luftfartsmyndigheten har taushetsplikt om alle opplysninger som er innrapportert i medhold av rapporteringsforordningens artikkel 4 og 5, med mindre tungtveiende offentlige hensyn tilsier at opplysningene bør kunne gis videre. Luftfartstilsynet vil derfor ikke offentliggjøre opplysninger som er innrapportert om saken, men har videreformidlet all relevant informasjon de har om hendelsen til SHT.

Taushetsplikten er viktig for å sikre at luftfartsmyndigheten mottar rapporter om sikkerhetsrelevant informasjon. Slik informasjon skal bidra til å bedre flysikkerheten ved blant annet å kunne oppdage potensielle sikkerhetsfarer. Personer som rapporterer til myndigheten om hendelser og egne feil skal være trygge på at slik informasjon blir håndtert i henhold til beskyttelsesreglene som er satt i regelverket.

Luftfartstilsynet har mottatt en orientering fra Norwegian om hendelsen og vil behandle informasjonen i henhold til de kravene som er redegjort for ovenfor.

Representanten Sivertsen spør om statsråden vil instruere Luftfartstilsynet til å utføre flere inspeksjoner

av utenlandske selskaper som opererer i Norge. Jeg er opptatt av at Luftfartstilsynet skal basere sin virksomhet på faglige vurderinger, og legge til grunn et risikobasert tilsynsarbeid. Jeg forventer at Luftfartstilsynet følger dette opp. Luftfart er en del av EUs indre marked, og Norge er en del av dette som følge av EØS-avtalen. Det betyr at godkjente europeiske selskaper har rett til å operere også (internt) i Norge. Alle EU/EØS-selskaper er underlagt det samme regelverket. Det enkelte selskaper er underlagt tilsynsmyndigheten i det landet der de har fått sin godkjenning.

Luftfartstilsynets primære instrument for inspeksjon av utenlandske flyginger i og til Norge er såkalte SAFA- og SACA-inspeksjoner (Safety Assessment of Foreign Aircraft og Safety Assessment of Community Aircraft). Dette er kortvarige inspeksjoner som gjøres når flyet står på bakken, der man bl.a. sjekker fartøy- og besetningsdokumentasjonen og ulike tekniske forhold. Luftfartstilsynet er av den formening at en slik inspeksjon neppe ville ha forhindret en hendelse som den på Kjevik. Luftfartstilsynet vil også kunne gjennomføre tilsyn med selve flyoperasjonen til utenlandsk selskaper som flyr i Norge. For at slike tilsyn skal kunne gjennomføres på en effektiv måte, bør det ligge en bilateral avtale mellom norsk og utenlandsk luftfartsmyndighet til grunn. Dette blant annet for å kunne følge opp eventuelle avvik på en hensiktsmessig måte. Luftfartstilsynet har deltatt i en europeisk arbeidsgruppe der ulike muligheter for myndighetssamarbeid er drøftet. Dette vil Luftfartstilsynet arbeid videre med.

SPØRSMÅL NR. 406**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 21. desember 2016 av fungerende kunnskapsminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvordan forklarer statsråden at dette henger sammen?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettspørsmål nr. 471 spør Arbeiderpartiet om hvor mye det vil koste å innføre rett til barnehageplass fra fylte ett år for barn født 01.11.-01.01.. Statsråden svarer at det krever 1800 plasser og koster 200 mill. I budsjettspørsmål nr. 150 spør Venstre hvor mye det vil koste å innføre rett til barnehageplass fra fylte ett år for barn født 01.11.-01.12.. Statsråden svarer at det vil koste 0 kroner. På spørsmål om hvordan dette kan ha seg, i budsjettdebatten 14. desember, svarer statsråd Anniken Hauglie i statsråd Torbjørn Røe Isaksens fravær at penger til plassene som trengs, er lagt inn i kommuneramma. Samtidig har statsråd Isaksen på budsjettspørsmål nr. 470 svart at regjeringen ikke har lagt opp til noen ekstra barnehageplasser i forslaget til statsbudsjett for 2017.

Svar:

I Arbeiderpartiet sitt budsjettspørsmål nr. 471 er det spurt om hvor mye det koster å utvide retten til 1. januar, slik at barn født i november og desember får en lovfestet rett til plass. I Venstre sitt spørsmål nr. 150 er det spurt om hvor mye det koster å utvide retten til 1. november, 1. desember eller fjernes helt. Der er det svart at barn født 1. november allerede har rett til plass med endringene som er gjort f.o.m høsten 2016, og at en utvidelse av retten til 1. desember, slik at barn født i november får en lovfestet rett til plass, er dekket av den eksisterende kapasiteten.

Grunnen til at svaret på de to spørsmålene er ulike er fordi det er spurt om, og svart på, to forskjellige ting, en utvidelse av rett til plass til hhv 1. januar og 1. desember.

I budsjettet for 2015 og 2016 ble det lagt inn henholdsvis 333 mill. kroner og 400 mill. kroner i kommuneramma til 3 400 nye barnehageplasser (småbarnsplasser) til et mer fleksibelt opptak. Da sektoren ble rammefinansiert i 2011 ble det også overført midler for eksisterende barnehageplasser for ettåringer uten lovfestet rett til plass, og disse plassene må derfor sies å være finansiert gjennom kommunerammen. Per desember 2015 var det 9 600 ettåringer uten lovfestet rett

til plass som allikevel hadde barnehageplass (barn født september-desember). Det er en nedgang fra 11 200 i 2011.

Denne eksisterende kapasiteten, sammen med friske midler i kommunerammen som ble bevilget i statsbudsjettene for 2015 og 2016, har høsten 2016 finansiert en utvidelse av rett til plass for barn født i september og oktober. Den eksisterende kapasiteten sammen med de økte midlene i 2015 og 2016 finansierer også nok plasser til å utvide retten med en måned til, slik at barn født i november får en lovfestet rett til plass fra fylte ett år.

Midler for å utvide retten til 1. desember ligger dermed allerede i kommunerammen slik statsråd Anniken Hauglie svarte under budsjettdebatten 14. desember. Utvidelser av når rett til barnehageplass eventuelt skal inntre utover dette, vil kreve økte overføringer fra staten til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 407**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 2. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvorfor legges ikke Lufthavnenes egne tall til grunn når man skal vurdere hvilke lufthavner som skal være med på anbudsrutene (FOT-ordningen)?»

BEGRUNNELSE:

I vedtatt budsjett for 2017 viser medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet i Transport- og kommunikasjonskomiteen til et passasjertall på Stokmarknes Lufthavn, Skagen til 120068 i 2015. Tall fra Avinor viser at det var 95207 i 2015.

Dette viser at man ikke brukte Lufthavnenes tall når man vurderte om denne flyplassen skulle med i nytt FOT-anbudet som skal gjelde fra 1.4.2017.

Som kjent anbefalte ikke TØI og Møreforskning at Stokmarknes Lufthavn skulle videreføres som kommersiell lufthavn.

Både lokale myndigheter og fylkeskommunen ba om at denne lufthavnen ble tatt inn på grunn av nedgang i passasjertallet. De ble også argumentert med at dette førte til en forskjellsbehandling av lufthavnene i regionen, og at dette gir en høyere pris for reisende fra Skagen enn fra øvrige flyplasser i regionen.

Det sies at grunn til at man bruker passasjertallet 120 068 er at man teller med de som er med flyet men ikke går av (har mellomlanding), stemmer dette er dette en meget merkelig måte å regne på. Tallet som er riktig må jo være de som bruker lufthavnen, går av eller på.

Er dette for å skru opp passasjertallet for å unngå å ta den inn i anbudet.

Svar:

Representanten Juvik stiller spørsmål om utvikling i antall reisende på Stokmarknes lufthavn, Skagen, og antyder flyplassen burde vært med i FOT-rute anbudet. La meg minne om at det er flere reisende på flyplassen nå enn da en Arbeiderparti-ledet regjering valgte å ta Stokmarknes lufthavn ut av FOT-rute anbudet. Basert på de prinsippene som har vært, og blir lagt til grunn er dagens regjering enig i de vurderinger som forrige regjering gjorde.

Det er viktig å skille mellom lufthavner og flyruter når det gjelder ordningen med forpliktelse til offentlig tjenesteytelse (FOT). Staten kjøper i dag drift av flyruter som er tilknyttet statlige lufthavner som eies

av Avinor. Altså dreier FOT-ordningen seg om kjøp av ruteflygninger mellom lufthavner.

Det har vært en del uklarhet knyttet til hvilke tall som benyttes i statistikken over antall passasjerer på flyrutene som opererer på kortbanenettet. Dette skyldes at passasjertallene fra Statistisk sentralbyrå fremstår høyere enn passasjertallene i statistikken fra Avinor. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Avinor tatt dette opp med Statistisk sentralbyrå.

Tallene som departementet benytter, og som ligger til grunn for vurdering av FOT-rutene, er passasjertallene fra eksisterende operatør. Eksisterende operatør rapporterer statistikk på rutene som inngår i FOT-ordningen, til Samferdselsdepartementet hvert kvartal.

Ettersom kommersielle ruter ikke inngår i denne statistikken, har departementet benyttet trafikkstatistikk fra Avinor i vurderingen av kommersielle ruter. Ved vurdering av om en kommersiell rute bør tas inn i FOT-ordningen, er det hovedsakelig det eksisterende flytilbudet som blir vurdert, og da om det gir en tilfredsstillende transportstandard eller ikke. Når det gjelder Stokmarknes-Bodø, eksisterer det et godt flytilbud på kommersielle vilkår med mer enn 5 daglige direkteavganger hver vei. Det er dermed ikke grunn til at flyruten skal bli inkludert i FOT-ordningen igjen. For øvrig er differansen i billettpriser mellom FOT-rutene og de kommersielle rutene i den kommende kontraktperioden redusert for å unngå uheldige vridninger fra kommersielle ruter til FOT-ruter.

Avslutningsvis vil jeg vise til at Samferdselsdepartementet har hatt en tett dialog med Avinor i forkant av utlysningen i Nord-Norge. Departementet har videre hatt en grundig gjennomgang av hvilke flyruter som skal være med i FOT-ordningen, basert på innspill fra fylkeskommuner, analyser i eksterne rapporter, samt egne erfaringer og vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 408**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart . av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«I medhold av folketrygdloven § 4-7 kan det ytes dagpenger til personer som er permitterte på grunn av mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke.

Kan statsråden utdype hvordan bestemmelsen «som arbeidsgiver ikke kan påvirke» er å fortolke, og hvor lang tid det er rimelig å måtte vente på behandling av en klage på avslag om dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet gjelder sak fra Måløy. Ca. 20 permitterte ved Nergård Pelagic er nektet dagpenger. Permitteringene skyldes konflikt med en konkurrerende bedrift, Pelagia, og som er avgjort i retten. Tingretten ga Nergård Pelagic rett til å fortsette produksjonen. Lagmannsretten konkluderte motsatt. Høyesterett avviste saken. Nav mener at driftsstansen ikke skyldes forhold som arbeidsgiver ikke har innvirkning på. De ansatte klagde og viste til at arbeidsgiver ikke kan påvirke en rettskraftig dom. De har vært uten inntekt siden august i år. Klagebehandlingen tar hele 24 uker. Navs begrunnelse for avslaget virker for undertegnede svært urimelig. Det samme gjør den lange klagebehandlingstida.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at jeg ikke kan kommentere den pågående saken du refererer til, men gir noen generelle kommentarer til spørsmålet om hvordan bestemmelsen i folketrygdloven § 4-7 er å forstå.

Permitteringer innebærer at arbeidstakere midlertidig løses fra arbeidsplikten, mens arbeidsgiver fritas fra lønnsplikt iht. arbeidsavtalen. Adgangen til å permittere følger av avtaleverket mellom partene i arbeidslivet og sedvanerett, og er ikke lovregulert. Lov om lønnsplikt under permittering regulerer når arbeidsgiver har lønnsplikt under permittering og i hvilke perioder arbeidsgiver fritas fra denne. I folketrygdloven § 4-7 og i forskrift 16. september 1998 nr. 890 kapittel 6, er det gitt særregler om at permitterte arbeidstakere kan få dagpenger under permittering, og på hvilke vilkår.

Utgangspunktet etter folketrygdlovens § 4-7 er at det kan ytes dagpenger til arbeidstaker som er permittert på grunn av mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke. Det er et vilkår for rett til dagpenger under permittering at arbeidsmange-

len er midlertidig. Det skal som hovedregel legges til grunn at vilkårene er oppfylt dersom det dokumenteres enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om at grunnlaget for permittering foreligger, og det på denne måten godtgjøres at virksomheten har gjort det som med rimelighet kan forventes for å unngå permittering og at årsaken ligger utenfor det som arbeidsgiver kan påvirke. Der dokumentasjon foreligger, gjør Arbeids- og velferdsetaten kun unntaksvis en egen vurdering av grunnlaget for permitteringen. Når det ikke er dokumentert slik enighet, skal Arbeids- og velferdsetaten vurdere om mangelen på arbeid skyldes forhold arbeidsgiver ikke kan påvirke og om den er midlertidig.

Hvilken mulighet arbeidsgiver har til å påvirke situasjonen er sentralt ved Arbeids- og velferdsetatens vurdering av om permitteringsårsaken gir rett til dagpenger. Dagpenger under permittering kan bare ytes i situasjoner der arbeidsgiver ikke har mulighet til å påvirke årsaken til permitteringen, som for eksempel mangel på arbeidsoppdrag, vanskelige markedsforhold, endringer i regelverk som medfører stenging av virksomheten, stengningspålegg fra tilsynsmyndighetene som ikke skyldes forhold fra arbeidsgivers side og akutte forhold som naturkatastrofer. Modernisering, oppussing og vedlikehold, installasjon av nye maskiner og organisering av arbeidet er eksempler på forhold arbeidsgiver kan påvirke, altså permitteringsårsaker som ikke gir rett til dagpenger etter folketrygdloven § 4-7. På samme måte vil arbeidsgiver kunne påvirke årsaken til at virksomheten for eksempel har mistet lisenser, autorisasjoner, tillatelser og lignende forutsetninger for driften, slik at permitteringer som skyldes driftsstans som følge av slike forhold, vanligvis heller ikke vil gi rett til dagpenger. Slike underliggende forhold vurderes konkret av Arbeids- og velferdsetaten.

Departementet er orientert om at det har vært en betydelig økning i antall dagpengesaker den senere tiden, noe som har resultert i lengre saksbehandlingstider. Det er uheldig at saksbehandlingstiden er så lang. Jeg følger situasjonen og er orientert om at det er satt inn ekstra ressurser og andre tiltak for å håndtere den økte saksmengden i etaten.

SPØRSMÅL NR. 409**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 6. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Når tid kommer stortingsproposisjonene Rogfast og Bypakke Nord-Jæren til behandling i Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere informasjon fra statsråden til Rogaland fylkeskommune har vært at disse proposisjonene skal komme til Stortinget innen høsten 2016. Det har samfunnsøkonomiske konsekvenser for Rogaland om sakene blir forsinket.

Viser også til Dok15:376(2014-2015).

Svar:

Sak om finansiering av Bypakke Nord-Jæren ble lagt fram for Stortinget rett før jul i fjor. Jeg viser til Prop. 47 S (2016-2017), som ble godkjent i statsråd 16. desember 2016.

E39 Rogfast har vært gjennom KS2. Det er gjennom kvalitetssikringen pekt på utfordringer ved finansieringsplanen for prosjektet samt forhold knyttet til den fylkeskommunale garantien. Samferdselsdepartementet er nå i gang med å se på mulige tiltak som kan justere for denne situasjonen. Jeg tar sikte på å kunne legge frem en proposisjon til Stortinget om prosjektet så snart som mulig i 2017.

SPØRSMÅL NR. 410**Innlevert 15. desember 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for å følge opp stortingets føringer for akuttkirurgiske tilbud og stedlig ledelse for sykehusene i Flekkefjord, Volda, Odda, Stord, Narvik og Gravdal og at de har lokale prosesser som ivaretar disse sykehusenes funksjoner og befolkningens behov?»

BEGRUNNELSE:

Da Nasjonal Helse og Sykehusplan Innst. 2006 S (2015-2016) ble behandlet i Stortinget vedtok flertallet i Stortinget at regjeringen ved statsråden aktivt skulle følge opp de lokale prosessene for å sikre akuttkirurgiske tilbud over hele landet og at sykehusene skal ha stedlig ledelse.

Flere lokale og regionale helseforetak har satt ned flere arbeidsgrupper for å gjennomføre planen. Flere sykehus opplever at mandat endres underveis, at stedlig ledelse tolkes ulikt, og at man derfor lever med en trussel over eget sykehus og deres akuttfunksjoner.

Svar:

Som oppfølging av Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. Det ble gitt føringer for dette arbeidet i tråd med Innst. 206 S (2015-2016) og Stortingets anmodningsvedtak ved behandling av planen. Alle helseforetak er nå i gang med å lage utviklingsplaner, og avklaringer av akuttfunksjoner skal skje før 1. april 2017.

Foretaksmøtet la til grunn at utviklingsplanene skal utarbeides i tråd med "Veileder for arbeidet med utviklingsplaner" som ble ferdigstilt i mai, og arbeidet skal skje i tett dialog med kommunen og andre aktuelle aktører. Veilederen stiller krav til åpne prosesser, involvering av alle interessenter, gjennomført risiko- og mulighetsanalyse og kvalitetssikring.

Når det gjelder kravet om stedlig ledelse, viste foretaksmøtet til at hensiktsmessig oppgavedeling og krav til helhetlige pasientforløp forutsetter tett samarbeid og faglige og organisatoriske nettverksfunksjoner mellom sykehus, og at organiseringen bør understøtte dette. Foretaksmøtet viste til at Stortinget ved behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan gjorde følgende an-

modningsvedtak: ”Stortinget ber regjeringen gjennom foretaksmøtet og/eller styringsdokumenter sørge for at stedlig ledelse bli hovedregelen ved norske sykehus.” Vedtaket gir helseforetakene en viss fleksibilitet til å utforme ledelsesmodeller tilpasset lokale behov, men foretaksmøtet presiserte at stedlig ledelse skal være hovedregelen jf. Stortingets vedtak. Foretaksmøtet presiserte at kravet om stedlig ledelse ikke er til hinder for bruk av tverrgående klinikker. I en tverrgående klinikkstruktur må klinikklederen påse at det finnes ledere på de ulike geografiske lokasjonene som er gitt fullmakter til å utøve stedlig ledelse. Foretaksmøtet minnet samtidig om at helseforetakene må organisere

virksomheten på en måte som sikrer at lovens krav til enhetlig ledelse blir oppfylt. Dette innebærer blant annet at alle ansatte i sykehuset skal vite hvem som er deres nærmeste leder, ref. rundskriv I-2/2013 om Lederansvaret i sykehus. Uavhengig av organisering skal det sikres god kommunikasjon og nærhet til nærmeste leder. Omstillingsprosesser og endring av organisasjonsmodell skal skje i samarbeid og i god dialog med ansatte og deres organisasjoner.

Jeg følger opp arbeidet med utviklingsplaner og kravet om stedlig ledelse i styringsdialogen med de regionale helseforetakene. Det skal rapporteres på krav som er stilt i foretaksmøtet i årlig melding for 2016.

SPØRSMÅL NR. 411

Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 19. desember 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av energimeldingen vedtok Stortinget å be regjeringen fremme en sak til Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Videre har Stortinget bedt regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge.

Når forventer statsråden at en slik sak kan fremmes for Stortinget?»

Svar:

Stortinget har bedt regjeringen fremme en sak for Stortinget hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med en orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget har videre bedt regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge. Planen er å fremme en slik sak våren 2017.

BEGRUNNELSE:

Det vises til stortingets behandling Meld. St. 26 (2015–2016) – Kraft til endring – Energipolitikken mot 2030 og Innst. 401 S (2015–2016). I forbindelse med behandlingen vedtok et enstemmig Storting følgende:

”Stortinget ber regjeringen fremme en sak til Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget ber videre regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge”.

SPØRSMÅL NR. 412**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 2. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Hva mener ministeren om at direktoratet ikke anbefalte og ikke forfølger brudd på forurensningsloven, og er han redd for at dette kan skape presedens i andre saker som svekker loven?»

BEGRUNNELSE:

Kystverket var av fylkesmannen i Oslo og Akershus gitt tillatelse til fjerning av sjøbunn i indre Oslofjord. De ble senere anmeldt av Neptun Networks for brudd på tillatelsen. Miljødirektorat skriver i sin vurdering til politiet at Kystverket brøt forurensningsloven og at bruddene på vilkåret er forsettlig eller i det minste grov uaktsom unnlatelse. Allikevel anbefalte Miljødirektoratet ingen videre staffebehandling. Politiet har selv valgt å forfølge saken videre og Kystverket ble tildelt en bot.

Svar:

Representanten viser til at Kystverket fikk tillatelse etter forurensningsloven av fylkesmannen i Oslo og Akershus til fjerning av sjøbunn i indre Oslofjord. Kystverket ble senere anmeldt av interesseorganisasjonen Neptun Networks for brudd på tillatelsen.

Jeg viser til at både fylkesmannen og Miljødirektoratet på svært mange områder har ansvar for å gi tillatelser etter forurensningsloven til aktiviteter som forurenses miljøet. Utslippstillatelsene er gjenstand

for systematisk tilsyn fra forurensningsmyndigheten. Alle avvik fra tillatelsene blir fulgt opp. Dette gjøres på ulike måter, som ved å pålegge tiltak for å rette opp manglene eller stanse virksomheten midlertidig. I de mest alvorlige tilfellene anmelder forurensningsmyndigheten forholdet.

Brudd på tillatelser som anmeldes av andre enn forurensningsmyndigheten blir rutinemessig forelagt forurensningsmyndigheten for uttalelse. Dette bidrar til å opplyse både de faktiske og rettslige sidene av saken. Et sentralt element i vurderingen fra forurensningsmyndigheten er om bruddene på tillatelsen har ført til negative miljøkonsekvenser utover det som er tillatt i den enkelte tillatelse, samt alvorlighetsgraden av et eventuelt brudd på tillatelsen. Departementet er normalt ikke involvert i slike saker. Når forurensningsmyndigheten har avgitt sin uttalelse, vil det være opp til politiet å ta stilling til om straffeforfølgning er den mest egnede sanksjonen.

Miljødirektoratet er delegert myndighet etter forurensningsloven. Det samlede systemet for tillatelser, kravstilling, tilsyn og reaksjoner skal bidra til at lovens formål blir fulgt opp. Miljødirektoratet ser oppfølging av miljøkriminalitet som en viktig oppgave og i alvorlige saker anmeldes brudd på forurensningsloven. Departementets oppgave er bl.a. å sørge for at de rammebetingelser Miljødirektoratet jobber innenfor er tilpasset de utfordringer de står overfor. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke finner det riktig å gå inn i enkeltsaker. Samtidig kan jeg forsikre representanten Aukrust om at direktoratet i sin praksis er svært opptatt av en streng, helhetlig og konsistent tilnærming.

SPØRSMÅL NR. 413**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 21. desember 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Kva er status i statsråden sitt arbeid med å innføra auka byråkrati og krav om journalføring i fiskeindustrien frå 1. januar 2017?»

BEGRUNNELSE:

Frå 1. januar 2017 vert fiskemottak og fiskeindustrien råka av ei kraftig byråkratisering ved at dei må føre

journal fleire gonger undervegs i produksjonsprosessen.

Sjølv om det berre er dagar att til krava vert gjort gjeldande så veit ikkje industrien korleis dei nye krava vil sjå ut.

Fiskeriministeren understreka i Stortinget 13. desember at det framleis var dialog med næringa. Ikkje for å gjera forenklingar samanlikna med situasjonen i dag, men samanlikna med hans opphavelige framlegg.

Svar:

Sjå svar frå meg vedlagt:

Arbeidet med å utarbeide ei ny landings- og sluttsetelføresegn tok til allereie så tidleg som i 2008, under den førre regjeringa, og i 2010 sende Fiskeridirektoratet ut eit forslag til føresegn på høyring. Forslaget innebar ei utvida plikt til å gi opplysningar, og utvida reglar om krav til vekter og veging, samanlikna med tidlegare reglar.

Målet med å få ei ny føresegn var å sikre ei meir korrekt registrering av det kvantumet som blir hausta av havet, samt å sørge for fleire kontrollpunkt gjennom verdikjeda. På det viset sikrar ein eit heilskapleg og rett bilete av uttaket av ressursar.

Sikt målet med å få rett registrering av all fangst er dels å sikre at det uttaket som ein bestand kan tåle, kjem alle aktørar til gode. I tillegg er målet å få tal som gir eit rett grunnlag for å forvalte bestandande våre på ein god og berekraftig måte.

Arbeidet med ny føresegn har vore både langvarig og omfattande, og saka har vore grundig handsama både gjennom høyring, høyringsmøter og dialog med næringa sine organisasjonar.

Etter at NRK i 2014 laga eit program som fokuserte på eit påstått svart fiske, såg regjeringa seg nøyde til – som eitt av fleire tiltak – å setje opp tempoet i prosessen. Eit stort fleirtal i næringa var samde om at dette var eit av dei viktigaste tiltaka som kunne gjennomførast for å sikre truverdet til at Noreg har kontroll over ressursuttaket og landingar av fangst.

Under vegg i dette arbeidet har organisasjonane hatt ei rekke innvendingar mot krava som blei utforma i 2010. Det har derfor vore naudsynt med ein omfattande dialog mellom organisasjonane i næringa, Fiskeridirektoratet og departementet for å sjå på kva behov som finst. Målet har vore å gjere kvardagen enklare for næringsaktørane, samstundes som ein tek omsyn til kontrollbehovet til tilsynsstyresmaktene.

Dei siste par åra har vi kome næringa i møte på ei rekkje område, og det er gjort fleire justeringar av krava i føresegna for å sikre forenkling og ei god implementering. Døme på forenklingar er ei prøveordning i samband med prøvetaking på pelagiske landingar til konsum. Det er innført ei dispensasjonsordning for mindre mottak der det blir akseptert at setel blir

underskriven på eit anna tidspunkt dersom ikkje fiske-mottaket er ope når landinga skjer.

Når det gjeld krav om at fangstar skal oppbevarast separat er det også lagt til rette for meir effektiv drift gjennom fleire endringar, som til dømes;

- Det er lagt til rette for at fangst kan setjast i produksjon med ein gong, så fram dei ulike fangstane blir haldne frå kvarandre gjennom produksjonen.
- Det er akseptert at næringa kan nytte såkalla ”slumpkar” i samband med innveging ved bruk av gradervekter. Då slepp mottaka å ha fleire halvtome kar, og kan fylle dei opp med fisk frå fleire ulike fartøy.
- Hovudregelen er at heile fangsten skal først på same sluttsetel. Her har vi i samråd med Sjømat Norge fått i stand ei ordning der setelen blir splitta. Då kan delar av fangsten først vekk frå mottaket før heile fangsten er vegen inn.

I tillegg til forenklingane ovanfor har Fiskeridirektoratet gjort eit omfattande arbeid for å hjelpe og rettleie næringa slik at dei er godt førebudde til å gjere naudsynte endringar;

- Det er laga rettleiingar om dei sentrale krava i føresegna som er distribuert til næringa.
- Fiskeridirektoratet har vore deltakarar på ulike samlingar med næringa for å informere.
- Regionkontora til Fiskeridirektoratet har vitja og hatt møter med dei aller fleste mottaka for å rettleie.
- Det er utarbeidd sjekklister so mottaka kan nytte seg av når dei skal sjekke om dei oppfyller krava. For å sikre ein smidig overgang i implementeringa av krava til journalføring arrangerte departementet berre for nokre veker sidan eit møte med næringa og Fiskeridirektoratet. Her fekk næringa sjølve kome med forslag til ytterlegare tiltak, og av dei forenklingstiltaka som blir sett i verk i desse dagar kan eg blant anna nemne;
- Omsetningsgrensa for å vurdere om verksemder kan få dispensasjon er no heva frå to millionar kroner til fem millionar kroner. No vil endå fleire verksemder enn tidlegare få dispensasjon frå journalkrava.
- Rettleiingar og nettsider blir oppdaterte.
- Instruks om handheving blir utarbeida før 1. januar 2017 – noko som vil sikre større grad av likebehandling ute i regionane.
- Tidspunkt for slutføring av journal blir tilpassa kvar enkelt verksemd.
- Handhevinga av føresegna vil bli gjort smidig og gradvis.

Etter tre år med godt arbeid har vi no fått ei anna og betre føresegn enn det vi hadde i starten av prosessen. Ei føresegn som i 2010 verka både byråkratisk og lite framtidsretta er no blitt meir straumlinjeforma. Føresegna er tilpassa behova til både næringa og tilsynsstyresmaktene, og er godt eigna til føremålet; å forvalte dei felles ressursane våre på ein god og berekraftig måte, utan unødig byråkrati.

SPØRSMÅL NR. 414**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 22. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I kva grad er dei økonomiske rammene i fyrste fire år av Nasjonal transportplan 2014-2023 fulgt opp om ein legg til grunn det vedtekte budsjettet for 2017?»

Svar:

Tabellen viser oppfølginga av Nasjonal transportplan 2014-2023 for første fireårsperiode.

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg å få dette sett opp i tabellform.

Oppfølging av Stortingets NTP-vedtak for 2014-2017 etter fire år							(i mill. 2017-kr)		
Kap.	Post	Betegnelse	Gj.snitt	Løyving	Løyving	Løyving	Saldert	Differanse	Oppfølging
			per år NTP						
			2014-2017				2017 ²⁾	etter fire år	etter fire år
								i kr	i pst.
1320		Statens vegvesen	29 233,5	26 207,3	28 061,7	29 880,3	29 174,2	-3 610,4	96,9
1321		Nye Veier AS	0,0	0,0	0,0	1 336,4	3 075,2	-	-
Sum		Statens vegvesen+Nye Veier AS	29 233,5	26 207,3	28 061,7	31 216,7	32 249,4	801,1	100,7
572		Fornyng og opprusting av fylkesveggar	775,5	851,1	1 350,2	1 555,6	1 755,6	2 410,6	177,7
1330	75	Tilskot for reduserte bompengetakstar utanfor byområda	0,0	0,0	0,0	102,8	502,8	-	-
Sum		Vegformål	30 008,9	27 058,4	29 411,8	32 875,2	34 507,8	3 817,4	103,2
1350		Jernbaneformål/Jernbaneverket	17 094,2	17 473,4	18 927,7	18 637,8	18 594,3	5 256,3	107,7
1330		Særskilte transportiltak - kollektivtransport							
	61	Belønningsordninga for betre kollektivtransport mv.	1 031,5	1 102,4	1 375,1	1 418,0	1 364,7	1 134,2	127,5
	63	Særskilt tilskot til store kollektivprosjekt	0,0	0,0	26,4	195,2	229,8	-	-
	64	Belønningsmidlar til bymiljøavtale	0,0	0,0	0,0	0,0	211,0	-	-
1360		Kystformål/Kystverket	1 635,6	1 309,3	1 416,2	1 548,3	1 419,9	-848,7	87,0
Sum		Alle formål	49 770,2	46 943,4	51 157,3	54 674,4	56 327,5	10 021,6	105,0

¹⁾ Inkl. nysalderinga 2016.

²⁾ Ramma for jernbanens infrastruktur og Vegtilsynet i 2017 er iht. "gammel" organisasjonsmodell. Nyordninga i 2017 m/føring av pensjonspremie er ikkje tatt med.

SPØRSMÅL NR. 415**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 21. desember 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden konkret foreta seg for å skape mer klarhet, og forebygge og dempe uklarhet knyttet til hvordan markere julefeiringen i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Også denne førjulstiden har vi sett historier i avisene om uenighet og usikkerhet knyttet til hvordan skolene skal markere juletiden; Om hva slags sanger man skal kunne synges, hva slags julepynt man skal ha, om man skal ha juletre, hva slags type Lucia-feiring og om det skal arrangeres julegudstjeneste.

Det kan synes som det på enkelte skoler er knyttet en viss usikkerhet til hvordan håndtere julefeiring med barn som har forskjellig religiøs og kulturell bakgrunn. Disse problemstillingene vil også dukke opp igjen ved påskefeiringen.

Også regjeringens representanter har sterke meninger i mediene om dette. Kunnskapsministeren har det øverste ansvaret for aktiviteter i norsk skole, også hvordan dette håndteres på skolene og kommuniseres i mediene.

Svar:

Det er helt naturlig at kristne høytider har en plass i skolen og i skolens aktiviteter. Dette gjelder ikke minst julen, som er den kristne høytiden kanskje flest av oss har et forhold til og forbinder med fellesskap og hygge.

Det er opp til den enkelte skole å bestemme hvordan de vil markere julefeiringen, herunder om de vil tilby elevene å være med i gudstjeneste i skoletiden. Skolegudstjenester har lang tradisjon og stor oppslutning i den norske skolen. Jeg er glad for at mange skoler tilbyr elevene å være med på gudstjeneste og at skolene markerer julen med Lucia-feiring, julepynt og julesanger. Mange foreldre og elever ønsker seg slike aktiviteter i forbindelse med jul og advent.

Elever har rett til fritak fra aktiviteter som oppleves som en utøvelse av andre religioner eller livssyn enn deres eget. Gudstjenester i skoletiden kan være en slik aktivitet. Elever som fritas skal ha et alternativt opplegg i skolens regi. Gjennom muligheten til fritak ivaretas elevenes religionsfrihet. For at det skal være klart for skolene hvordan de kan arrangere skolegudstjenester, har Utdanningsdirektoratet laget retningslinjer som skolene kan følge. Det anbefales at skolene organiserer deltagelse i skolegudstjenester ved at elevene aktivt melder seg på, og at det bør være samtidig påmelding til gudstjenester og alternative tilbud. For andre aktiviteter i forbindelse med julefeiringen, er det ikke gitt ut statlig veiledningsmaterieell eller anbefalinger, og det mener jeg at det heller ikke er behov for.

SPØRSMÅL NR. 416**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 2. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva mener statsråden om det som er framkommet om segregeringen i Osloskolen og hvilke tiltak mener statsråden bør iverksettes for å unngå uheldig videre segregering mellom "hvite" og "brune" skoler?»

BEGRUNNELSE:

I Ingvild Bjordals nye doktoravhandling om markedsretting i Osloskolen er et av hovedfunnene at markedsretting og resultatstyring bidrar til å forsterke forskjellene mellom skolene i Oslo. I avhandlingen har hun intervjuet en rekke rektorer i skoler i Oslo. Mange forteller om en opplevd forventning som er umulig å

innfri og at skolene omtales som ”brune” og ”hvite” i dagligtalen.

Bjordal har sett på hvordan markedsretting med en kombinasjon av målstyring, fritt skolevalg og stykkprisfinansiering gir utslag i ulike skoler. Ingvil Bjordal viser i sin analyse at ved fritt skolevalg, går det spesielt utover andelen norske elever på skoler med høy andel elever med innvandrerbakgrunn. Bjordal sier at man gjennom analysen ser et mønster der både den sosiale og etniske segregeringen blir forsterket. Det brukes en ensrettet pedagogisk praksis selv om det er store forskjeller i hver skolekontekst.

I Norsk skole er det en allmenn og tverrpolitisk oppfatning av at segregering er uønsket og inkludering og integrering ønsket.

Svar:

Det er kommunene og fylkeskommunene som har ansvar for hhv. grunnskoleopplæringen og videregående opplæring, herunder skolestruktur, organiseringen av opplæringen, inntaksordninger og finansieringsmodeller. Til grunn for dette ligger blant annet prinsippet om lokal handlefrihet. Jeg mener det er de lokale folkevalgte - som vet mest om de lokale forholdene - som også har best forutsetninger for å avgjøre dette.

Som kunnskapsminister kan jeg ikke pålegge Oslo kommune å endre finansieringsmodeller eller inntaksordninger for sine skoler. Regjeringens viktigste bidrag er å arbeide for solid økonomi og rammebetingelser

som gir muligheter til å håndtere lokale utfordringer. Det bør likevel være et mål å unngå segregerte skoler, blant annet av hensyn til integrering.

Oslo er i en særstilling i landet når det gjelder andelen elever med innvandrerbakgrunn, og det kan være særskilte utfordringer som henger sammen med elevenes norskerferdigheter og foreldrenes sosioøkonomiske bakgrunn. Jeg opplever likevel at Oslo kommune har høye ambisjoner for alle sine elever – uavhengig av elevsammensetningen på den enkelte skole. I enkelte bydeler hvor det er en høy andel elever med innvandrerbakgrunn og elever fra familier med lav sosioøkonomisk status, satses det bevisst på å rekruttere motiverte og høyt kompetente lærere. Det settes også inn ekstra ressurser ved disse skolene. Slike kompensatoriske tiltak vil være viktig for å sikre at elever også ved disse skolene får gode, tilpassede opplæringstilbud, slik at elevene gis like muligheter til å lykkes.

Det er flere tiltak som kan bidra til et inkluderende, flerkulturelt læringsmiljø. Regjeringen har blant annet bidratt med midler til forsøk med gratis deltid i aktivitetsskolen på Mortensrud skole for å bedre læringsutbytte og øke attraktiviteten til å bli boende i området. Videre har vi støttet det flerårige skoleutviklingsprosjektet i Groruddalssatsingen og i bydel Søndre Nordstrand. Regjeringen har inngått en samarbeidsavtale med Oslo kommune om videreføring av Groruddalssatsingen, der et av målene er å sikre gode oppvekstvilkår og medvirke til bedre gjennomføring i videregående opplæring gjennom forbedring av tjenester på oppvekst- og utdanningsfeltet.

SPØRSMÅL NR. 417

Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 21. desember 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Kan statsråden informere Stortinget om kor mange av dei tilsette ved dei ulike Statsarkiva som etter omorganiseringa har Statsarkivaren som sin faglige leiar, om talet på faste stillingar/årsverk ved Statsarkiva dei siste 3 åra, kan statsråden liste opp kva nasjonale oppgåver kvart enkelt statsarkiv har fått ansvar for etter omorganiseringa og kan statsråden gjere greie for kor stor årsverkauken har vore i Riksarkivet, sett opp mot dei einskilde statsarkiva siste 3 år?»

GRUNNGJEVING:

Viser til statsrådens svar på spørsmål nr. 344 til skriftleg besvarelse. Spørsmålsstillar vurderer at svaret frå statsråden treng å følgjast opp nærare. I følgje statsråden skal Statsarkivar vere leiar for Statsarkivet. I følgje statsråden skal omstillinga i Riksarkivet føre til at oppgåver blir flytta ut av Oslo. Dette må etter spørsmålsstillaren sitt syn kunne visast igjen i konkrete nye oppgåver til kvart Statsarkiv, og i årsverktutviklinga mellom Riksarkiv og Statsarkiv. Det kan ikkje bare visast til etablering av Norsk Helsearkiv på Tynset.

Svar:

Omorganiseringen gjennomføres for å styrke hele Arkivverket. Det er imidlertid ikke knyttet forutsetninger om antall ansatte, antall årsverk, antall faste stillinger og fordeling av disse internt i Arkivverket. Som jeg opplyste i mitt svar av 12. desember 2016 på spørsmål nr. 344, gjennomføres omorganiseringen i Arkivverket uten nedbemanning eller flytteplikt for noen av de ansatte i etaten.

Alle statsarkivene har ansvar for lokale tjenester innenfor områdene depot og brukertjenester. Etter omorganiseringen har alle statsarkiv i tillegg fått tildelt minimum én nasjonal oppgave. De nasjonale oppgavene er fordelt slik til statsarkivene:

- Statsarkivet i Tromsø: dokumentasjonsforvaltning og forskning
- Statsarkivet i Trondheim: avlevering og arkiv- og IT-utvikling
- Statsarkivet i Bergen: tilgjengeliggjøring og skriftforvaltning
- Statsarkivet i Stavanger: bevaringsvurdering og privatarkiv
- Statsarkivet i Hamar: dokumentasjonsforvaltning
- Statsarkivet i Kristiansand: dokumentasjonsforvaltning
- Statsarkivet i Kongsberg: arkiv- og IT-utvikling

- Statsarkivet i Oslo: dokumentasjonsforvaltning, planlegging og arkitektur

Listen under viser antall ansatte som ledes av en statsarkivar.

- Statsarkivaren i Trondheim leder Depot 2 med 25 medarbeidere, 11 av dem har arbeidssted i Trondheim.
- Statsarkivaren i Bergen leder Skriftforvaltning med 2 medarbeidere, begge har arbeidssted i Bergen.
- Fagdirektør for Tilgjengeliggjøring skal lyses ut med arbeidssted Bergen. Det er 21 medarbeidere, 5 har arbeidssted i Bergen.
- Statsarkivaren i Stavanger leder Drift og sikkerhet med 9 medarbeidere, ingen av dem har arbeidssted i Stavanger.
- Statsarkivaren i Kristiansand leder Dokumentasjonsforvaltning med 11 medarbeidere, 1 har arbeidssted i Kristiansand.
- Statsarkivaren i Hamar leder Brukertjenester 2 med 25 medarbeidere, 3 av dem har arbeidssted i Hamar.
- Statsarkivaren i Oslo leder Planlegging og arkitektur med 8 medarbeidere, samtlige med arbeidssted i Oslo, men ikke medarbeidere ved Statsarkivet i Oslo.

Tabellen under viser antall årsverk ved Samisk arkiv, de åtte statsarkivene og Riksarkivet

	Antall årsverk			
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
SAMISK ARKIV	3	4	3	3
TROMSØ	12	14	14	12
KONGSBERG	13	14	14	13
KRISTIANSAND	14	14	14	13
OSLO	12	15	17	13
HAMAR	15	15	14	13
STAVANGER	16	14	15	16
BERGEN	20	22	24	19
TRONDHEIM	27	24	25	23
RIKSARKIVET	141	146	150	149

ved utgangen av de siste fire årene.

Det framgår her at antall årsverk ved Riksarkivet har økt med åtte i perioden 2013 til 2015. Ved Statsarkivet i Oslo er antall ansatte økt med ett årsverk. I Tromsø, Kongsberg, og Stavanger er antallet det sam-

me ved utgangen av 2012 og 2015. I Kristiansand og Bergen er antall årsverk redusert med ett hver, i Hamar er det redusert med to, mens antall årsverk i Trondheim er redusert med fire.

SPØRSMÅL NR. 418**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mye mindre i inntekt vil Helse Bergen få i 2017 som følge av effektiviseringskravet i budsjettforliket mellom Høyre, Frp, Krf og Venstre, sammenlignet med opprinnelig forslag til statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I tidligere budsjett har sykehusene i all hovedsak fått tilbakeført midler tilsvarende krav til effektivisering på 0,5 pst. for å unntas kravet. Årets budsjettforlik medfører et ytterligere krav på effektivisering på 0,3 pst. tilsvarende 427 mill. kroner, som ikke vil følges av kompensierende midler.

Svar:

Budsjettavtalen vil innebære at veksten i helseregionenes budsjetter neste år blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i regjeringens forslag til statsbudsjett.

Det er for tidlig å si hva som blir de faktiske budsjettmessige konsekvensene for Helse Bergen HF av budsjettavtalen i Stortinget. Det er Helse Vest RHF som har ansvaret for å fordele basisbevilgningene mellom helseforetakene og eventuelle regionale avsetninger. Det er derfor ikke sikkert at en mindre vekst i regionenes budsjetter enn lagt til grunn i regjeringens forslag til budsjett betyr at den mindre veksten blir videreført overfor helseforetakene.

Økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. utgjør 415 mill. kroner samlet sett. Det legges fortsatt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,1 pst. i tråd med Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Styret i Helse Bergen HF behandlet 16. desember administrasjonens forslag til budsjett for 2017. Styret i Helse Vest RHF skal behandle endelig budsjett for 2017 i februar 2017.

SPØRSMÅL NR. 419**Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 4. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Korleis meiner statsråden kommunen bør gå fram ovanfor SVV slik at dei naudsynte avklaringane som må på plass kring vegklassifisering, regulering av vedteken vegtrase og at SVV som grunneigar ikkje vert til hinder for ein kommune som satsar på næringsutvikling med bruk av statlege midlar og med trafikken langs vegen som eit av sine fortrinn?»

GRUNNGJEVING:

Ved bygging av E16 Lærdalstunnelen vart ein del massar frå tunnelarbeidet gjort tilgjengeleg for Lærdal kommune slik at dei kunne etablere eit næringsareal

rett i nærleiken av E16 og tunnelen på eit område kalla Håbakken i Lærdal. Området vart regulert og fleire næringsaktørar har etablert seg. Kommunen har dei siste åra hatt nedgang i tal arbeidsplassar som fylgje av redusert tilbod ved Lærdal sjukehus, og at Telenor sin «Opplysningen», seinare 1881, vart nedlagd. Kommunen fekk då status som omstillingskommune, og tilgang til ein del statlege verkemiddel. Eitt av dei viktigaste prosjekta i omstillingsarbeidet har vore å utvikla næringsarealet på Håbakken, og einer no godt i gang med reguleringsarbeidet. Statens Vegvesen (SVV) er ein viktig aktør både som eigar av kontrollstasjon for tungtrafikk på områder, og som vegstyresmakt. I møte med representantar frå SVV Region Vest har no kommunen fått opplyst at vegstrekka som næringsareal ligg ved skal omklassifiserast frå H2 til H4, noko som

medfører at handel og liknande aktivitet ikkje kan ligga så tett i vegen som planlagt og at moglegheitene for avkøyrslar vert redusert. I tillegg er det knytt uvisse til framdrifta på den siste parsellen for E16 gjennom Lærdal, der ein har vedteke trasevalet gjennom kommunedelplan, men ikkje løyvd midlar til reguleringsplan. Ein reguleringsplan for den siste parsellen hadde gjort utviklinga av området meir føreseieleg.

Svar:

Eg vil fyst vise til at Statens vegvesen har samarbeida med Lærdal kommune om viktige vegprosjekt både når det gjeld E16 og Rv5. Vegvesenet beskriv samarbeidet som godt.

Statens vegvesen sine innvendingar mot reguleringsplanen rettar seg ikkje mot bruken av området til næringsutvikling. I første rekke handlar det om tilknytningstilhøva frå dette arealet og inn på E16, og sjølv standarden på vegen.

E16 er ein viktig samanbindingsveg mellom austlandet og vestlandet. Dei krava som fylgjer av dette når det gjeld breidde og sikringssone er viktige for å hindre møteulukker og å sikre gåande og syklande. Det er ikkje stor forskjell i sikringssone mellom dei to vegklassane H2 og H4.

Statens vegvesen set seg ikkje imot at det vert etablert kryss inn mot næringsarealet, men av trafikk-sikringsomsyn legg etaten stor vekt på at kryss ikkje skal ligge for nært kvarandre.

Statens vegvesen sin kontrollstasjon for tungtrafikk frå 2009 ligg i det planlagde næringsarealet. Dersom Lærdal kommune ynskjer å flytte denne, finn eg det ikkje urimeleg at Statens vegvesen ber kommunen eller utbygger om å dekke dei kostnadene dette vil innebære.

Alt i alt synes eg ikkje Statens vegvesen skapar unødige vanskar i høve til Lærdal sine moglegheiter til å utvikle dette næringsområdet ut frå gjeldande omstende, og vonar at kommunen og Statens vegvesen gjennom vidare dialog finn løysingar som best mogleg kan imøtekomme begge partar.

SPØRSMÅL NR. 420

Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjere greie for utviklinga i talet på leiarar, leiarlønningar og konsulentoppdrag i helseføretaka dei siste 10 åra, med spesielt vekt på dei siste 5 åra?»

Svar:

Det finnes ikke en samlet statistikk over alle ledere og deres lønn i helseføretakene. Lønn og godtgjørelser

til såkalte ledende ansatte fremgår av note til årsregnskapet for helseføretak og regionale helseføretak.

SSB har siden 2008 ført statistikk på yrkesgrupper i spesialisthelsetjenesten. Administrasjon, ledelse og kontorpersoneell er ført som en egen yrkesgruppe i statistikken. Utviklingen i antall årsverk til administrasjon, ledelse og kontorpersoneell i perioden 2008 til 2015 er som følger:

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Årsverk	17 600	18 476	18 937	19 101	19 529	20 409	21 149	21 713

Kilde: SSB

Det har vært ønskelig å etablere mer stedlig ledelse og kortere lederspenn i sykehusene. Samtidig ønsker helsepersonell mer merkantil og administrativ støtte for å kunne bruke mer tid på pasientrettet aktivitet. Dette vil nødvendigvis føre til at antallet stillinger i denne kategorien øker.

Det finnes ikke tilgjengelige tall på antall konsulentoppdrag i helseforetakene. De regionale helseforetakene har imidlertid hatt krav om å opplyse om kostnader til kjøp av konsulent tjenester i note til årsregnskapet siden 2010. Utviklingen for foretaksgruppen samlet på kostnader ved kjøp av konsulent tjenester i årene 2009 til 2015 er som følger:

Mill. kr

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Helse Sør-Øst	554,4	455,7	484,3	563,4	600,5	581,6	470,7
Helse Vest	129,0	135,7	124,3	129,0	144,8	143,4	198,2
Helse Midt-Norge	222,8	151,5	270,7	176,2	228,3	200,4	233,6
Helse Nord	42,9	48,4	38,9	44,2	52,5	61,0	79,8
Sum	949,1	791,2	918,2	912,8	1 026,1	986,4	982,3

Kilde: De regionale helseforetakenes årsregnskap 2010 - 2015

SPØRSMÅL NR. 421

Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 2. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva har statsråden tenkt å foreta seg på vegne av forbrukerne som har kjøpt biler som vesentlig høyere utslipp og drivstofforbruk enn de er markedsført for, og hva vil statsråden foreta seg overfor Volkswagen, i ”Dieselgate-saken”, for å få inn unndratt engangsavgift gjennom manipulering av spesifikasjonene som danner grunnlag for engangsavgiften?»

Svar:

VW-saken har sitt utspring i USA, hvor det ble avdekket at fabrikanten hadde utstyrt flere av sine dieslbiler en såkalt ”defeat device”. Dette er en programvare som gjenkjenner at bilen er gjenstand for utslippstesting og midlertidig endrer motorstyringen slik at utslippene går klar av de amerikanske kravene til NO_x-utslipp. På

verdensbasis gjelder dette omlag 11 millioner kjøretøy, hvorav rundt 150 000 norske.

I november 2015 meddelte VW-konsernet at det også har vært uregelmessigheter med målingene av CO₂-utslipp på flere av konsernets bensinbiler. Etter det jeg har fått opplyst skal blant annet testverdier vært forsøkt manipulert ved å øke dekktrykket på bilene, og ved å blande inn diesel i motoroljen. På denne bakgrunn har tyske godkjenningsmyndigheter (KBA) gjennomgått typegodkjenningene for de aktuelle kjøretøyene og CO₂-utslippet har blitt testet på nytt. Etter det jeg har fått opplyst har undersøkelsene bare ledet til mindre oppjusteringer av CO₂-utslippene, og bare for et fåtall modellvarianter. Konsernet har i brev til meg bedt om at eventuelle krav fra de respektive myndigheter, som følge av oppjusteringen av utslippsverdiene, rettes til konsernet og ikke mot de enkelte bileierne.

Engangsavgiften beregnes ut fra kjøretøyets tekniske data. Grunnlaget for beregning av avgiftsbeløpet for kjøretøy av de aktuelle årgangene var de fire

komponentene egenvekt, motoreffekt, CO₂-utslipp og NO_x-utslipp. NO_x-komponenten i engangsavgiften ble innført fra 1. januar 2012, og er således kun relevant for kjøretøy første gangs registrert i Norge fra og med den dato.

De tekniske data som ligger til grunn for beregningen av engangsavgift fastsettes av Statens vegvesen (SVV) i henhold til kjøretøyteknisk regelverk og legges inn i det norske motorvognregisteret (Autosys) av SVV, jf. Stortingets avgiftsvedtak om engangsavgift § 3. I praksis hentes disse dataene i de fleste tilfeller fra bilens europeiske typegodkjenning.

Det formelle utgangspunktet vil dermed være at en eventuell etterberegning av avgift vil forutsette at SVV har besluttet å endre tekniske data på ett eller flere konkrete kjøretøy registrert i det norske motorvognregisteret. Avgiftsmyndighetene kan først ta endelig stilling til eventuell avgiftsplikt etter at det har blitt avklart hvorvidt endringer i tekniske data vil finne sted.

Når det gjelder den videre oppfølging av VW-saken i Europa, så vil det avgjørende være om bilene er i henhold til europeisk typegodkjenning og oppfyller de europeiske utslippskravene som var gjeldende på det aktuelle tidspunktet. Det ble igangsatt en teknisk gjennomgang av de berørte bilmodellene i regi av tyske godkjenningsmyndigheter (KBA). Et ombyggingsprogram som skulle sikre at bilene var i henhold til typegodkjenning ble utarbeidet av fabrikanten og godkjent av KBA.

Skattedirektoratet har vært i kontakt med Vegdirektoratet og fått opplyst at status per i dag er at dette arbeidet fortsetter, og at man fortløpende mottar informasjon fra KBA i Tyskland om fremdriften i arbeidet. Noen av de berørte motorvariantene er kontrollert og avklart, mens andre gjenstår. Vegdirektoratet opplyser at de motorvarianter som til nå er gjennomgått har vist seg å tilfredsstille de aktuelle parametere mht. ytelse, forbruk og utslipp etter at de vedtatte modifiseringene er gjennomført.

Skattedirektoratet har en løpende dialog med Vegdirektoratet. Som det fremgår ovenfor vil en eventuell avgiftsmessig oppfølging avhenge av de tekniske avklaringene som gjøres hos KBA i Tyskland og i neste omgang av SVV i Norge.

Om forholdet til forbrukere som har kjøpt biler som har høyere utslipp og drivstofforbruk enn de er markedsført for, bemerkes at det ligger utenfor finansministerens handlingsrom å påvirke eventuelle kjøps- eller avtalemessige forhold mellom partene. Jeg har fått opplyst fra Skattedirektoratet at den norske merkeimportøren Harald A. Møller AS har iverksatt en innkallingskampanje for å få gjennomført de nødvendige utbedringstiltakene på biler som er solgt i Norge. Dette arbeidet er i gang og vil fortsette utover i 2017. Vegdirektoratet har dialog med den norske importøren og følger arbeidet nøye.

Jeg har for øvrig ved flere anledninger understreket at det ikke er aktuelt for avgiftsmyndighetene å rette krav mot eierne av kjøretøyene.

SPØRSMÅL NR. 422

Innlevert 16. desember 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 4. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren gi en liste over de 100 bilmodellene som har fått størst avgifts lette som følge av endringer i engangsavgiften fra avgiftsåret 2013 til 2017, hva endringen utgjør for hver enkelt modell og hvor mange som er solgt av hver av disse, samt en liste over de 100 bilene som har fått størst avgiftsøkninger som følge av endringer i engangsavgiften fra avgiftsåret 2013 til 2017, hva endringen utgjør for hver enkelt modell og hvor mange som er solgt av hver av disse?»

Svar:

Spørsmålet gjelder om det kan gis en liste over de 100 bilmodellene som har fått størst avgiftslette og de 100 bilmodellene som har fått størst avgiftsøkning som følge av endringer i engangsavgiften fra avgiftsåret 2013 til 2017. Det bes om at oversikten skal inneholde endring i avgift og antall solgte av hver modell. En slik liste lar seg dessverre ikke stille opp. Det har flere årsaker.

For det første tilbys hver enkelt modell ofte med en rekke ulike spesifikasjoner, for eksempel forskjellige motortyper og -størrelser og andre forskjeller i utstyr og standard. De ulike modellspesifikasjonene har nor-

malt ulik vekt, motoreffekt og utslipp, og ilegges derfor ulik engangsavgift. Eksempelvis tilbyr Volkswagen i 2016 om lag 15 varianter av Polo og om lag 85 varianter av Golf ifølge listen over bilpriser fra Opplysningskontoret for Veitrafikken AS fra november 2016. Utvalget av Golf-varianter omfatter både en elektrisk variant, en ladbar hybridbil og en rekke varianter med bensin- og dieseldrevne motorer. Elbilen er fritatt for engangsavgift (kun vrakpantavgift) og den ladbare hybridbilen vil også ilegges null i engangsavgift i 2017 (kun vrakpantavgift), mens eksempelvis en variant med bensinmotor med 125 hk med vekt på om lag 1 250 kg, utslipp på om lag 125 gram CO₂/km og 40 mg NO_x/km ilegges engangsavgift på om lag 80 000 kroner i 2017. Siden ulike varianter av samme modell har ulik avgift, lar det seg ikke gjøre på en enkel måte å sette opp en oversikt over solgte modeller med tilhørende avgift.

For det andre endres utvalget av modeller fra bilprodusentene over tid. Som hovedregel vil bilene, med tilhørende spesifikasjoner, som ble solgt i 2013 ikke lenger være i salg i 2017. Som del av utviklingen av

modellutvalget endres også antallet varianter tilhørende spesifikasjoner og egenskaper. Eksempelvis ble utvalget av Polo og Golf endret fra henholdsvis om lag 20 og 60 varianter i 2013 til om lag 15 og 85 varianter i 2016. Dette er basert på listen over bilpriser fra Opplysningskontoret for Veitrafikken AS fra februar 2013 og november 2016. Endringene i modellutvalget betyr at det ikke lar seg gjøre å følge de enkelte modellene og modellvariantene som ble tilbudt i 2013 til 2016/2017 og beregne hvordan engangsavgiften er endret for hver enkelt i perioden fra 2013 til 2017.

Når det ikke lar seg gjøre å utarbeide en oversikt som viser avgiftsendring for alle modeller og modellvarianter fra 2013 til 2017, lar det seg heller ikke gjøre å skille ut 100 modeller som har fått størst økning og 100 modeller som har fått størst lettelse. For øvrig har Finansdepartementet ikke løpende oversikt over hvilke modeller som tilbys, men må ta utgangspunkt i informasjon om førstegangsregistrering av nye kjøretøy og annen offentlig tilgjengelig informasjon om modellutvalget.

SPØRSMÅL NR. 423

Innlevert 17. desember 2016 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye mindre i inntekt vil UNN HF få i 2017 som følge av effektiviseringskravet i budsjettforliket mellom Høyre, Frp, Krf og Venstre, sammenlignet med opprinnelig forslag til statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I tidligere budsjett har sykehusene i all hovedsak fått tilbakeført midler tilsvarende krav til effektivisering på 0,5 pst. for å unntas kravet. Årets budsjettforlik medfører et ytterligere krav på effektivisering på 0,3 pst. tilsvarende 427 mill. kroner, som ikke vil følges av kompensierende midler.

Svar:

Budsjettavtalen vil innebære at veksten i helseregionenes budsjetter neste år blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Det er for tidlig å si hva som blir de faktiske budsjettmessige konsekvensene for UNN HF av budsjettavtalen i Stortinget. Det er Helse Nord RHF som har ansvaret for å fordele basisbevilgningen mellom helseforetakene og eventuelle regionale fellesavsetninger. Det er derfor ikke sikkert at en mindre vekst i regionenes budsjetter enn lagt til grunn i Regjeringens forslag til budsjett betyr at den mindre veksten blir videreført overfor helseforetakene.

Økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. utgjør 415 mill. kroner samlet sett. Det legges fortsatt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,1 pst. i tråd med Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Styret i UNN HF behandlet 14. desember administrasjonens forslag til budsjett og virksomhetsplan for 2017.

SPØRSMÅL NR. 424**Innlevert 17. desember 2016 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 2. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Studier med støtte har vært en ordning som har vært administrert av Kunnskapsdepartementet, men som nå vil bli videreført til Arbeids- og velferdsdirektoratet. I Sogn og Fjordane har man fått beskjed gjennom Luster Arbeidssenter at dette tiltaket vil bli avsluttet som oppfølgingstiltak i Sogn og Fjordane.

Er det slik at dette tilbudet til studenter med moderate til alvorlige psykiske problemer vil fortsette i noen fylker, mens det i andre som f.eks. Sogn og Fjordane vil bli nedlagt?»

BEGRUNNELSE:

Studier med støtte for oppfølging av studenter med moderate til alvorlige psykiske helseproblemer har vært og er et viktig støttende tiltak overfor en gruppe studenter som har behov for tilrettelagte oppfølgingstiltak gjennom studiene.

Mange har klart å gjennomføre studiene sine med hjelp fra denne ordningen. I sep. 2015 ble Luster Arbeidssenter informert om at det er tatt en beslutning i forhold til hvem på nasjonalt plan skal jobbe videre med Studier for støtte, samtidig som det samme Arbeidssenteret har fått beskjed om å fortsette oppfølgingen av studenter ut skoleåret 2015/16, men deretter vil tiltaket bli avsluttet som oppfølgingstiltak i Sogn og Fjordane.

Det kan se ut som det er ulik praksis i de ulike fylker. Det er derfor viktig å få avklart hvilke nasjonale ordninger skal gjelde framover overfor denne gruppe studenter, og i hvilken grad et tiltak som dette fortsatt skal være tilgjengelig for studenter i alle fylker i hele landet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en aktiv arbeidsmarkedspolitik, og legger til rette for at personer som faller ut av arbeid eller står utenfor arbeidslivet får bistand knyttet til overgang til arbeid. Oppfølgingsplan for arbeid og psykisk helse (2013-2016) viderefører og videreutvikler innsatsen i Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse (2007-2012). Målet er at personer med psykiske lidelser skal kunne leve verdige liv, gjennomføre utdanning og delta i arbeidslivet med sin kompetanse og arbeidskraft. Forsøket Studier med støtte ble etablert i forbindelse med Nasjonal strategiplan. I

oppfølgingsplanen ble det lagt opp til å vurdere hvordan Studier med støtte skal videreføres.

Forsøket Studier med støtte (SMS) er basert på modellen "Supported Education" fra USA og er en del av metoden som går under betegnelsen Supported Employment (SE). Studier med støtte er et oppfølgingsprogram for personer med psykiske lidelser som ønsker å ta høyere utdanning. Målet med forsøket er å bidra til at flere studenter med moderate/alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer gjennomfører høyere utdanning og kommer i arbeid. Metoden ble implementert i arbeidsmarkedstiltaket Arbeid med bistand, fra 1996.

Det er gjort flere endringer i arbeidsmarkedstiltakene. Dette omfatter også tiltaket arbeid med bistand som forsøket studier med støtte var basert på. Med virkning fra 1.1.2015 ble tiltakene oppfølging og arbeid med bistand slått sammen til ett oppfølgingstiltak og anskaffet som offentlig anskaffelse. Det ble lagt opp til overgangsordninger slik at inngåtte avtaler med tiltaksarrangører blant annet knyttet til tiltaket arbeid med bistand kunne forlenges til utgangen av 2016.

Tjenesten, studier med støtte, kan anskaffes av NAV i fylker hvor det er behov for dette. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert departementet om at NAV Sogn og Fjordane ønsker å prioritere andre tiltak. I Meld. St. 33 (2015–2016) Nav i en ny tid – for arbeid og aktivitet legges det vekt på mindre detaljstyring av virkemidler og aktiviteter, og økt handlefrihet og myndighet til det enkelte Nav-kontor. Dette vil gi mulighet for lokal tilpasning av innsatsen til NAVs brukere med psykiske helseproblemer.

SPØRSMÅL NR. 425**Innlevert 17. desember 2016 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 2. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I anbudsinvitasjonen mellom Sørkjosen og Tromsø ble det stilt krav om minimum to daglige avganger og krav om direktefly. I det nye ruteopplegget som er presentert har mange avganger fra Sørkjosen fått en mellomlanding i Finnmark før de snur tilbake til Tromsø. Reisetiden som kunne vært 25 min. er blitt 1 t 10 min.

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å få til et best mulig flytilbud mellom Nord-Troms og Tromsø i tråd med anbudsinvitasjonen?»

BEGRUNNELSE:

I det nye ruteopplegget som nå er presentert går det to direktefly fra Tromsø til Sørkjosen på hverdager, mens det kun er en direkte avgang fra Sørkjosen til Tromsø. I helga er det ingen direkte avganger fra Sørkjosen til Tromsø. Alle øvrige avganger har først en runde med minst en mellomlanding i Finnmark før de snur tilbake til Tromsø. For reisende betyr det at turen som normalt tar 25 minutter nå tar 1 tog 10 min. ekstra når mellomlandingen skjer i Honningsvåg. Årsaken er i følge Widerøe at Samferdselsdepartementet godtar en mellomlanding som direkteavgang. Det kan man vurdere som rimelig dersom mellomlandingen var i ”riktig” retning i forhold til reisemålet - dersom man mellomlandet i Sørkjosen på tur fra Alta til Tromsø. Men at mellomlandingen skal gjøres i stikk motsatt retning av dit man egentlig skal, blir en underlig definisjon av mellomlanding. Det synes for meg vanskelig å tro at dette har vært departementets definisjon av begrepet ”mellomlanding.”

PØRSMÅL NR. 426**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 4. januar 2017 av fungerende justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Den såkalte ABE-reformen vil ikke få ønsket «effektiviseringsgevinst» i domstolene, men fører heller til tjenestekutt.

Svar:

I kravene for ruteføring mellom Sørkjosen og Tromsø er det både i den nye og i den inneværende kontraktperioden stilt krav til to daglige tur-retur flygninger. I inneværende kontraktperiode er det stilt krav om at ingen av de påkrevde flygningene det er stilt krav om i forpliktelse til offentlig tjenesteytelse (FOT), skal ha mellomlanding. I den kommende kontraktperioden er det åpnet for at alle avganger kan ha én mellomlanding, med unntak av avganger i ruteområde 1, der det er åpnet for flere mellomlandinger. Ruteområde 1 inneholder de fleste rutene i Finnmark.

Widerøe har nå offentliggjort det foreløpige programmet fra 1. april 2017. Én av de påkrevde avgangene har fått en mellomlanding. Det gjelder kveldsavgangen fra Sørkjosen til Tromsø. Mellomlandingen fører til at reisetiden blir noe lenger på denne avgangen, slik det er vist til i spørsmålet. Ruteprogrammet gir likevel gode muligheter for dagsreiser til Oslo og et lengre opphold i Tromsø.

Widerøe har nå gjennomført møter med de ulike regionene i Nord-Norge for å få innspill på det nye ruteprogrammet. Samferdselsdepartementet har også hatt et møte med Widerøe og gjennomgått innspill og erfaringer med det nye ruteprogrammet. Widerøe har på bakgrunn av møtene foreslått endringer i ruteprogrammet i Finnmark og Nord-Troms. Samferdselsdepartementet skal nå gjennomgå og vurdere de foreslåtte endringene fra Widerøe. Så lenge endringene er forankret hos de lokale myndighetene og er innenfor Samferdselsdepartementets juridiske handlingsrom, ønsker departementet å imøtekomme de endringene som vil kunne bedre flytilbudet for de reisende.

Vil statsråden sikre at Domstoladministrasjonen prioriterer domstolenes begrensede midler på et slik måte at ikke de små og mellomstore domstolene blir hardest rammet, vil han eventuelt sørge for å tilføre tilstrekkelig midler til domstolene slik at tjenestepro-

duksjonen kan opprettholdes, eller har statsråden andre måter å sikre at ABE-reformen ikke fører til kutt i tjenesteproduksjonen på?»

BEGRUNNELSE:

Det har kommet meldinger fra Domstoladministrasjonen (DA) og lokale domstoler om at kuttene som følge av den såkalte Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) i praksis medfører kutt i tjenesteproduksjonen og ikke i byråkratiet. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2017 ble det foreslått å kutte 0,5 prosent som følge av reformen. I samarbeidsavtalen mellom regjeringspartiene, KrF og Venstre, ble kuttet økt til 0,8 prosent. Av domstolenes budsjett utgjør dette kutt på henholdsvis 10 og 16 mill. kr.

Statsråden svarte nylig på spørsmål fra meg (Dokument nr. 15:354) at han ikke har planer om et samlet møte med de små og mellomstore tingrettene i nær fremtid, slik han nylig hadde med de 12 største tingrettene. Dette er urovekkende med tanke på at det ikke finnes noen rapporteringskrav i forbindelse med ABE-reformen, og det ikke er lagt opp til nærmere kontroll med hvilke effekter kuttene har i praksis. Et slikt kutt – som ikke samtidig følges av at det blir tilført tilstrekkelige midler til å opprettholde tjenesteproduksjonen – har vist seg å ha store konsekvenser for domstolene. De små og mellomstore domstolene har blitt særlig hardt rammet av ABE-reformen, og en skulle derfor tro at det er påtrengende nødvendig for statsråden å følge opp disse domstolene. Bare slik kan han få et helhetlig bilde av situasjonen som har oppstått som følge av regjeringen og støttepartienes budsjettprioriteringer, og de særlige problemene dette har medført i de små og mellomstore domstolene.

Domstolsadministrasjonen har allerede innført ansettelsesstopp i domstolene på grunn av den økonomiske situasjonen. I praksis forsvinner stillinger fra de mindre domstolene. F.eks. i Søre Sunnmøre tingrett har det nå blitt inndratt en dommerfullmektigstilling, og de mister dermed 33 prosent av kapasiteten sin. Domstolen er da underbemannet også etter DA sin egen ressursfordelingsmodell. Søre Sunnmøre tingrett hadde i fjor høst de beste saksbehandlingstidene i landet på meddommersaker, og var i toppen på tvistesaker. Med et slikt kutt i kapasiteten må vi forvente at denne positive trenden snur, og at saksbehandlingstiden blir lengre. Situasjonen er lik i flere av de andre mindre tingrettene, og i denne sammenheng er det oppsiktsvekkende å få meldinger om at større tingretter har fått unntak fra ansettelsesstoppen. I lys av formålet med ABE-reformen er det også påfallende at kuttene skal ramme de små og mellomstore tingrettene hardest. En reform for avbyråkratisering og effektivisering burde tross alt medføre kutt der byråkratiet er størst, og dette er ikke

i de små domstolene. Tvert imot deltar alle som er ansatte i tjenesteproduksjonen. Når stillinger forsvinner i disse domstolene går dette direkte utover tjenesteproduksjonen, og ikke byråkratiet. Effektivitet i domstolene handler først og fremst om at domstolene er rustet til å kunne utføre sine oppgaver på en måte som er effektiv for borgerne. Lange saksbehandlingstider utgjør et rettssikkerhetsproblem, og medfører i tillegg økte kostnader og mindre forutberegnelighet for partene.

Jeg forventer at ansvarlig statsråd ikke vil se gjennom fingrene på at domstolene nå tappes for stillinger, samt på de rettssikkerhetsmessige problemene dette kan medføre. En aksept av den utviklingen vi ser nå er i strid med regjeringserklæringen, som var tydelig på at kapasiteten i domstolene skulle økes og at saksbehandlingstiden skulle reduseres. Det er derfor grunn til å stille spørsmål om hvordan statsråden konkret vil gå frem for å løse problemene som oppstått som følge av regjeringen og støttepartienes budsjettprioriteringer.

Svar:

Jeg har forståelse for at ABE-reformen er utfordrende for domstolene. Den store andelen små tingretter gjør det vanskelig å omfordele ressurser mellom domstolene. Samtidig forventes det at både små og store domstoler gjennomfører tiltak for å bli mer effektive, i likhet med andre statlige virksomheter. Domstolene er styrket gjennom statsbudsjettene siden 2014. Det er bevilget om lag 40 mill. kroner til økt bemanning/kapasitet, anslagsvis 18 mill. kroner er frigjort som følge av at ansvaret for avhør av barn og særlig sårbare personer er overført til politiet, og det er fra 2014 til og med statsbudsjettet 2017 foreslått bevilget om lag 200 mill. kroner til IKT og digitalisering. Domstoladministrasjonen har anslått at gevinsten for gjennomføring av prosjektet for Digitale domstoler er på nesten 150 mill. kroner.

Reformen innebærer at det stilles krav om mindre byråkrati i den enkelte virksomhet og at skattebetalerne får mer igjen for pengene. Gevinstene som hentes ut tilbakeføres til fellesskapet i de årlige budsjettene.

Det er Domstoladministrasjonen som foretar de nødvendige prioriteringene innenfor domstolenes budsjettrammer. Jeg har tillit til at Domstoladministrasjonen prioriterer domstolenes ressurser på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 427**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 3. januar 2017 av næringsminister Monica Møland****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er rimelig og i tråd med allmenne interesser at Bank Norwegian og andre banker belaster sine kunder med effektive renter på oppimot 36 prosent?»

BEGRUNNELSE:

Gjeldsveksten i Norge er svært høy. Særlig urovekkende er utviklingen i usikrede forbrukslån, som ofte innebærer høye kostnader og i noen tilfeller langvarige og ødeleggende betalingsproblemer for låntakerne. Sårbare grupper har en større tendens enn gjennomsnittsnordmannen til å ta opp forbrukslån. Slike lån er for eksempel tre ganger så vanlige blant enslige forsørgere som i befolkningen for øvrig. Noen banker har spesialisert seg på forbrukslån – ofte til meget høy rente. Pristiltakslovens § 2 gir begrensninger for hvilke priser, herunder også renter, som kan tas ut fra en vurdering av rimelighet og allmenne interesser. Svært høye renter på lån vil kunne vurderes mot begge disse kriteriene.

Statsråden har tidligere på spørsmål fra Trygve Slagsvold Vedum om rentetak (nr. 1648) gitt uttrykk for at hun overvåker forbrukslånsmarkedet nøye. I forlengelsen av dette kan det være interessant å få klarhet i hvorvidt situasjonen i forbrukslånsmarkedet også vurderes opp imot Stortingets tidligere vedtak og gjeldende lovverk. I pristiltakslovens forarbeider går det klart frem at markedspris ikke ubetinget vil være avgjørende for en rimelighetsvurdering rundt prissettingen. Ut fra dette synes det åpenbart at det ikke er lovgivers eller Stortingets intensjon at enhver prissetting, for eksempel ethvert rentenivå på forbrukslån, kan aksepteres med begrunnelse i at det finnes kunder som benytter seg av tilbudet.

Gitt dagens lave rentenivå med boliglånsrenter som kan ligge under 2 prosent, fremstår et rentekrav på oppimot 36 prosent som et forhold som krever særlig begrunnelse, både ut ifra en rimelighetsvurdering overfor kunden og ut fra hensyn til allmenne interesser.

Statsråden bes kommentere dette og ev. fatte tiltak i medhold av Stortingets lovvedtak.

Svar:

På generelt grunnlag vil jeg påpeke at dersom prisene i et marked øker, vil nye aktører tiltrekkes markedet, og konkurransen fra disse vil drive prisene ned igjen. Dette har vært styrende for vekslende regjeringers forhold til

høye priser i ulike markeder, siden man gikk bort fra prisreguleringspolitikk og over til konkurransepolitikk tidlig på 80-tallet.

Imidlertid er det fortsatt mulig å gripe inn mot urimelige priser etter pristiltaksloven, enten gjennom det alminnelige forbudet mot urimelige priser i lovens § 2, eller ved å vedta en forskrift om prisregulering etter lovens § 1.

Etter pristiltaksloven § 2 er det ”forbudt å ta, kreve eller avtale priser som er urimelige. Heller ikke må det kreves, avtales eller opprettholdes forretningsvilkår som virker urimelig overfor den annen part eller som åpenbart er i strid med allmenne interesser.”

Dette er altså en forbudsbestemmelse som kan håndheves ved å bringe en konkret sak inn for Konkurransetilsynet, politiet eller direkte for domstolene. For at en pris skal anses som urimelig må det, ifølge forarbeidene til pristiltaksloven, foreligge ”et klart og ikke ubetydelig avvik fra det rimelige.” Bestemmelsen i § 2 er ansett som en sikkerhetsventil, og den har hatt liten praktisk betydning de senere år.

Det er bare domstolene som med bindende virkning kan avgjøre om en pris er urimelig. Konkurransetilsynets behandling av denne type saker er derfor begrenset til å vurdere om priskravet er så urimelig at forholdet bør anmeldes til politiet med sikte på straff og eventuelt inndragning, som i så fall må idømmes av domstolene. Siden pristiltaksloven trådte i kraft i 1994 har Konkurransetilsynet foretatt svært få anmeldelser til påtalemyndigheten etter pristiltaksloven § 2, og i alle tilfellene hadde prisene karakter av bedrageri.

Pristiltaksloven § 1 nr. 1 gir Kongen adgang til å fatte forskriftsvedtak om maksimalpriser, minstepriser, prisstopp, prisberegninger, rabatter, maksimalavanser, leverings- og betalingsvilkår og andre bestemmelser om priser, fortjenester og forretningsvilkår. Vilkåret er at dette er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. Et eksempel på en slik forskrift er forskrift nr. 1307 av 30. september 2010 om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn, som har en rekke bestemmelser om prising av drosjetjenester.

Fullmakten til prisregulering kan bare benyttes til å treffe vedtak som er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. Andre formål dekkes ikke av denne hjemmelen.

Jeg vil avslutningsvis nevne at det også er hjemmel i finansforetaksloven § 16-6 til å gi forskrifter om prisfastsetting for tjenester som ytes av finansforetak. Dette er en lov som sorterer under Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 428**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 3. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at det for tiden ikke er mulig å gjennomføre frivillig eller tvungen retur av enslige mindreårige til Afghanistan, og kan statsråden redegjøre for hva hun vil gjøre for å unngå at disse barna må leve ulovlig i Norge uten reelle returmuligheter?»

BEGRUNNELSE:

Etter det undertegnede er gjort kjent med er det ikke mulig å gjennomføre retur av enslige mindreårige til Afghanistan, ettersom det ikke er noen som kan ta imot de når de kommer. For at enslige mindreårige skal returneres til hjemlandet, må de bli møtt av omsorgspersoner, noe det ikke er lagt til rette for i Afghanistan.

Etter det jeg er gjort kjent med, har 80 enslige mindreårige fra Afghanistan fått avslag, inkludert mindreårige som ble vurdert som under 15 år på vedtakstidspunktet. De mindreårige risikerer å bli i Norge ulovlig i flere år, uten reelle returmuligheter.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Skei Grande berører to ulike grupper av enslige mindreårige som det er viktig å holde adskilt.

Den ene gruppen er enslige mindreårige asylsøkere som er mellom 16 og 18 år når UDI behandler saken og som får en begrenset tillatelse frem til de fyller 18 år. De fyller ikke vilkårene for flyktningstatus, og vil derfor ikke få beskyttelse (asyl) i Norge. Hvis den eneste grunnen for opphold er at den mindreårige mangler forsvarlig omsorg ved retur kan det gis begrenset tillatelse som gjelder frem til søkeren fyller 18 år. Disse får i praksis ikke avslag, men oppholdstillatelse av humanitære grunner fordi barnet ikke kan sendes tilbake til hjemlandet hvis det ikke foreligger et forsvarlig omsorgstilbud. Frem til de fyller 18 år har de lovlig opphold. Først etter fylte 18 år, når den mindreårige er voksen (og ikke barn), plikter han/hun å forlate Norge. Dersom plikten ikke overholdes, vil han/hun oppholde seg ulovlig her. De blir da behandlet på samme måte som andre voksne utlendinger med utreiseplikt.

Den andre gruppen er de enslige mindreårige asylsøkere som har kjente omsorgspersoner i hjemlandet og som ikke har et beskyttelsesbehov eller fyller vilkårene for opphold på grunn av sterke menneskelige hensyn eller en særlig tilknytning. Disse vil få avslag

og plikt å forlate riket. Per november i år omfatter dette i underkant av 10 mindreårige fra Afghanistan.

Tvangsretur av en enslig mindreårig kan bare skje til et familiemedlem, utnevnt verge eller til et annet forsvarlig omsorgstilbud (jf. Utlendingsloven § 90). For at Politiets utlendingsenhet skal kunne gjennomføre tvangsretur, må det opprettes kontakt med familien eller omsorgsperson, noe som forutsetter samarbeid fra den mindreårige selv og familien i hjemlandet. Erfaring viser at det er vanskelig å få til et slikt samarbeid fra den mindreårige selv, og å få omsorgspersonen til å møte opp. Slike returer er derfor krevende å få til. Det har ikke blitt tvangsreturnert enslige mindreårige til Afghanistan i 2016.

Enslige mindreårige med utreiseplikt har mulighet for å reise assistert. Alternativet er å bli tvangsreturnert. Forutsetningen for alle returer av barn er at det opprettes kontakt med familie eller andre omsorgspersoner i hjemlandet som vil ta i mot barnet når det ankommer landet. Jeg kan bekrefte at det per i dag ikke er et eget program for assistert retur som er tilrettelagt for enslige mindreårige fra Afghanistan. Utlendingsdirektoratet arbeider med løsninger for dette. Fraværet av et eget program er imidlertid ikke nødvendigvis til hinder for retur. Dersom enslige mindreårige ønsker å returnere, kan det bli lagt til rette for dette. Forutsetningen for en slik retur til Afghanistan er imidlertid at en omsorgsperson blir med på returen, eller møter opp ved ankomst Kabul.

SPØRSMÅL NR. 429**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 4. januar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Med vedtatt statsbudsjett for 2017 kjenner vi da fasiten.

Hvordan har utviklingen vært for kommunene i Finnmark disse 4 årene sammenlignet med perioden 2009 – 2013?»

BEGRUNNELSE:

I 2013-valgkampen gikk Ap sin nestleder ut i media i Finnmark med informasjon om at en ny regjering ville sørge for at kommunene i Finnmark ville tape over 230 millioner.

Dette stod i NRK Finnmark 28.08.13:

«Finnmark Arbeiderpartis stortingskandidat Helga Pedersen mener Høyres forslag om skatteuttak vil få store konsekvenser for kommunene – mindre inntekter vil gi mindre penger til skoler og eldreomsorg.

Arbeiderpartiets nestleder Helga Pedersen mener kommunene i Finnmark vil tape over 230 millioner kroner i året med en Høyre-styrt regjering.

Verst ut over Alta.

Ifølge Pedersen vil alle kommunene tape inntekter. Verst ut kommer Alta med et tap på 15 millioner.

– Med Høyre sin omfordeling av kommunale inntekter, fjerning av formueskatten, og det å ta bort de regionale utviklingsmidlene fra fylkeskommunen, så vil kommunene i Finnmark tape anslagsvis 230 millioner kroner, sier Pedersen».

Svar:

For kommunene i Finnmark samlet viser beregninger at den gjennomsnittlige årlige oppgavekorrigerte realveksten i perioden 2013–2016 var 1,1 pst., mens den for perioden 2009–2013 var 0,4 pst. Innbyggertallet i Finnmark har økt i begge perioder. Den oppgavekorrigerte realveksten per innbygger i kommunene i Finnmark var i gjennomsnitt 0,6 prosent i årene 2013-2016 og -0,2 prosent i perioden 2009-2013.

Beregningene viser at kommunene Finnmark i perioden 2013-2016 har hatt en vekst i de oppgavekorrigerte frie inntektene på 158 millioner 2016-kroner, mot 78 millioner 2013-kroner i perioden 2009-2013.

Det er tatt hensyn til endringer i oppgaver, kostnadsvekst og innlemming av øremerkede tilskudd m.m.

Det gjør at beregningen viser realvekst og tallene blir sammenlignbare over tid. Tallene for 2016 er basert på foreløpige anslag og er ikke endret siden Statsbudsjettet for 2017 ble lagt fram. Skatteinntektene er beheftet med betydelig usikkerhet, og endelige beregninger kan ikke utføres før skatteregnskapet for 2016 er klart.

Om veksten i 2013-2017

Etter saldert budsjett er anslagene på nominell, oppgavekorrigert vekst i de frie inntektene for kommunene i Finnmark fra 2016 til 2017 om lag 105 millioner kroner eller 2,2 prosent, regnet fra anslag på regnskap i 2016. For perioden 2013-2017 sett under ett, vil disse anslagene gi en samlet oppgavekorrigert realvekst på rundt 141 millioner kroner, tilsvarende et årlig gjennomsnitt på 0,7 prosent. Den oppgavekorrigerte realveksten per innbygger i kommunene i Finnmark kan anslås til i gjennomsnitt 0,2 prosent per år i årene 2013-2017. Det er da lagt til grunn en kostnadsvekst i kommunene på 2,5 prosent fra 2016 til 2017, og en befolkningsutvikling fra 2016 til 2017 i tråd med hovedalternativet i Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger. Beregningene for 2017 er beheftet med betydelig usikkerhet knyttet til skatteanslagene.

SPØRSMÅL NR. 430**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 22. desember 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er statsrådens kommentar til de enstemmige vedtakene fra henholdsvis fylkesutvalget i Buskerud og kommunestyrene i Øvre Eiker og Kongsberg når det gjelder bevilgninger til økonomiske planleggingsmidler på strekningen Gulskogen - Kongsberg, og hvordan vil statsråden behandle dette videre før statsråden legger frem sin mening om saken, i den kommende stortingsmeldingen om NTP 2018 - 2029?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Jernbaneverkets utredning Kongsberg - Hokksund, hvor fylkesutvalget i Buskerud og kommunestyrene i Øvre Eiker og Kongsberg har vedtatt følgende uttalelser om økonomi og framdrift:

”Fylkesutvalget ser det som avgjørende at jernbaneprojektene i Buskerudbyen blir prioritert i St. meld. om NTP 2018-2029 med økonomiske midler. Utbygging av Inter City linje til Gulskogen med dobbeltspor for strekningen Gulskogen - Hokksund må sikres ferdigstilling innen 2025. Arbeid med kommunedelplan for strekningen Kongsberg - Hokksund må få prioritet for snarest mulig igangsetting” (Fylkesutvalget i Buskerud 19.10.16).

”Øvre Eiker kommune støtter Buskerudbysamarbeidets vurdering og ser det som avgjørende at jernbaneprojektene i Buskerudbyen blir prioritert i St. meld. om NTP 2018-2029 med økonomiske midler. Buskerudbysamarbeidet anbefaler at rammene til jernbaneutvikling økes. Utbygging av IC linje til Gulskogen og dobbeltspor for strekningen Gulskogen - Hokksund må sikres ferdigstilling innen 2025. Arbeid med kommunedelplan for strekningen Kongsberg - Hokksund må få prioritet for snarest mulig igangsetting.” (Kommunestyret i Øvre Eiker 26.10.16).

”Jernbaneprojektet Kongsberg - Hokksund må få utfyllende omtale i St. meld. om Nasjonal Transportplan (NTP) 2018-2029 med økonomiske midler for ferdigstilling senest 2030. Samlet sett er investeringsbehovet for jernbane så stort at den samla investeringsramma for jernbane må økes i NTP.

Utbygging av IC linje til Gulskogen og dobbeltspor for strekningen Gulskogen - Hokksund må sikres ferdigstilling. Samordning av utbyggingen Kongsberg - Hokksund med Gulskogen - Hokksund må vurderes. Arbeid med kommunedelplan for strekningen Kongsberg - Hokksund inkludert tilsving Hokksund, må få prioritet for snarest mulig igangsetting.” (Kommunestyret i Kongsberg 02.11.16).

Svar:

Jernbaneverket opplyser at den pågående kommunedelplanen for tilstrekkelig infrastruktur for to tog i timen mellom Gulskogen og Hokksund vil bli lagt ut til offentlig ettersyn før mars 2017. Et arbeid med planlegging av hensetningsplasser i Drammensområdet er under oppstart og resultatene derfra kan måtte innarbeides i det videre arbeidet med planlegging av infrastruktur mellom Gulskogen og Hokksund. Det er satt av tilstrekkelige midler i 2017 til dette arbeidet i statsbudsjettet.

For strekningen Hokksund-Kongsberg er det gjennomført en utredning etter KVVU-metodikk, og høring er gjennomført. Høringene er samstemte i sin støtte til utredningen som anbefaler konsept 4 med dobbeltspor i dagens korridor til Vestfossen, og i ny trasé fra Vestfossen til Kongsberg. Enkelte uttalelser peker imidlertid på problematikken omkring jordvern og stoppmønster. Den samfunnsøkonomiske nettoytten for dette konseptet er av Jernbaneverket anslått til minus 8,29 mrd. kr. Tilstrekkelig infrastruktur mellom Gulskogen og Hokksund er en forutsetning for å kunne få økt frekvens som effekt av videre utbygging mellom Hokksund og Kongsberg.

Transportetatene og Avinor la frem grunnlagsdokumentet til Nasjonal transportplan 29. februar i år som deretter ble sendt på høring. Det kom inn om lag 400 uttalelser, blant annet fra Buskerud fylkeskommune og Buskerudbyen som var et felles innspill fra kommunene Drammen, Kongsberg, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier og Buskerud fylkeskommune. Nasjonal transportplan legges frem for Stortinget i vårsesjonen 2017. Regjeringen vil her redegjøre for hvilke prosjekter som prioriteres den kommende 12-årsperioden.

SPØRSMÅL NR. 431**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 2. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvor mange straffedømte som er sendt til fengsel utenlands har samtidig med soningen mottatt ytelse fra folketrygden, og hvilke ytelse er det i så tilfelle snakk om?»

BEGRUNNELSE:

Mottakere av sykepenger, arbeidsavklaringspenger, uføretrygd, ny og gammel alderspensjon, ytelse til tidligere familiepleier, etterlattepensjon, barnpensjon og grunn- eller hjelpestønad har normalt ikke rett til ytelse når de soner straff i fengsel. Pensjonsytelser – med unntak av barnpensjon – og uføretrygd til mottakere som forsørger barn skal likevel utbetales med 50 prosent. Retten til ytelse faller bort fra og med andre måned etter at soningen starter. Dette følger av folketrygdloven §§ 6-8, 8-54, 11-22, 12-20, 16-12, 17-14, 18-9, 19-22 og 20-23. Mye tyder imidlertid på lov og praksis ikke har vært tilpasset at Norge sender fanger til utlandet, i tråd med regjeringens politikk. I regjeringens Prop. 13 L (2016-2017) foreslås er rekke innstramminger på dette området, men først halvannet år etter at de første fangene ble sendt til utlandet for soning.

Svar:

Mottakere av grunn- og hjelpestønad, sykepenger, arb

eidsavklaringspenger, uføretrygd og pensjonsytelser fra folketrygden har ikke rett til ytelse når de sitter i varetekt, soner straff eller er underlagt særreaksjon i anstalt under kriminalomsorgen. Pensjonsytelser (med unntak av barnpensjon) og uføretrygd til mottakere som forsørger barn, skal likevel utbetales med 50 prosent.

Etter langvarig praksis har fengselsopphold i utlandet vært likestilt med fengselsopphold i Norge. Som det framgår av Prop. 13 L (2016–2017) har departementet blitt gjort oppmerksom på at ordlyden ”anstalt under kriminalomsorgen” har gitt rom for tolkningstvil ved opphold i fengsel i utlandet. For å unngå en slik tolkningstvil, foreslo departementet å endre ordlyden i de ulike bestemmelsene til ”anstalt under kriminalomsorgen eller tilsvarende anstalt i utlandet”. Disse endringene vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning, da forslagene er presisering av gjeldende rett, jf. proposisjonen punkt 5.2.5.

Norge inngikk en avtale med Nederland våren 2015 om bruken av et fengsel i Nederland, jf. Prop. 92 LS (2014–2015). Det framgår av denne proposisjonen av «Avtalen går i korte trekk ut på at Nederland skal stille med et fullt utstyrt fengsel og tilsatte, mens straffegjennomføringen gjennomføres etter norsk lov og regelverk. Fengselet skal være en avdeling tilknyttet Ullersmo fengsel og skal ledes av en norsk fengselsleder.» Justis- og beredskapsdepartementet opplyser at domfelte som sendes til Norgerhaven fengsel for soning er under norsk kriminalomsorg. Det har ikke vært noen tvil om at disse personene mister (ev. får redusert) sine ytelse fra folketrygden på samme måte som ved gjennomføring av soningen i fengsel i Norge.

SPØRSMÅL NR. 432**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 4. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Jeg viser til oppslag i Aftenposten 19.12 om en rapport fra WWF Norge som viser at SPU har investert 48,6 milliarder kroner i 77 ulike selskaper som har vedtatte planer om å bygge ut ny kullkraft. Det betyr at

SPU investerer i en rekke selskaper som fondet deretter må trekke seg ut av ettersom de nærmer seg realisering av sine kullplaner.

Kan finansministeren avklare om hun mener SPUs investeringer i selskaper som planlegger å bygge kull-

kraftverk er i samsvar med stortingsvedtaket om å trekke oljefondet ut av kull?»

Svar:

Statens pensjonsfond utlands investeringer og bruk av virkemidler i kullselskaper ble omtalt i fondsmeldingen for 2014 og i Nasjonalbudsjettet 2016. I tråd med Stortingets behandling av disse meldingene (se Innst. 290 S (2014-2015) og Innst. 2 S (2015-2016)) har Finansdepartementet endret retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland. Det ble gjort rede for endringene i fondsmeldingen for 2015.

Med virkning fra 1. januar 2016 fastsatte Finansdepartementet et atferdsbasert klimakriterium for observasjon og utelukkelse av selskaper fra fondet. Kriteriet retter seg mot selskaper der det er uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for «handling eller unnlater som på et aggregert selskapsnivå i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser». Den overordnede forståelsen av kriteriet er drøftet i fondsmeldingen for 2014, samtidig som det ble understreket at den nærmere forståelsen vil måtte utvikles over tid. I Innst. 290 S (2014-2015) merket finanskomiteen seg at kriteriet vil være uavhengig av bransje eller sektor og av type klimagass, samt at det vil kunne fange opp at normene på dette området kan utvikle seg over tid.

Videre fastsatte Finansdepartementet med virkning fra 1. februar 2016 et produktbasert kullkriterium i retningslinjene. I § 2 annet ledd heter det at:

«Observasjon eller utelukkelse kan besluttes for gruve-selskaper og kraftprodusenter som selv eller konsolidert med enheter de kontrollerer får 30 pst. eller mer av sine inntekter fra termisk kull, eller baserer 30 pst. eller mer av sin virksomhet på termisk kull.» I § 2 tredje ledd er det vist til at «I vurderingen etter annet ledd skal det i tillegg til selskapets nåværende inntekts- eller virksomhetsandel fra termisk kull legges vekt på framoverskuende vurderinger, herunder eventuelle planer som vil redusere inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til termisk kull og/eller øke inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til fornybare energikilder.»

Etikkrådet har ansvar for å gi råd til Norges Bank om observasjon og utelukkelse av selskaper på bakgrunn av klimakriteriet, mens Norges Bank treffer beslutningene i slike saker. I tråd med Innst. 2 S (2015-2016) kan Norges Bank på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse av selskaper basert på kullkriteriet. Offentliggjøringen skal omfatte beslutningsgrunnlaget. Også Etikkrådet kan på selvstendig grunnlag tilrå observasjon og utelukkelse av selskaper i henhold til kullkriteriet. Norges Bank offentliggjorde to runder med utelukkelse av angjeldende selskaper i hhv. april og desember 2016. Banken har opplyst at ytterligere utelukkelse vil bli publisert i 2017.

Departementet legger opp til å redegjøre for erfaringene med begge de ovennevnte kriteriene i fondsmeldingen som legges fram våren 2017¹.

¹ <http://www.norges-bank.no/Publisert/Nyhetsarkiv/2016/2016-12-21-Kulleksklusjoner/>

SPØRSMÅL NR. 433**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 3. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Jeg har blitt gjort oppmerksom på at det er økende omfang av henleggelse av politianmeldte saker i serveringsnæringen og da særlig knyttet til internt svinn blant ansatte.

Kjenner statsråden til dette og hva vil statsråden gjøre for å sikre at kriminalitet i arbeidslivet tas på alvor av politiet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt gjort oppmerksom på at det er økende omfang av henleggelse av politianmeldte saker i serveringsnæringen og da særlig knyttet til internt svinn blant ansatte. Nylig fikk jeg blant annet høre om en konkret bedrift som har 40-50 underslagssaker hvert år og hvor man i 80 prosent av tilfellene har fått muntlig og skriftlig tilståelse fra den ansatte. Likevel opplever bedriften at saken blir henlagt på grunn av kapasitetshensyn hos politiet. Henleggelsen blir påklaget til statsadvokaten, men blir endelig avslått.

Et stort omfang av slike henleggelse er alvorlig da dette kan gi et signal om taus aksept av arbeidslivskriminalitet. I tillegg kan det gjøre det vanskeligere for bedrifter som ønsker å drive lovlig og som tar dette alvorlig. Dette kan også føre til at færre anmelder da det uansett ikke fører til noe.

Svar:

Alvorlig økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet, representerer en økende trussel mot samfunnet og fundamentet for velferdsstaten. I Prop. 1 S (2015-2016) klassifiseres både grove integritetskrenkelser og grov profittmotivert kriminalitet som alvorlig kriminalitet. Dette fremgår også i tildelingsbrevene til Den høyere påtalemyndighet og Politidirektoratet.

Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet, som er utarbeidet i dialog med partene i arbeidslivet, inneholder en rekke tverrdepartementale tiltak på feltet.

Jeg finner grunn til å bemerke at underslag eller tyveri begått av egne ansatte faller utenfor hva som defineres som arbeidslivskriminalitet. Mange av lovbruddene vil heller ikke anses som grov økonomisk kriminalitet. Sakens alvorlighetsgrad vurderes først av påtalemyndigheten ved påtaleavgjørelsen, og senere eventuelt av domstolen.

Vår virksomhetsstyring rettes inn mot overordnet nivå for styring i tråd med prinsippet om mål- og resultatstyring. Politidirektoratet har det overordnede ansvaret for blant annet den faglige ledelsen og ressursfordelingen til politidistriktene, mens riksadvokaten er øverste leder av påtalemyndigheten og har fagansvar for etterforskningen av straffesaker, herunder behandling og prioriteringer av sakstyper.

Politimesteren har ansvaret for å prioritere tildelte ressurser på beste måte innenfor tildelte rammer. Politidirektoratet har tidligere opplyst til departementet at politiet til enhver tid må gjøre strenge prioriteringer i henhold til overordnede føringer. Saker som gjelder grov profittmotivert kriminalitet, herunder alvorlig arbeidslivskriminalitet, skal prioriteres. Dette vil kunne innebære at mindre grove saker kan få lavere prioritet.

Ut fra foreliggende statistikker er det ikke mulig å se hvor stor andel av anmeldelser fra serveringsnæringen som henlegges. Henleggelse av straffesaker med kjent gjerningsmann er uansett ikke en ønsket situasjon, og kan svekke tilliten til politiet. Riksadvokaten har i oktober 2016 gitt retningslinjer som regulerer adgangen til henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet mv. Det presiseres der at adgangen til henleggelse av saker med kjent gjerningsmann er meget snever, samt at det kreves mer for å kunne henlegge av kapasitetsgrunner i saker der fornærmede er privatpersoner eller bedrifter enn der det er forvaltningsorgan som kan benytte alternative sanksjoner.

Avslutningsvis nevner jeg at nærpolitireformen inneholder flere viktige tiltak som vil legge til rette for styrking av politidistriktenes kapasitet. Blant annet vil opprettelse av felles straffesaksinntak i politidistriktene være en viktig støtte til straksetterforskning og politiarbeid på stedet.

SPØRSMÅL NR. 434**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 2. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«MV "Krasnoselsk" ein russisk trålar på 55 meter, sakk ved kai i Hundeidvik, Sykkylven, 25. september 2011 som følge av orkanen Dagmar. Det russiske rederiet hevdar force majeure og fråskriv seg eitkvart ansvar. Skipet hindrar bruken av kaia og er til fare for andre skip slik det ligg. Skipet er tømt for olje. Med heimel i forureiningsforskrifta, tillèt ikkje Miljødirektoratet flytting av skipet, som ville løyst utfordringa.

Kva kan statsråden gjere i dette og liknande tilfelle slik at ikkje lokal verksemd vert skadelidande?»

GRUNNGJEVING:

Etter at skipet sakk ved kai, som beskrive ovanfor, oppsto oljelekkasje. Denne vart stort sett tetta av dykkarar 27.-29. desember 2011.

Kystverket har vore sakshandsamar på saka opp mot det russiske rederiet. Rederiet hevda force majeure og sa frå seg eitkvart ansvar i saka. Kystverket avslutta saka etter at omlag 95 prosent av oljen frå trålararen vart pumpa opp i 2014. Kystverket har ikkje følgd opp saka vidare i høve forsikringsselskapet til rederiet.

Det er, så langt vi kjenner til, liten fare for forureining der trålararen ligg i dag. Samstundes hindrar den næringsverksemda som før forlisset nytta kaia til å reparere og bygge om skip innan fiskeindustrien. Før forlisset i 2011 hadde selskapet som drifta kaia 10 fast tilsette. Det vart i tillegg leigd inn over 30 personar som vart sysselsett, som til dømes elektrikarar, rørleggarar, montørar og så bortetter. Verksemda var svært viktig for den lokale grenda Hundeidvik med tanke på arbeidsplassar innan den maritime næringa. I dag har selskapet tre tilsette og store driftsutfordringar på grunn av trålararen som sperrar adkomst til kaia.

Det vert også rapportert av skipsvraket MV "Krasnoselsk" utgjør fare for skipsfarten der den ligg i dag. Kystvaktskipet "Njård" kunne lett ha gått på grunn sommaren 2016. Kystvakta hadde gått til kaia i Hundeidvik med drivtømmer. Då dei såg aktivitet ved kaia, køyrde dei ut med lett båten. Denne oppretta kommunikasjon med ein dykkar som tilfeldigvis var nede på skipsvraket den dagen. Slik oppdaga kystvakta fara i sjøen som elles kunne medført at Kystvakta gjekk på grunn på den russiske trålararen. Såleis kan ein konstatere at MV "Krasnoselsk" utgjør ein fare for skipstrafikken i kringliggande område av Storfjorden.

Kaieigar og Sykkylven kommune har forsøkt dialog med Miljødirektoratet og Kystverket om å flyt-

te vraket. Sykkylven kommune har ikkje heimel etter forureiningsforskrifta § 22-6 til å gje løyve til å flytte vraket. Denne heimelen ligg i Miljødirektoratet, får vi opplyst. Dei har signalisert eit tydeleg avslag på ein eventuell søknad om flytting av vraket. Direktoratet ser på dette som dumping. Det kan sjå ut som regelen er laga med dei beste hensikter, men framstår som noko tungvinn når den hindrar ei flytting av vraket og dette ikkje medfører forureiningsfare anna enn forsøpling og det er jo det same der skipet ligg i dag. Heving av vraket vil koste ca. 12 millionar kroner. Flytting av vraket ca. 50 meter vil koste omlag 300 000 kroner. Kostnader på 12 millionar kroner vil knekkje verksemda økonomisk, medan utgiftene til flytting vil kaieigar kunne leva med og ta av drifta i selskapet. Ved å flytte vraket med 50 meter, vil MV "Krasnoselsk" ligge ca. 15 meter under vatn og ikkje utgjere noko fare for skipstrafikken. Samstundes kan selskapet på staden ta opp att si verksemd og skape fleire arbeidsplassar samfunnet vårt treng. Det synes ikkje rimeleg at næringsverksemd i Norge skal verte skadelidande i slike høve. Det er klart vi skal ha ei streng praktisering av lover og forskrifter på forureiningsområdet, og det må vere ein klar føresetnad at tiltak ikkje skal kunne tillatast dersom det gjev auka forureining av miljøet. Det kan imidlertid sjå ut som praktiseringa av forskrifta i dette høvet gjev urimelege verknader.

Svar:

I utgangspunktet er det forureinar som har ansvar for og plikt til å sørge for nødvendige tiltak for å hindre forureining og å etterkomme pålegg gitt i medhald av reglene i forureiningslova. Det er i strid med forbodet mot forsøpling i forureiningslova å etterlate skip på sjøbotnen. Det har i denne saka vore vanskeleg å få ansvarleg eigar til å rydde opp og fjerne vraket.

Eg har stor forståing for at kaieigar og Sykkylven kommune ønskjer at vraket blir fjerna, så ikkje lokal verksemd blir skadelidande. Samtidig er vraket å reknast som avfall og å flytte vraket på sjøbotn med føremål å bringe det av veien vil kunne reknast som dumping av avfall, som er forbode etter forureiningsforskrifta. Forbod mot dumping i forureiningsforskrifta er ei gjennomføring av internasjonale forpliktingar i konvensjonen om bevaring av det marine miljø i nordøst-Atlanteren (OSPAR-konvensjonen). Miljødirektoratet har ikkje høve til å gi løyve til et tiltak som er i strid med dette forbodet.

Dersom MV "Krasnoselsk" utgjør ein fare for skipstrafikken og havnestyresmakta derfor ser det som nødvendig å flytte vraket på grunn av sikkerheit og fremkomelighet i farleden, vil tiltaket ikkje nødven-

digvis rammes av forbodet mot dumping. Eg legg til grunn at Sykkylven kommune som havnestyresmakt tar kontakt med Miljødirektoratet dersom dette er ei aktuell problemstilling som må vurderast nærare.

SPØRSMÅL NR. 435

Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 2. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I valgfaget trafikk på ungdomstrinnet skal "deler av opplæringen skje ute i trafikken med klare regler og under ansvarlige forhold," heter det i læreplanen. Men statsråden at det kan innebære at skolen har anledning til å tilby mopedopplæring som en del av skolens valgfagtilbud hvis skolen har relevant, godkjent kompetanse for denne type opplæring?»

BEGRUNNELSE:

Flere skoler tilbyr trafikk valgfag med et innhold som er i overensstemmelse med læreplanen i valgfaget. I læreplanen for valgfaget står det at "deler av opplæringen må skje ute i trafikken, og den må legges til rette for praktisk trening med klare regler og under forsvarlige forhold."

På flere skoler er det slik at i forhold til denne bestemmelsen tilbys elevene ulike undervisningspakker. I tillegg til trafikk grunnkurs og førstehjelp kan elevene ved noen skoler få tilbud om å jobbe med, evt. reparere sykler og mopeder, mens andre kan få tilbud om mopedopplæring under forutsetning av at skolen kan stille med godkjent kompetanse og elevene har riktig alder.

På noen skoler hvor mopedopplæringen inngår, må elevene om de velger det tilbudet betale en egenandel, mens resten av trafikk valgfag er gratis. Det er da en klar forutsetning at opplæringen eleven tilbys ikke skal gå ut over undervisningen i andre fag.

Om de skolene som i dag tilbyr et slikt opplegg ikke får anledning til å fortsette med dette tilbudet, vil det kunne bety at elevene vil få et adskillig dyrere tilbud i regi av en kjøreskole. I tillegg har en grunn til å frykte at flere elever da heller dropper å ta mopedsertifikat, men likevel velger å kjøre moped med de farer og konsekvenser det kan medføre.

Svar:

Fra 1.1.2014 ble det gjort endringer i forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. slik at trafikk grunnkurs kan tilbys som en del av valgfaget trafikk på både 9. og 10. årstrinn. Trafikk grunnkurs er trinn 1 i opplæringen frem mot førerkort for moped. Etter å ha gjennomført trinn 1 skal eleven ha grunnlag for å ha godt utbytte av videre opplæring og øvingskjøring.

Trafikk grunnkurs kan være en del av valgfaget trafikk. Dette er ikke forutsatt i kompetansemålene for faget og er noe skoleeier selv kan velge å tilby elevene. Det stilles strenge krav til gjennomføringen av opplæringen. Disse kravene er hjemlet i veimyndighetenes bestemmelser. Blant annet må læreren være godkjent trafikkklærer eller lærer med førerkort klasse B og spesialutdanning godkjent av Veidirektoratet. Det stilles også krav til klassestørrelse og elevenes oppmøte i undervisningen. Trafikk grunnkurs i valgfaget trafikk skal være gratis. Det betyr at skolen ikke kan kreve at eleven betaler egenandel for deler av opplæringen. Skolen kan ikke gi opplæring i kjøring i mørket, og kan derfor ikke tilby elevene alle deler av trafikk grunnkurs.

SPØRSMÅL NR. 436**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 3. januar 2017 av fungerende justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mange kvinner som skal inn til soning har ansvar for barn og økonomiske forpliktelser som omfatter barna. Å få oversikt og forutsigbarhet i forpliktelsene er viktig, spesielt for kvinner med omsorgsansvar for barn. Fengslene får beskjed om når innsatte skal til soning et visst tidsrom før soningen starter.

Hva er gjennomsnittlig ventetid for hhv kvinner og menn fra dom er falt til soning starter, og hva har statsråden gjort for å bedre samarbeidet mellom kriminalomsorgen og uteapparatet i ventetiden?»

Svar:

21. desember i år var det 271 personer i soningskø. Av disse var 60 kvinner. Gjennomsnittlig tid i soningskø totalt er 59 dager. Fordelt på kjønn er gjennomsnittlig tid i soningskø for kvinner 74 dager mot 55 dager for menn.

Kontakt mellom kriminalomsorgen og domfelte før straffegjennomføring skjer gjennom et brev om soningsinnkalling. I innkallingsbrevet gis det informasjon om praktiske forhold relatert til fengselet og straffegjennomføringen. I innkallingsbrevet fremgår det blant annet at domfelte har mulighet til å påvirke ventetidens lengde. Dette avhenger av at rettskraftig dom er mottatt og at kriminalomsorgen har tilgjengelig kapasitet.

Kriminalomsorgsdirektoratet har opplyst at domfelte som ønsker rask iverksettelse av straffen og som kontakter kriminalomsorgen før innkallingsbrevet er sendt, vil i de fleste tilfeller få mulighet til raskere gjennomføring av straffen.

Uavhengig av om domfelte venter på å få gjennomført straff eller er under straffegjennomføring, vil kommunale eller statlige etater ha ansvar for å yte de tjenester som domfelte eventuelt har krav på i ventetiden.

SPØRSMÅL NR. 437**Innlevert 19. desember 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 2. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan tenker statsråden at pasienter med kognitiv svikt skal få tilgang til spesialisthelsetjenesten på samme nivå som andre pasientgrupper?»

BEGRUNNELSE:

For hjernesykdommer er det ingen tydelig plan for hvor og på hvilket nivå disse pasientene skal utredes. En fastlege kan oppleve at om han henviser en pasient med kognitiv svikt til spesialisthelsetjenesten kan han få avslag, og beskjed om at dette er hans pasient og han må ta denne utredningen selv. På tross av at det er en del overgangssykdommer som har kognitiv svikt, som for eksempel demens, epilepsi, migrene, ADHD

og andre hjernesykdommer som hører til i spesialisthelsetjenesten.

Om den samme fastlegen henviser en pasient til spesialisthelsetjenesten for utredning av en mistenkelig føflekk, blir føflekken fjernet uten diskusjon om at fastlegen kunne gjort dette selv.

Svar:

Representanten Bollestads spørsmål berører blant annet pasientens rett til nødvendig helsehjelp, og spesialisthelsetjenestens vurdering av om pasienten har en slik rett.

Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten er lovhjemlet i pasient- og brukerrettighetslo-

ven § 2-1 b. Denne retten er utdypet i prioriteringsforskriften.

I forskriftens § 2 står følgende: «Pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1b andre ledd, når:

a) pasienten, med det unntaket som er nevnt i § 3 andre ledd, kan ha forventet nytte av helsehjelpen og

b) de forventede kostnadene står i et rimelig forhold til tiltakets effekt.

Med forventet nytte av helsehjelpen menes at kunnskapsbasert praksis tilsier at aktiv medisinsk eller tverrfaglig spesialisert helsehjelp kan bedre pasientens livslengde eller livskvalitet med en viss varighet, at tilstanden kan forverres uten helsehjelp eller at behandlingsmuligheter forspilles ved utsettelse av helsehjelpen.»

Til ytterligere beslutningsstøtte når prioriteringene skal utføres, har Helsedirektoratet utviklet prioriteringsveiledere for 33 fagområder som skal bidra til økt forståelse av prioriteringsvilkårene og mer lik praktisering. Målet er at pasientrettighetene blir oppfylt uavhengig av hvor pasientene bor og uavhengig av hvilken sykdom de har.

Pasienter med kognitiv svikt og øvrige problemstillinger av kognitiv art utredes og behandles innen flere fagområder. Tilstanden omtales derfor i flere av prioriteringsveilederne. I prioriteringsveilederen for nevrologi er blant annet tilstanden «Pasienter med symptom på kognitiv svikt/hukommessvikt, yngre enn 70 år» gitt veiledende rett til utredning i spesialisthelsetjenesten. I prioriteringsveilederen for geriatri er tilstanden «komplisert kognitiv svikt» gitt veiledende rett til utredning i spesialisthelsetjenesten. Forskjellige former for kognitiv svikt er også omtalt og anbefalt rettighetsgivende i andre prioriteringsveiledere som f.eks. de to prioriteringsveilederne for habilitering.

Det er også utgitt andre anbefalinger vedrørende ansvarsfordeling mellom kommuner og spesialisthelsetjenester, blant annet i den nasjonale veilederen om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator. I denne veilederen inngår blant annet en omtale av pasientgrupper som spesialisthelsetjenesten bør videreutvikle og spisse sine tilbud til. Der er «hjerneslag med komplekse utfall av f.eks. kognitiv art» trukket fram.

Det vil med andre ord være mange tilfeller der pasienter med forskjellige former for kognitiv svikt vil kunne ha behov for og rett til utredning og annen helsehjelp i spesialisthelsetjenesten.

For at pasienter skal vurderes for kognitiv utredning i spesialisthelsetjenesten, må det, slik representanten Bollestad er inne på, først foreligge en henvisning fra helse- og omsorgstjenesten i kommunen. Kravet til faglig forsvarlig virksomhet kan tilsi at den som vurderer henvisningen bør ta kontakt med pasient eller henviser for tilleggsopplysninger. Hvis dette

ikke er mulig, skal henvisningen uansett vurderes. For å sikre at henvisningene til spesialisthelsetjenesten gir et best mulig utgangspunkt for rettighetsvurderingen, har Helsedirektoratet utarbeidet en nasjonal veileder for henvisninger.

Det er viktig å fange opp signaler om brukere og pasienter som ikke får dekket sine behov for hjelp fra den samlede helse- og omsorgstjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide statusrapport for feltet «hjernehelse». Rapporten vil inneholde en kartlegging av dagens tilbud og praksis, en analyse av om det finnes pasientgrupper som har udekkede behov og en omtale av feltet kognitiv svikt. Statusrapporten skal framlegges i første halvdel av 2017. I tråd med Stortingets vedtak vil det deretter bli vurdert om det er behov for en helhetlig strategi for fagområdet.

Helsedirektoratet har også utarbeidet utkast til en nasjonal faglig retningslinje om demens. Denne er på høring, med høringsfrist januar 2017. I denne vil det komme anbefalinger knyttet til betydningen av tidlig utredning og korrekt diagnose ved mistanke om demens, herunder en beskrivelse av ansvaret til primærlege, samt anbefalinger knyttet til videre henvisninger for utredning i spesialisthelsetjenesten.

Systematisk organisert samarbeid mellom primærlege, øvrig kommunalt helse- og omsorgspersonell og spesialisthelsetjeneste er en forutsetning for å kunne støtte og ivareta personer med demens og deres pårørende. Slik legges grunnlaget for at personer med demens kan bli utredet, få informasjon om diagnosen og mulighet for behandling og oppfølging. Regjeringens mål er å legge til rette for at personer med demens skal kunne bo i egen bolig så lenge som det oppleves hensiktsmessig, og at de der gis mulighet for tilrettelagt fungering og mestring.

SPØRSMÅL NR. 438**Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 2. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren følge opp Finanskomiteens flertallsinnstilling, og som jeg legger til grunn blir Stortingets vedtak, om at ved omorganiseringen av Skatteetatens kontorstruktur, skal reell reiseavstand tillegges vekt, og er finansministeren enig med stortingsrepresentant Margunn Ebbesen i at hvis ikke ordførerne reiser til Oslo for å argumentere for sitt skattekontor, kan de ikke forvente å bli hørt?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har i brev av 4.10.16 gitt Skattedirektoratet fullmakt til å gjennomføre direktoratets forslag til ny kontorstruktur, men der fire navngitte kontor videreføres. Skattekontoret i Brønnøysund er et av kontorene som foreslås nedlagt. Sør-Helgeland regionråd og Brønnøys ordfører har argumentert for hvorfor det er et dårlig forslag å legge ned dette kontoret. Lange reiseavstander er ett av argumentene, der det vises til at mellom Brønnøysund og Sandnessjøen er en reiseavstand på 6 timer tur/retur. I Innst.149S (2016-2017) fra Finanskomiteen, om Representantforslag om den planlagte sentraliseringen av Skatteetatens kontorstruktur, er det flertall for at Skatteetaten må ta hensyn til reelle reiseavstander når kontorstrukturen skal fastlegges. Det taler for at skattekontoret i Brønnøysund må opprettholdes. Imidlertid kunne vi lese i Brønnøysund Avis at stortingsrepresentant Margunn Ebbesen si at det har vært en rekke delegasjoner fra flere kommuner i Norge i denne saken, men har ikke registrert noen fra Brønnøysund. Konklusjonen hennes er at politisk ledelse i kommunen burde tatt ansvar. Med andre ord at hvis man ikke reiser til Oslo kan man ikke forvente å bli hørt.

Svar:

Finansdepartementet ga 4. oktober 2016 Skattedirektoratet fullmakt til å gjennomføre direktoratets forslag til ny kontorstruktur, men med en føring om at også kontorene på Gjøvik, Otta, Askim og Sandefjord skal videreføres. Fullmakten innebærer at den nye kontorstrukturen vil bestå av totalt 57 kontorenheter. Stortinget ble i Prop. 1 S (2016–2017) for Finansdepartementet orientert om fullmakten. Det ble gjort på samme måte da regjeringen Stoltenberg II i forbindelse

med statsbudsjettet for 2011 ga Skattedirektoratet fullmakt til å legge ned 121 kontorenheter i Skatteetaten.

I utredningene som ligger til grunn for den nye kontorstrukturen, er tjenestetilbud og tilgjengelighet for viktige brukergrupper ett av kriteriene som er vurdert. Disse vurderingene omfatter blant annet reiseavstander og nærhet til publikum. Ved lokaliseringen av kontorene er det i stor grad tatt hensyn til hvilke områder som har høy næringsaktivitet og framskrivninger for befolkningsutvikling i landets kommuner. Den nye kontorstrukturen tar imidlertid også hensyn til at det er forskjeller mellom landsdelene når det gjelder geografiske avstander og transporttilbud. I skatteregion Nord, hvor det er store geografiske avstander, videreføres for eksempel 14 skattekontor, noe som er et større antall enn det innbyggertall og næringsaktiviteten i denne regionen isolert sett skulle tilsi. I landsdeler med store geografiske avstander vil Skatteetaten dessuten iverksette alternative tiltak for å være tilgjengelig for viktige brukergrupper.

Identitetskontroll er den eneste lovpålagte tjenesten med pliktig oppmøte. For å opprettholde god tilgjengelighet for denne tjenesten, videreføres Skatteetatens ID-kontroll på samme nivå som i dag, dvs. ved 42 kontorsteder. Som følge av den nye kontorstrukturen vil ID-kontrollen ved fem lokasjoner bli flyttet til nærmeste kontor, slik at konsekvensene for publikum blir minst mulig. Flyttingen kan bety noe lengre reisevei for noen, mens andre vil få kortere.

I den nye kontorstrukturen vil ID-kontrollen som i dag utføres i Brønnøysund, bli flyttet til Sandnessjøen. Representanten viser til at reelle reiseavstander taler for at kontoret i Brønnøysund bør opprettholdes. Jeg vil her vise til at det ved lokalisering av ID-kontrollen i den nye kontorstrukturen er det lagt vekt på nærhet til områder med et visst tilfang av utenlandske arbeidstakere. ID-kontroll krever høy kompetanse og kontrollen bør utføres på steder med et visst volum av kontroller daglig. Skatteetatens statistikk for 2015 viser at kontoret i Brønnøysund i snitt utførte kun 1,1 identitetskontroll per virkedag. Selv om flytting av ID-kontrollen til Sandnessjøen medfører lengre reisevei for noen, er volumet kontroller som utføres ved kontoret i Brønnøysund for lavt til at videreføring av dette kontoret kan forsvares. Jeg vil her påpeke at Skatteetaten, i tillegg til ID-kontrollen ved de faste kontorene, vil tilby ambulerende ID-kontroll i større grad enn i dag. Dette er et tiltak som vil kompensere for lange reiseavstander. Skatteetatens vurdering er at denne ordningen fungerer godt.

Som det framgår over, ivaretar den nye kontorstrukturen i Skatteetaten samlet sett også hensynet til reiseavstander. I Innst. 149 S (2016–2017) framgår det at finanskomiteens flertall mener at den nye kontorstrukturen i Skatteetaten er godt nok begrunnet og tilstrekkelig utredet. Flertallet i komiteen viser videre til at Stortinget i Prop. 1 S (2016–2017) har blitt orientert om Finansdepartementets fullmakt til å gjennomføre den nye kontorstrukturen. Skatteetatens nye kontorstruktur på 57 kontor vil bli gjennomført i tråd med fullmakten. Jeg vil her vise til omtale av fullmakten i Prop. 1 S (2016–2017) hvor det også framgår at fullmakten ikke er til hinder for at Skattedirektoratet senere kan foreslå tilpasninger i kontorstrukturen om dette vurderes som hensiktsmessig. Dersom erfaringene med den nye kontorstrukturen tilsier at reiseavstan-

dene er et vesentlig problem, legger jeg til grunn at Skatteetaten vurderer behovet for ytterligere tiltak og justeringer.

Representanten spør også om jeg er enig i at ordførere som ikke reiser til Oslo for å argumentere for sitt skattekontor, ikke kan forvente å bli hørt. Svaret er nei. Fysisk oppmøte er på ingen måte en forutsetning for å fremme synspunkter og bli hørt. Finansdepartementet har mottatt flere skriftlige henvendelser fra kommuner og andre interessenter med synspunkter på Skatteetatens kontorstruktur. Disse innspillene har vært del av departementets vurderingsgrunnlag i arbeidet med fullmakten til Skattedirektoratet. Jeg vil likevel understreke at Skatteetaten i sin vurdering av hva som vil gi en god og slagkraftig oppgaveløsning for landet som helhet, har måttet veie en rekke hensyn mot hverandre.

SPØRSMÅL NR. 439

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen

Besvart 4. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren dokumentere at krone for krone, er kompensert transport-, energi- og finanssektoren, og hvilke tiltak som er gjennomført/igangsatt, etter at regjeringen ikke lyktes med å få videreført differensiert arbeidsgiveravgift for disse næringene?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at regjeringen ikke nådde gjennom i ESA med å videreføre differensiert arbeidsgiveravgift for transport-, energi- og finansnæringen, ble det lovd, både fra statsministeren og andre statsråder, at disse næringene skulle kompenseres krone for krone. Regjeringens representanter reiste rundt og hadde møter for å få innspill til tiltak som kunne bidra nettopp til denne kompensasjonen. Allerede på det tidspunkt var det flere som var i tvil om kompensasjonen ville treffe de berørte næringene, som over natten fikk forverret sin konkurransesituasjon. Vi har sett at finansinstitusjoner har måttet nedbemanne, og at transportsektoren har fått en forverret konkurransesituasjon i forhold til utenlandske transportfirma.

Svar:

Sektorunntakene for transport-, energi-, og finanssektorene i retningslinjene for regional statsstøtte innebærer at det vil være i strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen å gi differensiert arbeidsgiveravgift etter den generelle ordningen for disse sektorene. Regjeringen har innført følgende tiltak for å kompensere for sektorunntakene i arbeidsgiveravgiften:

Fribeløpsordningen:

Fribeløpsordningen innebærer en delvis reverse-ring av bortfallet av differensierte satser i arbeidsgiveravgiften. Arbeidsgivere med aktiviteter innenfor de unntatte sektorene kan med fribeløpsordningen likevel beregne arbeidsgiveravgift med reduserte satser. Den reduserte satsen kan benyttes inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler og det foretaket ville ha betalt med en sats på 14,1 pst., når opp i et gitt årlig fribeløp. Fribeløpet i arbeidsgiveravgiften er på 500 000. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei er fribeløpet 250 000 kroner. Fribeløpsordningen kompenserer på denne måten de berørte bedriftene krone for krone inntil kompensasjonen når det gitte fribeløpet. Det er ikke handlingsrom for å yte kompensasjon rettet mot bedrifter i bestemte sektorer/regioner ut over fribeløpet.

Foretak med få ansatte eller med et lite omfang av sektorunntatte aktiviteter kan med fribeløpsordningen beregne arbeidsgiveravgift med lavere sats for alle lønnskostnader. Foretak med høyere lønnskostnader for sektorunntatte aktiviteter kan beregne arbeidsgiveravgift med lav sats inntil kompensasjonen når fribeløpet, men må deretter beregne avgiften med full sats.

Kompensasjon gjennom tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk:

Tilskuddet til sysselsetting av sjøfolk kompenserte rederiene med anslagsvis 25 mill. kroner i 2014 og 80 mill. kroner i 2015. Det har vært betydelige endringer i tilskuddsordningen i 2016, blant annet fjerning av tak for flere skipssegmenter. Det er anslått at ny helårsvirkning blir i underkant av 140 mill. kroner.

Infrastrukturtiltak og statlig kjøp av transporttjenester:

Det er lagt opp til kompensasjon i form av infrastrukturtiltak og økt statlig kjøp av persontransporttjenester på 1,6 mrd. kroner i perioden 2014–2018. I 2015 ble det bevilget 415 mill. kroner mens det i 2016 ble bevilget 403,4 mill. kroner. I 2017 er det bevilget totalt 406,8 mill. kroner over samferdselsdepartementets budsjett i kompensasjon til disse formålene. Dette er fordelt på kap. 1320, post 34, kap. 1352, post 75, kap. 1360, post 34 og kap. 1310, post 70.

Fylkeskommunalt kjøp av transporttjenester:

Fra og med 1. juli 2014 ble det innført nye retningslinjer for arbeidsgiveravgift i transportsektoren. Dette medførte at flere fylkeskommuner fikk økte utgifter til kollektivtransport. De økte utgiftene ble estimert til 139 mill. kroner i 2015. Det ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2015 å kompensere fylkeskommunene for denne kostnaden gjennom skjønnstilskuddet innenfor rammetilskuddet til fylkeskommunene. Kompensasjonen er videreført nominelt med samme fordeling i 2016 og 2017.

Kompensasjon gjennom fribeløpsordningen og kjøp av transporttjenester kommer alle arbeidsgivere i distriktene til gode. Kompensasjon gjennom nettolønnsordningen vil i hovedsak berøre arbeidsgivere i Nordland, Troms og Finnmark. Infrastrukturtiltakene er rettet mot de tre nordligste fylkene.

Arbeidsgiveravgiften er fradragsberettiget ved beregning av skatt på alminnelig inntekt. Det er derfor korrigeret for skatteverdien av fradragene i den samlede dimensjoneringen av kompenserende tiltak.

Det ble i Prop. 118 S (2013-2014) lagt opp til at omfanget av kompenserende tiltak om lag skulle tilsvare avgiftsøkningen. For å kunne prioritere de mest effektive tiltakene og unngå for mye administrasjon forutsettes det at de kompenserende tiltakene tilsvare avgiftsøkningen samlet, men ikke nødvendigvis på sektornivå, bedriftsnivå eller kommunenivå.

SPØRSMÅL NR. 440

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 21. desember 2016 av fungerende ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Vik Aspaker

Spørsmål:

«Hva innebærer Europaparlamentets trenering av avtalen om de finansielle mekanismene mellom EFTA og EU og mellom Norge og EU?»

BEGRUNNELSE:

Under møtet i den felles parlamentariskkomiteen mellom EFTA/EØS-landene og Europaparlamentet, tok representanter for Europaparlamentet opp de pågående forhandlingene om handelen med jordbruksvarer.

Representanten Christofer Fjellner (Konservativ) fra Sverige hevdet at Europaparlamentet trenerte ratifiseringen av avtalen om fisk og de finansielle bidragene til sosial utjevning for perioden 2014-2021. Han hevdet at de heller ikke ville ratifisere avtalene under desember-samlingen i Strasbourg og at dette var for å tvinge fram en kopling mellom disse inngåtte avtalene og forhandlingene om handel med landbruksvarer.

Samtidig registrerer jeg at det er inngått avtaler med flere av mottakerlandene for den kommende perioden.

Svar:

Avtalene mellom EU og Norge og EU og Island, Liechtenstein og Norge om EØS-finansieringsordninger 2014 – 2021 og avtaler mellom EU og Norge og EU og Island om handel med fisk ble signert i Brussel 3. mai i år. Norge oversendte ratifikasjonsdokumenter til EU den 22. juni 2016. I verbalnoter mottatt fra Rådssekretariatet for Den europeiske union henholdsvis 11. og 22. juli 2016 bekreftes avtalenes midlertidige anvendelse.

Avtalene er som ledd i EUs ratifikasjonsprosedyre, lagt fram for Europaparlamentet for samtykke før Rådet kan treffe endelig vedtak om formell slutføring av avtalene. Det er ikke kommet signaler fra EU om at denne prosedyren er forsinket eller trenert, slik det anføres i begrunnelsen for spørsmålet.

Fra vår side er vi ikke kjent med noen kopling til de pågående forhandlinger om handelen med land-

bruksprodukter (artikkel 19). Disse forhandlingene har så langt vært krevende, men foregått i en konstruktiv atmosfære.

Med basis i bekreftelsen om midlertidig anvendelse av avtalen mellom Norge og EU om handel med fisk, vedtok Kommisjonen 24. august 2016 en forordning som åpnet nye tollfrie kvoter for norsk fisk fra 1. september 2016.

I tråd med bekreftelsen om midlertidig anvendelse av avtalene om EØS- finansieringsordninger er det startet forhandlinger om rammeavtaler med mottakerlandene av EØS-midler, hvorav avtaler med tre land så langt er signert. Etter at rammeavtaler er signert vil arbeidet med såkalte programavtaler for de enkelte innsatsområder i mottakerlandene starte. Det er håp om at de første av disse er klare sommeren 2017, slik at utbetalinger av programmidler til mottakerlandene kan starte høsten 2017.

SPØRSMÅL NR. 441

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 4. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Individuell jobbstøtte (IPS) for personer med tunge og lette psykiske lidelser er blitt effektevaluert, og resultatene er lovende. Etter 18 mnd. er 37 % av deltakerne med IPS i jobb mot 27 % av de som fikk ordinær oppfølging. Det er ingen vesens forskjell mellom alvorlige og moderate lidelser. Forsøkene har vært gjennomført i 6 fylker med støtte fra Helsedirektoratet og Nav.

Hvordan vil statsråden sørge for at IPS blir tilgjengelig i hele landet og for andre pasientgrupper som ønsker lønnet arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Sluttrapporten ble offentliggjort den 6. desember 2016. Det er UNI Research som har effektevaluert IPS metodikken.

410 personer har deltatt, hvorav 229 med IPS og resten som kontrollgruppe. Det har vært 9 prosjekter fordelt på 6 fylker. Metodikken er tett oppfølging og integrering av helse- og arbeidsrehabilitering og ordinær arbeidsplass som treningsarena. IPS er en helt ny måte å involvere pasienten som ønsker arbeid der de

tar utgangspunkt i den enkeltes egne jobbspesialistene og at behandlingen skal skje parallelt med arbeidstrening i ordinært arbeidsliv. Det vil kreve en annen innretting av tiltaksbruk og kompetanse hos jobbspesialistene og helsepersonell.

Metoden prøves også ut for smerte pasienter og pasienter med tung rusavhengighet. Rapporten mener IPS metodikken er egnet til flere pasientgrupper som ønsker lønnet arbeid.

I tillegg til gode resultat med at flere kom i arbeid, så dokumenteres det også signifikant bedre livskvalitet, bedre selvopplevd helse, lavere symptomnivå på depresjon og bedre funksjon. Det er potensial for høy samfunnsnytt med å ta bruk IPS metodikken i et langt større omfang, men effektevalueringsrapporten dokumenterte også at kvaliteten ved prosjektene ble avgjørende for resultatene. Derfor er det viktig at det følges opp når IPS blir et permanent tilbud.

OECD rapporten fra 2013 viser til at Norge har høyest sykefravær og størst kostnader knyttet til uteblivelse fra arbeidslivet blant alle OECD land. Flertallet av mennesker med alvorlige psykiske lidelser ønsker å fungere i ordinært arbeidsliv, men arbeidsdeltagelsen er lav sammenlignet med våre naboland. Om lag 1/3 av uførestønadere i Norge innvilges på bakgrunn av

psykiske lidelser og blant de under 40 år er andelen 59 %.

Svar:

Jeg er glad for at det er skapt oppmerksomhet rundt betydningen og effekten av samtidig jobb og behandling. I regjeringsplattformen varslet regjeringen at vi vil arbeide på bred front for å inkludere flere mennesker i arbeidslivet, og i Meld. St. 26 (2014–2015) Fremtidens primær-helsetjeneste skisserer regjeringen også utfordringene i siloorganiseringen mellom de arbeidsrettede tjenestene og helsetjenesten. Den utdaterte tanken om at man må behandles til friskhet før man kan komme tilbake i jobb må bort, og arbeid og aktivitet må i større grad være en del av så vel som et mål for behandlingen i helsetjenestene.

Nettopp derfor er resultatene fra Individuell jobbstøtte så gledelige. Sammen med resultatene fra Jobbmestrende oppfølging, Senter for jobbmestring og Rask psykisk helsehjelp er de en tydelig dokumentasjon på at det nytter å hjelpe mennesker tilbake i jobb.

Selv de som samfunnet tradisjonelt har gitt opp, de med alvorlige psykiske helseproblemer og samtidige rusproblemer, kan med god og riktig oppfølging lykkes i en helt vanlig jobb.

Dette gjenspeiler seg også i at regjeringen i Opptrappingsplanen for rusfeltet varslet at vi vil vurdere hvordan vi kan ta i bruk denne metoden også for gruppen med rusproblemer. Evalueringsrapporten for IPS kom for sent til at vi kunne ta den med i arbeidet med statsbudsjettet for 2017. Derfor foreslo regjeringen å videreføre tilskuddet til tiltakene innenfor arbeid og psykisk helse i 2017, men klargjorde at innretningen på tilskuddsordningene til Individuell jobbstøtte og Jobbmestrende oppfølging skal gjennomgås i 2017.

I tildelingsbrevene for 2017 til Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet vil Helse og omsorgsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet be direktoratene samarbeide om å vurdere tilskudd og tiltak som retter seg mot samme målgruppe og som har samme formål – å hjelpe mennesker raskere tilbake i arbeid og aktivitet.

Direktoratenes tilrådning vil vi ta med oss inn i arbeidet med statsbudsjettet for 2018.

SPØRSMÅL NR. 442

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 2. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Barn og unge i skolealder, eldre mennesker, samt mennesker med synsrelaterte komplikasjoner som følge av livsrelaterte sykdommer, har et særlig behov for øyehelsetjenester. Pr i dag er det lang ventetid og til dels store kapasitetsutfordringer hos privatpraktiserende øyeleger og ved sykehusenes øyeavdelinger.

Hvordan ser ministeren på mulighet for å ta i bruk kompetansen til optikere som en del av å styrke øyehelsetilbudet til befolkningen og sørge for en god arbeidsdeling mellom optikere og spesialisthelsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Øyehelsefeltet skiller seg fra den øvrige helsetjenesten, ved at de offentlig finansierte tjenestene tilbys i spesialisthelsetjenesten. Det er til dels store kapasitetsutfordringer samtidig som mange har synsutfordringer som

ikke nødvendigvis trenger behandling av spesialisthelsetjenesten.

Under høringen til representantforslag om skolehelsetjenesten viste bl. a Norges Optikerforbund til enkelte kommuner som hadde fått til et samarbeid med optikere for systematisk testing av synet til skoleelever. De viste til at det var en relativt stor andel elever med synsutfordringer som ikke var oppdaget og hadde betydning for elevenes læringsevne. Optikerforbundet har foreslått en takst for at skoleelever, eldre og mennesker med synsrelaterte komplikasjoner som følge av sykdom kan få dekket deler av sine kostnader når kontroll eller behandling skjer hos optiker.

En slik ordning vil medføre at flere får rett helsehjelp og at spesialisthelsetjenesten sine ressurser blir prioritert til de med alvorlige øyehelseutfordringer.

Svar:

Først vil jeg presisere at optikere er en helsepersonell-gruppe som i dag gjør en stor innsats for øyehelsen, både blant barn, unge og eldre.

Organiseringen av helsetjenesten i primær- og spesialisthelsetjenesten innebærer at også den kommunale helse- og omsorgstjenesten har ansvar for å følge opp personer med synsutfordringer, spesielt har fastleger og helsestasjoner viktige oppgaver med å avdekke synsproblemer.

I prinsippet jobber optikere i et fritt marked uten offentlig finansiering i dag. En endring av dette vil ha økonomiske og administrative konsekvenser som ikke er utredet.

Jeg er enig i at tilgjengelig kompetanse i helsetjenesten bør benyttes best mulig til beste for pasienten. Det er derfor en fordel om optikernes kompetanse kan

benyttes på en bedre måte gjennom tettere samarbeid både med den kommunale helse- og omsorgstjenesten og med øyeleger og øyeavdelinger i spesialisthelsetjenesten.

Det er gledelig at noen kommuner har gått foran med etablering av samarbeid med optikere for synstesting av barn og unge. Optikere kan med sin kompetanse være viktige bidragsyttere i arbeidet med å oppnå en mer tverrfaglig tjeneste ved å avdekke og behandle synsproblemer. Kommuner står fritt til å etablere samarbeid med optikere for å oppfylle sitt ansvar for å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester til innbyggerne.

Samlokalisering av helse- og omsorgstjenester kan også bidra til et tettere samarbeid mellom ulike aktører. Jeg kan se for meg optikere som et av mange tjenestetilbud i kommunen under samme tak.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Marit Nybakk

Besvart 6. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«I 2010 ble det besluttet å dele ut St. Olavsmedaljen og Krigsmedaljen i tillegg til Krigskorset. Man skulle blant annet se på om det var begått urett mot nordmenn som ikke var blitt dekorert etter innsats i 2. verdenskrig.

På hvilket grunnlag har Forsvarsministeren besluttet ikke å dele ut medaljer?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å få fortgang i arbeidet med utdeling av medaljer for innsats under annen verdenskrig. Dette må skje etter like prinsipper for dem som tjenestegjorde i allierte militære formasjoner. Osvald-gruppa, Pelle-gruppa i Oslo og partisanene i Finnmark er eksempler på grupper som ikke har fått den anerkjennelse de fortjener. Alle som falt som følge av direkte eller indirekte motstandsinnsetninger bør dekoreres med Krigsmedaljen post mortem.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. desember 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Marit Nybakk om grunnlaget for forsvarsministerens beslutning om ikke å dele ut medaljer for innsats under andre verdenskrig.

På grunnlag av anbefalingen fra det historiefaglige prosjektet som har gjennomgått tildelingen av nasjonens tre høyest hengende krigsdekorasjoner; Krigskorset med sverd, St. Olavsmedaljen med ekegren og Krigsmedaljen, har regjeringen besluttet å ikke tildele nye slike medaljer for innsats under andre verdenskrig nå. Regjeringen ser ikke grunnlag for å overprøve anbefalingen og den historiefaglige gjennomgangen som ligger til grunn for denne. Skulle senere forskning avdekke ny kunnskap, vil dette naturligvis kunne lede til nye konklusjoner.

Prosjektgruppen har bestått av historikerne førstelektor Sven-Erik Grieg Smith (2011-2014), Kjetil Henriksen (2011-2016), Sindre Weber (2011-2016) og PhD Eirik Brazier (2014-2016). Prosjektgruppen har arbeidet i fem år (2011-2016) med å kartlegge dekorasjonspraksis, samt inndele og identifisere kategorier av innsats og hendelser gjennom krigsårene. Tusenvis av arkivsaker og hundrevis av personmapper er gransket.

Etterhvert ble det klart at manglende dokumentasjon var den største utfordringen. Forsvarsdepartementet oppfordret derfor i 2015 publikum til å sende inn dokumenterte forslag til kandidater som en mente oppfylte kriteriene for krigsdekorasjon for å sikre et bredest mulig grunnlag for undersøkelsen.

På dette grunnlaget er det vurdert hvorvidt det bør tildeles nye dekorasjoner for andre verdenskrig. Prosjektgruppen har utarbeidet en grundig og solid faglig fundert rapport som konkluderer med at det ikke bør tildeles ytterligere krigsdekorasjoner. Prosjektet har hatt en referansegruppe bestående av historikerne dr.philos. Lars Borgersrud, PhD Synne Corell og lektor Arvid Petterson. Referansegruppen har på forespørsel gitt råd knyttet til prosjektets utredninger i februar 2013 og våren 2016. Referansegruppen har stilt seg kritisk til konklusjonen. Rapporten er behandlet i Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd (FDDR). FDDR støtter historikerprosjektets anbefaling.

1. Historikerprosjektets gjennomgang

Utgangspunktet for etableringen av Forsvarsdepartementets historikerprosjekt i 2011 var behovet for å undersøke om det finnes grupper eller personer som på grunn av hemmelighold, manglende kunnskap eller politiske forhold var forbigått ved tildeling av våre tre høyest rangerte krigsdekorasjoner. Disse tildeles for innsats langt utover det man kan forvente, og kravene til dokumentasjon har vært svært strenge helt siden dekorasjonene ble innført. Følgende kategorier av innsats er undersøkt: felttoget i Norge i 1940, handelsflåten, utefronten, militær motstand (herunder Milorg og kommunistiske sabotasjegrupper), kvinner i den militære motstanden, sivil motstand, partisanene i Finnmark, Finnmarks frigjøring, og de som kjempet og falt for Norges sak.

Det er med jevne mellomrom framsatt påstander om at det er skjevheter mellom gruppene med hensyn til hvordan de er dekorert. De påstandene som oftest blir fremmet er at partisaner og kommunistgrupper er underdekorert i forhold til Milorg, at krigsinnsatsen i Nord-Norge er underdekorert i forhold til krigsinnsatsen i Sør-Norge, at krigsseilerne ikke er dekorert, og at kvinner er dekorert lavere enn menn for samme innsats. Historikerprosjektet har ikke funnet tilstrekkelig hold i noen av disse påstandene.

Når det gjelder den første påstanden, medfører denne ikke riktighet. Etter en selvpålagt beslutning i Hjemmestyrkenes Råd i 1946 frasa Milorg seg dekorering. Bakgrunnen var at en hemmelig militær organisasjons arbeid i sin karakter er vanskelig å dokumentere, og oppfatningen om at alle solidarisk løp den samme risiko. For hele hjemmefronten, inkludert Milorg, kommunistiske motstandsgrupper og partisaner, er dokumentasjon om enkeltpersoners innsats enten meget tynn eller helt fraværende. Årsaken til dette

ligger i selve virksomhetens karakter: Illegal motstand i et land besatt av en brutal okkupant må nødvendigvis baseres på strengt hemmelighold. Regjeringen mener derfor det er riktig at alle deler av hjemmefronten behandles likt når det gjelder dekorering. I motsatt fall er det fare for å skape urettferdighet, fordi det ikke vil la seg gjøre å framskaffe dokumentasjon som fører til at alle enkeltpersoners innsats blir vurdert på samme grunnlag.

Det er tildelt mer enn 40 000 dekorasjoner for innsats under andre verdenskrig. Det hevdes ofte at det ble tildelt forholdsvis færre dekorasjoner for innsats i Nord-Norge enn i Sør-Norge. Det er riktig at ett krigskors til Hæren for innsats i Narvik-avsnittet kan fortone seg som lite. På den annen side er det totale antall krigskors til Hæren for felttoget seks. I Nord-Norge sloss ca. 10 000 mann i to måneder. I Sør-Norge sloss nær 40 000 mann i én måned. For St. Olavsmedaljen med ekegren og Krigsmedaljen er antallet tildelinger større. For disse kan forfordeling av innsats i én bestemt landsdel ikke påvises. Det står like mange kjempende bak hver krigsmedalje tildelt i sør som i nord.

Partisanene er ikke tildelt norske krigsdekorasjoner. Partisanene var nordmenn som flyktet til Sovjetunionen, gikk inn i sovjetiske militære styrker og løste etterretningsoppdrag i det okkuperte Norge. Praxis var slik at den som på egen hånd gikk i tjeneste i en alliert avdeling var vertslandets ansvar også hva gjaldt dekorasjoner, enten avdelingen var Royal Navy, US Army eller Den røde armé. Derfor fikk enkelte norske offiserer avgitt til britisk tjeneste norske dekorasjoner, mens nordmenn som selv gikk i britisk tjeneste, ikke fikk det. Mange nordmenn i alliert tjeneste gjorde en svært god innsats, og ble også dekorert med henholdsvis britiske, amerikanske og sovjetiske dekorasjoner. Prinsipielt gjør disse forholdene dekorering av partisanene til et sovjetisk anliggende på samme måte som for nordmenn som var i tjeneste hos andre allierte. Enkelte av dem er også tildelt sovjetiske dekorasjoner. I tillegg foreligger det ikke tilstrekkelig dokumentasjon på hva den enkelte gjorde under tjenesten. Dette peker i retning av at individuell dekorering ikke vil være i samsvar med prinsippet om likebehandling, men i stedet kunne bidra til urettferdighet.

Enkelte partisaner og kommunister ble åpenbart urettmessig utsatt for mistenkeliggjøring på grunn av politiske forhold under den kalde krigen. Det er svært beklagelig. Det vil imidlertid ikke være mulig å rette opp politisk mistenkeliggjøring fra den kalde krigen med å dekorere partisaner og kommunister i dag. Dette har primært med dokumentasjonsproblemene å gjøre. Eventuelle nye tildelinger vil dermed kunne stå i motstrid til prinsippet om likebehandling av enkeltpersoner og grupper og skape skjevheter og opplevelse av urettferdighet.

Nasjonen bør likevel gi, og har også gitt, uttrykk for anerkjennelse av den innsats partisanene gjorde.

H.M. Kongen uttalte i sin tale ved partisanbautaen i Kiberg i 1992:

«Det kalde forhold mellom øst og vest fikk større personlige konsekvenser her i fylket enn i andre deler av landet. I dag bedømmes det sovjetiske systemet historisk sett som et forfeilet politisk forsøk, men jeg er redd vi urettmessig kan ha påført enkelte store personlige belastninger i skyggen av den kalde krigen.»

Manglende dekorering er ikke det samme som manglende anerkjennelse. Regjeringen er opptatt av å gi anerkjennelse til alle som bidro til seieren over aksemaktene under andre verdenskrig. Forsvarsdepartementet har hedret de kommunistiske sabotasjegruppene Pellegruppa og Osvaldgruppa med sølvfat og offisielle markeringer med lunsj. Pellegruppa har i tillegg blitt markert i Oslo Rådhus. Det er også satt opp et monument over Pellegruppa på Aker Brygge. Forsvarsdepartementet har videre gitt anerkjennelse til partisanenes innsats gjennom tilskudd til forskning om partisaner og bidrag til en ny museumsutstilling om partisaner i Kiberg. Regjeringen har også etablert og finansiert et såkalt gaveprofessorat i 2016 som ledes ved Universitetet i Tromsø. Dette vil videreføre forskningen om andre verdenskrig og ha krigen i Nord-Norge som fokus.

Handelsflåten under Nortraship var en del av dekorasjonsinstituttet helt fra begynnelsen. Nortraship var Norges mest betydningsfulle bidrag til de alliertes seier. Krigsseilerne gjorde en viktig og krevende innsats for Norge og den allierte sak. For det er de også dekorert. Krigsseilerne fikk de første, og de fleste, krigsdekorasjonene.

Ingen norsk kvinne er tildelt Krigskorset med sverd. En norsk kvinne er tildelt St. Olavsmedaljen med ekegren. Sammenlignet med dekoreringer til norske menn er dette en ubalanse. Det kan likevel ikke påvises at dette skyldes vektlegging av kjønn i dekorasjonspraksisen. Det synes som om kvinner er dekorert på linje med sine mannlige kolleger for samme innsats, og at det som begrenset kvinners militære deltakelse var datidens kjønnsrollemønstre.

2. Regjeringens beslutning

Dekorasjonssystemets integritet og forsvarspolitiske betydning bygger blant annet på at hver enkelt tildeling er tydelig begrunnet med henvisning til konkrete handlinger, at de baseres på fyllestgjørende dokumentasjon og at de følger statuttens strenge krav til tapperhet og/eller ledelse. De skriftlige kildene er mangelfulle og de fleste tidsvitnene er gått bort. Eventuelle nye tildelinger vil derfor måtte baseres på hendelser som det er vanskelig å dokumentere. Historikerprosjektets konklusjon er at det ikke kan påvises at det er begått systematiske skjevheter når det gjelder tildeling av krigsdekorasjoner. Regjeringens vurdering er

derfor at forsøk på å rette opp mulig urettferdighet i dekorasjonene etter andre verdenskrig i stor grad vil bli basert på tilfeldigheter og dermed skape ubalanse. I verste fall kan hele dekorasjonssystemets troverdighet bli svekket som en konsekvens av en slik prosess.

Et dekorasjonssystem kan aldri bli fullt ut rettferdig. Det er krevende å korrigere eventuelle skjevheter i dekorasjonspraksis knyttet til begivenheter som ligger to generasjoner tilbake i tid.

Basert på historikerprosjektets klare anbefaling og tydelige konklusjoner mener derfor regjeringen at det ikke skal tildeles ytterligere Krigskors med sverd, St. Olavsmedaljen med ekegren og Krigsmedaljen for innsats under andre verdenskrig nå. Det vil ikke være riktig å politisk overprøve den klare historiefaglige anbefalingen. Skulle senere forskning avdekke ny kunnskap, vil denne naturligvis kunne lede til nye konklusjoner.

Historikerprosjektets arbeid vil bli formidlet i en bok om praktiseringen av det norske dekorasjonsregimet. Denne ferdigstilles i februar 2017 og offentliggjøres i forbindelse med en fagkonferanse. I tillegg vil det bli utarbeidet en bok basert på de mange hittil ukjente fortellingene om enkeltpersoners innsats som har framkommet gjennom prosjektet. Regjeringen ønsker å vise anerkjennelse til de mange heltene hvis innsats faller utenfor dekorasjonssystemet, men der innsatsen likevel var svært betydningsfull, og gjøre fortellingene kjent for et bredt publikum. Prosjektet har således bidratt til å kaste nytt lys over mange glemte hendelser og helter. Regjeringen innførte også i 2015 en minnemedalje som tildeles nålevende norske og utenlandske sivile og militære som anerkjennelse for innsats i motstandsbevegelsen, holdningskampen eller under farefullt og belastende redningsarbeid i forbindelse med krigshandlinger. Denne minnemedaljen videreføres.

SPØRSMÅL NR. 444**Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 2. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at grenseovergangen ved Hån ikke stenger for næringstransport på nattetid?»

BEGRUNNELSE:

Nettavisen nwt.se kunne tidligere i år melde om at tollkontoret i Hån, Årjang nå trolig vil stenges på nattetid. Dette vil få store konsekvenser for hundretalls av lastebiler som vært døgn passerer denne grensen mellom Norge og Sverige. Dersom vedtaket gjennomføres, vil import og eksport til og fra Norge rammes. Ifølge Karolina Lonnquist, presseinformator i det svenske Tullverket, har norske tollmyndigheter en avgjørende påvirkning på om grenseovergangen nå skal holdes nattetengt for næringstransport. Nwt.se kan rapportere om følgende:

”Karolina Lonnqvist, pressinformator, hos Tullverket menar att beslutet ar långt ifrån fardigt. Vi ser kontinuerligt over vår verksamhet for att kunna se var vi kan utvecklas, sager hon.

Innan ett beslut kan fattas om tullen i Hån måste Norges motsvarighet ge ett svar till Tullverket.

- Vi gor ingenting innan vi har fått ett svar från Norge. Går beslutet igenom kommer en konsekvensutredning att inledas for att se hur naringslivet kommer att påverkas, sager Karolina Lonnqvist.”

Svar:

Det svenske tollstedet i Töcksfors (Hån tollstasjon) ligger på E18 med Ørje tollkontor på norsk side av grensen. Hån tollstasjon utfører norske tolloppgaver på svensk side i forbindelse med eksport fra Norge til Sverige/EU, mens Ørje tollkontor utfører svenske tolloppgaver på norsk side i forbindelse med eksport fra Sverige/EU til Norge. Det betyr at Hån ikke håndterer de svenske oppgavene i forbindelse med eksport fra Sverige/EU, og Ørje ikke de norske tolloppgavene i forbindelse med eksport fra Norge til Sverige/EU. Dette er en ordning regulert gjennom Grensetollsamarbeidsavtalen mellom Norge og Sverige. Dette samarbeidet gjør det enklere for næringslivet. Blant annet slipper transportører å stoppe både før og etter grensepasseringen.

Både Hån og Ørje er i dag døgnåpne. Svenske tollmyndigheter foreslo i mai å endre åpningstidene slik at ekspedisjonen på Hån tollstasjon er åpen mandag til fredag 07.00-23.00, lørdag 08.00-17.00 og søndag 11.00-23.00. Endelig beslutning er ikke tatt, og svenske tollmyndigheter gjør nå trafikkmålinger som videre grunnlag for vurdering av åpningstidene.

Det er de svenske tollmyndighetene som beslutter åpningstidene på svenske tollstasjoner, på samme måte som det er norske tollmyndigheter som beslutter åpningstidene på norsk side. Jeg har imidlertid fått forsikringer fra tolldirektøren om at åpningstidene ved Hån tollstasjon skal drøftes mellom svenske og norske tollmyndigheter før endelig beslutning tas av de svenske tollmyndighetene. Disse drøftelsene vil også omhandle konsekvenser for næringslivet basert på de pågående trafikkmålingene.

Dersom svenske tollmyndigheter endrer åpningstiden på Hån tollstasjon etter drøftelsene med Norge, og åpningstidene viser seg å få vesentlige konsekvenser for reisende, norsk næringsliv eller norske tollmyndigheter, vil tolldirektøren ta opp temaet med de svenske tollmyndighetene i det norsk-svenske samarbeidsorganet Grensetollsamarbeidsnemda.

SPØRSMÅL NR. 445**Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 4. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at tolkene i justissektoren generelt, og i norske rettsaler spesielt, er kvalitetsmessig gode nok til å utføre tolkning på en faglig forsvarlig måte?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet kunne tidligere i år melde om følgende:

«De tolker for politiet og i retten. Da tolkene ble språkstestet, strøyk over 60 prosent av tolkene. De var uegnet til å tolke.» Direktør Libe Rieber-Mohn i IMDi konstaterte at Språkstester Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har gjennomført på tolker med erfaring fra politiet og rettsvesenet viser at 60 prosent av tolkene hadde såpass store hull i ordforrådet at de var uegnet som tolker. Dagbladet har også avslørt at tolker med kriminelt rulleblad benyttes i norske rettsaler. Justissektoren bruker i dag over 300 millioner kroner på tolketjenester, og det er grunn til å tro at vi ikke får den kvaliteten vi kan forvente ut av disse midlene. Dette er også et viktig rettssikkerhetsspørsmål.

Svar:

Jeg er enig i at bruk av tolker uten tilstrekkelige språkkunnskaper er uheldig. Manglende tilgang på, og bruk av, kvalifiserte tolker kan medføre fare for folks rettsikkerhet, liv og helse. Det må stilles kvalitetskrav, både til tolker som brukes i rettssystemet og i andre deler av offentlig sektor.

NOU 2014: 8 Tolking i offentlig sektor – et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd beskriver underforbruk og feil bruk av tolk i flere av de store offentlige sektorene, herunder justissektoren. Regjeringen har fulgt opp forslag fra utvalget, blant annet med å igangsette et arbeid med sikte på en egen tolkelov. Loven skal tydeliggjøre offentlige myndigheters ansvar for å veilede og informere alle innbyggere. Et forbud mot bruk av barn som tolk trådte i kraft 1. juli 2016 (forvaltningsloven § 11e).

Det er behov for bedre rutiner og systemer for bestilling og bruk av tolker, både i deler av justissektoren og i andre offentlige sektorer. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) er nasjonal fagmyndighet for tolking i offentlig sektor og kan bidra med råd og veiledning. Direktoratet drifter Nasjonalt tolkeregister. Det er enkelt å finne frem til tolker i ulike språk i dette

registeret (tolkeportalen.no), og å se hva slags kvalifikasjoner tolkene har. IMDi har startet et arbeid med å innføre ID-kort for tolker oppført i Nasjonalt tolkeregister.

Ved Oslo universitetssykehus er det opprettet en egen tolkesentral som leverer tolketjenester til flere sykehus. Sentralen har ni faste ansatte og avtaler med over 240 frilanstolker som blir rekruttert fra Nasjonalt tolkeregister. Tolkesentralen driver også med opplæring i tolkebruk for ansatte ved sykehusene. Dette er en modell som bør kunne tas i bruk flere steder.

Praksis for bestilling av tolketjenester varierer mellom de ulike domstolene. I sin strategiske plan for 2014-2020 skriver Domstoladministrasjonen at den vil bidra til et tolketilbud i domstolene med kvalitet og god tilgjengelighet. I 2010 utarbeidet Domstoladministrasjonen, i samarbeid med domstolene, rapporten Bestilling og bruk av tolk – noen anbefalinger, som senere er revidert. Anbefalingene gjelder i hovedsak tiltak for kvalitetssikring, herunder når tolk bør bestilles, og selve gjennomføringen av tolkeoppdraget.

Oslo tingrett, der 25 prosent av alle sakene er med tolk, har egne rutiner for bestilling av tolker. Best kvalifisert tilgjengelig tolk skal alltid benyttes. 95 prosent av straffesakene med meddommere i Oslo tingrett ble utført av tolker med statsautorisasjon og/eller tolkeutdanning i 2015. Tallet er lavere i for eksempel fengselingssaker.

Det høye antallet asylkomster i 2015 har bidratt til ekstra stor etterspørsel etter tolker. For å øke antallet tolker er det bevilget ekstra midler til kvalifiseringstiltak. IMDi og Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) har gitt ekstraordinære tilbud om testing, kurs og tolkeutdanning i de mest etterspurte asylspråkene. Det er fortsatt behov for å utdanne flere tolker. Samtidig er det viktig at de tolkene som har fått utdanning blir brukt. Flyktningssituasjonen har synliggjort at tilgang på kvalifiserte tolker i stor grad dreier seg om god organisering av tolketjenestene i ulike offentlige sektorer. Dette handler om rutiner, god planlegging og gjerne samarbeid på tvers av sektorer og etater. I tillegg kan ny teknologi, som skjermtolking, tas i bruk. På den måten kan eksisterende tolkerressurser bli best mulig benyttet.

SPØRSMÅL NR. 446**Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor står arbeidet med å få etablert en luftambulansesebase i Telemark og hva menes konkret med de 10 millionene som er satt av til fremtidig base for luftambulansesebase i Innlandet i budsjettforliket?»

BEGRUNNELSE:

Ambulansetjenesten har en avgjørende rolle i akuttberedskapen. I de senere år er det utviklet prehospitale behandlingsopplegg for akutte skade- og sykdomstilstander som før bare ble behandlet på sykehus.

Luftambulansetjenesten er avgjørende for beredskap, effektiv behandling og transport ved akutt skade eller sykdom.

Under behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan viste en enstemmig helse- og omsorgskomite til Stiftelsen Norsk Luftambulansesebase sin utredning om kapasitet og basestruktur, som konkluderte med at luftambulansesebase må nå pasienten innen 30 min fra nødmelding kommer inn. Dette tilsier nye helikopterbasen for områdene i Telemark og Innlandet i årene framover. Arbeidet med å få på plass en luftambulansesebase i Telemark er viktig og trenger en avklaring.

I regjeringens budsjettforlik med KrF og Venstre er det satt av 10 mill. kroner til luftambulansesebase i Innlandet. Dette er en sum som er vanskelig å forstå at skal kunne ha noen betydning i arbeidet da 10 millioner kroner til

utredning virker å være alt for mye, og 10 millioner til drift er klart alt for lite.

Svar:

St.meld. nr. 43 (1999–2000) Om akuttmedisinsk beredskap slo fast at 90 pst. av landets befolkning skal nås av legebemannet ambulansesebase (som f.eks. ambulansesehelikopter) i løpet av 45 minutter. Stiftelsen Norsk Luftambulansesebase mener at et luftambulansesehelikopter må nå pasienten innen 30 minutter fra nødmelding ringes inn. På denne bakgrunn mener stiftelsen det er nødvendig med nye helikopterbasen. Behovet dreier seg spesielt om basen for områdene i Telemark og Innlandet.

Som oppfølging av Stortingets vedtak ved behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan, fikk de regionale helseforetakene i foretaksmøtet i mai 2016 i oppdrag å gjennomgå basestrukturen for luftambulansesebase i Norge. Forslaget om luftambulansesebase i Innlandet må inngå i denne samlede gjennomgangen. Gjennomgangen vil utgjøre et beslutningsgrunnlag om luftambulansesebase i Innlandet. I regjeringens budsjettforlik er det, som stortingsrepresentant Vågslid skriver, satt av 10 mill. kroner til luftambulansesebase i Innlandet. Som det fremkommer av Innst. 11 S (2016–2017), skal midlene brukes til prosjektering. Midler til drift vil komme i tillegg.

SPØRSMÅL NR. 447**Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos****Besvart 5. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan kan statsråden bidra til at personer opprettholder fordelene man har i LAR som for eksempel gratis tannbehandling, når man foretar bytte av medisiner?»

BEGRUNNELSE:

En bruker har gjennom syv år vært i LAR og fått utdelt Metadon som ga henne store bivirkninger. Hun kjempet i flere år med å bytte over til Dolcontin. For ett år siden fikk hun denne medisinen som har fungert godt for henne. Problemet oppstod da hun måtte akseptere å ikke være en del av LAR for å få dette medisinen.

byttet. Da byttet ble gjort var hun i gang med en omfattende tannbehandling som stoppet opp da hun ikke lengre ble ansett som LAR-pasient. I følge retningslinjene for LAR synes dette etter mitt skjønn, som en feilvurdering av helsevesenet.

Svar:

I Helsedirektoratets gjeldende nasjonale retningslinje for LAR anbefales metadon og buprenorfin som vedlikeholdslegemiddel, der buprenorfin anbefales som førstevalg. Samtidig anbefaler direktoratet at pasientens ønske om legemiddel bør vektlegges, også med tanke på mulige bivirkninger. Jeg forutsetter at gjeldende nasjonal retningslinje for LAR legges til grunn for alle pasienter i LAR.

Fylkeskommunene er gitt ansvar for å gi tannhelsetilbud til personer med rusmiddelavhengighet under legemiddelassistert rehabilitering (LAR). Ansvar er ikke lovfestet, men ble gitt gjennom Stortingets budsjettvedtak for 2008-budsjettet. Utvidelsen av tannhelsetilbudet til rusmiddelavhengige under LAR var ett av tiltakene i Opptrappingsplan for rusfeltet som er beskrevet i vedlegg III, kapittel 8 i St.prp.nr. 1 (2007-2008). Det er forutsatt at tilbudet skal gis vederlagsfritt.

I omtalen i statsbudsjettet og i departementets Rundskriv I-4/2008 Vederlagsfrie tannhelsetjenester for personer under legemiddelassistert rehabilitering (LAR) fra 2008 – økning i rammebevilgningen til fylkeskommunene for 2008, er det ikke forutsatt at påbegynt tannbehandling skal opphøre den dagen den rusavhengige av en eller annen grunn avslutter LAR-behandlingen. Departementet legger til grunn at

påbegynt tannbehandling mens vedkommende var under LAR, blir fullført også etter at LAR-behandlingen er avsluttet. Jeg vil understreke at fylkeskommunen for øvrig står fritt til å gi tilbud om vederlagsfri tannbehandling til personer med rusavhengighet som ikke omfattes av Stortingets bevilgning, eller til personer som er blitt rusfri og som har behov for tannbehandling. Et funksjonsdyktig og sosialt akseptabelt tannsett er som regel avgjørende for å kunne søke jobb og delta i samfunnslivet. Uansett må de ansvarlige for tannbehandlingens vurdere forsvarligheten ved å avslutte en påbegynt behandling.

Departementet har hatt på høring forslag om regulering av det offentlige ansvar for tannhelsetjenester ved overføring av ansvaret fra fylkeskommunene til kommunene. Høringsnotatet er en oppfølging av Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, jf. Innst. 333 S (2014-2015). I høringsnotatet foreslås det å lovfeste rett til nødvendig tannhelsehjelp for personer som mottar legemiddelassistert rehabilitering eller annen tverrfaglig spesialisert behandling for rusavhengighet. Departementet legger i høringsnotatet til grunn at tannbehandling som er påbegynt mens pasienten mottar rusbehandling, blir fullført også etter avsluttet rusbehandling. Regjeringen tar sikte på å fremme en lovproposisjon om regulering av overføring av ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene våren 2017, slik at Stortinget kan behandle lovforslaget før sommeren 2017.

Avslutningsvis kan jeg orientere om at Helsedirektoratet arbeider med å revidere gjeldende retningslinje for LAR, der det også vil inngå en vurdering av hvilke medikamenter som kan inngå.

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø

Besvart 22. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye mindre ressurser vil Sykehuset Telemark få i 2017 som følge av effektiviseringskravet i budsjettforliket mellom Høyre, Frp, Krf og Venstre, sammenlignet med opprinnelig forslag til statsbudsjett, og hva er departementets anslag på hva Sykehuset Telemark ville fått hvis den totale bevilgningen til RHFene hadde

vært på 1040 millioner mer enn Regjeringens budsjettforslag?»

BEGRUNNELSE:

I tidligere budsjett har sykehusene i all hovedsak fått tilbakeført midler tilsvarende krav til effektivisering på 0,5 % for å unntas kravet. Årets budsjettforlik medfø-

rer et ytterligere krav på effektivisering på 0,3 % som ikke vil følges opp av kompensierende midler.

Svar:

Budsjettavtalen vil innebære at veksten i helseregionenes budsjetter neste år blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. utgjør 415 mill. kroner samlet sett. Det legges fortsatt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,1 pst. i tråd med Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Styret i Helse Sør-Øst behandlet 15. desember sak 100-2016 Oppdrag og bestilling 2017 – Krav til økonomisk resultat. Det fremgår av sak 100-2016 at Helse Sør-Øst RHF får et trekk i basisbevilgningen på 162 mill. kroner som følge av økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. Det framgår at trekket ikke er fordelt til helseforetakene og de private sykehusene med langsiktige driftsavtaler, men håndteres av

det regionale helseforetaket. Halvparten håndteres ved handlingsrom etablert ved innsparinger og prioriteringer som er gjort i budsjettprosessen for det regionale helseforetaket og de felleseide selskapene, og halvparten fører til redusert resultat i Helse Sør-Øst RHF.

I tillegg vil økningen på 0,3 prosent også få effekt på enhetsprisen i den innsattsstyrte finansieringen i 2017, som blir redusert med 126 kroner fra 42 879 kroner i regjeringens forslag til statsbudsjett til 42 753 kroner etter budsjettforliket. Helse Sør-Øst anslår at denne endringen og andre endringer vil kunne redusere inntektene til Helse Sør-Øst RHF samlet sett med omlag 60 mill. kroner. Denne effekten vil helseforetakene og private somatiske sykehus med langsiktige driftsavtaler måtte hensynta i sine budsjetter.

Effekten for Sykehuset Telemark HF av å øke bevilgningene til de regionale helseforetakene med 1 040 mill. kroner vil avhenge av hvilke budsjettposter som omfattes av økningen, og hvordan Helse Sør-Øst RHF velger å disponere midlene som tilføres regionen.

SPØRSMÅL NR. 449

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Odd Omland

Besvart 2. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I forbindelse med nasjonal helse- og sykehusplan fikk regjeringen ansvar for aktivt å følge opp lokale prosesser for å sikre befolkningen et likeverdig spesialist-helsetilbud. SSHF har nedsatt en bredt sammensatt prosjektgruppe som har anbefalt kirurgisk akuttberedskap i Flekkefjord. Mindretallet i prosjektgruppa ser ut til å bygge sine anbefalinger på scenariene i Nasjonal helse- og sykehusplan, men Stortinget har besluttet at disse ikke skal være førende.

Hva gjør Statsråden for å følge opp Stortingets føringer i saken?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av nasjonal helse- og sykehusplan fikk regjeringen et særskilt ansvar for å sikre befolkningen et likeverdig spesialisthelsetilbud. SSHF har nedsatt en bredt sammensatt prosjektgruppe for å vurdere hvordan et samlet akutttilbud ved sykehuset i Flekkefjord skal være fra 2018. Prosjektgruppa har nå gitt sine

anbefalinger, som er kommunisert i et nyhetsbrev fra Sørlandet Sykehus datert 9.12.16.

Der fremgår det at et klart flertall i prosjektgruppa anbefaler at kirurgisk akuttberedskap beholdes ved sykehuset Flekkefjord. Mindretallet viser imidlertid til Nasjonal helse- og sykehusplan, der det anbefales et befolkningsgrunnlag på 60 - 80 000 for å drive akuttkirurgi. Stortinget har imidlertid bedt regjeringen om at scenariene som er beskrevet i Nasjonal helse- og sykehusplan ikke skal være førende for de lokale og regionale utviklingsprosessene som skal gjennomføres. Det bes derfor om en tilbakemelding på hvordan dette er kommunisert ut fra departementet, og hva ministeren gjør for å sikre at Stortingets klare føringer følges opp i de lokale prosessene.

Svar:

Som oppfølging av Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan skal alle helseforetak utarbeide utviklingsplaner. Oppdraget ble gitt i foretaksmøte 4. mai 2016. Det ble gitt føringer for dette arbeidet i tråd

med Innst. 206 S (2015-2016) og Stortingets anmodningsvedtak ved behandling av planen. Alle helseforetak er nå i gang med å lage utviklingsplaner, og avklaringer av akuttfunksjoner skal skje før 1. april 2017.

I arbeidet med utviklingsplaner skal helseforetakene legge til grunn sykehusplanens definisjon av fire ulike typer sykehus. Dette er regionsykehus, stort akuttisykehus, akuttisykehus og sykehus uten akuttfunksjoner.

I Sørlandet sykehus vil sykehusene i Kristiansand og Arendal være store akuttisykehus med et bredt akuttilbud. Flekkefjord sykehus er et akuttisykehus som minst skal ha akuttfunksjon i indremedisin, anestesilege i døgnvakt, planlagt kirurgi, beredskap for kirur-

gisk vurdering og stabilisering og håndtering av akutte hendelser. Når det gjelder beredskap for kirurgisk vurdering, presiserte foretaksrådet at dette kan skje ved å utnytte ressurser i helseforetaket som helhet.

Foretaksrådet la til grunn at utviklingsplanene skal utarbeides i tråd med ”Veileder for arbeidet med utviklingsplaner” som ble ferdigstilt i mai, og arbeidet skal skje i tett dialog med kommunen og andre aktuelle aktører. Veilederen stiller krav til åpne prosesser, involvering av alle interessenter, gjennomført risiko- og mulighetsanalyse og kvalitetssikring.

Jeg følger opp arbeidet med utviklingsplaner i styringsdialogen med de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 4. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at den nye ordningen for tilbakebetaling av utførte pasientreiser har ført til forenkling for alle pasienter, og vil statsråden treffe tiltak for å lette situasjonen for pasientgrupper der dette eventuelt ikke er tilfellet?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1. oktober ble det innført en ny digital løsning for tilbakebetaling for utførte pasientreiser. Pasientene kan sende inn en elektronisk søknad i stedet for å sende den i posten.

Da løsningen ble lansert var statsråden tydelig på at denne løsningen var en forenkling både administrativt og for pasientene. Spørsmålsstilleren har imidlertid fått tilbakemeldinger som tyder på at det for en del pasienter har virket motsatt. I tilfeller der en må bruke ferjetransport er tilbakemeldingene at det som tidligere var et to-siders dokument til utfyllelse nå er et fire-siders dokument. Tilbakemeldinger går også på at det for pasienter som ikke er fortrolige med internett har blitt vanskeligere å levere reiseregning.

Spørsmålsstilleren vet at dette ikke var intensjonen med det nye systemet og at det ble uttalt at den gamle ordningen var tungvinn og at den nye skulle være enklere.

Svar:

Jeg mener den nye ordningen har forenklet tilbakebetaling av utførte pasientreiser for de aller fleste brukere, men for noen brukere kan det ha blitt noe mer arbeid. Det arbeides med å forenkle og forbedre løsningen også for disse.

Ordningen for tilbakebetaling av utførte pasientreiser ble endret med innføring av standardsats, færre dokumentasjonskrav og mulighet for elektronisk innsending av refusjonskrav. En viktig del av arbeidet med den nye ordningen var å redusere saksbehandlingstid og gi større grad av likebehandling til brukerne. Ett av tiltakene var å etablere en elektronisk løsning for å sende inn reiseregninger via den nasjonale helseportalen, www.helsenorge.no. Her gis pasienter mulighet til å se tidligere reiser, status på søknader, eller fortsette på søknader som ikke er sendt inn. Den elektroniske selvbetjeningsløsningen på helsenorge.no kan brukes av pasienter som skal søke om dekning av utførte pasientreiser med en standardsats uten andre tilleggsutgifter. Dette omfatter ca. 50 pst. av alle innsendte søknader. I løpet av våren vil elektroniske løsninger for reiser med tilleggselementer lanseres. Dette innebærer at også pasienter som søker om tilleggsutgifter som ferge, parkering med videre vil kunne søke på nett om å få refundert utgiftene sine. Ordningen evalueres løpende med tiltak for å forenkle ordningen for flere brukergrupper.

Jeg er enig med representanten om at det er viktig å tilby gode løsninger også for dem som ikke kan eller

vil benytte elektronisk løsning. Tjenestene som utvikles skal være lette å forstå, og enkle å bruke, uavhengig av format.

Det ble utarbeidet et nytt papirskjema i forbindelse med ny ordning for pasientreiser. Dette skjemaet er, som representanten også viser til, på fire sider. Skjemaet er designet slik at pasienten fyller ut skjemaet ved å sette kryss i de felt som er aktuelle for sin reise, og pasienten behøver sjelden å fylle ut alle sidene. Ved å bruke avkrysningsfelter kan skjemaet behandles maskinelt og saksbehandlingen kan foregå raskere. Det er utarbeidet en veileder til skjemaet som forklarer utfyllingen av punktene i skjemaet, denne er tilgjengelig både hos behandlere og på www.helsenorge.no. Det gis i tillegg hjelp og veiledning til brukere som henvender seg til telefontjenesten 05515 for bistand til utfylling av skjemaet.

Helseforetakenes senter for Pasientreiser ANS er i gang med å evaluere den nye ordningen og det vil bli igangsatt tiltak for blant annet å forbedre og forenkle papirskjemaet.

